

**UCHWAŁA NR XL/244/2017
RADY MIEJSKIEJ W LWÓWKU**

z dnia 30 listopada 2017 r.

w sprawie: przyjęcia Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Lwówek na lata 2017-2023.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jedn.: Dz. U. z 2017 r. poz. 1875), Rada Miejska w Lwówku uchwala co następuje:

§ 1. Rada Miejska w Lwówku przyjmuje Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Lwówek na lata 2017-2023, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Lwówek.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej w Lwówku

Piotr Przewoźny

Załącznik do Uchwały nr XL/244/2017

Rady Miejskiej w Lwówku

z dnia 30 listopada 2017 r.

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY LWÓWEK NA LATA 2017-2023

ul. B. Krygowskiego 10, Collegium Geographicum, 61-680 Poznań
NIP 777 00 06 350, REGON 000001293
tel. +48 61 829 61 35, fax. +48 61 829 61 27
igsegp@amu.edu.pl, rewitalizacja@amu.edu.pl

www.igseigp.amu.edu.pl

Autorzy opracowania:

UNIwersYTET
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

Uniwersytet im. A. Mickiewicza w Poznaniu
Instytut Geografii Społeczno-Ekonomicznej i Gospodarki Przestrzennej
ul. B. Krygowskiego 10
61-680 Poznań

prof. UAM dr hab. inż. Sylwia Staszewska
dr inż. Przemysław Ciesiółka

W pracach terenowych uczestniczyli doktoranci i studenci Instytutu Geografii Społeczno-Ekonomicznej i Gospodarki Przestrzennej: Inga Szymanowska, Wojciech Wachowiak oraz Anna Balicka, Monika Bogusiewicz, Maciej Grabowski, Kinga Jagielska, Angelika Kos, Joanna Leśniewska, Agata Maciaszek, Aleksandra Nawrot-Furmanowicz, Joanna Orzechowska, Krystyna Pawlak, Magdalena Piątek, Patrycja Pożarska, Paulina Włodarczyk, Sandra Wojtczak i Krzysztof Staszewski.

LWÓWEK

Miasto i Gmina

Urząd Miasta i Gminy Lwówek
ul. Ratuszowa 2
64-310 Lwówek

Spis treści

WPROWADZENIE	5
ROZDZIAŁ 1. OPIS POWIĄZAŃ PROGRAMU Z DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI I PLANISTYCZNYMI	6
1.1 DOKUMENTY NA POZIOMIE KRAJOWYM	6
1.2 DOKUMENTY NA POZIOMIE REGIONALNYM	11
1.3 DOKUMENTY NA POZIOMIE LOKALNYM	15
ROZDZIAŁ 2. DIAGNOZA	18
2.1 OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA GMINY LWÓWEK	18
2.1.1 Sfera społeczno-gospodarcza	18
2.1.2 Sfera przestrzenna.....	29
2.1.3 Sfera środowiskowa	34
2.1.4 Sfera infrastrukturalna	39
2.1.5 Podsumowanie.....	44
2.2 WSKAZANIE OBSZARU O NAJWYŻSZYM STOPNIU DEGRADACJI	46
2.2.1 Metodyka wyznaczania granic	46
2.2.2 Wskazanie obszarów zdegradowanych.....	62
2.2.3 Wyznaczenie obszaru rewitalizacji.....	64
2.2.4 Pogłębiona diagnoza obszaru rewitalizacji	65
ROZDZIAŁ 3. WIZJA STANU OBSZARU PO PRZEPROWADZENIU REWITALIZACJI	73
ROZDZIAŁ 4. CELE REWITALIZACJI ORAZ KIERUNKI DZIAŁAŃ	75
4.1 CELE REWITALIZACJI	75
4.2 KIERUNKI DZIAŁAŃ	78
ROZDZIAŁ 5. PRZEDSIĘWZIĘCIA REWITALIZACYJNE	82
5.1 PROJEKTY I PRZEDSIĘWZIĘCIA REWITALIZACYJNE PLANOWANE (PODSTAWOWE)	82
5.2 PROJEKTY I PRZEDSIĘWZIĘCIA REWITALIZACYJNE POZOSTAŁE (UZUPEŁNIAJĄCE)	107
5.3 KOMPLEMENTARNOŚĆ REWITALIZACJI – ZINTEGROWANE PODEJŚCIE DO PROJEKTÓW REWITALIZACYJNYCH	130
ROZDZIAŁ 6. RAMY FINANSOWE	151
ROZDZIAŁ 7. PODSUMOWANIE STRATEGICZNEJ OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO	156

ROZDZIAŁ 8. USPOŁECZNIENIE	157
ROZDZIAŁ 9. WSKAŹNIKI REALIZACJI.....	162
ROZDZIAŁ 9. SYSTEM REALIZACJI (WDRAŻANIA), W TYM MONITORING I OCENA SKUTECZNOŚCI DZIAŁAŃ ORAZ SPOSÓB MODYFIKACJI.....	163

WPROWADZENIE

Rewitalizację należy rozumieć jako proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie programu rewitalizacji.

Program rewitalizacji jest inicjowany, opracowany i uchwalony przez radę gminy. Stanowi on wieloletni plan działań w sferze społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, środowiskowej i technicznej zmierzający do wyprowadzenia obszarów zdegradowanych ze stanu kryzysu oraz stworzenia warunków do ich zrównoważonego rozwoju. Pełni on rolę narzędzia planowania, koordynowania i integrowania różnorodnych aktywności w ramach rewitalizacji. Posiadanie programu rewitalizacji ułatwia ubieganie się o wsparcie projektów rewitalizacyjnych we wszystkich działaniach w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Wielkopolskiego na lata 2014-2020.

Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Lwówek na lata 2017-2023 powstał na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym. Wykorzystano w tym względzie zapisy art. 52 ust. 1 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji. Konstrukcja dokumentu jest zgodna z *Zasadami programowania i wsparcia rewitalizacji w ramach WRPO 2014+*. Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Lwówek na lata 2017-2023 stanowi uszczegółowienie Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego gminy Lwówek na lata 2011-2021. Te dwa dokumenty w perspektywie krótkookresowej kształtują politykę społeczno-gospodarczą i przestrzenną gminy.

W gminie Lwówek od 2010 roku przeprowadzanych zostało szereg działań rewitalizacyjnych na terenach wiejskich związanych z procesem odnowy. Za sprawą programu „Wielkopolska Odnowa Wsi”, przeprowadzono kilkadziesiąt projektów wynikających z oddolnych inicjatyw mieszkańców przy ścisłej współpracy z gminą Lwówek i wykorzystaniu lokalnych zasobów. Brakuje jednak całościowego podejścia do odnowy obszarów zdegradowanych, które obejmowałoby również obszar miasta Lwówek. Z tego względu podjęto decyzję o opracowaniu programu rewitalizacji, który będzie dokumentem kształtującym politykę odnowy całej gminy.

Rewitalizacja zdegradowanych i zmarginalizowanych obszarów wskazanych jako problemowe, ma na celu pobudzenie aktywności środowisk lokalnych i stymulowanie współpracy na rzecz rozwoju społeczno-gospodarczego oraz przeciwdziałanie zjawisku wykluczenia społecznego w zagrożonych patologiami społecznymi obszarach. Działania naprawcze prowadzić będą do polepszenia jakości życia mieszkańców, w tym zwiększenia ich szans na zatrudnienie. Ponadto pozwolą one na trwałą odnowę obszaru, poprawę ładu przestrzennego, stanu środowiska i zabudowy poprzez zastosowanie wysokiej jakości rozwiązań architektonicznych i urbanistycznych. Efektem działań powinno być wyposażenie obszarów zidentyfikowanych w programie rewitalizacji w nowe funkcje, utrzymanie lub poprawienie istniejących funkcji lub przywrócenie poprzednich, w wyniku zaplanowanych i skoordynowanych działań interwencyjnych i naprawczych.

Rozdział 1. OPIS POWIĄZAŃ PROGRAMU Z DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI I PLANISTYCZNYMI

1.1 DOKUMENTY NA POZIOMIE KRAJOWYM

STRATEGIA NA RZECZ ODPOWIEDZIALNEGO ROZWOJU

Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju jest dokumentem dającym wsparcie dla gmin w prowadzeniu działań rewitalizacyjnych realizowanych przez Ministerstwo Rozwoju wspólnie z Ministerstwem Infrastruktury i Budownictwa. **Strategia stanowi instrument elastycznego zarządzania głównymi procesami rozwojowymi w kraju.** Łączy w sobie wymiar strategiczny z wymiarem operacyjnym, bowiem wskazuje niezbędne działania oraz instrumenty realizacyjne - projekty flagowe i strategiczne, zapewniające jej wdrożenie. Ustala również system koordynacji i realizacji, wyznaczając role poszczególnym podmiotom publicznym oraz sposoby współpracy ze światem biznesu, nauki oraz społeczeństwem.

Strategia jest ukierunkowana na **inkluzywny rozwój społeczno-gospodarczy w oparciu o spójność społeczną**. Strategia pozwala na podporządkowanie działań w sferze gospodarczej w osiąganiu celów związanych z poziomem i jakością życia obywateli Polski. Kładzie nacisk, aby beneficjentem rozwoju gospodarczego, w większym niż dotychczas stopniu, byli zwykli obywatele oraz obszary do tej pory pomijane w polityce rozwoju. Przyjęcie takiego wzorca sprzyja uwolnieniu kapitału ludzkiego, wzmocnieniu kapitału społecznego i tym samym optymalnemu wykorzystywaniu potencjału rozwojowego całego kraju.

W Strategii wyróżniono trzy cele szczegółowe:

- Trwały wzrost gospodarczy oparty coraz silniej o wiedzę, dane i doskonałość organizacyjną
- Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony
- Skuteczne państwo i instytucje służące wzrostowi oraz włączeniu społecznemu i gospodarczemu

Działania rewitalizacyjne wpisują się z cel drugi, uspołecznienie jest bowiem ważnym elementem procesu zmian, a współdecydowanie o rozwoju gospodarczym i przestrzennym danego obszaru wpływa na wzrost jego zasobów. Prowadzenie skutecznej polityki regionalnej i lokalnej, dostosowanej do specyfiki danego terytorium i obejmującej działania służące aktywizacji gospodarczej, wpłynie na rozwój lokalnych rynków pracy i mobilizację zawodową mieszkańców, wpłynie na poprawę dostępności do usług publicznych oraz na potencjał lokalnych i subregionalnych gospodarek.

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020 jest **podstawowym dokumentem wyznaczającym ramy polityki regionalnej Polski** do roku 2020. Zgodnie z wizją zapisaną w strategii w 2020 roku polskie regiony stanowiąc będą lepsze miejsce do życia dzięki podniesieniu poziomu i jakości życia oraz przez stworzenie takich ram gospodarczo-społecznych i instytucjonalnych, które zwiększają szanse realizacji aspiracji i możliwości jednostek i wspólnot lokalnych. Polskie regiony będą silniejsze gospodarczo, lepiej zintegrowane gospodarczo, społecznie i przestrzennie oraz bardziej samorządne w wyniku procesu decentralizacji i szerszego urzeczywistniania zasady partnerstwa i subsydiarności. Realizacja tak nakreślonej wizji będzie możliwa poprzez osiągnięcie głównego celu strategii, którym jest **efektywne wykorzystanie specyficznych regionalnych i innych terytorialnych potencjałów rozwojowych dla osiągnięcia celów rozwoju** kraju – wzrostu, zatrudnienia i spójności w horyzoncie długookresowym. Realizacji celu strategicznego służyć będą trzy cele:

1. Wspomaganie wzrostu konkurencyjności regionów,
2. Budowanie spójności terytorialnej i przeciwdziałanie marginalizacji obszarów problemowych,
3. Tworzenie warunków dla skutecznej, efektywnej i partnerskiej realizacji działań rozwojowych ukierunkowanych terytorialnie.

W ramach celu 2. ujęto **cel operacyjny 2.3. Restrukturyzacja i rewitalizacja miast i innych obszarów tracących dotychczasowe funkcje społeczno-gospodarcze**. W Polsce znajduje się wiele obszarów które, pomimo znacznej na tle innych jednostek terytorialnych zamożności, utraciły w ostatnich latach, na skutek zmian społeczno-gospodarczych, możliwości wzrostu i kreowania zatrudnienia z powodu upadku tradycyjnego przemysłu, gwałtownej zmiany koniunktury na wytwarzane produkty i usługi, degradacji środowiska przyrodniczego czy też powiązanej z tymi procesami degradacji infrastruktury, w tym mieszkaniowej, a także dużego odpływu ludności.

Do najważniejszych zagadnień, które powinny być brane pod uwagę przy projektowaniu i realizacji działań restrukturyzacyjnych i rewitalizacyjnych będą należały działania polegające na:

- wsparciu jakości kapitału ludzkiego,
- modernizacji struktury gospodarczej,
- wsparciu nadrobienia zaległości w zakresie infrastruktury technicznej,
- wsparciu modernizacji i rozwoju obiektów użyteczności publicznej o znaczeniu subregionalnym,
- wsparciu kompleksowych programów rewitalizacyjnych obejmujących zagadnienia infrastrukturalne, gospodarcze i społeczne oraz przestrzenne i środowiskowe.

Działania w ramach tego obszaru problemowego polityki regionalnej będą prowadzone na podstawie lokalnych programów rewitalizacji.

Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 jest **najważniejszym dokumentem dotyczącym ładu przestrzennego w Polsce**. Jej celem strategicznym jest efektywne wykorzystanie przestrzeni kraju i jej zróżnicowanych potencjałów rozwojowych do osiągnięcia: konkurencyjności, zwiększenia zatrudnienia i większej sprawności państwa oraz spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej w długim okresie. W dokumencie wskazano na nadrzędną ustrojową zasadę zrównoważonego rozwoju, z której wyprowadzono wprost zasady planowania publicznego. Wśród nich należy wymienić:

- zasadę racjonalności ekonomicznej,
- zasadę preferencji regeneracji (odnowy) nad zajmowaniem nowych obszarów pod zabudowę,
- zasadę przezorności ekologicznej i zasadę kompensacji ekologicznej.

Funkcjonowanie zintegrowanego systemu rozwoju zapewnią natomiast:

- zasada hierarchiczności celów zapewniająca koordynację działalności wszystkich podmiotów podejmujących decyzje z poszanowaniem subsydiarności organizacji władz samorządowych,
- zasada dynamicznego strefowania i wyznaczania obszarów planistycznych,
- zasada partycypacji społecznej (szerokiej i aktywnej).

Zasada preferencji regeneracji (odnowy) nad zajmowaniem nowych obszarów pod zabudowę oznacza w szczególności intensyfikację procesów urbanizacyjnych na obszarach już zagospodarowanych, tak aby minimalizować ekspansję zabudowy na nowe tereny. W praktyce zasada ta przeciwdziała rozpraszaniu zadań inwestycyjnych, przyczynia się do efektywnego wykorzystania przestrzeni zurbanizowanej, chroniąc jednocześnie przestrzeń wewnątrz miast przed dewastowaniem (zasada odnosi się do recyklingu przestrzeni).

W ramach Celu 2 Koncepcji pn. Poprawa spójności wewnętrznej i terytorialne równoważenie rozwoju kraju poprzez promowanie integracji funkcjonalnej, tworzenie warunków dla rozprzestrzeniania się czynników rozwoju, wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich oraz wykorzystanie potencjału wewnętrznego wszystkich terytoriów zaplanowano **działanie 2.3.2. Restrukturyzacja i rewitalizacja obszarów zdegradowanych i miast**. W punkcie tym ustalono, że działania polityki przestrzennej w odniesieniu do zdegradowanych obszarów zurbanizowanych mają na celu przywrócenie ich funkcji administracyjnych, społecznych i gospodarczych oraz stworzenie warunków sprzyjających ich powtórnemu zagospodarowaniu, dzięki skorelowanym interwencjom w sferze planowania przestrzennego, inwestycjom infrastrukturalnym oraz wsparciu zasobów ludzkich i przedsiębiorczości. Działania restrukturyzacyjne i rewitalizacyjne doprowadzą do **odzyskania atrakcyjności danego obszaru lub miasta**, do przywrócenia korzystnych warunków życia i podejmowania działalności gospodarczej oraz inwestycyjnej z wykorzystaniem istniejącego potencjału kulturowego i zachowaniem funkcji symbolicznych oraz przyrodniczych obszaru w procesie jego adaptacji do nowych funkcji.

Krajowa Polityka Miejska określa podstawowe definicje, zasady i cele polityki rozwoju regionalnego w Polsce na lata 2014-2020. Strategicznym celem Krajowej Polityki Miejskiej jest **wzmocnienie zdolności miast i obszarów zurbanizowanych do kreowania wzrostu gospodarczego i tworzenia miejsc pracy oraz poprawa jakości życia mieszkańców**. Cel strategiczny można opisać pięcioma celami szczegółowymi, których realizacja ma sprawić, że polskie miasta będą:

- **Konkurencyjne**. Poprawa konkurencyjności i zdolności głównych ośrodków miejskich do kreowania rozwoju, wzrostu i zatrudnienia.
- **Silne**. Wspomaganie rozwoju subregionalnych i lokalnych ośrodków miejskich, przede wszystkim na obszarach problemowych polityki regionalnej (w tym na niektórych obszarach wiejskich) poprzez wzmacnianie ich funkcji oraz przeciwdziałanie ich upadkowi ekonomicznemu.
- **Spójne**. Odbudowa zdolności do rozwoju poprzez rewitalizację zdegradowanych społecznie, ekonomicznie i fizycznie obszarów miejskich.
- **Zwarte i zrównoważone**. Wspieranie zrównoważonego rozwoju ośrodków miejskich, w tym przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom niekontrolowanej suburbanizacji.
- **Sprawne**. Stworzenie warunków dla skutecznego, efektywnego i partnerskiego zarządzania rozwojem na obszarach miejskich, w tym w szczególności na obszarach metropolitalnych.

Wskazano, że cel polityki miejskiej dotyczący rewitalizacji obszarów zdegradowanych wynika z pilnej potrzeby skoordynowanej odpowiedzi na wyzwanie, którym jest degradacja fizyczna, społeczna i gospodarcza wielu fragmentów polskich miast, zarówno małych, jak i największych. **Celem działań w zakresie rewitalizacji jest zmiana strukturalna danego obszaru – nie tylko poprawa jakości życia i walorów estetycznych, ale przede wszystkim przywrócenie na nim aktywności gospodarczej i społecznej.**

NARODOWY PLAN REWITALIZACJI

Narodowy Plan Rewitalizacji (NPR) ma być dokumentem rządowym, który **stworzy przyjazne warunki dla prowadzenia rewitalizacji w Polsce**, np. poprzez:

- projekty zmian w prawie,
- stworzenie spójnego systemu i określenie źródeł finansowania rewitalizacji,
- promowanie dobrych praktyk,
- dzielenie się wiedzą oraz wypracowanie wzorcowych dokumentów.

Skierowany on będzie przede wszystkim do samorządów, ale też do społeczności lokalnych, osób prywatnych, przedsiębiorców, organizacji samorządowych. NPR ma **promować ideę „powrotu do miast”** – zwartych w zabudowie, ograniczających emisyjność, charakteryzujących się dbałością o zieloną infrastrukturę i jednocześnie przyjaznych mieszkańcom. Horyzont czasowy dokumentu to 2022 rok. Wyznaczenie go związane jest z jednej strony z dużymi środkami dostępnymi dla Polski z budżetu UE na lata 2014-2020 (przewiduje się, że na szeroko rozumianą rewitalizację będzie to nie mniej niż 25 mld zł), a z drugiej umożliwi zbudowanie mocnych podstaw dla krajowych instrumentów, po jego zakończeniu.

Zgodnie z NPR dobrze prowadzona rewitalizacja powinna być:

- **kompleksowa** poprzez zmiany w różnych sferach życia mieszkańców miasta – społecznej (np. edukacja, aktywizacja społeczna), kulturowej, gospodarczej (np. promowanie samozatrudnienia, ułatwienia w zakładaniu działalności gospodarczej), przestrzennej (np. remonty, działania infrastrukturalne dla tworzenia przyjaznego, bezpiecznego otoczenia) czy środowiskowej,
- **zintegrowana** poprzez współpracę i uporządkowanie działań różnych podmiotów (aby np. techniczna poprawa warunków zamieszkania na obszarach kryzysowych zawsze szła w parze z działaniami społecznymi adresowanymi do mieszkańców),
- prowadzona w ścisłej **współpracy ze społecznością** lokalną (a także przez nią samą),
- **skoncentrowana terytorialnie**, co oznacza, że powinna odnosić się do konkretnego zdegradowanego obszaru, a nie punktowych działań.

1.2 DOKUMENTY NA POZIOMIE REGIONALNYM

STRATEGIA ROZWOJU WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

Strategia rozwoju województwa wielkopolskiego do 2020 roku „Wielkopolska 2020” została uchwalona przez Sejmik Województwa Wielkopolskiego w grudniu 2012 roku. Dokument ten stanowi podstawę programów, działań i projektów na rzecz rozwoju województwa. W opracowaniu wskazuje się, iż **poszczególne części Wielkopolski różnią się znacznie**. Zróżnicowanie to powinno być podstawą projektowania celów strategii i dostosowania ich do potrzeb poszczególnych terytoriów. Jednym z czynników kształtujących te różnice jest występowanie funkcji schyłkowych, co wymaga restrukturyzacji, rewitalizacji, bądź odnowy.

W analizie SWOT w ramach potencjału wewnętrznego wymieniono wśród słabych stron zagospodarowania przestrzennego województwa m.in. duży obszar województwa zagrożony marginalizacją przestrzenną, szczególnie północny i południowy kraniec regionu, nieuporządkowane zarządzanie przestrzenią, pogłębiające się dysproporcje między metropolią poznańską a resztą województwa, **obszary i miasta wymagające rewitalizacji**, postępującą, nieuporządkowaną suburbanizację oraz dużą powierzchnię terenów zdegradowanych.

Celem generalnym rozwoju Wielkopolski, wynikającym ze strategii jest **efektywne wykorzystanie potencjałów rozwojowych na rzecz wzrostu konkurencyjności województwa służące poprawie jakości życia mieszkańców w warunkach zrównoważonego rozwoju**. Z celu generalnego wyprowadzonych zostało 9 celów strategicznych. W ramach celu strategicznego 5 Zwiększenie spójności województwa określono Cel operacyjny 5.1. Wsparcie ośrodków lokalnych. Wskazuje się w tym względzie, że źródłami czynników wzrostu są nie tylko miasta o znaczeniu regionalnym. Należą do nich także ośrodki lokalne, czyli miasta małe i średnie. Stanowią one centra dyfuzji rozwoju gospodarczego dostarczające usług dla obszarów wiejskich. W warunkach wielkopolskich zaliczyć do nich można wszystkie miasta o liczbie ludności poniżej 50 tys. mieszkańców. **Ośrodki te wymagają rewitalizacji, wzmocnienia powiązań z ich zapleciami wiejskimi, a przede wszystkim rozwoju takich funkcji, by mogły one być centrami rozwoju dla wszelkiego rodzaju obszarów problemowych**. Kluczem do rozwoju tych ośrodków powinna być lokalna infrastruktura transportowa oraz otoczenia biznesu, usługi, a także wszystkie inne inwestycje, które znacząco wpływają na długofalowy wzrost gospodarczy i zatrudnienie oraz podnoszą zdolność do generowania dochodów.

Określono także Cel operacyjny 5.4. Wsparcie terenów wymagających restrukturyzacji, odnowy i rewitalizacji. Wskazano, że wybrane obszary, tereny województwa wymagają szczególnego wsparcia ze względu na ich niewłaściwe funkcje. Dotyczy to szczególnie terenów przemysłowych, powojсковych, poeksploatacyjnych, pokomunikacyjnych i powydobywczych oraz dzielnic miast będących w zastoju. Wymaga to **budowy kompleksowych programów odnowy obejmujących inwestycje w infrastrukturę techniczną i społeczną, projekty aktywizacji gospodarczej, czy edukacyjne**. Wsparciu powinny podlegać przede wszystkim programy opracowywane przez samorządy lokalne. Cel ten realizowany powinien być przede wszystkim przez kompleksowe, zintegrowane programy rewitalizacji obejmujące instrumenty stosowane w ramach innych celów, ukierunkowane na specyficzną sytuację na tych obszarach.

Ponadto w ramach celu strategicznego 8. Zwiększanie zasobów oraz wyrównywanie potencjałów społecznych województwa określono cel operacyjny 8.11. Poprawa warunków mieszkaniowych. Wskazano w tym względzie, że ograniczony dostęp do mieszkań jest jednym z głównych problemów społecznych Wielkopolski. Jest także przyczyną niskiej mobilności mieszkańców uniemożliwiająca zmianę miejsca zamieszkania w celu podjęcia pracy. W związku z tym potrzebna jest **rewitalizacja dzielnic mieszkaniowych wraz z poprawą ogólnodostępnej infrastruktury usług i wypoczynku.**

REGIONALNY PROGRAM OPERACYJNY WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2014 – 2020 jest instrumentem realizującym zadania zmierzające do osiągnięcia spójności społecznej, gospodarczej i terytorialnej Unii Europejskiej przez inteligentny i zrównoważony rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu. W ramach WRPO 2014+ wymieniono 10 osi priorytetowych, które określają główne kierunki wsparcia Funduszy Europejskich.

W uszczegółowieniu dokumentu wskazano, że w Wielkopolsce skala degradacji fizycznej, gospodarczej i społecznej części obszarów jest znacząca. **W mniejszych miastach regionu istnieją znaczne obszary charakteryzujące się zdegradowaną zabudową, zdekapitalizowaną infrastrukturą techniczną, ograniczoną dostępnością transportową, koncentracją negatywnych zjawisk społecznych.** W dużych miastach regionu istnieją niekiedy całe dzielnice z zaznaczającymi się różnymi przejawami niedostosowania do standardów współczesności oraz znacznym stopniem degradacji zabudowy, przestrzeni publicznej, wyposażenia w elementy infrastruktury technicznej. Sytuacjom tym towarzyszą często zjawiska wykluczenia społecznego mieszkańców tych obszarów. Także znaczna część obszarów wiejskich Wielkopolski objęta jest występowaniem zjawisk degradacji społeczno-gospodarczej i fizycznej.

Działania inwestycyjne, finansowane z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego mogą być powiązane z działaniami realizowanymi w ramach Osi Priorytetowych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego. Realizację projektów rewitalizacyjnych w ramach **Działania 9.2 Rewitalizacja obszarów problemowych** wspomagać mogą także projekty komplementarne, realizowane w ramach innych Działań finansowanych z EFRR, m.in. w zakresie promowania przedsiębiorczości w ramach Działania 1.3, modernizacji energetycznej budynków w Działaniu 3.2, promowania strategii niskoemisyjnych i zrównoważonego transportu miejskiego w Działaniu 3.3, ochrony i rozwoju dziedzictwa kulturowego w Działaniu 4.4, inwestycji w drogi lokalne w ramach Działania 5.1. Jednocześnie należy jednak podkreślić, że wskazane preferencje dla projektów rewitalizacyjnych w pozostałych działaniach (poza 9.2) mają charakter wstępny i prawdopodobnie zostaną jeszcze doprecyzowane.

Instrumentem służącym koordynacji podejmowanych przez beneficjentów przedsięwzięć rewitalizacyjnych będą **kompleksowe programy rewitalizacji obszarów zdegradowanych.** Wynikające z takich programów zintegrowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne i restrukturyzacyjne powinny prowadzić do wszechstronnej zmiany oblicza poddanych rewitalizacji obszarów, przede wszystkim w zakresie poprawy warunków życia mieszkańców. Obszary rewitalizowane będą wyznaczone z uwzględnieniem kryteriów przestrzennych, gospodarczych oraz społecznych, z uwzględnieniem stopnia nasilenia problemów społecznych na danym obszarze, głównie związanych z deprawacją materialną i społeczną mieszkańców danego obszaru. Ponadto przedsięwzięcia infrastrukturalne finansowane z EFRR powinny być powiązane z realizacją celów w zakresie włączenia społecznego i walki z ubóstwem.

Tworzone przez jednostki samorządu terytorialnego programy rewitalizacji będą musiały być zgodne z odpowiednimi wytycznymi IZ WRPO 2014+ w tym obszarze, wydanymi na podstawie właściwych wytycznych Ministerstwa Rozwoju oraz zgodnymi z Narodowym Planem Rewitalizacji.

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego został przyjęty przez Sejmik Województwa w kwietniu 2010 roku. Jest to opracowanie wyznaczające podstawowe priorytety planistyczne dla kształtowania rozwoju przestrzennego Wielkopolski w najważniejszych jego aspektach – ochrony przyrody, transportu i infrastruktury oraz rozwoju osadnictwa. Ich realizacja nastąpi na szczeblu samorządu gminnego, w tym również poprzez lokalizację inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym.

Celem określonym w dokumencie jest zrównoważony rozwój przestrzenny regionu jako jedna z podstaw wzrostu poziomu życia mieszkańców. Realizacja tego celu opiera się na dwóch celach szczegółowych: 1. Dostosowanie przestrzeni do wyzwań XXI wieku, m.in. poprzez restrukturyzację obszarów o ograniczonym potencjale rozwojowym 2. Zwiększenie efektywności wykorzystania potencjałów rozwojowych województwa.

W kierunkach rozwoju województwa rewitalizacja została przewidziana dla strefy intensywnych procesów urbanizacyjnych. W strefie tej znalazł się Poznań wraz z gminami przyległymi do miasta, a także obszar łączący miasta Kalisz i Ostrów Wielkopolski oraz Konin, Leszno, Piła i Gniezno. Zgodnie z tym dokumentem celem rozwoju jest kształtowanie zrównoważonej struktury przestrzennej, uwzględniającej duży popyt na tereny budowlane, przy ograniczonym zasobie wolnych terenów. **Istotne jest wykorzystanie przestrzeni zurbanizowanych, które wymagają rewitalizacji lub zmiany funkcji (tereny przemysłowe i pomilitarne)**, jak również koncentracja zabudowy i ochrona walorów środowiska przyrodniczego. Ponadto o rewitalizacji i rekultywacji wspomina się w kontekście zachowania równowagi w środowisku przyrodniczym na terenach pokopalnianych.

Przeważająca część gminy Lwówek zlokalizowana jest w granicach pasma dynamicznego rozwoju społeczno-gospodarczego, które w związku z dogodnym położeniem względem ciągów drogowych charakteryzuje się wysokim potencjałem w zakresie rozwoju gospodarczego, dobrym wyposażeniem w infrastrukturę techniczną i komunikacyjną oraz dynamiką rozwoju wyróżniającą się na tle regionu. Jej peryferyjne części (północno-zachodnia i południowo-wschodnia) obejmują jednak strefę wielofunkcyjnego rozwoju terenów otwartych, o warunkach niesprzyjających intensywnej produkcji rolnej, niekwalifikujące się dla rekreacji o ponadlokalnym znaczeniu, położone na uboczu głównych tras komunikacyjnych i tym samym o ograniczonych szansach na rozwój działalności gospodarczej. Aspekty te należy brać pod uwagę przy prowadzeniu działań rewitalizacyjnych.

1.3 DOKUMENTY NA POZIOMIE LOKALNYM

STRATEGIA ROZWOJU SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO GMINY LWÓWEK

Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego gminy Lwówek na lata 2011-2021 została przyjęta w czerwcu 2011 roku. Następnie w marcu 2016 roku została ona zaktualizowana. Wśród zagadnień istotnych z punktu widzenia rewitalizacji w dokumencie wymieniono słabe strony rozwoju gminy, takie jak: niekorzystna struktura demograficzna, starzejące się społeczeństwo i odpływ młodzieży (w szczególności wykształconej) do większych ośrodków miejskich i za granicę kraju. Wśród potencjalnych zagrożeń wymieniono także stały trend ubożenia pewnych części populacji społeczeństwa. W związku z tym, w strategii w ramach głównych problemów wskazano na pogłębiające się zróżnicowanie pomiędzy poszczególnymi grupami społecznymi oraz wzrost zjawisk patologicznych, a także niskie poczucie wspólnoty wśród mieszkańców.

Generalnym celem rozwoju jest **poprawa jakości przestrzeni gminy, systemu edukacji, poziomu gospodarki i rynku pracy oraz sfery społecznej skutkująca wzrostem standardu życia społeczności. Z celu generalnego wynikają cztery cele strategiczne, a także 23 cele operacyjne.**

W ramach celu strategicznego 1: Dostosowanie przestrzeni gminy do wyzwań XXI wieku określono cel operacyjny **1.7. Restrukturyzacja i odnowa miasta i obszarów wiejskich**. Zakłada się w tym względzie rewitalizację zdegradowanych obszarów, w szczególności „popegerowskich”, oraz poprawę wizerunku miasta i gminy – czystości i estetyki wyglądu. Wskazuje się także na potrzebę stworzenia lokalnego programu rewitalizacji.

Ponadto w ramach celu strategicznego 4 Wzrost spójności i bezpieczeństwa społecznego określono cel operacyjny **4.2. Poprawa warunków mieszkaniowych**, w tym rewitalizację terenów popegeerowskich.

Jak zaznaczono, strategia jest sposobem osiągnięcia celów na drodze planowania i sterowania rozwojem, przy zaangażowaniu się partnerów (władze samorządowe, przedsiębiorcy, społeczność lokalna) w proces realizacji podejmowanych w tym celu zadań. Efektywne osiągnięcie poszczególnych celów możliwe jest dzięki wykorzystaniu instrumentów instytucjonalnych (budowa szeroko rozumianego partnerstwa), programowych (plan rozwoju lokalnego, wieloletni plan inwestycyjny, **lokalny program rewitalizacji**) i finansowych (środki finansowe pochodzące z różnych źródeł).

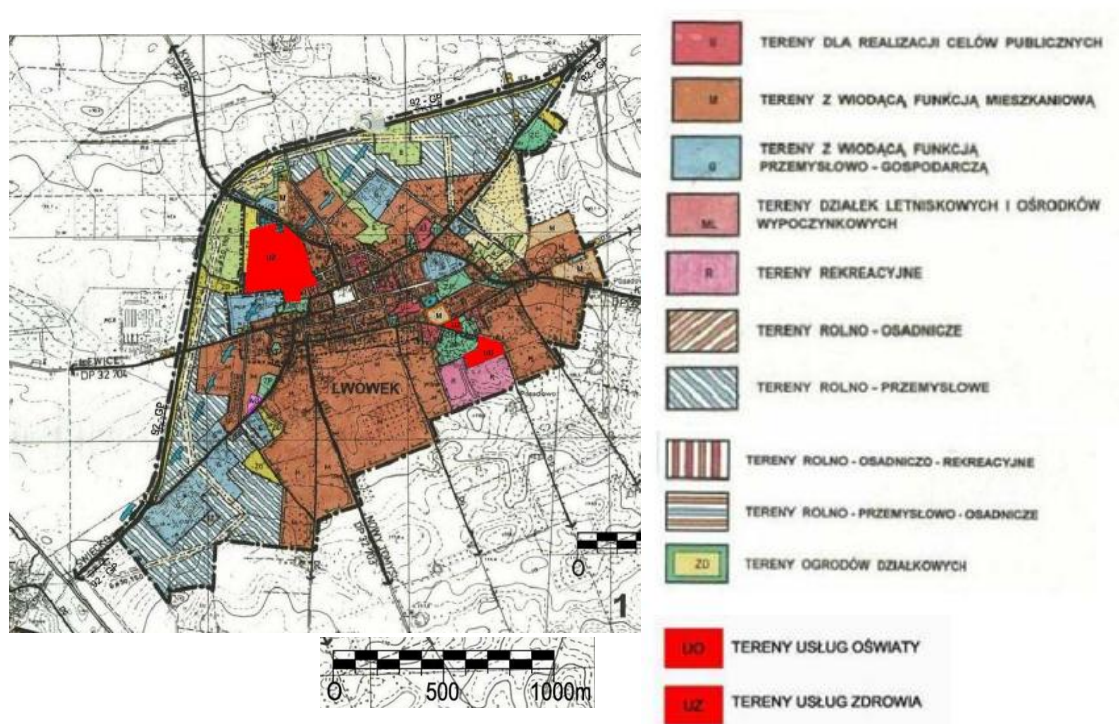
STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Aktualna wersja studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Lwówek została przyjęta w grudniu 2011r (uchwała nr XVIII/114/2011 z dnia 29.12.2011). Zgodnie z zapisami ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w studium określa się m.in. kierunki rozwoju przestrzennego i zasady polityki przestrzennej, w tym m.in. obszary zabudowane, ze wskazaniem terenów wymagających przekształceń.

W opracowaniu wskazano, że **w mieście nie ma obszarów wymagających radykalnego przekształcenia**. Pewne niedociągnięcia w zakresie estetyki i stanu technicznego są możliwe do usunięcia, a istniejące zainwestowanie może i powinno być utrzymane. Z tego względu kluczową w działaniach rewitalizacyjnych powinna być sfera społeczna. Na obszarach wiejskich bezwzględnie utrzymania wymagają istniejące wsie z historycznie ukształtowaną zabudową koncentrującą się wokół zespołów pałacowych, dworskich czy folwarcznych objętych ochroną konserwatorską.

W zakresie przeobrażeń środowiska przyrodniczego gminy wymieniono m.in. rekultywację istniejących na terenie gminy punktów okresowej eksploatacji piasku i żwiru. Tereny poeksploatacyjne w Grońsku, Józefowie, Chmielinku przeznaczono do rekultywacji.

Rycina 1 Fragment studium z kierunkami zagospodarowania dla miasta Lwówek

Źródło: studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Lwówek

STRATEGIA INTEGRACJI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Lwówek została opracowana na lata 2016-2026. Dokument ten stanowi podstawę do realizacji trwałych wzorów interwencji społecznych, które mają przyczynić się do poprawy warunków życia mieszkańców gminy Lwówek. W części programowej Strategii zawarto najistotniejsze założenia polityki społecznej dla gminy, określone w formie celów, kierunków działań, programów i podmiotów odpowiedzialnych.

Cel główny określony w Strategii to: **Zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego mieszkańcom Gminy Lwówek, poprzez zaspokajanie ich potrzeb, budowę zintegrowanego systemu wsparcia społecznego, podnoszenie jakości życia i stwarzanie warunków do pełnego rozwoju w rzeczywistej wspólnocie lokalnej .**

Z celu głównego wynikają cele szczegółowe:

1. Wzmacnianie mieszkańców na poziomie prewencyjnym w szczególności rodzin, osób starszych, niepełnosprawnych.
2. Wzmacnianie mieszkańców na poziomie interwencyjnym w przezwyciężaniu trudnych sytuacji życiowych, umożliwienie im godnego i sprawnego funkcjonowania we wspólnocie.
3. Wzmacnianie mieszkańców na poziomie integracyjnym celem utrzymania partnerskich relacji i budowy społeczeństwa obywatelskiego.

Program rewitalizacji wpisuje się w wyżej wymienione cele. Obejmuje on działania skierowane na pokonanie problemów społecznych, wymienionych w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Lwówek.

Rozdział 2. DIAGNOZA

2.1 OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA GMINY LWÓWEK

Gmina Lwówek obejmuje obszar 183,50 km², przy czym miasto zajmuje z tego niespełna 1,7% powierzchni (3,1 km²). Gmina położona jest w zachodniej części województwa wielkopolskiego, w odległości około 60 km na zachód od Poznania. Ma charakter rolniczo-przemysłowy, bowiem posiada duże zaplecze surowcowe dla przetwórstwa rolno-spożywczego. W ostatnim czasie w gminie odnotowuje się rozwój sektora usług i drobnej przedsiębiorczości.

Przez teren Lwówka przebiega droga krajowa nr 92, która do czasu otwarcia autostrady A2 stanowiła fragment międzynarodowej trasy E 30: Londyn - Berlin - Warszawa - Moskwa. Zjazd z ww. autostrady znajduje się w odległości 12 km od miasta. W związku z bliskością trasy o znaczeniu krajowym i międzynarodowym gmina posiada bardzo dobry system połączeń głównymi trasami tranzytowymi.

Gmina Lwówek wchodzi w skład powiatu nowotomyskiego granicząc z następującymi gminami: Miedzichowem, Nowym Tomysłem, Kuślinem, Opalenicą (powiat nowotomyski), Dusznikami i Pniewami (powiat szamotulski) oraz Kwilczem i Międzychodem (powiat międzychodzki). Wraz z gminami Pniewy, Miedzichowo, Nowy Tomyśl, Kuślin, Opalenica i Duszniki tworzy Stowarzyszenie KOLD¹, będące Lokalną Grupą Działania w rozumieniu przepisów w sprawie Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich. Pod względem administracyjnym na terenie gminy wydzielono miasto Lwówek oraz 24 miejscowości wiejskie podzielone na 19 sołectw: Brody, Bródki, Chmielinko, Grońsko, Józefowo, Komorowice, Komorowo, Konin, Krzywy Las, Linie, Lipka Wielka, Pakosław, Pawłówek, Posadowo, Władysławowo, Wymyślanka, Zębowo, Zgierzynka i Zygmuntowo.

2.1.1 Sfera społeczno-gospodarcza

Wskaźniki demograficzne mają zasadniczy wpływ na jakość życia, szanse rozwojowe i tempo wzrostu poziomu życia. Takie parametry jak wykształcenie mieszkańców, gęstość zaludnienia, wskaźnik przyrostu naturalnego, saldo migracji, zachowanie równowagi w strukturze płci, właściwe proporcje pomiędzy grupami ludności w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym, bezrobocie oraz poziom rozwoju przedsiębiorczości decydują o przyszłości ośrodków osadniczych.

Charakterystyka ludności gminy i miasta Lwówek

Na koniec roku 2015 gminę Lwówek, według danych Głównego Urzędu Statystycznego, zamieszkiwało 9 345 mieszkańców, wartość ta stanowiła 12,51% populacji mieszkańców powiatu nowotomyskiego. Miasto Lwówek liczyło w 2014 roku 3013 osób, co stanowiło 32,24% całej populacji gminy. W całym analizowanym okresie 2009-2015 odnotowano wzrost liczby ludności gminy. Przyrost liczby mieszkańców w roku 2015, w stosunku do roku 2009 dla gminy Lwówek wyniósł 1,1%.

¹ KOLD to nazwa Stowarzyszenia, które powołała Lokalna Grupa Działania i pochodzi od pierwszych liter gmin, na terenie, których stowarzyszenie działa, a więc Kuślin, Opalenica, Lwówek, Duszniki;(Aktualnie KOLD rozszerzył swój obszar działania o trzy gminy tj. Miedzichowo, Pniewy i Nowy Tomyśl) gmin leżących w zlewisku rzeki Mogielnicy oraz związanych z dawną kolejką wąskotorową.

Należy jednak zauważyć, że liczba mieszkańców gminy Lwówek w analizowanym okresie ulegała wahaniom. Widoczny jest wzrost do 2012 roku i spadek przez następne dwa lata o 0,4%. Struktura płci mieszkańców gminy wskazuje na zachowanie stałej równowagi pomiędzy liczbą kobiet a mężczyzn. W 2015 r. udział kobiet w ogólnej liczbie ludności gminy wyniósł 50,48%, w mieście Lwówek wyniósł on 52,07%.

Tabela 1. Liczba ludności na terenie gminy Lwówek w latach 2009-2015(w osobach)

Wyszczególnienie	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ogółem	9 244	9 343	9 340	9 361	9 356	9 329	9 345
mężczyźni	4 595	4 636	4 631	4 622	4 641	4 627	4 627
kobiety	4 649	4 707	4 709	4 739	4 715	4 702	4 718

Źródło: Dane GUS

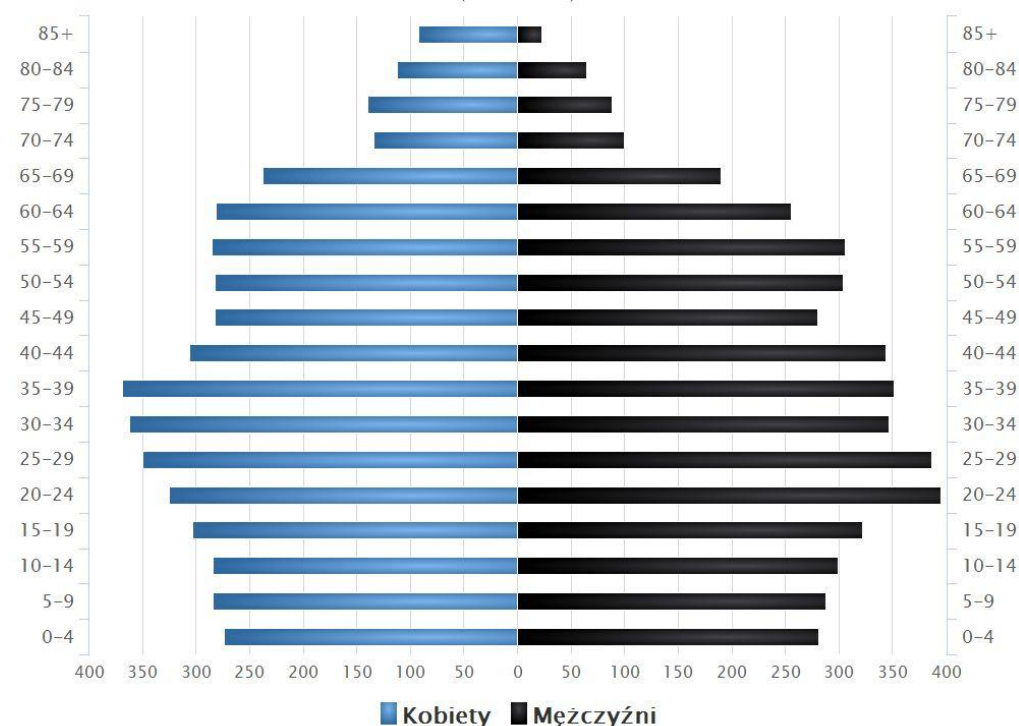
Gęstość zaludnienia na terenie gminy Lwówek począwszy od roku 2010 oscyluje na poziomie 51 osób na km², jest niższa od gęstości zaludnienia powiatu nowotomyskiego (74 osoby na 1 km²). W mieście Lwówek na 1 km² przypada 971 osób.

Tabela 2. Wskaźnik feminizacji oraz gęstość zaludnienia na terenie gminy Lwówek w latach 2009-2015 (w osobach)

Wyszczególnienie	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
kobiety na 100 mężczyzn	101	102	102	103	102	102	102
ludność na 1 km ²	50	51	51	51	51	51	51

Źródło: Dane GUS

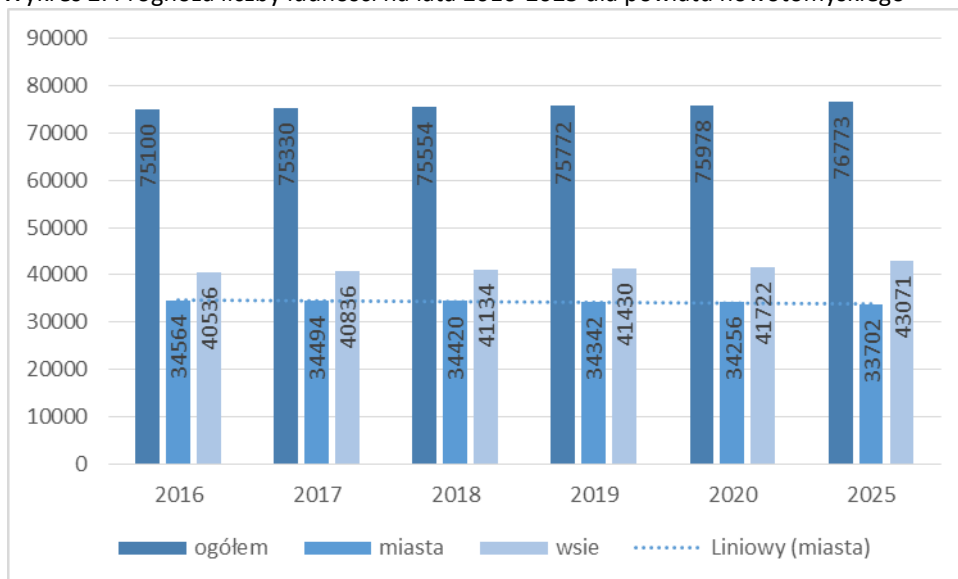
Wykres 1. Struktura wieku i płci gminy Lwówek w 2014 roku

Źródło: Dane GUS

Od roku 2013 zauważalny jest niewielki wzrost liczby ludności powiatu nowotomyskiego, który zgodnie z prognozami GUS będzie kontynuowany. Prognozuje się, że do roku 2025, liczba mieszkańców powiatu w stosunku do roku obecnego (2016) wzrośnie o 2,23% (1673 mieszkańców). Przewiduje się, iż na terenie gminy Lwówek nastąpi nieznaczny wzrost liczby mieszkańców aczkolwiek będzie on dotyczył raczej obszarów wiejskich niż miasta Lwówek.

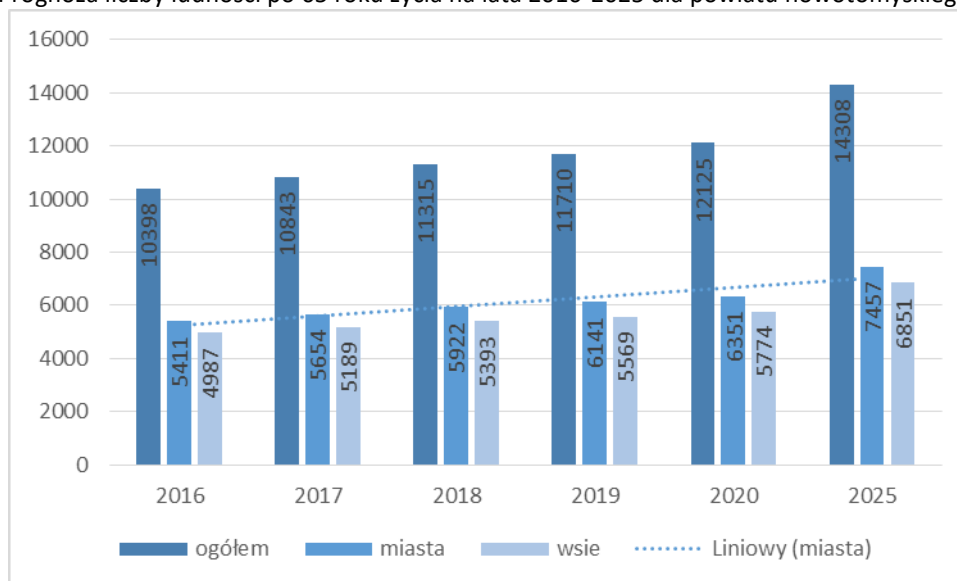
Wykres 2. Prognoza liczby ludności na lata 2016-2025 dla powiatu nowotomyskiego

Źródło: Dane GUS, prognoza ludności na lata 2015-2050, powiat nowotomyski

Poniższy wykres przedstawia prognozę liczby ludności w wieku powyżej 65 roku życia dla powiatu nowotomyskiego w latach 2016-2025. Zgodnie z niniejszymi danymi, do 2025 roku przewiduje się systematyczny wzrost liczby ludności tej analizowanej grupy (wzrost o około 37,6%). Wzrost prognozuje się zarówno na obszarach wiejskich, jak i miejskich. Przy spadającym przyroście naturalnym, wzroście liczby zgonów i zmniejszającej się liczbie zawieranych małżeństw (tab. 3) prognozy dotyczące struktury wieku ludności miasta i gminy Lwówek nie są optymistyczne. Starzejące się społeczeństwo wymagać będzie inwestycji infrastrukturalnych, pomocy socjalnej, zwiększonego dostępu do opieki zdrowotnej.

Wykres 3. Prognoza liczby ludności po 65 roku życia na lata 2016-2025 dla powiatu nowotomyskiego

Źródło: Dane GUS, prognoza ludności na lata 2015-2050, powiat nowotomyski

Spadek liczby urodzeń, zmniejszająca się liczba zawieranych małżeństw oraz wzrost liczby osób w wieku poprodukcyjnym może w przyszłości wpłynąć na zmianę zapotrzebowania na usługi zdrowia, oświaty i handlu. Wzrośnie zapotrzebowanie na ośrodki zdrowia (przychodnie), zmniejszy się na formy opieki nad dziećmi (żłobki) i oświaty (szkoły podstawowe), wzrośnie natomiast preferencja na usługi powszechne, typu podstawowego (z tańszym asortymentem, z artykułami „pierwszej potrzeby”). Niepokojące zmiany widoczne są we wszystkich grupach społeczno-ekonomicznych. Analizując strukturę populacji gminy Lwówek, można zaobserwować, iż najliczniejszą grupę stanowią mieszkańcy w wieku produkcyjnym – 61,8% ogółu ludności w roku 2015 (poniżej wartości dla powiatu nowotomyskiego – 63,0%). Na przestrzeni badanego okresu stosunek ludności w wieku produkcyjnym do ogółu mieszkańców na terenie analizowanej gminy uległ zmniejszeniu o 0,9 punktu procentowego. Drugą pod względem liczebności grupę wiekową na terenie gminy Lwówek stanowią mieszkańcy w wieku przedprodukcyjnym (21,8% ogółu ludności w 2015 r.), których udział z roku na rok systematycznie maleje, co jest niekorzystnym zjawiskiem. Spadek liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym, zmniejszająca się grupa osób w wieku produkcyjnym, wzrost w zbiorze osób starszych niepracujących pociąga za sobą wiele konsekwencji. Znaczna część dochodów gminy będzie bowiem musiała być kierowana na zapewnienie odpowiednich warunków życia osobom w starszym wieku. Poza tym wzrost liczby osób starszych prowadzi do zmiany struktury popytu. Sytuacja w mieście w 2014 roku była bardzo podobna (wskaźniki prawie identyczne): w wieku przedprodukcyjnym udział ludności w % ogółu ludności wynosi 22,3%, w wieku produkcyjnym 61,7%, w wieku poprodukcyjnym 16,0%.

Władze gminy powinny opracować właściwą dla obecnego stanu demograficznego i widocznych zagrożeń „strategię działań na rzecz rozwoju i poprawy jakości życia swoich mieszkańców”. Strategia powinna dotyczyć dalszego rozwoju wspomnianych trzech grup usług oraz aktywności małych i średnich przedsiębiorstw. Powinna dotyczyć poprawy wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną, a podjęte działania powinny wpłynąć na dynamikę wzrostu dochodów własnych w budżecie gminy, nowe inwestycje mieszkaniowe oraz wzrost zamożności mieszkańców.

Tabela 3. Podstawowe wskaźniki demograficzne gminy Lwówek w latach 2009-2015

Wyszczególnienie	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
urodzenia żywe na 1000 mieszkańców	14,1	13,1	10,8	13,4	10,9	12,1	11,7
zgony na 1000 mieszkańców	11,08	8,82	10,05	8,23	9,75	9,84	10,08
przyrost naturalny na 1000 mieszkańców	3,0	4,3	0,7	5,1	1,2	2,2	1,6
małżeństwa na 1000 mieszkańców	7,4	5,8	5,7	5,7	5,1	4,4	5,6

Źródło: Dane GUS

Tabela 4. Ludność gminy Lwówek w podziale na grupy społeczno-ekonomiczne w latach 2009-2015

Wyszczególnienie	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
wskaźnik obciążenia demograficznego							
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	59,5	59,7	60,3	61,6	61,3	62,0	61,8
Ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym	59,6	60,7	64,0	66,9	70,1	72,1	75,5
Ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	22,2	22,5	23,5	24,7	25,3	26,0	26,6
udział ludności wg ekonomicznych grup wiekowych w % ludności ogółem							
w wieku przedprodukcyjnym	23,4	23,3	22,9	22,8	22,3	22,3	21,8
w wieku produkcyjnym	62,7	62,6	62,4	61,9	62,0	61,7	61,8
w wieku poprodukcyjnym	13,9	14,1	14,7	15,3	15,7	16,0	16,4

Źródło: Dane GUS

Analiza migracji na terenie gminy Lwówek wykazuje ubytek ludności z terenów zamieszkiwanych do tej pory. Widoczne wymeldowania oraz udokumentowane wyjazdy zagraniczne wynikają najczęściej z chęci poprawy jakości zamieszkania czy zmiany miejsc pracy. Te niepokojące ruchy migracyjne mogą być związane z brakiem wystarczającej ilości miejsc pracy, brakiem stabilizacji rynku pracy oraz niskim poziomem wynagrodzeń.

Tabela 5. Migracje na pobyt stały według typu i kierunku w gminie Lwówek 2009-2015

Wyszczególnienie	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Zameldowania w ruchu wewnętrznym	92	96	98	93	95	92	89
Zameldowania z zagranicy	1	1	1	0	0	1	0
Wymeldowania w ruchu wewnętrznym	104	99	109	119	118	132	119
Wymeldowania za granicę	0	0	0	0	1	8	0
Saldo migracji	-12	-3	-11	-26	-23	-40	-30
Saldo migracji zagranicznych	1	1	1	0	-1	-7	0

Źródło: Dane GUS

Bezrobocie, niskie tempo rozwoju sektora prywatnego i mała aktywność w pozyskiwaniu inwestycji zagranicznych, sprawiają, że ludność obszarów małych miast (także Lwówka) i wsi się wyprowadza. Obszar gminy Lwówek nie należy do obszarów cechujących się wielkim zróżnicowaniem struktur gospodarczych (wielofunkcyjnością) ani dobrym poziomem sektora usług. Poziom przedsiębiorczości kształtuje się na poziomie dobrym. Społeczności lokalne są dobrze zorganizowane, ale brakuje aktywności i sprawności działania. Z uwagi na położenie i bliskość większych ośrodków gospodarczych trudno jest mieszkańcom miasta, ale też i wsi, osiągnąć wysoką efektywność podmiotów gospodarczych. Niestety przedsiębiorczość i innowacyjność przegrywa tu ze słabą mobilnością społeczną.

Gospodarka

Duża grupa mieszkańców gminy Lwówek znajduje zatrudnienie poza terenem gminy, szczególnie w Nowym Tomysłu, Pniewach oraz w podpoznańskiej gminie Tarnowo Podgórne. Na terenie gminy Lwówek funkcjonowały w 2014 roku 804 podmioty gospodarcze (w 2010 było ich 716). Podobnie jak w powiecie nowotomyskim, przeważają podmioty prywatne – w 2014 roku stanowiły one 96,3% wszystkich podmiotów działających na obszarze gminy (w powiecie – ponad 96,4%). W stosunku do 2010 roku liczba podmiotów ogółem zwiększyła się o 12,3%. Tendencja ta jest zgodna z sytuacją zaobserwowaną na terenie powiatu nowotomyskiego, w którym wzrost liczby podmiotów gospodarczych nastąpił o 10,8%. Wśród podmiotów sektora prywatnego największy udział mają osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą (74,5%), co jest zgodne z tendencją w powiecie.

Analizując strukturę podmiotów gospodarczych gminy zgodnie z podziałem według sekcji PKD 2007 zauważono, iż największy udział mają podmioty zarejestrowane w sekcji G (Handel hurtowy i detaliczny). Ta grupa stanowi 27 % wszystkich podmiotów ogółem (tab. 6, wyk. 4). Podmioty związane z budownictwem obejmują 18 % ogółem działalności gminy. Najmniejszy udział mają: gospodarowanie ściekami i odpadami, informacja i komunikacja oraz działalność finansowa i ubezpieczeniowa. Dla porównania w 2011 roku w gminie Lwówek najwięcej podmiotów prowadziło działalność gospodarczą związaną z szeroko rozumianym handlem i usługami (35 % podmiotów), z budownictwem powiązanych było 15 % podmiotów, a do rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybołówstwa zaliczyć można było 6 % ogólnej liczby przedsiębiorstw.

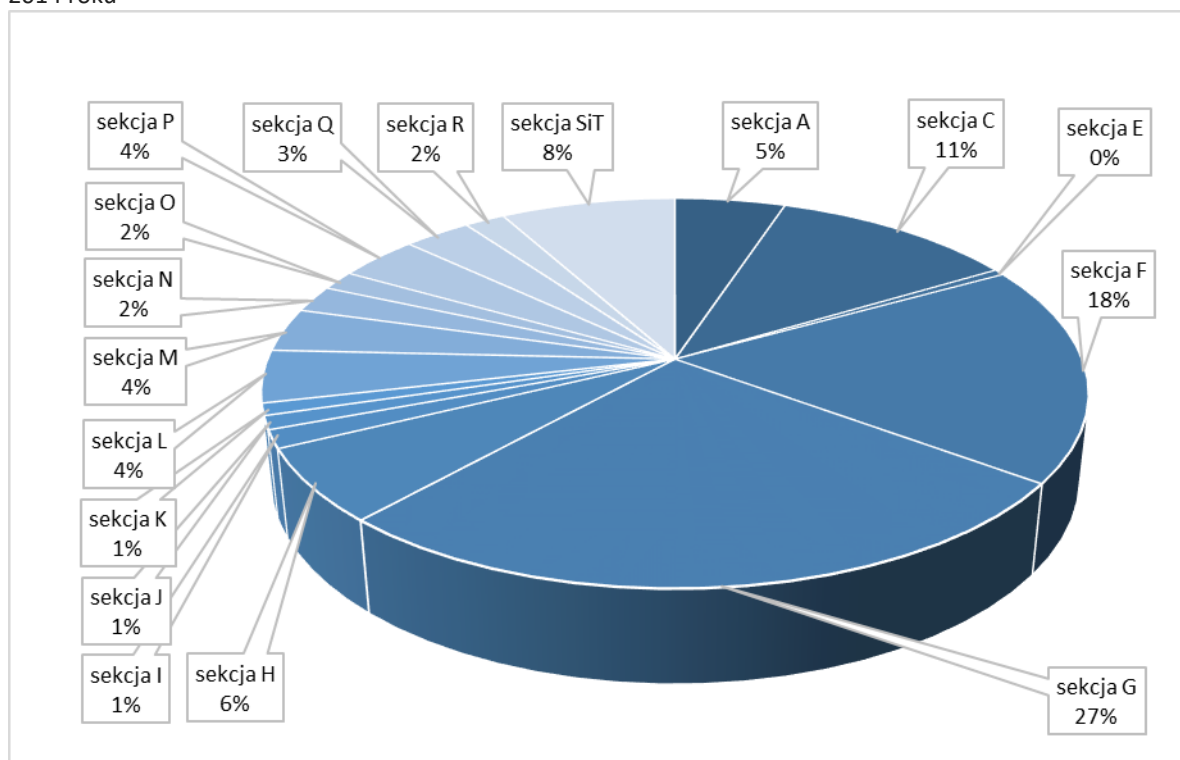
Tabela 6. Podmioty gospodarcze według sekcji PKD 2007 na terenie gminy Lwówek w 2014 roku

Sekcje i działy PKD 2007		Liczba podmiotów	sektor publiczny	sektor prywatny	% sektor prywatny w ogólnej liczbie podmiotów
sekcja A	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	41	-	41	100,0
sekcja C	Przetwórstwo przemysłowe	91	1	90	98,9
sekcja E	Dostawa wody.; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	4	1	3	75,0
sekcja F	Budownictwo	146	-	146	100,0
sekcja G	Handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	213	-	213	100,0
sekcja H	Transport i gospodarka magazynowa	49	-	49	100,0
sekcja I	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami	12	-	12	100,0

	gastronomicznymi				
sekcja J	Informacja i komunikacja	9	-	9	100,0
sekcja K	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	8	-	8	100,0
sekcja L	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	35	3	32	91,4
sekcja M	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	29	-	29	100,0
sekcja N	Działalność w zakresie usług administrowania i działalności wspierająca	18	-	18	100,0
sekcja O	Administracja publiczna i obrona narodowa, obowiązkowe ubezpieczenia społeczne	13	2	11	84,6
sekcja P	Edukacja	30	18	12	40,0
sekcja Q	Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	25	2	23	92,0
sekcja R	Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	15	2	13	86,7
sekcja SiT	Pozostała działalność usługowa Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	65		65	100,0

Źródło: Dane GUS

Wykres 4. Rozkład procentowy podmiotów gospodarczych według sekcji PKD 2007 na terenie gminy Lwówek w 2014 roku

Źródło: Dane GUS

Wśród wszystkich zarejestrowanych podmiotów gospodarczych zdecydowanie przeważa sektor prywatny. Zjawisko to jest charakterystyczne dla miasta jak i dla terenów wiejskich. Dominacja podmiotów prywatnych w znaczący sposób wpływa również na ich strukturę wielkościową w odniesieniu do liczby zatrudnianych w nich pracowników. Analizując dane zawarte w tab. 7 wyraźnie

widać olbrzymią przewagę przedsiębiorstw zatrudniających mniej niż 10 pracowników (prawie 95 % wszystkich podmiotów). Przedsiębiorstwa mające więcej niż 50 zatrudnionych stanowiły zaledwie niespełna 0,3 % ogółu zarejestrowanych podmiotów. W podmiotach o liczbie pracujących powyżej 9 pracowało w 2015 roku 766 osób, co w przeliczeniu na 1000 ludności daje wskaźnik pracujących na poziomie 82 (w powiecie nowotomyskim wskaźnik ten wyniósł 102,5). Należy zwrócić uwagę na fakt, iż ponad 99% podmiotów zatrudnia mniej niż 250 osób.

Rozwój gospodarczy gminy Lwówek jest pochodną wielu uwarunkowań. Boryka się ona z bliskością większego ośrodka Pniew oraz Nowego Tomysła. Te istniejące struktury ekonomiczne wywierają wpływ na specyfikę działalności gospodarczej. Również wartości rolnicze terenu ograniczają możliwości inwestycyjne i wpływają negatywnie na konkurencyjność analizowanego obszaru. Zarówno w mieście, jak i na terenie gminy widoczne są braki w inwestycjach infrastrukturalnych (wyposażenie w media, jakość i dostępność systemu transportowo-komunikacyjnego). Dofinansowania wymaga także infrastruktura społeczna, zwłaszcza iż wykazała to analiza demograficzna i prognozy z nią związane. Ma to swoje odniesienie w ilości i strukturze podmiotów prowadzących aktywną działalność. Bardzo widoczne jest to w mieście Lwówek (tab.8) i w całej gminie (tab. 9). Wybrane do analizy wskaźniki pokazują stałą niską tendencję rozwoju. Liczba podmiotów w sektorze publicznym niewiele się zwiększyła, a w sektorze prywatnym też nie odnotowano znaczących zmian.

Tabela 7. Podmioty wg klas wielkości na terenie gminy Lwówek w roku 2010 i 2014

Klasy wielkości podmiotów gospodarczych	Ilość podmiotów			
	2010		2014	
	liczba	%	liczba	%
od 0 do 9 osób	680	95,0	766	95,3
od 10 do 49 osób	33	4,6	35	4,4
od 50 do 249 osób	2	0,3	2	0,2
od 250 do 999 osób	1	0,1	1	0,1
od 0 do 249 osób	715	99,8	803	99,9
suma	716	100	804	100

Źródło: Dane GUS

Tabela 8. Podmioty gospodarcze na terenie Miasta Lwówek w latach 2009-2015

Wyszczególnienie	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON							
Ogółem	370	386	384	398	390	390	387
sektor publiczny							
Podmioty gospodarki narodowej ogółem	15	15	15	15	16	15	14
Państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego ogółem	10	10	9	9	9	9	9
Spółki handlowe	0	0	1	1	1	1	1
Przedsiębiorstwa państwowe	1	1	1	1	1	1	1
sektor prywatny							
Podmioty gospodarki narodowej ogółem	355	371	369	383	374	375	372

Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	266	277	274	284	279	278	276
Spółki handlowe	22	22	22	23	24	23	22
Spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	10	11	11	11	11	10	10
Spółdzielnie	4	4	4	4	4	4	4
Fundacje	1	1	1	1	1	1	1
Stowarzyszenia i organizacje społeczne	12	13	13	15	15	15	17

Źródło: Dane GUS

Tabela 9. Wybrane wskaźniki dotyczące liczby podmiotów gospodarczych na terenie gminy Lwówek w latach 2009-2015

Podmioty – wskaźnik	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
podmioty wpisane do rejestru REGON na 10 tys. ludności	1 259	1 271	1 260	1 304	1 275	1 282	1 274
jednostki nowo zarejestrowane w rejestrze REGON na 10 tys. ludności	89	86	85	95	82	75	76
jednostki wykreślone z rejestru REGON na 10 tys. ludności	171	49	102	59	79	72	79
osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 1000 ludności	91	91	90	93	91	91	91
fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 1000 mieszkańców	44	46	46	52	52	53	59
podmioty nowo zarejestrowane na 10 tys. ludności w wieku produkcyjnym	140	136	136	153	133	124	124

Źródło: Dane GUS

O sytuacji gospodarczej gminy Lwówek świadczy nie tylko aktywność podmiotów gospodarczych, ale także podejmowana działalność inwestycyjna. W ciągu ostatnich 7 lat władze doprowadziły do realizacji następujących przedsięwzięć infrastrukturalnych, oświatowych, kulturalnych i sportowych. Do najważniejszych należą:

a) inwestycje drogowe:

- przebudowa ul. Powstańców Wlkp. w Lwówku (2013),
- modernizacja ul. Pniewskiej w Lwówku (2009),
- przebudowa ul. Nowotomyskiej i ul. Al. E. Szczanieckiej w Lwówku (2011),
- przebudowa ul. Posadowskiej w Lwówku (2010),
- przebudowa ul. 3-go Stycznia w Lwówku (2011),
- przebudowa ul. Opalenickiej wraz z budową ronda w Lwówku (2010),
- przebudowa ul. Kamionki i Świtalskiego w Lwówku (2009),
- przebudowa ul. Świętojańskiej w Lwówku (2012),
- przebudowa ul. Św. Barbary w Lwówku (2011),
- przebudowa ul. Kościelnej i Grobla w Lwówku (2007),
- przebudowa ul. Wąskiej w Lwówku (2007),

- budowa parkingu i chodnika przy ul. Pniewskiej w Lwówku (2015),
- budowa/przebudowa chodników w Lwówku (ul. Szkolna, St. Wittmanna, Zamkowa, Polna, Parkowa,
- przebudowa ul. Słonecznej w Lwówku (2016);

b) inwestycje oświatowe/kulturalne/sportowe i inne:

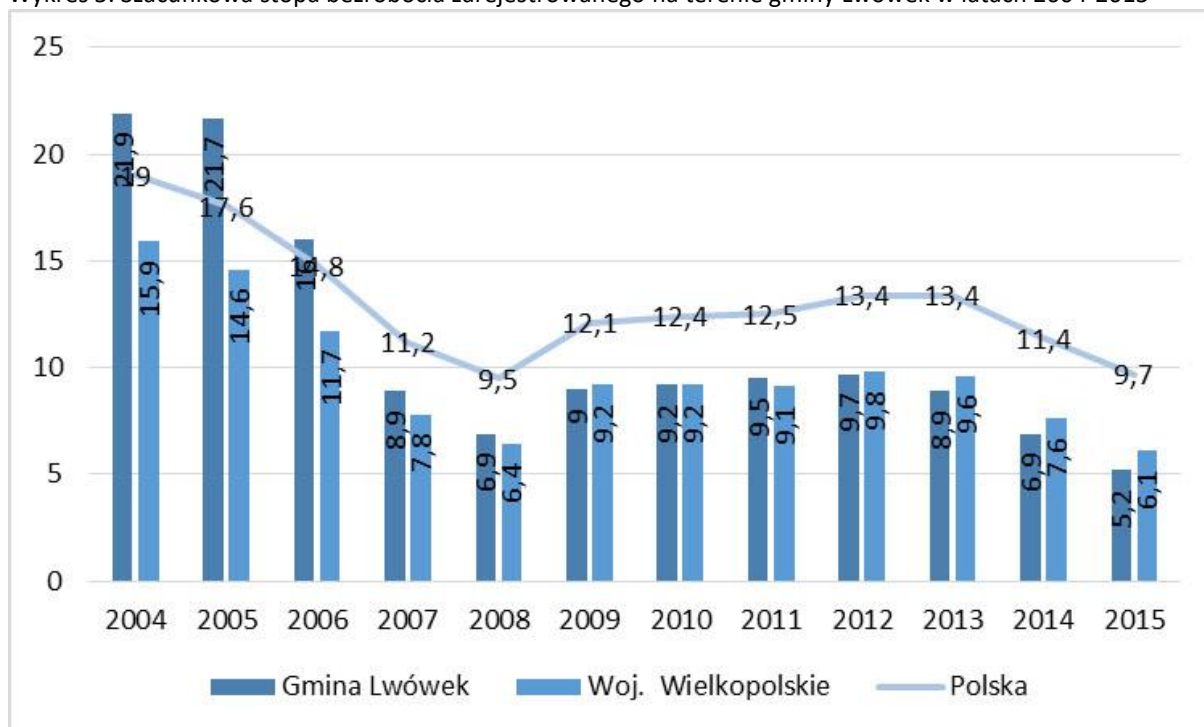
- rewitalizacja parku w Lwówku (2014),
- budowa przedszkola wraz z oddziałami żłobka w Lwówku (2012/2013),
- wymiana dachu na SP w Lwówku (2012),
- modernizacja budynku Biblioteki Publicznej w Lwówku (2014),
- przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu w gminie Lwówek (2014),
- budowa kompleksu ORLIK w Lwówku (2009),
- iluminacja Kościoła Parafialnego w Lwówku (2014),
- remont Sali gimnastycznej przy SP w Lwówku (2010),
- rozbudowa stacji kontroli pojazdów w Lwówku,
- adaptacja starego budynku przedszkola w Lwówku na nowe oddziały żłobka w Lwówku (2016),
- budowa siłowni zewnętrznej w Lwówku (2013);

c) inwestycje wodno-kanalizacyjne:

- III etap kanalizacji sanitarnej Lwówku (2004-2005) w ramach ZPORR,
- budowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej w ul. Modrakowej w Lwówku (2012),
- remonty sieci wodociągowej realizowane przez ZGK w Lwówku (ul. Al. E. Sczanieckiej, Pniewskiej, Posadowskiej, Powstańców Wielkopolskich),
- budowa kanalizacji deszczowej w ul. Nowotomyskiej, Ogrodowej, Słonecznej, Południowej, Modrakowej i Młyńskiej w Lwówku (2014/2015).

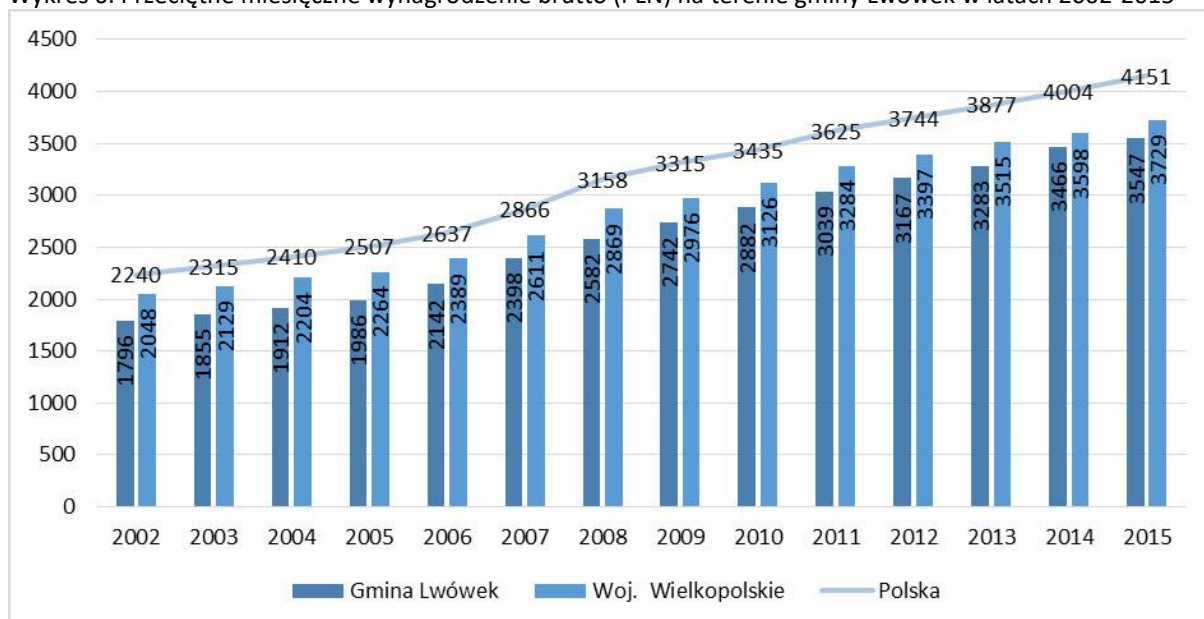
Wiele z tych inwestycji wpłynęło na poprawę życia mieszkańców, wsparło inne przedsięwzięcia, pozwoliło na pozyskanie nowych inwestorów, uaktywniło nowe miejsca pracy, aczkolwiek potrzeby w zakresie poprawy jakości warunków gospodarowania są jeszcze bardzo duże. W gminie Lwówek na 1000 mieszkańców pracowało w 2015 roku 141 osób. Kobiety stanowiły 49,5% wszystkich pracujących ogółem, a 50,5% mężczyźni. Bezrobocie rejestrowane w gminie Lwówek wynosiło w 2015 roku 5,2% (6,8% wśród kobiet i 3,8% wśród mężczyzn) (wyk.5). Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w gminie Lwówek wynosi 3547,42 PLN, co odpowiada 85.50% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w Polsce (wyk. 6). Wśród aktywnych zawodowo mieszkańców gminy Lwówek 1219 osób wyjeżdża do pracy do innych gmin, a 540 pracujących przyjeżdża do pracy spoza gminy - tak więc saldo przyjazdów i wyjazdów do pracy wynosi -679. W sektorze rolniczym (rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo) pracuje 19,0% (aktywnych zawodowo) mieszkańców gminy Lwówek, 47,1% w przemyśle i budownictwie, a 9,0% w sektorze usługowym (handel, naprawa pojazdów, transport, zakwaterowanie i gastronomia, informacja i komunikacja), natomiast 9,0% pracuje w sektorze finansowym (działalność finansowa i ubezpieczeniowa, obsługa rynku nieruchomości).

Wykres 5. Szacunkowa stopa bezrobocia zarejestrowanego na terenie gminy Lwówek w latach 2004-2015

Źródło: Urząd Miasta i Gminy Lwówek

Wykres 6. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto (PLN) na terenie gminy Lwówek w latach 2002-2015

Źródło: Urząd Miasta i Gminy Lwówek

Niewątpliwie na przyszły rozwój gospodarczy gminy Lwówek wpłyną: potrzeby lokalnej społeczności, zasoby pracy i charakter lokalnego rynku pracy, powiązania z rynkami zewnętrznymi, zasoby kapitałowe i finansowe, kapitał inwestycyjny, kapitał ludzki (potencjał naukowy, techniczny, wykształcenie i umiejętności), kapitał społeczny (przedsiębiorczość, innowacyjność i mobilność mieszkańców, otwartość na zmiany), stosunki i kontakty oraz współpraca na poziomie lokalnym i regionalnym. Mieszkańcy potrzebują bodźców dla wsparcia ich aktywności, pomocy organizacyjnej, prawnej i administracyjnej.

2.1.2 Sfera przestrzenna

Struktura funkcjonalno-przestrzenna miasta

Historia osadnictwa na terenie dzisiejszego Lwówka sięga do ok. 200 roku przed naszą erą. Świadczą o tym zachowane ślady z czasów rzymskich. Dopiero w 1406 roku pojawia się pierwsza pisana wzmianka o wsi Wojszyno, należącej do Wojszy (Wojsława). Prawa miejskie, na prośbę wojewody poznańskiego zostały nadane przez króla Władysława II Jagiełłę. Ustalono także cotygodniowe targi w poniedziałek. W 1419 roku Sędziwój przeniósł miasto i nazwał je Lwowem. Następnie osada rozwijała się, niszczona parokrotnie przez pożary. W XV w. sporadycznie w Lwówku odbywały się sądy starosty generalnego (sądy grodzkie). W okresie 1815-1887 miasto było jednym z pięciu w powiecie bukowskim rejencji poznańskiej Królestwa Prus. Lwówek leżał wtedy na odcinku drogi berlińskiej Pniewy-Zbąszyń. W 1811 roku miasto liczyło 223 domy i 1 459 mieszkańców. Po 25 latach było w nim już 2 449 mieszkańców. W tym czasie działał tu kościół katolicki, protestancki oraz synagoga żydowska. Miasto miało zamek, przedmieścia i było otoczone rowem. Działały tu warsztaty sukiennicze, tkackie, garbarnie oraz poczta konna. Co roku odbywały się cztery jarmarki: 10 kwietnia, 22 maja, 26 czerwca oraz 23 października.

Miasto lokowane na pocz. XVw. na prawie magdeburskim, z rynkiem na planie prostokąta z regularną ortogonalną siatką ulic z wylotami ulic w narożnikach placu. Na osi wzdłuż północnej pierzei rynku (ul. Pniewska – dawny trakt z Pniew do Berlina) zlokalizowany jest barokowy pałac z XVIIIw. z założeniem parkowym i folwarkiem, pierwotnie dwór. Na północny-wschód od rynku zlokalizowano późnogotycki kościół parafialny Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny oraz św. Jana Chrzyciela i św. Jana Ewangelisty. W XVIII w na osi ul. Pniewskiej we wschodniej części miasta wzniesiono późnobarokowy kościół cmentarny. Historyczna zachowana zabudowa miasta pochodzi głównie z XVIII i I. poł. XIXw. Tworzy ona układ pierzejowy, jest zwarta, budynki niskie jedno i dwukondygnacyjne, przykryte w przeważającej większości dachami stromymi dwuspadowymi w układzie kalenicowym.

Lwówek posiada dobrze zachowany i czytelny układ urbanistyczny z okresu lokacji. Mimo rozwoju miasta na przestrzeni wieków pierwotne założenie urbanistyczne nie zostało zatarte. Wykształcony w średniowieczu plan miasta cały czas odgrywa dominującą rolę w kształtowaniu ośrodka. Miasto rozrastało się równomiernie dookoła starego centrum, wchłaniając stopniowo dawne przedmieścia, które również zachowały swoje rozplanowanie. Dopiero w ciągu XIX w. nastąpiło całkowite połączenie Lwówka z przedmieściami dzięki zabudowie głównych ulic wlotowych do miasta. Bardzo ważną dla miasta inwestycją na początku XX w. była budowa kolejki wąskotorowej do Opalenicy. Zabudowa Lwówka pochodzi w większości z XIX w. i prezentuje typ małomiasteczkowej architektury. Znaczącymi i cennymi pod względem architektoniczno-konstrukcyjnym są: kościół parafialny, kościół cmentarny św. Krzyża, kościół ewangelicki, pałac, zespół zabudowy rynkowej i niektóre budynki mieszkalne. Cenny zespół budynków i budowli wyznaczono w granicach z okresu lokacji. Granica tego zespołu biegnie wzdłuż dawnej fosy, została ona poszerzona o przedmieścia św. Barbary i o teren parku pałacowego.

Struktura funkcjonalno-przestrzenna zagospodarowania miasta została ukształtowana pod wpływem wielu czynników. Nieopłacalność uprawiania gleb o niskiej klasie bonitacyjnej wyzwoliła nierolnicze formy zagospodarowania. Obszary o niskiej wartości uprawowej zostały głównie

przeznaczone pod inwestycje budowlane. W pierwszej kolejności aktywizowane były te dogodnie skomunikowane i atrakcyjnie położone. Miasto rozwijało się od centrum ku przedmieściom.

Głównym ośrodkiem wokół którego formowało się życie miasta był rynek. W Lwówku przybrał on postać prostokątnego placu z wylotami siedmiu ulic w narożach i ósmej na osi pierzei północnej (ulice przebiegają prostopadłe do siebie). Jego środkowy obszar pokrywa częściowo zachowany kamienny bruk, wzorowany na bruku w Rawennie. Bruk rozchodzi się promieniście, począwszy od charakterystycznej murowanej żółto – białej wieży zegarowej i przybiera kształt gwiazdy. Zabudowa Rynku dość jednolita. Datowana w przeważającej części na 1 poł. XIX w. Na fasadzie jednego z domów widoczna data budowy 1843 r. Zabudowania rozciągające się wokół Rynku to budynki murowane z cegieł, otynkowane, parterowe lub piętrowe, nakryte stromymi dachami. Rynek w Lwówku jako jeden z nielicznych nadal pełni funkcję miejsca handlu. W dni targowe stragany zajmują znaczną powierzchnię Rynku. Jest tu cicho i spokojnie. Ruch samochodowy niewielki poza dniami targowymi.

Lwówek to przykład miasta założonego na tzw. surowym korzeniu, w którym układ urbanistyczny wytyczono od samego początku. Rynek będący centralnym ośrodkiem założenia miejskiego, pierwotnie posłużył jako miejsce, wokół którego ukształtowało się miasto w obecnej postaci. Dawniej gród zabezpieczały obwarowania ziemne i fosa, a wjazd do niego prowadził przez wzmiankowane w dokumentach trzy bramy. Rynek w Lwówku oprócz tego, że stanowi główny punkt i miejsce handlowe miasta jest także swoistą mozaiką stylów architektonicznych i wiekowości poszczególnych obiektów. Fasady budynków starych kontrastują z fasadami budynków odrestaurowanych. Zabytkowy bruk harmonijnie łączy się z nową także brukowaną nawierzchnią Rynku, a zegar ciekawej konstrukcji obwieszcza mieszkańcom pory dnia i nocy. Środek omawianego placu tworzy przestrzeń niezabudowaną, na obrzeżach drzewa stanowią granicę pomiędzy częścią centralną (wyłącznie pieszą) a komunikacyjną (dla zintensyfikowanego ruchu samochodowego i pieszego). Istniejący układ komunikacyjny, system ruchu i możliwości parkowania sprawiają, że omawiany obszar jest aspołeczny. Wymaga gruntownych zmian funkcjonalnych, estetycznych, organizujących tę ważną społecznie i historycznie przestrzeń. Literatura podejmująca temat rewitalizacji wskazuje, że pomiędzy wiekiem zabudowy mieszkaniowej, a wiekiem ludności w niej zamieszkującej występuje silna korelacja. Im starszy stan zabudowy, tym ludność go zamieszkująca jest starsza². W centralnej części Lwówka starsze budynki wymagają często działań termomodernizacyjnych związanych z wymianą okien, drzwi i źródła ciepła. Nierzadko zdarza się, że nawierzchnie dachów tworzą panele azbestowe, niebezpieczne dla zdrowia. Stara infrastruktura mieszkaniowa, zwłaszcza w stanie zaniedbanym, bywa kapitałochłonna, ze względu na niską efektywność energetyczną oraz zużycie materiałów budowlanych. Należy zauważyć, że osoby starsze często posiadają ograniczone możliwości renowacyjne swoich domów. Podupadające budowle, biedni lokatorzy to idealne środowisko do rozwoju różnego rodzaju patologii społecznych tj. przestępczości i kradzieży. Konieczne są działania rewitalizacyjne na tego typu obszarach miasta, nie tylko dla ratowania substancji materialnej, ale także dla poprawy jakości życia mieszkańców.

Strukturę funkcjonalno-przestrzenną miasta Lwówek tworzą: zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, wielorodzinna, usługowa, tereny zieleni, obszary aktywności gospodarczej. Zabudowa jednorodzinna (w większości wolnostojąca) obejmuje swym zasięgiem część południową (obszar wzdłuż ulic: Południowej, Słonecznej, Świtalskiego, Młyńskiej, Ogrodowej, Szczanieckiej) i zachodnią

² Rewitalizacja miast polskich. Demograficzne i społeczne uwarunkowania rewitalizacji miast w Polsce, pod red. Zborowskiego A., Instytut Rozwoju Miast, Kraków 2009

miejsowości (kontynuacja Szczanieckiej oraz ul. Zamkowa). Jednorodzinna zabudowa tworzy też ciąg wzdłuż Kasztanowej. W części północnej uzupełnia ona istniejącą historyczną zabudowę ulokowaną wzdłuż ul. Polnej. Natomiast zabudowa wielorodzinna występuje w formie kamienic lub mniejszych domów mieszkalnych. Uzupełnia istniejącą zabudowę, nie tworzy jednolitych osiedli.

Na terenie miasta usługi są bardzo rozproszone, pojedyncze, wielorakie. Spójną formę tworzą jedynie te umiejscowione na Rynku. Markety handlowe najczęściej umiejscowione są w pobliżu dróg lokalnych lub zbiorczych, natomiast gastronomiczne, finansowe, zdrowotne w pobliżu centrum, wzdłuż bocznych uliczek śródmieścia. Obiekty o funkcji administracyjnej znajdują się na Rynku.

Zieleń miejską tworzą dwa zespoły parkowe. Jeden zlokalizowany w północno-zachodniej części miasta, drugi pomiędzy ul Zieloną i Gimnazjalną. Widoczne są właściwe stosunki między formami przestrzennymi, tj. pewna zgodność i współzależność pomiędzy płaszczyzną poziomą zieleni niskiej (trawnika) i średniej (krzewów) a pionową (roślinami drzewiastymi). Zieleń tę cechuje: jedność (roślinność liściasta), właściwe proporcje, właściwa perspektywa linearna i powietrzna (kolorystyczna). Zaletą jest nieliczne występowanie drzew iglastych. Zieleń jest spójna, zwarta, cenne starodrzewie konstytuuje przestrzeń przyjazną mieszkańcom (ciche, zacienione, przytulne, ciekawe w formie). Obszary te wymagają działań rewitalizacyjnych (pielęgnacji, wycinki, działań naprawczych i poprawiających funkcjonalność terenu).

Obszary aktywności gospodarczej są zlokalizowane w południowo-zachodniej, północnej i północno zachodniej części miasta (wzdłuż ul. Nowotomyskiej, Magazynowej i Opalenickiej). Pierwsza z wymienionych pełni funkcję drogi wylotowej z miasta z dostępem do drogi krajowej 92. Przy ul. Magazynowej formują się lokalne przedsiębiorstwa i markety handlowe. Obszar przy ul Opalenickiej zamyka obszar o wspomnianej funkcji. Ze względu na dostępność do drogi krajowej i dobrą lokalizację obejmującą bliskim zasięgiem całe miasto, są to bardzo atrakcyjne tereny inwestycyjne. Konflikty funkcjonalne i społeczne mogą pojawić się na styku obszarów inwestycyjnych i mieszkaniowych przy ul. Opalenickiej wynikające z niezadowolenia z warunków życia mieszkańców.

Zainwestowanie miejskie można uznać, iż jest w dobrym stanie technicznym. Zabudowa mieszkaniowa jak i produkcyjno-magazynowa, jest zadbaną. Niektóre obiekty wymagają remontu. Brak obszarów wymagających radykalnych przekształceń, zdewastowanych, problemowych. Działania rewitalizacyjnych wymaga obszar centrum miasta włącznie z terenem Starego Parku.

Zagospodarowanie i zabudowa obszarów wiejskich gminy Lwówek

Zagospodarowanie gminy opiera się na wieloosiłkowym układzie jednostek osadniczych (wsi), skupionych wokół centralnie ulokowanego ośrodka gminnego. Bariery w przestrzennym rozwoju stanowią rozległe kompleksy leśne umiejscowione przy zachodniej i północno-zachodniej granicy gminy, oraz odizolowane doliną rzeki Mogilnicy duże obszary, które wraz z połaciami łąk i fragmentami lasów wschodniego rejonu gminy stanowią barierę rozwoju. Ważnym czynnikiem w rozwoju gminy spełnia droga krajowa nr 92 relacji Poznań – Świecko. Dzieli ona gminę na dwie, proporcjonalnie równe części, co sprawia, że dostęp do drogi o znaczeniu tranzytowym ze wsi gminnych jest podobny. Obecność wspomnianego przejścia drogowego wytworzyła pasmo działalności gospodarczej, które ulokowało się na terenach Lwówka, Józefowa i Grońska. Dobra dostępność komunikacyjna i możliwości transportowo-spedycyjne uaktywniły inwestorów właśnie na wspomnianych terenach. Niestety bliskość dużego ośrodka usługowo-gospodarczego Pniewy, sprzyjające tam warunki przyrodnicze (dobre gleby i lasy) spowodowały mniejsze zainteresowanie osiedlaniem się na obszarze gminy Lwówek. Także mała koncentracja dróg, niskiej jakości technicznej powiązania komunikacyjne pomiędzy wsiami, brak wyraźnej hierarchii jednostek osadniczych

spowodowały, że żadna wieś nie wytworzyła swojego rejonu obsługi. Jedynie 3 wsie zaspokajają w zakresie usług podstawowych potrzeby jednostek najbliższej położonych: Zębowo (Komorowic, Komorowa i Tarnowca), Chmielinko (Władysławowa i Lipki Wielkiej), Brody (Bródek). Pozostałe wsie (Wymyślanka, Pakosław, Posadowo, Grońsko) obsługiwane są przez Lwówek, natomiast mieszkańcy wsi Konin i Zgierzynka korzystają z usług Pniew.

Wsie gminy Lwówek charakteryzują się dużą różnorodnością funkcjonalną. W Grońsku kształtuje się funkcja związana z działalnością gospodarczą, w Brodach występuje funkcja naukowa związana z placówką Uniwersytetu Przyrodniczego. W Koninie występuje funkcja rekreacyjna (kąpielisko), natomiast w Posadowie rozwinęła się funkcja turystyczno-rekreacyjna oparta na stadninie koni. Niestety jej zasięg obsługi nie jest wysoki. Obecnie żadna z wsi gminy Lwówek nie wyspecjalizowała się w funkcji rolniczej. Lwówek, ze względu na siedzibę władz samorządowych pełni funkcję administracyjną i koncentruje najwięcej usług i działalności gospodarczej. Tu powstały też największe w gminie osiedla budownictwa mieszkaniowego.

Struktura funkcjonalno-przestrzenna gminy jest także unormowana siecią techniczną dróg (krajowej i powiatowych), linią elektroenergetyczną 400 kV, ropociągami "Przyjaźń" oraz gazociągami (przesyłowym Rosja – Niemcy) oraz tranzytowym DN 1400 Jamał – Europa Zach.

Wiele wsi ma historycznie ukształtowaną zabudowę koncentrującą się wokół zespołów pałacowych, dworskich czy folwarcznych. Są one objęte ochroną konserwatorską i ze względu na swoją wartość historyczną, kulturową i architektoniczną wymagają bezwzględного utrzymania i ochrony. Nowopowstająca zabudowa często „obraca” historyczne układy. Niestety, choć lokalizuje się ona w większości wzdłuż dróg i w pobliżu centralnej części wsi to jednak często jest ona rozproszona. W formie zwartej występuje jedynie zabudowa historyczna, skupiona w historycznym ośrodku miejscowości. W przypadku dalszej zabudowy wsi należy dążyć do jej uzupełniania, to obniży w przyszłości koszty eksploatacyjne sieci infrastruktury technicznej, uzasadni budowę nowych lub remonty istniejących dróg, a skupienie mieszkańców pozwoli na wytworzenie obszaru hierarchicznie ważnego, przestrzeni wspólnej publicznej, w której aktywność usługi stanie się uzasadniona.

Układ urbanistyczny analizowanych wsi oparty jest w większości na typie ulicówki (np. Zębowo, Komorowo, Komorowice, Grońsko, Józefowo, Chmielinko, Posadowo, Linie). Struktura ich jest spójna, proporcje wnętrza międzybudynkowych właściwe, zachowane w ludzkiej skali. Budynki w danej wsi ustawione jednolicie (kalenicowo lub szczytowo). Walorem wsi są licznie zachowane budynki murowane z cegły i ich forma architektoniczna (czasem już otynkowane). Sposób rozplanowania zagrody wsi lwóweckiej nie odbiega zbyt od układu zagrody XVIII-XIX wiekowej. Budynek mieszkalny (względnie mieszkalno-inwentarski) ustawiano zazwyczaj od strony drogi wiejskiej, budynek inwentarski wznoszono w głębi działki (prostopadle do budynku mieszkalnego), a od strony pól – stodołę. W XIX wieku, w związku z reformami agrarnymi w budownictwie zagrodowym dokonały się poważne zmiany. Polegały one na dużej swobodzie w zakresie kształtowania budynków, posługiwaniu się w coraz większym stopniu materiałami ogniotrwałymi (cegłą, dachówką) dbaniu o staranność ich wykonania. Walorem wsi jest także detal architektoniczny (konstrukcyjny i użytkowy). Otwory okienne i drzwiowe, wątek ceglany, elementy konstrukcyjne budynków, gzymsy, nadproża, sposób łączenia materiałów dają wyraz historycznych zmian, uwidaczniają zasięg przebudowy wsi. Walorem wsi są także ciągi wjazdowe, które z dalekiej perspektywy ukierunkowane są w niektórych miejscowościach na bryłę kościoła (zarówno z ulic dojazdowych jak i dróg polnych); z bliższej perspektywy funkcję naprowadzającą pełnią drzewa; wjazdy czasem nie są płynne tzn., z otwartego krajobrazu wjeżdża się w ograniczone optycznie i przestrzennie wnętrza wsi (wykadrowane przez wysoką zieleń, stodoły i zabudowę mieszkaniową).

Cenną wartością wsi są również wyrażone w przestrzeni wyróżniki materialne (obiekty zabytkowe, układ pól, zieleń śródpolna, kształt wsi zgodny z pierwotnym układem lokacyjnym, materiał budowlany historycznej XVII i XIX zabudowy, sposób zabudowy, obiekty zagrody wiejskiej – stodoły, zieleń wysoka w obrębie obiektów sakralnych i folwarków).

W analizowanych wsiach znajduje się wiele współczesnych budynków mieszkalnych i gospodarskich z lat 70-90. ubiegłego wieku, bardzo odróżniających się od historycznej zabudowy, mocno kontrastujących z sąsiednimi, zarówno wielkością, formą, kolorystyką elewacji, detalami architektonicznymi (np. Pakosław, Chmielinko, Brody, Grońsko). We niektórych wsiach widoczna jest olbrzymia różnorodność ogrodzeń (np. Pakosław, Brody, Zgierzynka, Józefowo) (z betonowych półfabrykatów, z siatki ogrodzeniowej, murowane, z blachy). Ten brak spójności widać nawet w jednym obejściu, bowiem brama wjazdowa na posesję bardzo często odbiega kolorystycznie, materiałowo, wielkościowo od reszty ogrodzenia. Ale są także posesje prywatne, które w większości ogrodzone są płotami drewnianymi, niskimi, ażurowymi, o podziale na ogół pionowym (np. Zębowo). Ich kolorystyka jest niekontrastująca, wtapiają się w zieleń, która często stanowi dla nich tło lub je uzupełnia. Ogrodzenia w takiej wsi nie dzielą przestrzeni w sensie społecznym, lecz tylko technicznym, zachowana jest spójność materiałowa pomiędzy częścią publiczną a prywatną.

Ogólny wizerunek wsi oceniono jako poprawny. Układ ruralistyczny w większości wsi jest czytelny, orientacja dobra, wsie cechuje dobra jakość elementów zagospodarowania, otwartość mieszkańców, kontakt społeczny dobry. Widoczna jest jedność kompozycji przestrzennej i jej wewnętrzna zgodność. Wsie w ogólnym odbiorze dają poczucie bezpieczeństwa (przestrzenie są oświetlone, często spotkać można sąsiada, „obcy” są momentalnie zauważani). Najczęściej przestrzeń wsi jest estetyczna, czysta, ma właściwe proporcje i ludzką skalę, kolorystyka jest stonowana poza nielicznymi wyjątkami. Niedostateczna jest ilość przestrzeni wspólnych, publicznych, integrujących mieszkańców. Czasem takie miejsce pełni teren przykościelny, ale takie obszary występują w gminie nielicznie. Miejsca dedykowane przyjezdnym najczęściej to te przeznaczone do parkowania i postoju, sklep spożywczy. Architektura tych elementów jest często niespójna, kolorystyka nieodpowiednia. Niewiele jest miejsc dających możliwość aktywnego wypoczynku. Trasy rowerowe czy spacerowe nie są połączone pomiędzy miejscowościami, brak ogólnodostępnych boisk sportowych. Brak miejsc spotkań.

Obecne działania planistyczne na terenie gminy Lwówek

W 2014 roku na obszarze gminy, zajmującej powierzchnię 18354ha, miały miejsce liczne działania planistyczne. Władze gminy miały pod swoim nadzorem 485ha gruntów (stan na 01.01.2014), co stanowi 20,1% gruntów komunalnych zlokalizowanych w całym powiecie nowotomyskim. Władze przekazały 15,8ha gruntów w trwały zarząd gminnym jednostkom organizacyjnym (czyli 3,3% swoich gruntów), natomiast 6,9ha (czyli 1,4%) w wieczyste użytkowanie osobom fizycznym. Obecnie na terenie gminy Lwówek obowiązuje 15 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (co stanowi 7,2% opracowanych planów w skali powiatu), z czego 6 opracowano na podstawie ustawy z 27 marca 2003 roku (resztę na podstawie ustawy z 7 lipca 1994 roku). Powierzchnia gminy objęta planami ogółem wynosi 102 ha. We wspomnianych działaniach planistycznych władze gminy dokonały zmian w przeznaczeniu terenów. Łączna powierzchnia gruntów rolnych, dla których zmieniono w planach przeznaczenie na cele nierolnicze wynosi 38ha, natomiast łączna powierzchnia gruntów leśnych, dla których zmieniono w planach przeznaczenie na cele nieleśne wyniosła 7ha. Wynika z tego, że władze w 2014 roku umniejszyły tereny rolne o 0,3%,

natomiast tereny leśne o 0,2%. Dla porównania, w skali powiatu tereny użytków rolnych zmniejszono o 1%, natomiast tereny leśne o 0,03%.

W 2014 roku wydano 9 decyzji o ustaleniu inwestycji celu publicznego (w powiecie 102), 72 (691) decyzje o warunkach zabudowy w ogóle, w tym tylko 1 dotyczącą zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej (5), natomiast 38 (520) dotyczących zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, oraz 15 (70) zabudowy usługowej. Wynika z tego, że w sprawach celu publicznego i w sprawie warunków zabudowy średnio 1 na 10 decyzji była wydana w gminie Lwówek, natomiast decyzja dotycząca zabudowy usługowej, w stosunku do wymienionych, była wydawana dwa razy częściej (średnio 1 na 5 decyzji). Większość omówionych decyzji miała miejsce na terenie miasta Lwówek.

2.1.3 Sfera środowiskowa

Aspekty środowiskowe zwłaszcza dla gmin rolniczych są kluczowym elementem wpływającym na atrakcyjności terenu pod względem mieszkaniowym i gospodarczym. Zanieczyszczenia wód, gleb i powietrza działa odstraszać na potencjalnych użytkowników oraz odbija się negatywnie na zdrowiu i życiu mieszkańców. Gmina Lwówek zajmuje powierzchnię 18354ha. Biorąc pod uwagę sposób zagospodarowania terenów w gminie Lwówek należy stwierdzić, że przeważają użytki rolne, które w 2015 roku zajmowały około 75 %, co świadczy o rolniczym charakterze gminy. Aczkolwiek obszar ten nie należy do rolniczo gospodarujących gmin.

Tabela 10. Podział powierzchni gminy Lwówek według sposobu zagospodarowania w roku 2011 i 2014

Wyszczególnienie	Powierzchnia (ha)		%	
	2011	2014	2011	2014
użytki rolne razem	13841	13785	75,4	75,1
las i grunty leśne	3606	3627	19,7	19,8
grunty pod wodami razem	80	79	0,4	0,4
grunty zabudowane i zurbanizowane razem	607	645	3,3	3,5
nieużytki	210	209	1,1	1,1
tereny różne	10	9	0,1	0,1
Razem	18354	18354	100	100

Źródło: Dane GUS

Krajobraz okolic Lwówka jest określany jako młodoglacjalny. Jest dziełem lądolodu skandynawskiego, który nasuwając się i ustępując wielokrotnie z terenu dzisiejszej Wielkopolski transportował duże ilości materiałów (skał, głazów narzutowych, piasków i glin). Na terenie gminy wyróżnić można 4 obszary charakteryzujące się różnymi formami ukształtowania powierzchni: wzniesienie moreny czołowej, równinę denno-morenową falistą, równinę denno-morenową płaską oraz równinę terasowo-dolinną. W rejonie Lwówka, Chmielinka i Władysławowa występują niewysokie (5-20 m wys. względnej) pagórki moreny czołowej, zaliczane do Pagórków Lwówecko-Rakoniewickich. Otoczone są one równiną denno-morenową falistą, wytworzoną pod czasą lodowca w trakcie osadzania materiału przezeń naniesionego. Teren ten (Równina Nowotomyska), opadający ku zach. do sandru nowotomyskiego i na pd. do sandru bukowskiego, stopniowo przechodzi w równinę denno-morenową płaską - Równinę Opalenicką. Zach. część gminy Lwówek położona jest na równinie terasowo-dolinnej rzeki Obry, a ściślej - jej dopływu Czarnej Wody. W obrębie tych równin znajdują

się rynny wyżłobione przez lodowiec: rynny jezior Linie, Konińskiego i zarastającego Zgierzynieckiego oraz rynny rzeczne utworzone przez wody wypływające spod czoła lodowca - dzisiejszą Mogilnicę i Czarną Wodę. Najwyższymi punktami okolic Lwówka są wzgórza morenowe leżące w pd. części gminy: 137,8 m n.p.m. na pn. od Chmielinka i 133,8 m n.p.m. na pd. od Grońska. Z kolei najniżej położona jest dolina Czarnej Wody, płynącej w okolicach Komorowic i Grudzianki na wysokości 79,8 m n.p.m.³.

Gmina Lwówek pozbawiona jest większych bogactw naturalnych. Udokumentowano tu dwa złoża kruszywa naturalnego "GROŃSKO" i "CHMIELINKO" oraz jedno złożo surowców ceramicznych "PAKOSŁAW". Występowanie złóż kruszywa naturalnego związane jest z Wałem Lwówecko-Rakoniewickim. Są to złoża charakteryzujące się stosunkowo dobrą jakością.

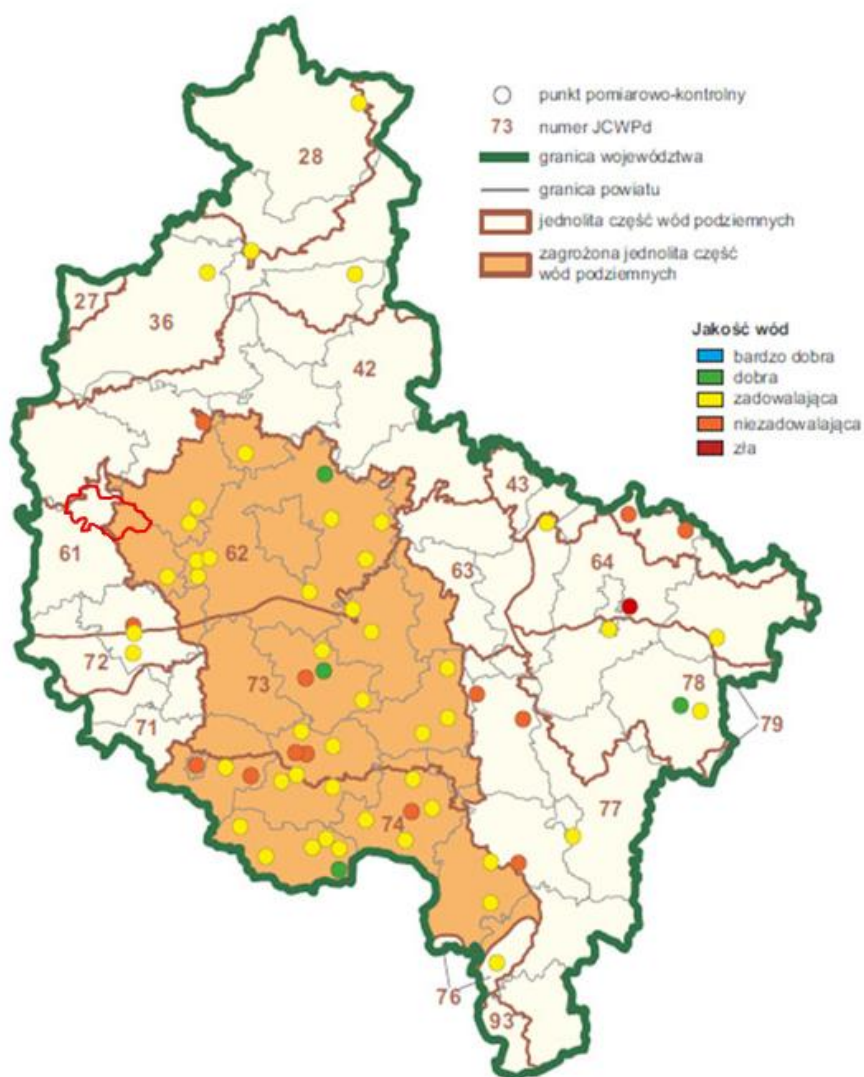
Klimat gminy Lwówek warunkowany jest przez ten występujący w całej Wielkopolsce. Ma cechy charakterystyczne dla klimatu umiarkowanego przejściowego, z przewagą wpływów oceanicznych. Występują tu stosunkowo małe roczne amplitudy temperatury powietrza, a także wczesna wiosna, długie lato oraz łagodna i krótka zima z mało trwałą pokrywą śnieżną.

Wody powierzchniowe płynące w gminie Lwówek należą do dorzecza Obry. Są to początkowe odcinki niewielkich dopływów III rzędu Odry. Na wschód od Lwówka z północnego-zachodu na południowy wschód płynie Mogilnica. Na zachodzie gminy płynie Czarna Woda. Mimo, że okolice Lwówka leżą w przeważającej części na Pojezierzu Poznańskim, brak tu większej ilości jezior. Można napotkać je tylko na północy gminy. Największe w przeszłości Jezioro Zgierzynieckie (pow. ok. 50 ha) od końca XIX w. intensywnie zarasta i do dziś powierzchnia tafli wody uległa znacznemu zmniejszeniu. Obecnie największe jest Jez. Konińskie (pow. 24 ha) i cztery jeziora w Linii (największe o pow. 12 ha i 8 ha).

W południowo-zachodniej części gminy udokumentowano duży zbiornik wód podziemnych, którego zasoby objęte są strefą ochronną. W jego obrębie, w miejscowości Józefowo, zlokalizowane jest główne ujęcie wód podziemnych zaopatrujące w wodę pitną prawie całą gminę. Obecnie trwają prace nad przygotowaniem drugiego ujęcia wody pitnej. Ujęcie we Władysławowie ma dostarczać wody dla miejscowości Chmielinko, Lipka Wielka i Władysławowo. Ma też ono stanowić zapasowe źródło wody dla pozostałej części gminy. Zgodnie z Raportem o stanie środowiska w Wielkopolsce w roku 2013, obszar gminy Lwówek został wskazany jako zagrożony pod względem stanu jednolitych części wód powierzchniowych. Raport przedstawia wynik badań w 67 punktach pomiarowych na terenie województwa wielkopolskiego (Ryc. 2). Tak zły potencjał regionu wynika ze złej gospodarki rolnej i braków w infrastrukturze komunalnej. Zagrożenie zanieczyszczenia wód podziemnych, jest wypadkową zanieczyszczenia gleb na terenie Gminy Lwówek. W wyniku nadmiernego nawożenia i złego stanu rowów melioracyjnych do wód głębinowych przedostają się negatywne związki pierwiastków.

³ Źródło: informacje dotyczące geologii, bogactw naturalnych, klimatu, wód powierzchniowych i podziemnych, gleb, oraz szaty roślinnej zaczerpnięto z dokumentu Strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Gminy Lwówek 2011-2021

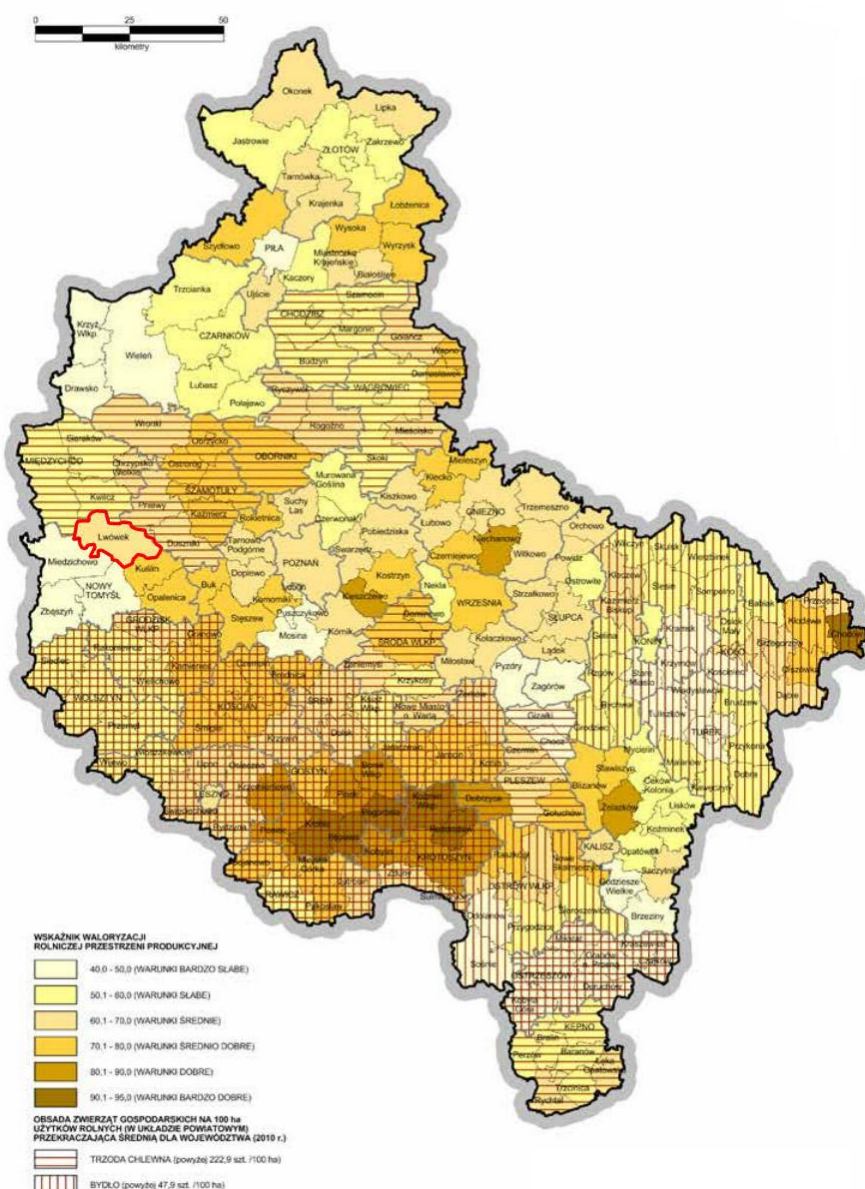
Rycina 2. Stan / Potencjał ekologiczny jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP)

Źródło: Raport o stanie środowiska w Wielkopolsce w roku 2013. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu. Mapa dotycząca monitoringu jakości wód podziemnych w 2013 roku (wg badań PIG) (mapa 4.2). Wielkopolskie Biuro Planowania Przestrzennego, <http://www.wbpp.poznan.pl/> (dostęp 17.07.2016)

Gmina Lwówek posiada średnio urodzajne gleby (Ryc. 3). Korzystne warunki dla rozwoju rolnictwa gmina posiada w części centralnej i wschodniej. Przeważają tu gleby bielcowe i brunatne wytworzone z piaszczowców gliniastych mocnych na podłożu gliniastym. Obszar gleb dobrych z przewagą klasy IV znajduje się w południowej części gminy na terenie Wału Lwówecko-Rakoniewickiego. Gleby mułowo-torfowe lub torfiaste położone są głównie w dolinach Czarnej Wody i Mogilnicy.

Rycina 3. Waloryzacja rolniczej przestrzeni produkcyjnej gminy Lwówek na tle województwa wielkopolskiego (stan na 2013)

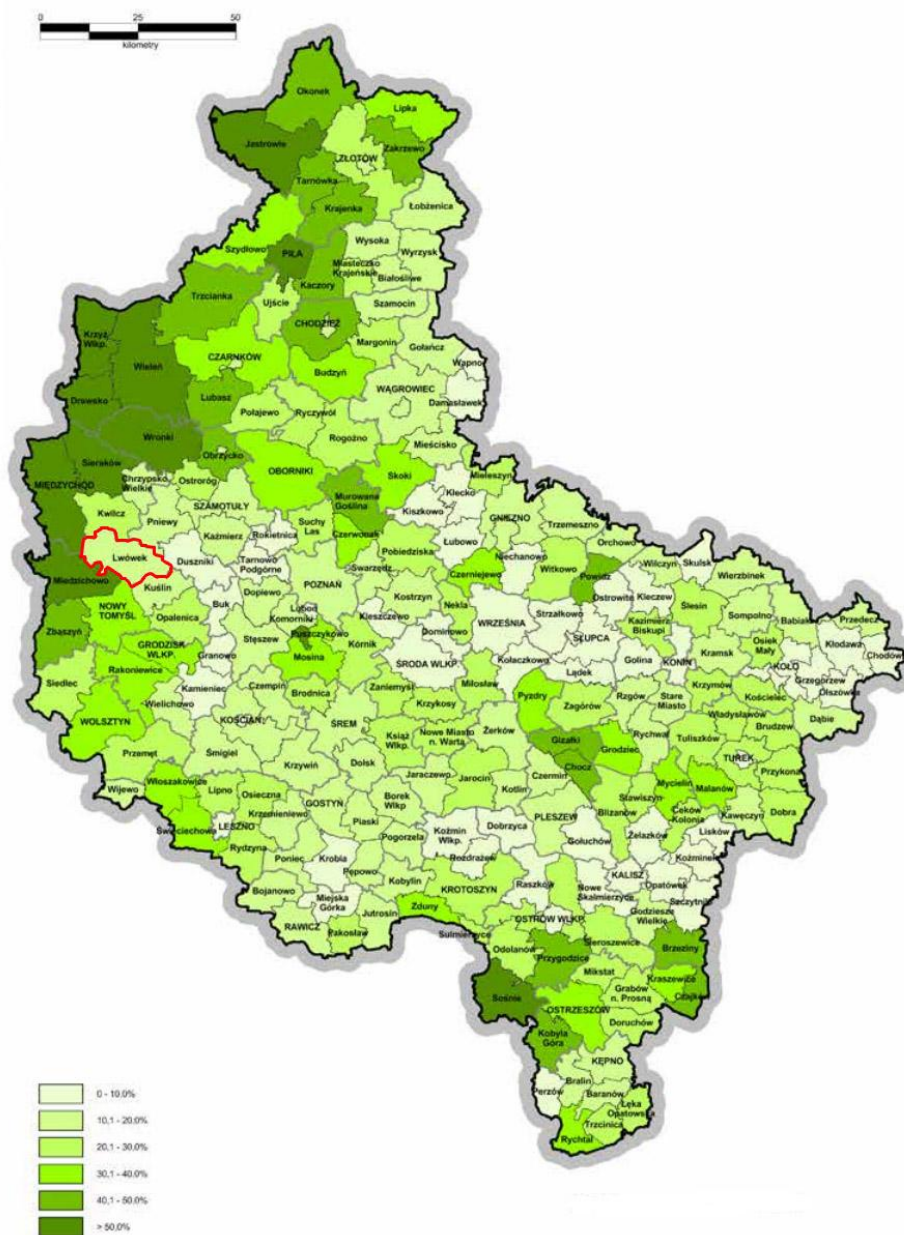

Źródło: Opracowanie WBPP na podstawie PSR 2010 oraz „Zasobność i zanieczyszczenie gleb Wielkopolski” stan na 2000 WIOS w Poznaniu 2001, w: Raport o stanie zagospodarowania i rozwoju województwa wielkopolskiego 2014. Wielkopolskie Biuro Planowania Przestrzennego, <http://www.wbpp.poznan.pl/> (dostęp 17.07.2016)

Szatę roślinną na terenie gminy Lwówek tworzą kompleksy leśne, parki dworskie, łąki, zadrzewienia śródpolne, przywodne i przydrożne. Największą grupę zieleni stanowią kompleksy leśne zajmujące około 20% powierzchni gminy (mieści się w drugiej z sześciu kategorii lesistości wydzielonych w Raporcie o stanie zagospodarowania i rozwoju województwa wielkopolskiego 2014). Wielkoprzestrzenne kompleksy leśne występują głównie w zachodniej części gminy (w rejonie Komorowic, Zębowa, Linia). Pojedyncze, mniejsze zespoły leśne znajdują się w części północnej i południowej jako pozostałości dawnych obszarów leśnych. Przeważającymi typami siedliskowymi są: bór świeży i bór mieszany świeży. Rzadziej występują lasy mieszane i olsy. Ciekawe lasy liściaste porastają źródłowy obszar Mogilnicy przy granicy z gminą Pniewy, gdzie utworzono trzy rezerwy przyrody (w tym dwa na terenie gminy Lwówek). Na terenie gminy, oprócz wspomnianych wyżej

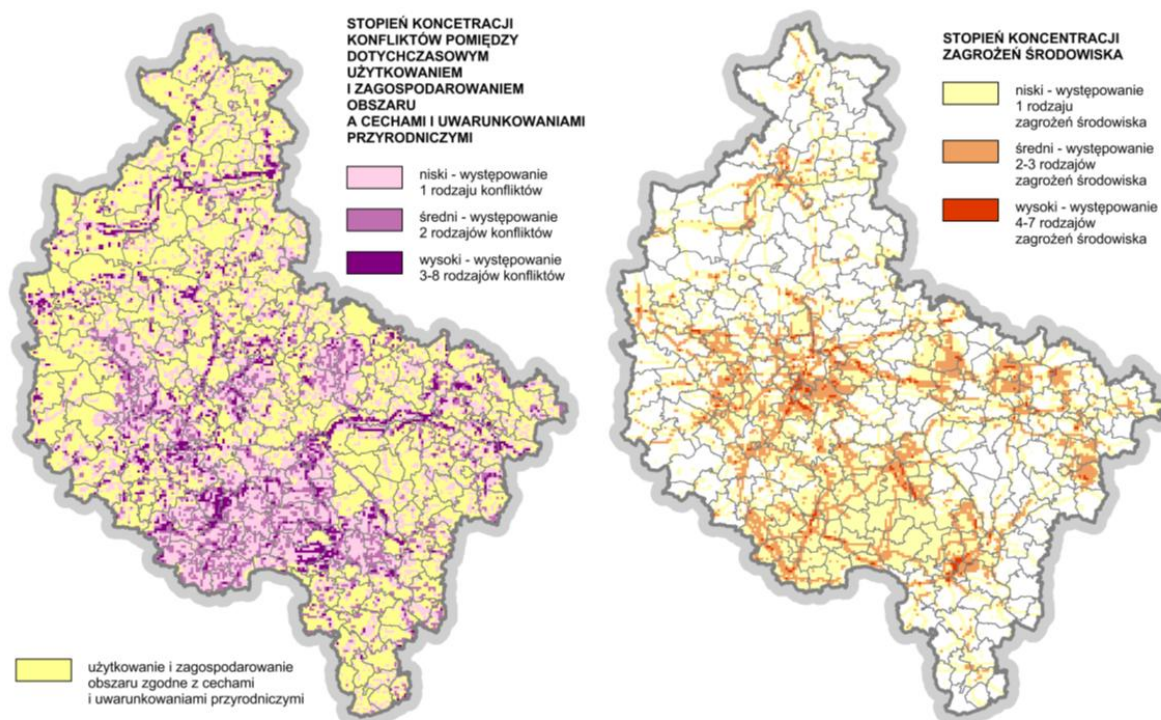
rezerwatów, występują następujące formy ochrony przyrody: Rezerwat na Jeziorze Zgierzynieckim im. Bolesława Papiego o powierzchni 92,86 ha, oraz Rezerwat Wielki Las o powierzchni 78,96 ha.

Rycina 4. Lesistość na terenie województwa wielkopolskiego w ujęciu gminnym (stan 2014)

Źródło: Raport o stanie zagospodarowania i rozwoju województwa wielkopolskiego 2014. Wielkopolskie Biuro Planowania Przestrzennego, <http://www.wbpp.poznan.pl/> (dostęp 17.07.2016)

Rycina 5. Ocena zgodności dotychczasowego użytkowania i zagospodarowania obszaru z cechami i uwarunkowaniami przyrodniczymi / ocena stanu środowiska oraz jego zagrożeń

Źródło: Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe dla województwa wielkopolskiego Wielkopolskie Biuro Planowania Przestrzennego, <http://www.wbpp.poznan.pl/> (dostęp 17.07.2016)

Rycina 5 obrazuje stopień koncentracji konfliktów pomiędzy dotychczasowym użytkowaniem i zagospodarowaniem obszaru, a cechami i uwarunkowaniami fizycznymi. Raport wskazuje, że na terenie gminy Lwówek dochodzi do niskiej i średniej koncentracji konfliktów. Występują także obszary o średnim i wysokim stopniu koncentracji zagrożeń środowiskowych, głównie w okolicy miasta Lwówek i w części północno-wschodniej i północnej.

Obszar gminy Lwówek charakteryzuje niska degradacja środowiska. Przyczyniają się do niej między innymi: zanieczyszczenie wód, niewłaściwy stan zbiorników wodnych, niska lesistość oraz miejscowe zanieczyszczenie gleb. Brak jakichkolwiek działań może spowodować dalsze negatywne konsekwencje dla rozwoju gminy.

2.1.4 Sfera infrastrukturalna

Infrastruktura techniczna

Drogi

Szkielet układu komunikacyjnego stan główny układ komunikacyjny gminy Lwówek opiera się o drogę krajową nr 92, która łączy gminę z najważniejszymi trasami komunikacyjnymi w Polsce (droga ta stanowi fragment byłej międzynarodowej trasy E 30, łączącej Londyn, Berlin, Warszawę i Moskwę). Od drogi krajowej odchodzi sieć dróg powiatowych (71,5 km) i gminnych (180 km). Przez gminę Lwówek nie przebiega żadna droga wojewódzka. Droga krajowa jest w dobrym stanie technicznym o wysokim standardzie bezpieczeństwa. Bliskość autostrady A2 ograniczyła ruch tranzytowy przez gminę, co zwiększyło komfort korzystania z przedmiotowej drogi. Drogi powiatowe i gminne

zlokalizowane w obszarze gminy są z złym stanie technicznym (poza odcinkami dróg, na którym w ostatnich latach przeprowadzono inwestycje gminne i powiatowe). Około 70% dróg gminnych ma nawierzchnię gruntową, po której często poruszają się samochody o tonażu znacznie przewyższającym dopuszczalne normy.

Gmina Lwówek nie posiada na swym terytorium żadnej trasy kolejowej. Łącząca miasto Lwówek z Opalenicą linia kolejki wąskotorowej została rozebrana. Najbliższa stacja kolejowa znajduje się w Nowym Tomyślu (20 km na pd. od Lwówka). Leży ona przy międzynarodowej trasie kolejowej: Berlin - Warszawa - Moskwa.

Sieć wodno - kanalizacyjna

Na terenie gminy Lwówek istnieje sieć wodociągowa o długości 130 km (sieć w mieście stanowi 10,5%) i obejmuje swym zasięgiem 98% użytkowników gminy. Woda pochodzi z dwóch stacji uzdatniania wody, zlokalizowanych przy studniach w Józefowie i Chmielinku. Nieliczni mieszkańcy gminy Lwówek zaopatrują się w wodę z własnych ujęć. Ze względu na umiejscowienie ich domostw poza obszarem zwartej zabudowy, podłączenie tych gospodarstw do sieci wodociągowej ze względów technicznych i ekonomicznych w obecnej sytuacji jest trudne. Obecnie z sieci wodociągowej korzysta 99,6% ludności zamieszkałej w mieście Lwówek i 92,8% ludności wsi. Zużycie wody w gospodarstwach domowych ogółem na 1 mieszkańca jest w mieście wyższe od tego wskaźnika rozpatrywanego na poziomie gminy. W 2014 roku w Lwówku wynosił on 30,8m³/os, a w gminie 25,1m³/os. (tab. 12).

W 2009 r. długość czynnej sieci kanalizacji sanitarnej w gminie Lwówek wynosiła 15,6 km, a w 2014 już 40,4 km. Kanalizacja na początku okresu badawczego obsługiwała tylko i wyłącznie miasto Lwówek, i z niej 86 % mieszkańców tej miejscowości. Od 2008 roku, dzięki znaczącym środkom pozyskanym z Unii Europejskiej, przystąpiono do kanalizowania obszarów wiejskich. Do 2016 zakończono już proces kanalizowania aglomeracji Lwówek. Wybudowane zostało łącznie 59km sieci grawitacyjnych i przesyłowych. Na koniec 2016r wybudowanych zostało 1056szt przyłączy do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania oraz 19 pompowni ścieków. Tym samym obecnie sieć kanalizacji sanitarnej w aglomeracji Lwówek występuje na terenie miejscowości: Pakosław, Brody, Bródki, Józefowo, Chmielinko, Grońsko, Komorowo, Zębowo oraz Lwówek. W pozostałych sołectwach ścieki muszą być gromadzone w przydomowych zbiornikach bezodpływowych. W 2014 roku z sieci kanalizacyjnej korzystało 100% ludności zamieszkałej w mieście Lwówek (tab. 12) i 25,8 % ludności zamieszkałej na wsi. Różnica pomiędzy odsetkiem ludności korzystającej z wodociągu i kanalizacji według lokalizacji przedstawia się następująco: w miastach -0,4% a na wsi 67,0% (ogółem 45%). W gminie zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych na 1 mieszkańca wynosi 25,1m³, na 1 korzystającego 26,5m³ (dane za 2014). W Lwówku te wskaźniki kształtują się następująco: na 1 mieszkańca wynosi 30,8m³, na 1 korzystającego 31,0m³

Nieczystości płynne z terenu gminy Lwówek oczyszczane są w oczyszczalni ścieków zlokalizowanej na terenie miasta. Jest to oczyszczalnia z podwyższonym usuwaniem biogenów o przepustowości 900 m³ na dobę. Do oczyszczalni trafiają głównie ścieki z kanalizacji sanitarnej. Nadal jednak duża część nieczystości płynnych wyprodukowanych w gospodarstwach niepodłączonych do kanalizacji nie pozbywa się ich w sposób zgodny z prawem. W gminie funkcjonuje również około 5,5 km kanalizacji deszczowej. Woda deszczowa zbierana jest z ulic głównie w miejscowości Lwówek.

W analizowanym okresie, wraz z rozbudową sieci wodociągowej nastąpiło zwiększenie liczby podłączeń prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania (wzrost o 5,2%). Należy zauważyć, że rozbudowa sieci nie przełożyła się na wzrost zużycia wody. W latach 2009-2014

nastąpił wzrost ilości wody dostarczanej gospodarstwom domowym jedynie o 4,9% natomiast nastąpiło obniżenie zużycia wody w gospodarstwach domowych na 1 mieszkańca o 0,3%. Podobnie rozbudowa sieci kanalizacyjnej pozwoliła na zwiększenie liczby przyłączy (wzrost o 2,4%) i zwiększenie liczby osób korzystających z sieci (wzrost o 18%). Odnotowano także spadek ilości odprowadzanych ścieków.

Tabela 11. Wyposażenie miasta Lwówek w sieć wodno-kanalizacyjną w latach 2009-2015

Wyszczególnienie	Jedn. miary	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Wodociągi								
długość czynnej sieci rozdzielczej	km	12,8	12,8	12,8	13,1	13,1	13,1	13,6
przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	606	606	606	625	628	634	638
woda dostarczona gospodarstwom domowym	dam3	89,7	94,4	90,5	90,8	91,1	94,1	94,0
ludność korzystająca z sieci wodociągowej	osoba	2 872	2 968	2 977	2 984	2 990	3 031	-
zużycie wody w gospodarstwach domowych ogółem na 1 mieszkańca	m3	30,9	31,1	29,8	29,9	29,9	30,8	31,0
Kanalizacja								
długość czynnej sieci kanalizacyjnej	km	15,6	15,6	15,6	15,8	15,8	15,8	16,1
przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	619	608	608	627	628	634	635
ścieki odprowadzone	dam3	117,0	0	107	101	91,0	92,0	-
ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej	osoba	2 578	2 665	2 673	2 688	2 693	3 041	-

Źródło: Dane GUS

Tabela 13. Wskaźniki infrastruktury technicznej Miasta Lwówek w latach 2009-2014

Wyszczególnienie	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Korzystający z instalacji w % ogółu ludności						
wodociąg	98,3	97,7	97,7	97,8	97,8	99,6
kanalizacja	88,2	87,7	87,7	88,1	88,1	100,0
gaz	87,6	87,0	86,4	86,8	86,9	86,9
Sieć rozdzielcza na 100 km² [w km]						
wodociąg	405,1	405,1	405,1	414,6	414,6	414,6
kanalizacja	493,7	493,7	493,7	500,0	500,0	500,0
gaz	462,2	462,2	462,2	462,2	572,1	572,1

Źródło: Dane GUS

Gospodarka odpadami ⁴ (na podstawie Programu Ochrony Środowiska dla gminy Lwówek na lata 2016-2019)

Z dniem 1 lipca 2013 r. Gmina Lwówek przejęła władztwo nad odpadami komunalnymi. Obowiązek gospodarowania odpadami przez gminy lub związki międzygminne został nałożony ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach., która w sposób zasadniczy i radykalny przebudowała system prawny dotyczący gospodarowania odpadami komunalnymi. Dla Gminy Lwówek regionalną instalacją jest składowisko odpadów w Mnichach, należące do Zakładu Utylizacji Odpadów „Clean City” Sp. z o.o. Odbiorem odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych i położonych na terenie Gminy Lwówek zajmują się Zakład Gospodarki Komunalnej w Lwówku Sp. z o.o. Właściciele nieruchomości, którzy zadeklarowali selektywną zbiórkę odpadów komunalnych gromadzą je z podziałem na tworzywa sztuczne, papier, tekturę, szkło oraz odpady ulegające biodegradacji. Zmieszane odpady komunalne odpierane są 2 razy w miesiącu, natomiast segregowane 1 raz w miesiącu. Odpady komunalne zawierające zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, chemikalia, zużyte baterie i akumulatory, odpady wielkogabarytowe, odpady budowlane i rozbiórkowe, gruz, metal oraz zużyte opony można oddać do PSZOK-u mieszczącego się przy ZGK w Lwówku Sp. z o.o. Obsługa nieruchomości niezamieszkałych odbywa się na podstawie umów zawieranych z podmiotami wpisanymi do Rejestru Działalności Regulowanej w zakresie odbioru Odpadów komunalnych. Ogółem w 2015r zebrano 1283,9Mg zmieszanych odpadów komunalnych.

Sieć energetyczna³

Przez północną część gminy Lwówek przebiega napowietrzna linia elektroenergetyczna 400kV z elektrowni Dolna Odra do Poznania. Na kierunku północ-południe przebiega napowietrzna linia elektroenergetyczna 110kV. Zaopatrzenie gminy w energię elektryczną realizuje się za pośrednictwem GPZ-tów rozmieszczonych na terenie gmin sąsiednich. W mieście Lwówek zużycie energii elektrycznej w gospodarstwach domowych na 1 mieszkańca wynosi 790,1kWh, na 1 odbiorcę (gospodarstwo domowe) 2226,0 kWh (dane za 2014).

Sieć gazowa

Na terenie gminy Lwówek w 2009 roku było 46km sieci gazowej, z czego 31,5km to sieć przesyłowa, a 14,5km to sieć rozdzielcza. W 2014 długość czynnej sieci ogółem wynosiła 49,5km, z czego długość czynnej sieci przesyłowej obejmowała 31,5km, a rozdzielcza 18,1km. Łącznie z sieci gazowej w 2014 roku korzystało 2704 mieszkańców gminy, co stanowi 29% ogółu ludności. Z sieci gazowej korzysta blisko 820 gospodarstw domowych, z czego 99,5% jest zlokalizowanych na terenie Lwówka. Mieszkańcy terenów wiejskich, którzy chcą korzystać z gazu mają do dyspozycji firmy dostarczające ten rodzaj paliwa w przystosowanych do tego celu butlach lub zbiornikach zewnętrznych. Obecnie z sieci gazowej korzysta 29,0% ludności gminy, w mieście korzysta z niej 86,9 %, a na wsi 1% mieszkańców. W gminie zużycie gazu z sieci w gospodarstwach domowych na 1 mieszkańca wynosi 40,8m³, na 1 korzystającego 141,2m³ (dane za 2014). W Lwówku te wskaźniki kształtują się następująco: na 1 mieszkańca wynosi 123,8m³, na 1 korzystającego 143,2m³.

⁴ Strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Gminy Lwówek 2011-2021

Infrastruktura społeczna

Społeczność gminy Lwówek ma dostęp do wielu usług. Zaspokajanie potrzeb edukacyjnych młodych mieszkańców gminy realizowane jest przez placówki podległe samorządowi gminnemu w zakresie przedszkoli, szkolnictwa podstawowego i gimnazjalnego. W gminie funkcjonuje 8 placówek oświatowych: Przedszkole w Lwówku, Szkoła Podstawowa w Lwówku, Zespół Szkoły i Przedszkola w Brodach, Zespół Szkoły Podstawowej i Przedszkola w Chmielinku, Zespół Szkoły Podstawowej i Przedszkola w Pakosławiu, Zespół Szkoły Podstawowej i Przedszkola w Posadowie, Zespół Szkoły Podstawowej i Przedszkola w Zębowie oraz Gimnazjum w Lwówku. Wszystkie wyżej wymienione jednostki są placówkami publicznymi, dla których organem prowadzącym jest gmina Lwówek.

W zakresie obiektów oświaty gmina Lwówek dysponuje sześcioma szkołami podstawowymi. Zgodnie z informacjami w SUIKZP (2011) szkoła podstawowa w Lwówku mieści się w dwóch obiektach i wyposażona jest w 1 salę gimnastyczną niepełnowymiarową, szkoły we wsiach Brody, Chmielinko, Pakosław i Zębowo mieszczą się w starych i nowych obiektach, pozbawionych sal gimnastycznych. Bezpośrednio przy szkołach lub w pewnej odległości od budynków umiejscowione są boiska sportowe o różnym standardzie wyposażenia. Szkoła w Posadowie, mieszcząca się w nowym obiekcie, wyposażona jest w salę gimnastyczną i boisko. Sieć szkół jest wystarczająca i zabezpiecza potrzeby mieszkańców w tym zakresie (w roku szkolnym 2015/2016 na 1 oddział przypadało 17 uczniów). Łącznie w roku szkolnym 2010/2011 do szkół podstawowych w całej gminie uczęszczało 709 dzieci z czego 244 (34,4%) w samym Lwówku, natomiast w roku szkolnym 2015/2016 uczęszczało 747 osób, z czego 285 (38,2%) w mieście. Na terenie powiatu jest 31 placówek o tym poziomie nauczania.

Jedyna szkoła gimnazjalna znajduje się na terenie miasta Lwówek. Obsługuje ona całą gminę. Na obszarze analizowanej gminy nie ma szkół ponadgimnazjalnych. W powiecie nowotomyskim jest obecnie 14 tego typu szkół. W roku szkolnym 2010/2011 uczęszczało do niej 363 dzieci, natomiast w 2015/2016 - 295 osób. Na terenie powiatu uczniowie mogą korzystać z dalszych form kształcenia, tj. szkół średnich zawodowych, których jest 6, zasadniczych szkół zawodowych (5), liceów profilowanych (27), techników (5) lub szkół ogólnokształcących (7).

Na obszarze gminy funkcjonuje obecnie 6 przedszkoli, z czego jedno mieści się w mieście Lwówek, reszta zlokalizowana jest na obszarach wiejskich, w miejscowościach: Pakosław, Brody, Chmielinko, Posadowo i Zębowo (w 2010 roku było ich 4, przy czym do jednego przedszkola przynależały dwa oddziały filialne).

Tabela 12. Obiekty oświaty na terenie Miasta Lwówek w latach 2009-2014

Wyszczególnienie	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Szkoły podstawowe						
ogółem	1	1	1	1	1	1
oddziały w szkołach	12	12	12	12	12	19
liczba uczniów	244	242	224	218	214	266
liczba absolwentów	34	42	48	45	31	38
Szkoły gimnazjalne						
ogółem		1	1	1	1	1
oddziały w szkołach		15	15	17	15	15
liczba uczniów		363	368	395	354	331
liczba absolwentów			118	94	113	119
Przedszkola						
ogółem	1	1	1	1	1	1
oddziały	6	6	7	7	5	5
miejsc	124	124	144	144	125	125

Źródło: Dane GUS

Poziom dotychczasowego wyposażenia gminy w obiekty użyteczności publicznej jest bardzo skromny. Ważniejsze instytucje jak Urząd Miasta i Gminy, Komisariat Policji, Straż Pożarna, banki dysponują obiektami zaspokajającymi podstawowe potrzeby w tym zakresie.

Wyposażenie gminy w obiekty i urządzenia służące zaspokajaniu potrzeb kulturalnych jest wystarczające, choć niezwykle skromne. Mieszkańcy mają na terenie gminy dostęp do 1 biblioteki i 1 ośrodka kultury. Wynika z tego, że na 1 bibliotekę przypadają 2332 osoby (w wieku 15-30 lat), a z 1 ośrodka kultury zapewne będzie korzystało 2258 osób, gdyż najczęściej z kulturalnych form spędzania wolnego czasu jest zadowolona młodzież w wieku 10-15 lat i osoby starsze 50-65 lat. Owy ośrodek mieści się w Lwówku (Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury) i wyposażony jest w salę widowiskowo – taneczną z małą sceną, salkę konferencyjną oraz pracownię. Brak kina powoduje, iż korzystanie z tego rodzaju urządzenia wymaga wyjazdu do Poznania, Szamotuł lub Buku. Na terenie gminy funkcjonują dziś 4 kościoły - 2 w Lwówku oraz w Brodach i Zębowie. Ponadto czynne są kaplice we wsiach Chmielinko, Konin, Linie i Grońsko. Mieszkańcy gminy mogą skorzystać z usług 1 przychodni, 3 aptek, 1 żłobka. Biorąc pod uwagę jedynie liczebność wyżej wymienionych usług można uznać, że poziom ich dostępności jest bardzo niski. Przy zagrożeniach idących ze strony zmian demograficznych konieczne są działania w celu poprawy ilości i jakości infrastruktury społecznej.

Na obszarze miasta i gminy Lwówek widoczne są problemy społeczne (szerzej na ten temat w opracowaniu dotyczących działań rewitalizacyjnych). Obecnie na terenie gminy 225 gospodarstw domowych korzysta z pomocy społecznej, czyli średnio 1 gospodarstwo na 10 prosi o pomoc. Jest zapewne też dużo takich, które po nią nie sięgają. Wśród wymienionych gospodarstw 68% jest poniżej kryterium dochodowego. Na obszarze gminy Lwówek jest tylko 1 placówka stacjonarnej pomocy społecznej (w powiecie także 1). To zbyt mało w skali rosnących potrzeb.

2.1.5 Podsumowanie

Na terenie Lwówka mają miejsce niepokojące zjawiska demograficzne, społeczne, gospodarcze i przestrzenne. Widoczny jest spadek liczby urodzeń, zmniejszająca się liczba

zawieranych małżeństw oraz wzrost liczby osób w wieku poprodukcyjnym. Może to w przyszłości wpłynąć na zmianę zapotrzebowania na usługi zdrowia, oświaty i handlu. Wzrośnie zapotrzebowanie na ośrodki zdrowia (przychodnie), pomoc społeczną, konieczne będą działania w ramach usług oświaty, wzrośnie natomiast preferencja na usługi typu podstawowego. Biorąc pod uwagę złą prognozę demograficzną, niską jakość i niewystarczającą ilość infrastruktury społecznej można przypuszczać iż jakość życia i zamieszkania mieszkańców Lwówka pogorszy się. Te niepokojące ruchy migracyjne mogą być związane z brakiem wystarczającej ilości miejsc pracy, brakiem stabilizacji rynku pracy oraz niskim poziomem wynagrodzeń.

Nastąpi również znaczny odpływ mieszkańców w poszukiwaniu miejsc pracy. Bezrobocie, niskie tempo rozwoju sektora prywatnego, mała aktywność w pozyskiwaniu inwestycji zagranicznych, niewielkie działania władz w zakresie poprawy warunków rozwoju przedsiębiorczości lub w tworzeniu przyjaznego środowiska dla aktywności gospodarczej mieszkańców nie stwarza dobrych warunków do podejmowania decyzji ekonomicznych. Obszar gminy Lwówek nie należy do obszarów cechujących się wielkim zróżnicowaniem struktur gospodarczych (wielofunkcyjnością) ani dobrym poziomem sektora usług. Choć społeczności lokalne są dobrze zorganizowane, ale brakuje aktywności i sprawności działania. Z uwagi na położenie i bliskość większych ośrodków gospodarczych trudno jest mieszkańcom miasta, ale też i wsi, osiągnąć wysoką efektywność podmiotów gospodarczych. Niestety przedsiębiorczość i innowacyjność przegrywa tu ze słabą mobilnością społeczną.

Przedsiębiorcy Lwówka borykają się z trudnościami wynikającymi z bliskości Pniew oraz Nowego Tomyśla. Te rozbudowane struktury ekonomiczne wywierają wpływ na specyfikę działalności gospodarczej oraz na konkurencyjność. Zarówno w mieście, jak i na terenie gminy widoczne są braki w inwestycjach infrastrukturalnych (wyposażenie w media, jakość i dostępność systemu transportowo-komunikacyjnego). Niestety bliskość dużego ośrodka usługowo-gospodarczego Pniewy, sprzyjające tam warunki przyrodnicze (dobre gleby i lasy) spowodowały mniejsze zainteresowanie osiedlaniem się na obszarze gminy Lwówek. Także mała koncentracja dróg, niskiej jakości technicznej powiązania komunikacyjne pomiędzy wsiami, brak wyraźnej hierarchii jednostek osadniczych spowodowały, że żadna wieś nie wytworzyła swojego rejonu obsługi.

Oprócz wymienionych powyżej problemów rozwojowych należy także wspomnieć o efektach raportu o stanie środowiska. Obszar Lwówka został wskazany przez Wielkopolskie Biuro Planowania Przestrzennego, jako zagrożony pod względem stanu jednolitych części wód powierzchniowych, gdzie dochodzi do niskiej i średniej koncentracji konfliktów. Raport WBPP wskazuje także obszary o średnim i wysokim stopniu koncentracji zagrożeń środowiskowych, głównie w okolicy miasta Lwówek i w części północno-wschodniej i północnej gminy.

Problemy w rozwoju są widoczne nie tylko na obszarze miasta, ale także na terenach wiejskich. Analiza wykazała niedostateczną ilość przestrzeni wspólnych, publicznych, integrujących mieszkańców. Czasem takie miejsce pełni teren przykościelny, ale takie obszary występują w gminie nielicznie. Brak jest miejsc dedykowanych przyjezdnym (do parkowania, postoj, sklep spożywczy). Architektura elementów zagospodarowania jest czasem niespójna, kolorystyka nieodpowiednia. Niewiele jest miejsc dających możliwość aktywnego wypoczynku. Trasy rowerowe czy spacerowe nie są połączone pomiędzy miejscowościami, brak ogólnodostępnych boisk sportowych. Zbyt mało jest miejsc spotkań i miejsc pozwalających na aktywność pozadomową mieszkańców.

Diagnoza stanu istniejącego wskazała na konieczność działań rewitalizacyjnych, zwłaszcza w sferach: społecznej, przestrzennej, środowiskowej i gospodarczej. Istnieje potrzeba opracowania kompleksowej strategii działań organizacyjnych, inwestycyjnych i modernizacyjnych.

2.2 WSKAZANIE OBSZARU O NAJWYŻSZYM STOPNIU DEGRADACJI

2.2.1 Metodyka wyznaczania granic

Wybór obszarów kryzysowych - dysfunkcyjnych jest kluczowym elementem lokalnych programów rewitalizacji. Dlatego w ramach niniejszego opracowania przyjętą metodą oceny i selekcji obszarów miasta o najwyższym stopniu degradacji jest standaryzacja przyjętego zestawu wskaźników i stworzenie wskaźnika zbiorczego. Zastosowana metoda delimitacji zapewnia, że wybór jest adekwatny i obiektywny.

Wybór obszarów zdegradowanych został przeprowadzony w podziale na 22 obszary (Rycina 6, Tabela 13), w tym:

- tereny wiejskie podzielone na 17 obrębów geodezyjnych: Brody, Bródki, Chmielinko, Grońsko, Józefowo, Komorowice, Komorowo, Konin, Krzywy Las, Linie, Lipka Wielka, Pakosław, Posadowo, Władysławowo, Wymyślanka, Zębowo, Zgierzynka;
- miasto Lwówek podzielone na: 5 obszarów: Centrum, obejmujące historyczne centrum miasta; Północ obejmującą północną część miasta, w tym m.in. ulice Powstańców Wielkopolskich, Polna, Magazynowa, Pniewska; Lwów, obejmujący północno-wschodnią część miasta, w tym m.in. ulicę Opalenicką, Gimnazjalną; Osiedle, obejmujące środkowo-południową część miasta, w tym m.in. ulicę Świtalskiego, Słoneczną, Południową; Południe, obejmujące południowo-zachodnią część miasta, w tym min. ulicę Nowotomyską i Kasztanową.

Przyjęty podział jest adekwatny z uwagi na możliwość pozyskania danych, a także funkcjonujący w świadomości mieszkańców podział gminy na mniejsze jednostki.

Tabela 13. Podstawowe dane o jednostkach wykorzystanych do delimitacji obszarów zdegradowanych w gminie Lwówek

I.p.	Nazwa sołectwa	L. mieszkańców	Udział w gminie	Powierzchnia	Udział w gminie
1	Brody	838	8.9%	1671.3	9.1%
2	Bródki	359	3.8%	659.8	3.6%
3	Chmielinko	565	6.0%	1035.8	5.6%
4	Grońsko	425	4.5%	952.5	5.2%
5	Józefowo	160	1.7%	1251.0	6.8%
6	Komorowice	88	0.9%	692.6	3.8%
7	Komorowo	214	2.3%	818.0	4.5%
8	Konin	492	5.2%	1737.8	9.5%
9	Krzywy Las	78	0.8%	370.9	2.0%
10	Linie	292	3.1%	1614.4	8.8%
11	Lipka Wielka	164	1.7%	316.2	1.7%
12	Pakosław	946	10.0%	1659.9	9.0%
13	Posadowo	274	2.9%	1079.3	5.9%
14	Władysławowo	177	1.9%	369.7	2.0%
15	Wymyślanka	54	0.6%	333.7	1.8%
16	Zębowo	876	9.3%	2682.7	14.6%
17	Zgierzynka	341	3.6%	785.8	4.3%
18	Strefa I Centrum	892	9.5%	25.7	0.1%
19	Sterfa II Północ	470	5.0%	97.2	0.5%
20	Sterfa III Lwów	747	7.9%	63.4	0.3%
21	Sterfa IV Osiedle	473	5.0%	32.3	0.2%

22	Strefa V Południe	498	5.3%	97.7	0.5%
suma		9423	100.0%	18347.5	100.0%

Źródło: opracowanie własne

Rycina 6 Obszary wykorzystane do analizy stanów kryzysowych w gminie Lwówek.

Źródło: opracowanie własne.

W celu ustalenia granic obszaru zdegradowanego zastosowano metodologię opartą na analizie miar syntetycznych za pomocą metody Perkala (Runge J., 2007, Metody badań w geografii społeczno-ekonomicznej - elementy metodologii, wybrane narzędzia badawcze, Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, s. 214). Standaryzacja wskaźników polega na odjęciu od nominalnej wartości wskaźnika dla danego obszaru średniej wartości dla wszystkich jednostek urbanistycznych i podzieleniu przez odchylenie standardowe. Wystandaryzowane wskaźniki oznaczają odchylenie od normy, którą reprezentuje wartość średnią dla gminy i mogą przyjmować wartości dodatnie lub ujemne. Przejście odchylenia od średniej do wartości dodatniej wskazuje, które obszary odznaczają się wskaźnikiem degradacji wyższym od średniej dla gminy. Z kolei wartości ujemne odchylenia ukazują obszary o najlepszej sytuacji, w których negatywne zjawiska w porównaniu ze średnią dla gminy odznaczają się mniejszym natężeniem. Zabieg ten pozwala także na zsumowanie wartości wystandaryzowanych wskaźników i stworzenie indeksu zbiorczego (wskaźnika sumarycznego lub inaczej zwanego wskaźnikiem syntetycznym). Obszar będzie mógł zostać wskazany do rewitalizacji, jeśli indeks zbiorczy dla danego obszaru będzie osiągał wartości najwyższe, co jest równoznaczne z najwyższym stopniem jego degradacji w skali gminy.

Analizą objęto dziesięć wskaźników, wśród których sześć odnosiło się do sfery społecznej, a po jednym do sfery gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej. W celu podkreślenia szczególnej roli sfery społecznej w procesie rewitalizacji gminy Lwówek, części wskaźników obejmujących tę sferę nadano wyższe wagi. Za istotny parametr kształtowania rozwoju

gminy uznano także stan zabudowy i przestrzeń publiczną, stąd wyższą rangę przyznano także wskaźnikom ze sfery przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej. Z kolei wskaźniki ze sfery gospodarczej i środowiskowej uznano za mniej ważne, z tego względu nadano im niższe wagi. Wskaźniki zostały przedstawione w Tabeli 14. Dane do ich wyliczenia zostały pozyskane z Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lwówku, Powiatowego Urzędu Pracy w Nowym Tomysłu, Komisariatu Policji w Pniewach, Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (CEIDG) oraz Ewidencji Gruntów i Budynków. Część informacji pochodziła z zasobów Urzędu Miasta i Gminy w Lwówku.

Tabela 14. Wskaźniki użyte na potrzeby wyznaczenia granic obszarów kryzysowych w gminie Lwówek

I.p.	Sfera	Zjawisko	Opis wskaźnika	Waga wskaźnika
Negatywne zjawiska społeczne				
1.	Sfera społeczna	Ubóstwo1	udział osób pobierających zasiłki z pomocy społecznej w stosunku do liczby mieszkańców	3
2.		Ubóstwo2	udział rodzin korzystających z różnych form wsparcia w stosunku do punktów adresowych	3
3.		Przestępczość	liczba stwierdzonych przestępstw i wykroczeń na 1000 mieszkańców	3
4.		Depopulacja	dynamika zmian liczby mieszkańców w latach 2007-2014	2
5.		Starzenie się społeczeństwa	udział osób w wieku poprodukcyjnym w stosunku do liczby mieszkańców	2
6.		Bezrobocie	udział osób bezrobotnych w stosunku do liczby osób w wieku produkcyjnym	1
Negatywne zjawiska współwystępujące				
7.	Sfera gospodarcza	Niski stopień przedsiębiorczości	liczba aktywnych podmiotów gospodarczych w CEIDG na 1000 mieszkańców	0,5
8.	Sfera środowiskowa	Wyposażenie stwarzające zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi	powierzchnia azbestu w Mg na 1 mieszkańca	0,5
9.	Sfera funkcjonalno-przestrzenna	Niska jakość terenów publicznych	powierzchnia gruntów leśnych i zadrzewionych w m ² wg danych z Ewidencji Gruntów i Budynków w stosunku do powierzchni jednostki rewitalizacyjnej	3
10.	Sfera techniczna	Degradacja stanu technicznego obiektów budowlanych o przeznaczeniu mieszkaniowym	udział budynków wybudowanych przed 1989 rokiem w stosunku do ogólnej liczby budynków	2

Źródło: opracowanie własne

W tabeli 15 przedstawiono dane pierwotne wykorzystane do delimitacji obszarów zdegradowanych. Z kolei w tabeli 16 zostały zawarte wystandaryzowane wartości wskaźników (z

uwzględnieniem wag), wraz z indeksem zbiorczym. Na rycinach 7-16 przedstawiono wartości poszczególnych wskaźników w podziale na jednostki analityczne. Każdorazowo dokonano podziału wartości wskaźników na trzy grupy w taki sposób, aby każdą grupę reprezentowała taka sama liczba jednostek. Jednostki oznaczone najciemniejszym kolorem oznaczają najwyższe niekorzystne odchylenie od średniej dla gminy. Są to obszary które biorąc pod uwagę dany wskaźnik potrzebują najpilniejszej interwencji w zakresie rewitalizacji. Jaśniejszym kolorem niebieskim oznaczono jednostki, w których wartość wskaźnika osiąga wartość zbliżoną do średniej. Najjaśniejszy kolor niebieski występuje w sytuacji największego, korzystnego odchylenia od średniej dla gminy. Są to jednostki, które biorąc uwagę dany wskaźnik w najmniejszym stopniu wymagają działań rewitalizacyjnych. Na rycinie 17 przedstawiony został rezultat procesu zsumowania wartości wystandaryzowanych wskaźników (indeks zbiorczy), który opisano w dalszej części rozdziału.

Tabela 15. Zbiorcze zestawienie danych pierwotnych wykorzystanych do delimitacji obszarów kryzysowych w gminie Lwówek

<i>l.p.</i>	<i>jednostka</i>	<i>Ubóstwo</i>	<i>Ubóstwo 2</i>	<i>Przestępczość</i>	<i>Starzenie się społeczeństwa</i>	<i>Depopulacja</i>	<i>Bezrobocie</i>	<i>Niski poziom przedsiębiorczości</i>	<i>Wyposażenie stwarzające zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi</i>	<i>Niska jakość terenów publicznych</i>	<i>Degradacja stanu technicznego obiektów budowlanych o przeznaczeniu mieszkaniowym</i>
1	Brody	6.2%	52.5%	7.2	12.6%	0.4%	3.1%	28.6	0.35	100.6	89.1%
2	Bródki	4.5%	61.6%	0.0	16.2%	3.1%	2.4%	27.9	0.88	576.6	91.7%
3	Chmielinko	11.0%	56.7%	3.5	15.6%	-3.9%	2.5%	33.6	0.31	761.3	84.8%
4	Grońsko	6.6%	62.1%	14.1	15.5%	-3.3%	2.3%	28.2	1.23	4996.3	88.3%
5	Józefowo	5.6%	46.9%	18.8	11.3%	5.0%	2.0%	56.3	0.33	4519.0	72.5%
6	Komorowice	11.4%	61.9%	0.0	15.9%	-2.3%	1.8%	45.5	0.27	18141.6	93.1%
7	Komorowo	4.2%	56.1%	4.7	14.0%	-3.7%	1.6%	28.0	0.71	8191.0	93.0%
8	Konin	8.3%	52.2%	16.3	16.7%	-9.1%	4.0%	20.3	0.84	2403.6	93.5%
9	Krzywy Las	20.5%	83.3%	0.0	19.2%	2.6%	2.3%	38.5	0.54	20228.2	83.3%
10	Linie	14.4%	66.7%	10.3	16.1%	-0.3%	7.7%	34.2	0.44	26739.6	96.1%
11	Lipka Wielka	17.1%	124.0%	6.1	15.2%	4.3%	6.5%	6.1	0.22	1037.2	94.1%
12	Pakostaw	4.2%	41.0%	1.1	14.8%	-4.5%	4.7%	22.2	0.30	4330.3	89.7%
13	Posadowo	6.2%	38.0%	3.6	9.9%	-1.1%	7.4%	25.5	0.73	2089.8	86.7%
14	Władysławowo	13.6%	92.7%	0.0	11.3%	-18.1%	3.5%	16.9	0.52	99.4	83.0%
15	Wymysłanka	9.3%	58.3%	0.0	16.7%	-20.4%	0.0%	37.0	0.96	2202.6	100.0%
16	Zębowo	4.0%	54.6%	2.3	13.1%	8.1%	2.8%	44.5	0.45	15457.0	80.4%
17	Zgierzynka	6.5%	61.0%	5.9	13.2%	2.3%	4.4%	41.1	0.51	495.9	89.5%
18	Lwówek Centrum	6.6%	33.3%	13.5	20.0%	-3.1%	2.5%	96.4	0.11	0.0	93.9%
19	Lwówek Północ	7.2%	29.0%	12.8	17.4%	4.7%	2.1%	70.2	0.34	0.0	84.7%
20	Lwówek Lwów	3.7%	17.0%	4.0	20.6%	2.7%	0.9%	44.2	0.07	31.8	89.9%
21	Lwówek Osiedle	4.7%	22.8%	4.2	10.6%	12.7%	2.0%	57.1	0.06	0.0	52.8%
22	Lwówek Południe	5.6%	28.2%	10.0	22.7%	-4.0%	3.2%	58.2	0.26	0.0	74.7%
	Średnia	6.4%	40.4%	7.4	16.5%	0.3%	2.9%	48.6	0.40	1891.33	85 %
	Odchylenie standardowe	0.05	0.24	5.8	0.03	0.08	0.02	19.8	0.31	7765.69	0.10

Źródło: opracowanie własne

Tabela 16. Zbiorcze zestawienie wystandaryzowanych wskaźników wykorzystanych do delimitacji obszarów kryzysowych w gminie Lwówek (uwzględniające wagi)

<i>l.p.</i>	<i>jednostka</i>	<i>Ubóstwo</i>	<i>Ubóstwo 2</i>	<i>Przestępczość</i>	<i>Starzenie się społeczeństwa</i>	<i>Depopulacja</i>	<i>Bezrobocie</i>	<i>Niski poziom przedsiębiorczości</i>	<i>Wyposażenie stwarzające zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi</i>	<i>Niska jakość terenów publicznych</i>	<i>Degradacja stanu technicznego obiektów budowlanych o przeznaczeniu mieszkaniowym</i>	<i>Wskaźnik syntetyczny (sumaryczny)</i>
1	Brody	-0.1	1.5	-0.1	-2.3	0.0	0.1	0.5	-0.1	0.5	1.3	1.3
2	Bródki	-1.3	2.6	-3.8	-0.2	-0.7	-0.3	0.5	0.8	0.3	2.1	0.1
3	Chmielinko	3.0	2.0	-2.0	-0.5	1.1	-0.2	0.4	-0.2	0.3	0.0	4.0
4	Grońsko	0.1	2.7	3.5	-0.6	0.9	-0.3	0.5	1.3	-0.8	1.1	8.6
5	Józefowo	-0.5	0.8	5.9	-3.1	-1.2	-0.5	-0.2	-0.1	-0.7	-3.6	-3.3
6	Komorowice	3.3	2.7	-3.8	-0.3	0.7	-0.6	0.1	-0.2	-4.2	2.5	0.1
7	Komorowo	-1.4	2.0	-1.4	-1.5	1.1	-0.7	0.5	0.5	-1.6	2.5	0.0
8	Konin	1.3	1.5	4.6	0.1	2.5	0.6	0.7	0.7	-0.1	2.6	14.5
9	Krzywy Las	9.2	5.3	-3.8	1.7	-0.6	-0.3	0.3	0.2	-4.7	-0.4	6.9
10	Linie	5.2	3.3	1.5	-0.2	0.2	2.4	0.4	0.1	-6.4	3.4	9.8
11	Lipka Wielka	7.0	10.4	-0.7	-0.7	-1.0	1.8	1.1	-0.3	0.2	2.8	20.6
12	Pakośław	-1.4	0.1	-3.3	-1.0	1.3	0.9	0.7	-0.2	-0.6	1.5	-2.0
13	Posadowo	-0.1	-0.3	-1.9	-4.0	0.4	2.3	0.6	0.5	-0.1	0.6	-2.0
14	Władysławowo	4.7	6.5	-3.8	-3.1	4.9	0.3	0.8	0.2	0.5	-0.5	10.4
15	Wymyślanka	1.9	2.2	-3.8	0.1	5.5	-1.5	0.3	0.9	-0.1	4.6	10.1
16	Zębowo	-1.6	1.8	-2.6	-2.0	-2.1	0.0	0.1	0.1	-3.5	-1.3	-11.1
17	Zgierzynka	0.0	2.6	-0.8	-2.0	-0.5	0.8	0.2	0.2	0.4	1.5	2.3
18	Lwówek Centrum	0.2	-0.9	3.1	2.1	0.9	-0.2	-1.2	-0.5	0.5	2.8	6.8
19	Lwówek Północ	0.6	-1.4	2.8	0.6	-1.2	-0.4	-0.5	-0.1	0.5	0.0	0.8
20	Lwówek Lwów	-1.7	-2.9	-1.7	2.5	-0.6	-1.0	0.1	-0.5	0.5	1.6	-3.9
21	Lwówek Osiedle	-1.1	-2.2	-1.6	-3.5	-3.3	-0.5	-0.2	-0.6	0.5	-9.5	-22.0
22	Lwówek Południe	-0.5	-1.5	1.4	3.7	1.1	0.1	-0.2	-0.2	0.5	-3.0	1.4

Źródło: opracowanie własne

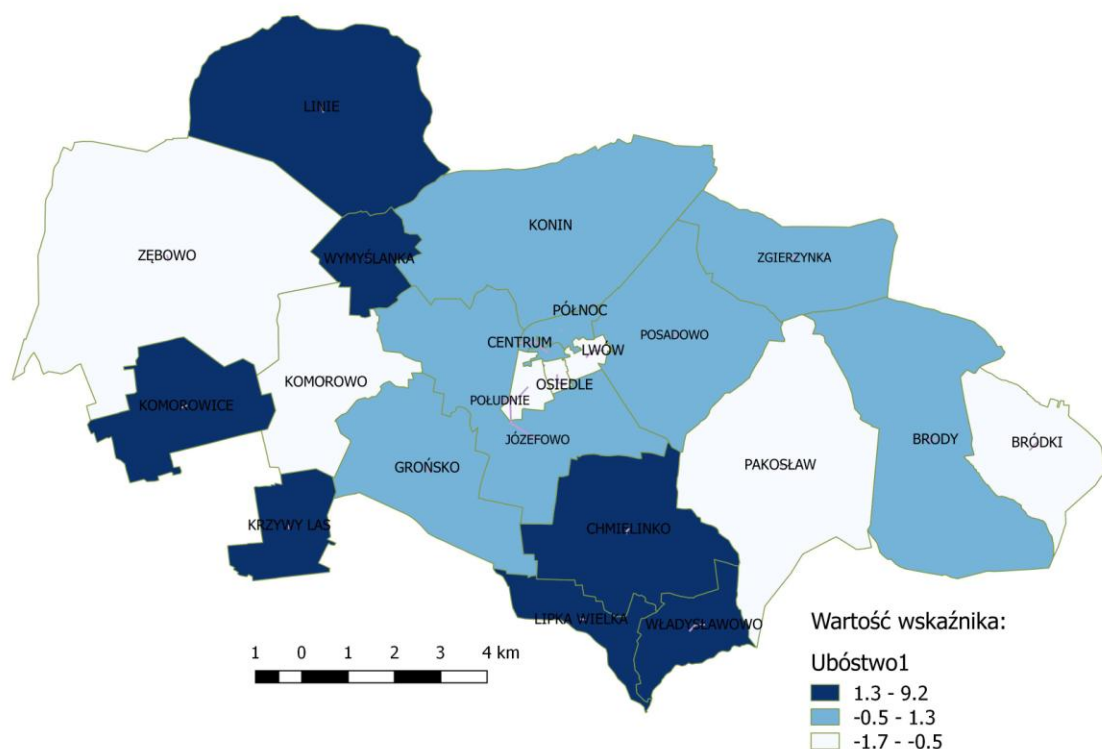
UBÓSTWO 1

Pierwszy wykorzystany wskaźnik ubóstwa obejmował liczbę osób pobierających zasiłki z pomocy społecznej w 2014 roku w stosunku do liczby mieszkańców ogółem na danym obszarze. Pozwala on na dokonanie przybliżonej oceny stopnia zubożenia ludności oraz skali występowania problemów społecznych na danym obszarze.

W gminie Lwówek najwyższy poziom ubóstwa zdiagnozowano w obrębach Wymyślanka, Chmielinko, Komorowice, Władysławowo, Linie, Lipka Wielka, Krzywy Las. Na tych obszarach powyżej 9,2 % mieszkańców pobiera zasiłki z pomocy społecznej.

Najlepszą sytuacją charakteryzują się natomiast: Lwówek Lwów, Zębowo, Komorowo, Pakosław, Bródki, Lwówek Osiedle i Lwówek Południe. Na obszarach tych zasiłek z pomocy społecznej pobiera poniżej 5.7% mieszkańców.

Rycina 7. Rozkład wskaźnika poziomu ubóstwa 1 w gminie Lwówek⁵

Źródło: opracowanie własne

⁵ Na rycinie przedstawiono wystandaryzowane wartości wskaźników, uwzględniające ich wagi określone w Tabeli 14.

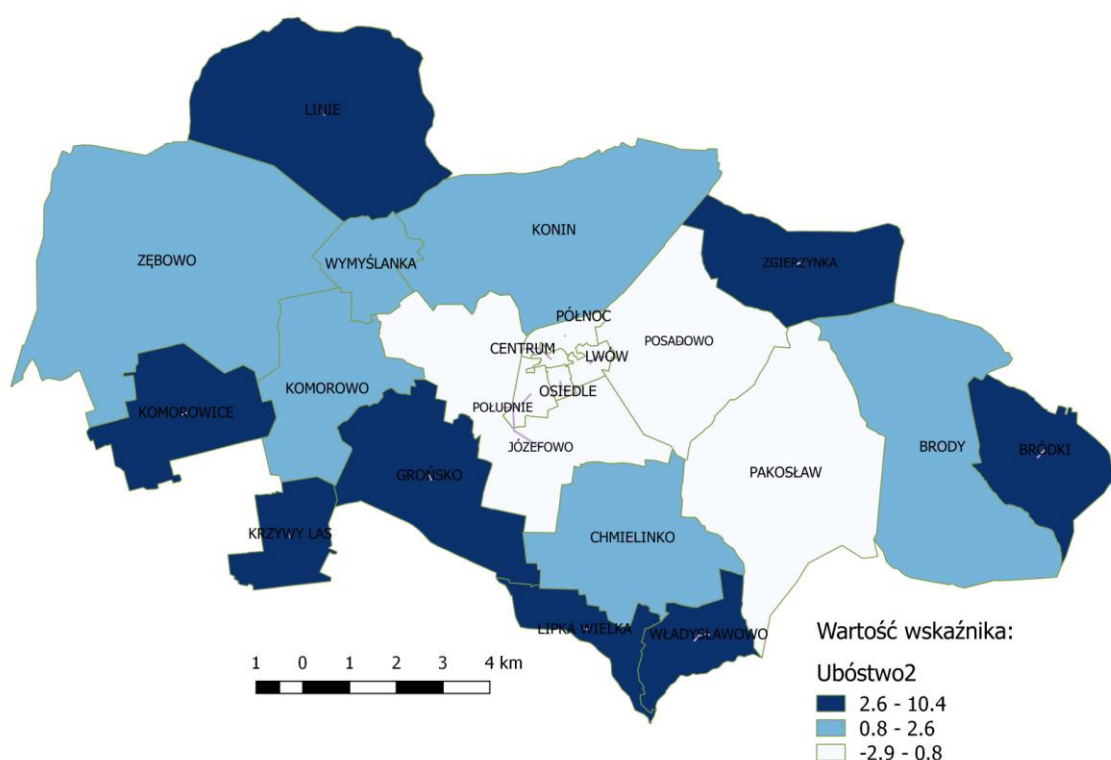
UBÓSTWO 2

Drugi wskaźnik ubóstwa obejmował liczbę rodzin korzystających z różnych form wsparcia w 2014 roku w stosunku do punktów adresowych. Uwzględniono w szczególności liczbę rodzin objętą pomocą społeczną, dodatkiem mieszkaniowym, świadczeniami rodzinnymi i funduszami alimentacyjnymi. Podobnie jak w przypadku pierwszego wskaźnika ubóstwa drugi z wykorzystanych w tym względzie wskaźników daje informację o skali występowania problemów społecznych na danym obszarze.

W gminie Lwówek najwyższy poziom ubóstwa, biorąc pod uwagę liczbę rodzin korzystających z różnych form wsparcia w przeliczeniu na punkty adresowe zdiagnozowano w obrębach: Zgierzynka, Bródki, Komorowice, Grońsko, Linie, Krzywy Las, Władysławowo i Lipka Wielka. Na obszarach tych wskaźnik ten osiągnął wartość minimum 61%.

Najlepszą sytuacją z kolei charakteryzują się Lwówek Lwów, Lwówek Osiedle, Lwówek Południe, Lwówek Północ, Lwówek Centrum, Posadowo, Pakosław i Józefowo. Z pomocy społecznej korzysta tam poniżej 47% rodzin.

Rycina 8 Rozkład wskaźnika poziomu ubóstwa 2 w gminie Lwówek⁶

Źródło: opracowanie własne

⁶ Na rycinie przedstawiono wystandaryzowane wartości wskaźników, uwzględniające ich wagi określone w Tabeli 14.

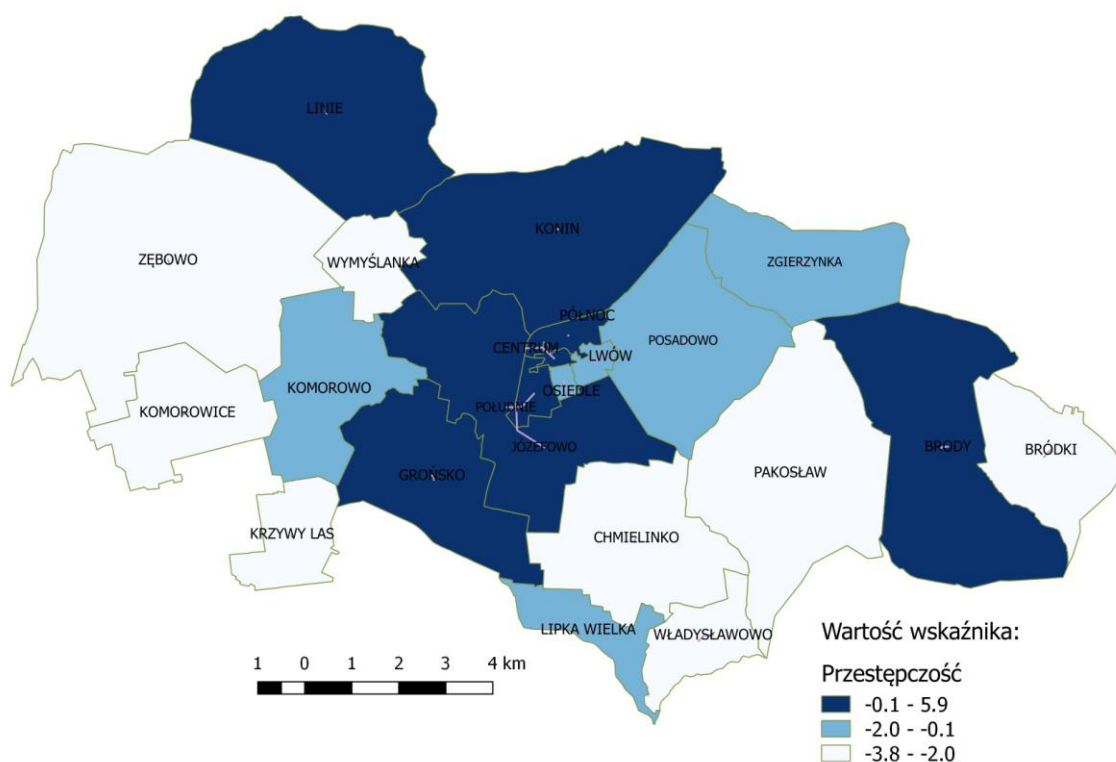
PRZESTĘPCZOŚĆ

Wskaźnik przestępczości wyraża się liczbą stwierdzonych przestępstw i wykroczeń w 2014 roku w stosunku do liczby mieszkańców danego obszaru. Przy pomocy tego wskaźnika określa się najbardziej niebezpieczne części gminy, które zwykle są skorelowane z występowaniem patologii społecznych.

Obszarami o najwyższym poziomie przestępczości są: Brody, Lwówek Południe, Linie, Lwówek Północ, Lwówek Centrum, Grońsko, Konin i Józefowo. Na obszarach tych popełniono średnio min. 7 przestępstw na 1000 mieszkańców.

Najbezpieczniejszymi obszarami gminy są z kolei: Wymyślanka, Bródki, Komorowice, Krzywy Las, Władysławowo, Pakosław, Zębowo i Chmielinko. W badanym okresie nie stwierdzono tam przestępstw.

Rycina 9 Rozkład wskaźnika poziomu przestępczości w gminie Lwówek⁷

Źródło: opracowanie własne

⁷ Na rycinie przedstawiono wystandaryzowane wartości wskaźników, uwzględniające ich wagi określone w Tabeli 14.

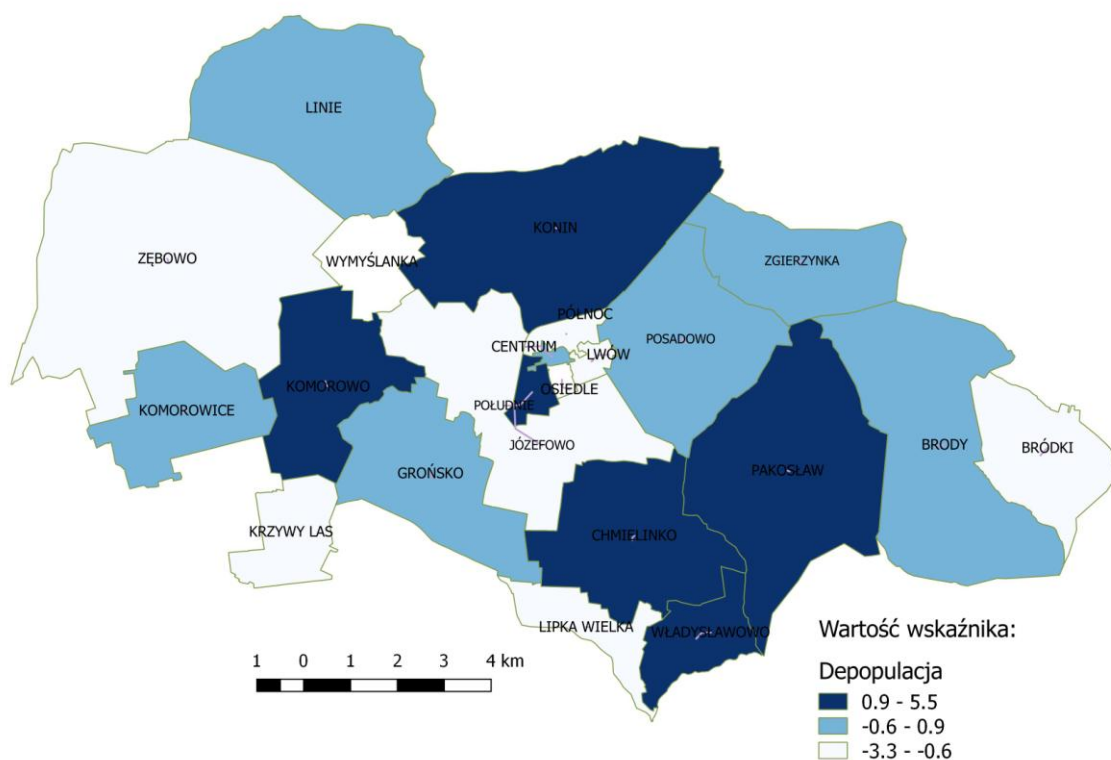
DEPOPULACJA

W ramach wskaźnika depopulacji przeanalizowano dynamikę zmian liczby mieszkańców w latach 2007-2014. Wskaźnik ten świadczy o ubytku lub wzroście liczby mieszkańców danego obszaru i jest zwykle skorelowany z innymi wskaźnikami społeczno-gospodarczymi świadczącymi o degradacji.

Najsilniej problemu depopulacji doświadczają następujące obszary: Komorowo, Chmielinko, Lwówek Południe, Pakosław, Konin, Władysławowo i Wymysłanka. Na obszarach w badanym okresie było minimum 3,7% ludności.

Obszarami, które odnotowały wzrost liczby mieszkańców w badanym okresie na poziomie minimum 2,6% są: Lwówek Osiedle, Zębowo, Józefowo, Lwówek Północ, Lipka Wielka, Bródki, Lwówek Lwów i Krzywy Las.

Rycina 10. Rozkład wskaźnika depopulacji w gminie Lwówek⁸

Źródło: opracowanie własne

⁸ Na rycinie przedstawiono wystandaryzowane wartości wskaźników, uwzględniające ich wagi określone w Tabeli 14.

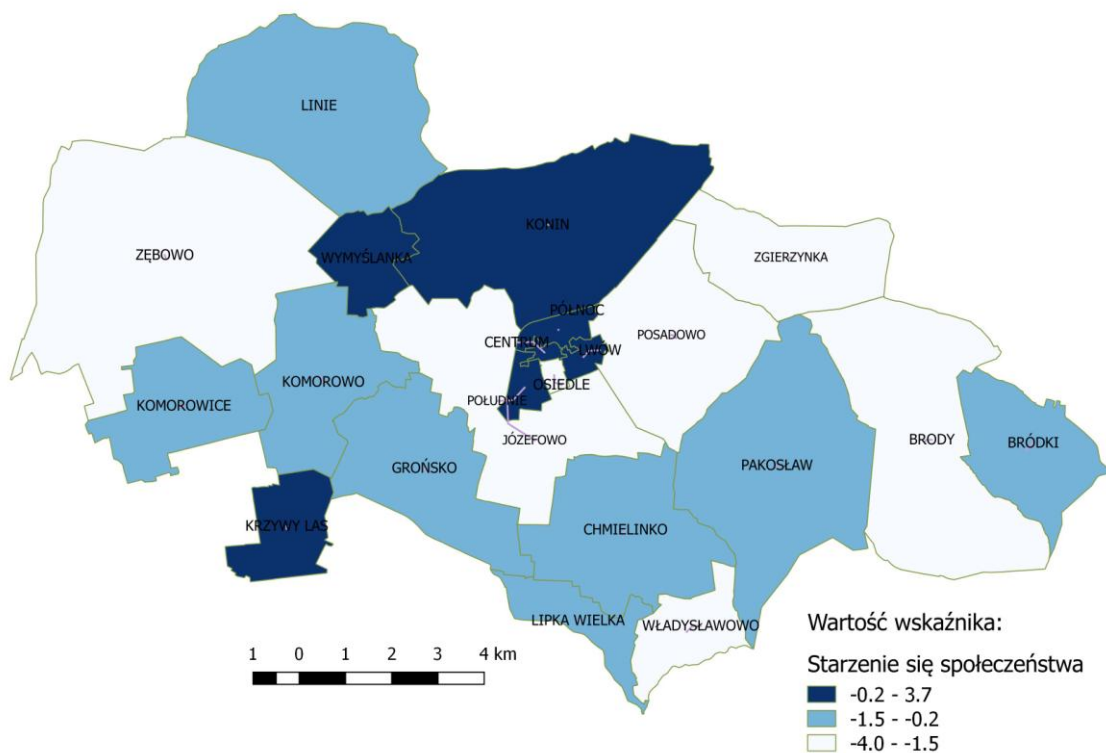
STARZENIE SIĘ SPOŁECZEŃSTWA

Wskaźnik starzenia się społeczeństwa został wyrażony liczbą osób w wieku poprodukcyjnym (kobiety po 60. roku życia i mężczyźni po 65. roku życia) w stosunku do liczby mieszkańców w 2014 roku. Pozwala on ocenić sytuację demograficzną danego terenu i wskazać możliwości rozwojowe danego społeczeństwa.

W gminie Lwówek największy problem związany ze starzeniem się społeczeństwa obserwowany był na obszarach: Wymyślanka, Konin, Lwówek Północ, Krzywy Las, Lwówek Centrum, Lwówek Lwów i Lwówek Południe. Osoby w wieku poprodukcyjnym stanowiły tam minimum 16,7% ogółu mieszkańców.

Obszarami, w których problem starzenia się występuje z najmniejszym nasileniem są: Posadowo, Lwówek Osiedle, Józefowo, Władysławowo, Brody, Zębowo i Zgierzynka. Maksymalnie 13,2% mieszkańców stanowią tam osoby w wieku poprodukcyjnym.

Rycina 11. Rozkład wskaźnika starzenia się społeczeństwa w gminie Lwówek⁹

Źródło: opracowanie własne

⁹ Na rycinie przedstawiono wystandaryzowane wartości wskaźników, uwzględniające ich wagi określone w Tabeli 14.

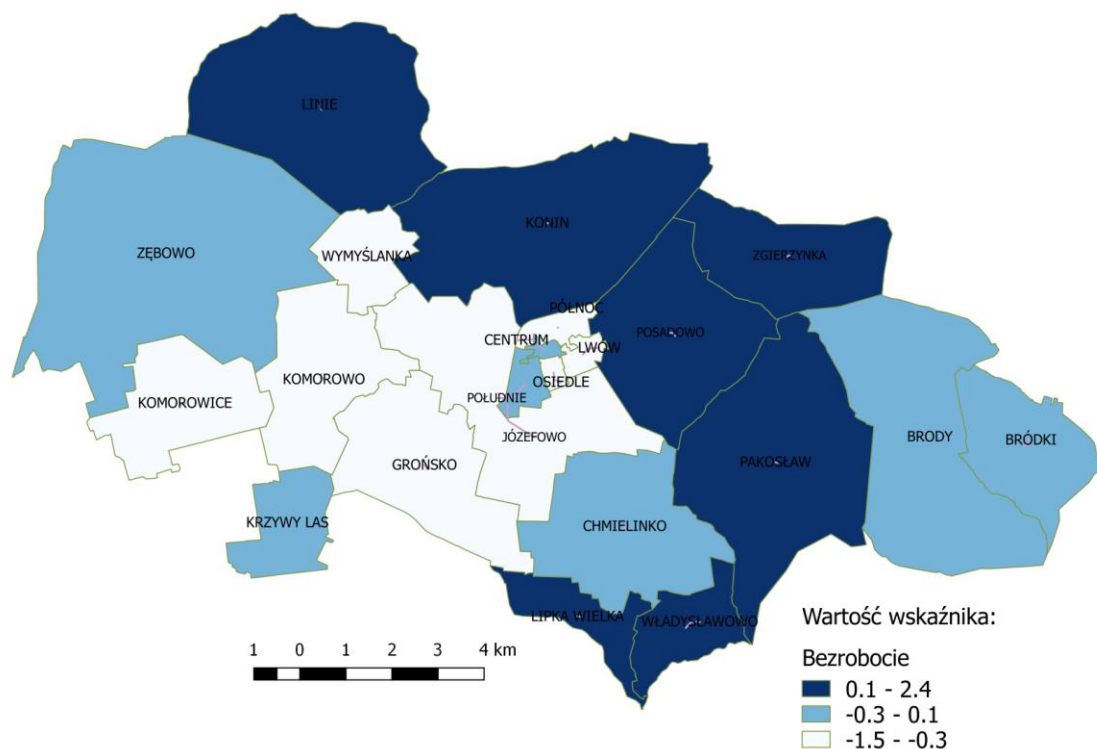
BEZROBOCIE

Wskaźnik poziomu bezrobocia wyraża liczbę bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w 2014 roku w stosunku do liczby osób w wieku produkcyjnym. Zjawisko wysokiego bezrobocia stanowi kluczową barierę i zagrożenie dla rozwoju społeczno-gospodarczego lokalnych społeczności, będąc źródłem napięć i konfliktów społecznych.

Największe bezrobocie w gminie Lwówek obserwowane jest w obrębach: Władysławowo, Konin, Zgierzynka, Pakosław, Lipka Wielka, Posadowo i Linie. Na tych obszarach na 1000 mieszkańców w wieku produkcyjnym odnotowano minimum 35 bezrobotnych.

Z kolei w najmniejszym stopniu z problemem bezrobocia mają styczność mieszkańcy obszarów: Wymyślanka, Lwówek Lwów, Komorowo, Komorowice, Lwówek Osiedle, Józefowo, Lwówek Północ. Średnio bez pracy pozostaje tam maksymalnie 21 osób na 1000 mieszkańców w wieku produkcyjnym.

Rycina 12. Rozkład wskaźnika poziomu bezrobocia w gminie Lwówek¹⁰

Źródło: opracowanie własne

¹⁰ Na rycinie przedstawiono wystandaryzowane wartości wskaźników, uwzględniające ich wagi określone w Tabeli 14.

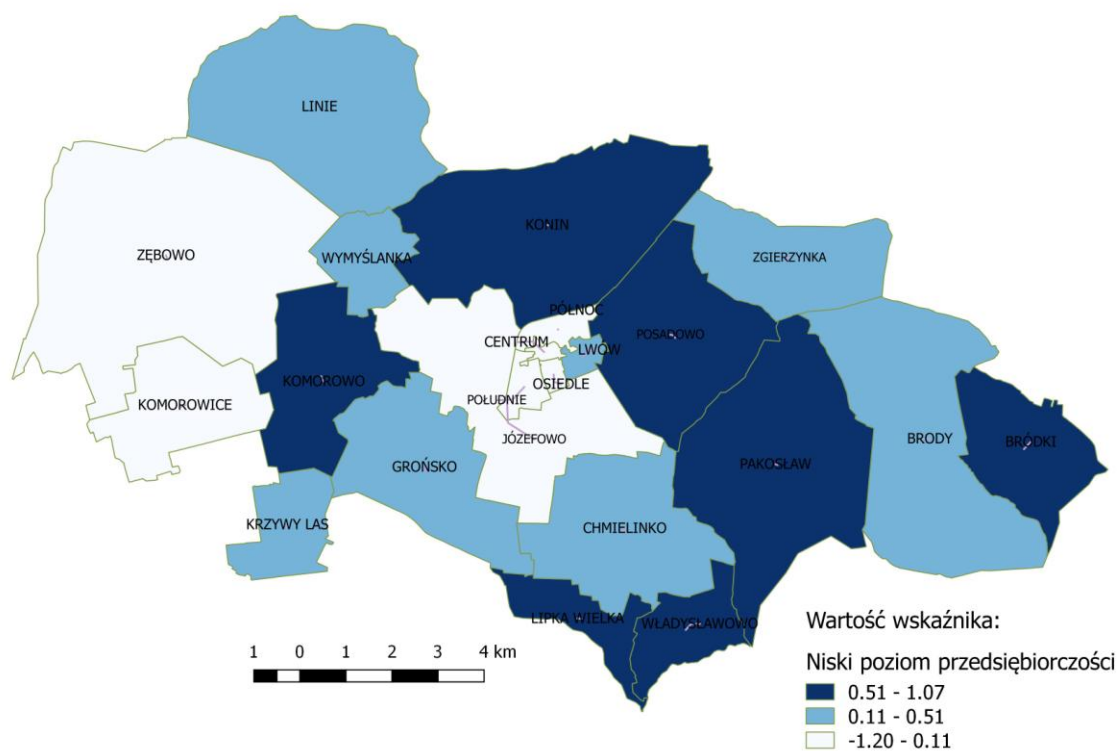
NISKI POZIOM PRZEDSIĘBIORCZOŚCI

Wskaźnik niskiego poziomu przedsiębiorczości został wyrażony liczbą aktywnych podmiotów gospodarczych do końca 2014 w CEDIG-u w stosunku do liczby mieszkańców. Wskaźnik ten świadczy o aktywności gospodarczej mieszkańców, której brak towarzyszy zwykle obszarom zdegradowanym.

Najniższym poziomem przedsiębiorczości charakteryzują się obszary: Komorowo, Bródki, Posadowo, Pakosław, Konin, Władysławowo i Lipka Wielka. Na 1000 mieszkańców działa tam maksymalnie 28 podmiotów gospodarczych.

Najwyższy poziom przedsiębiorczości występuje natomiast na obszarach: Lwówek Centrum, Lwówek Północ, Lwówek Południe, Lwówek Osiedle, Józefowo, Komorowice i Zębowo. Działa tam minimum 45 podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców.

Rycina 13. Rozkład wskaźnika poziomu przedsiębiorczości w gminie Lwówek¹¹

Źródło: opracowanie własne

¹¹ Na rycinie przedstawiono wystandaryzowane wartości wskaźników, uwzględniające ich wagi określone w Tabeli 14.

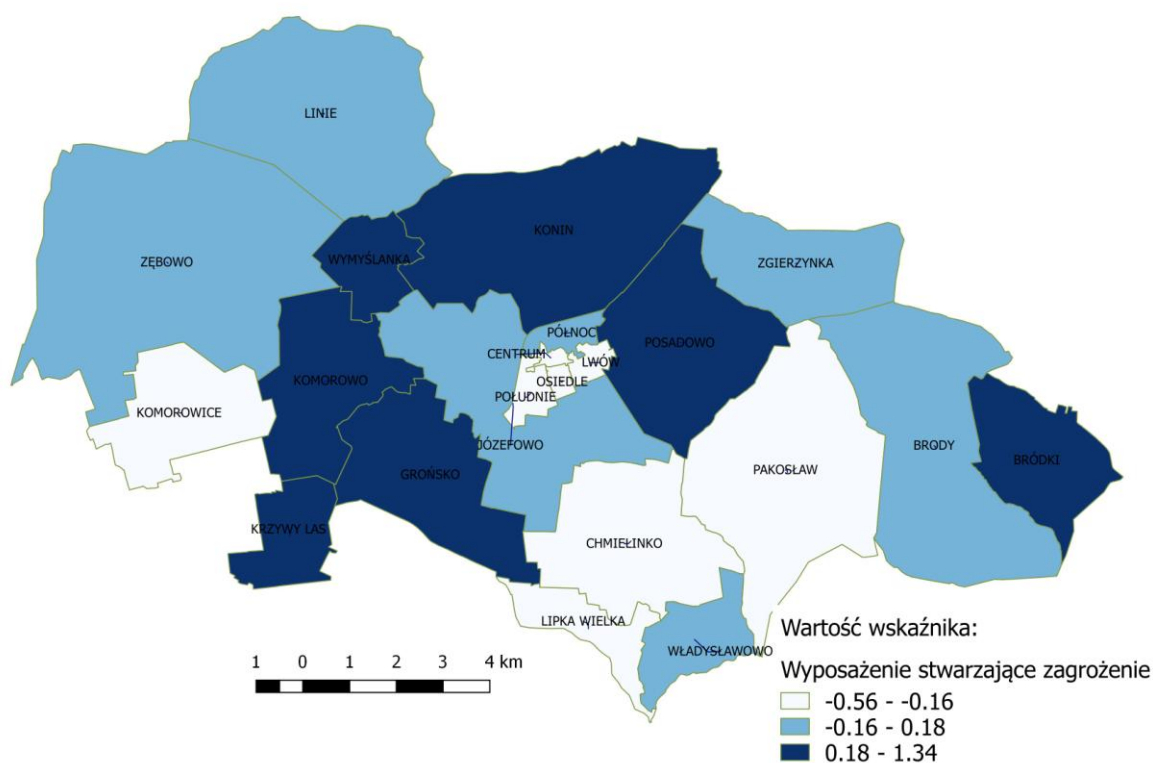
WYPOSAŻENIE STWARZAJĄCE ZAGROŻENIE DLA ŻYCIA I ZDROWIA LUDZI

Wskaźnik wyposażenia stwarzającego zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi został wyrażony zinwentaryzowaną ilością azbestu w Mg przeliczoną na 1 mieszkańca. Mieszaniny azbestu i cementu w przeszłości wykorzystywano w przemyśle budowlanych w postaci lekkich i wytrzymałych płyt, znanych jako eternit. Azbest może jednak powodować choroby płucnej lub osierdza wywołane pyłem azbestu, nowotwory złośliwe (rak płuc, rak oskrzela, międzybłoniak płucnej lub otrzewnej), a także przewlekłe obturacyjne zapalenie oskrzeli. Z tego względu stanowi materiał stwarzający zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi, i stopniowo jest likwidowany.

Najniższym poziomem ilości azbestu na 1 mieszkańca charakteryzują się obszary: Lwówek Centrum, Lwówek Osiedle, Lwówek Lwów, Lwówek Południe, Komorowice, Pakośław, Chmielinko i Lipka Wielka. Na 1 mieszkańca przypada tam maksymalnie 0,31 Mg azbestu.

Najwyższy poziom wskaźnika wyposażenia stwarzającego zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi występuje natomiast na obszarach: Wymyślanka, Konin, Posadowo, Komorowo, Gronsko, Krzywy Las i Bródki. Stwierdzono tam minimum 0,53 Mg azbestu na 1 mieszkańca.

Rycina 14. Rozkład wskaźnika wyposażenia stwarzającego zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi w gminie Lwówek¹²

Źródło: opracowanie własne

¹² Na rycinie przedstawiono wystandaryzowane wartości wskaźników, uwzględniające ich wagi określone w Tabeli 14.

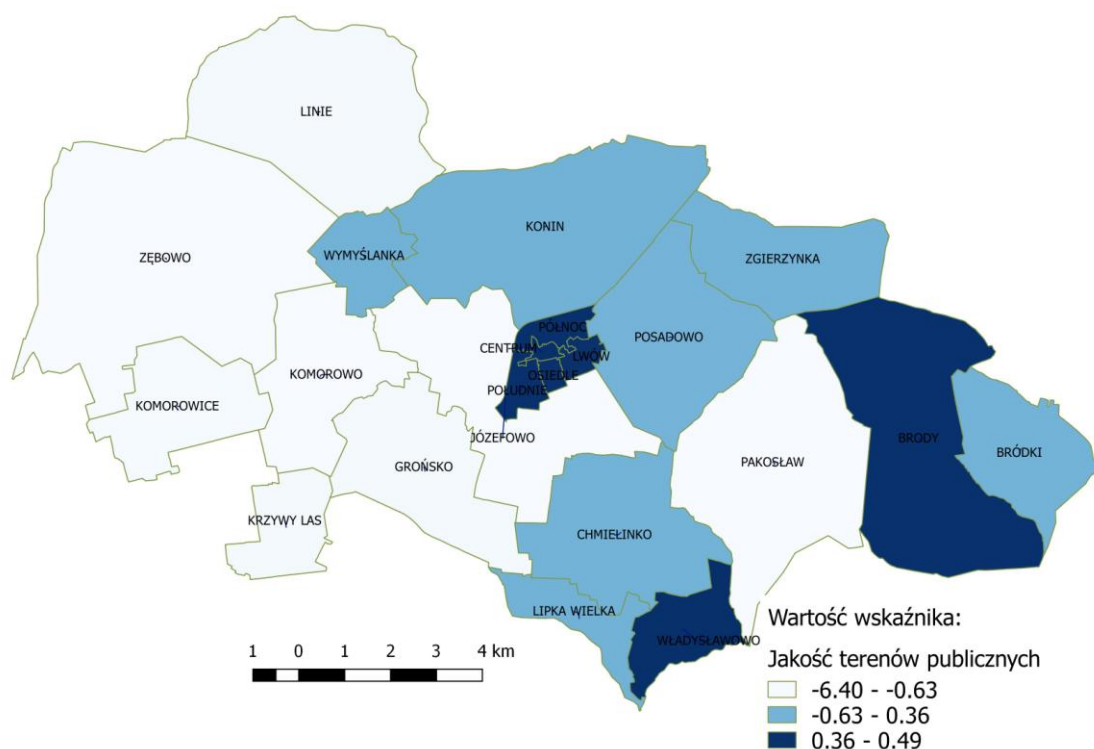
NISKA JAKOŚĆ TERENÓW PUBLICZNYCH

Wskaźnik niskiej jakości terenów publicznych został wyrażony powierzchnią (w m²) terenów leśnych określonych w ewidencji gruntów jako tereny leśne: Ls, W-Ls, B-Ls oraz tereny zadrzewione i zakrzewione: Lz, Lzr-Ł, Lzr-Ps, Lzr-R, przypadające na 1 mieszkańca. Tereny zieleni służą mieszkańcom miast i wsi do wypoczynku, uprawiania sportów i do spędzania wolnego czasu w dowolny sposób, mają również charakter ekologiczny, prozdrowotny (chronią przed szkodliwymi pyłami i wytwarzają tlen), wpływają na złagodzenie lub eliminację uciążliwości życia oraz wprowadzają ład społeczny¹³.

Najniższym poziomem dostępności do terenów zieleni charakteryzują się obszary: Lwówek Centrum, Lwówek Osiedle, Lwówek Lwów, Lwówek Południe, Lwówek Północ, Władysławowo i Brody. Na 1 mieszkańca przypada tam maksymalnie 100 m² terenów zieleni.

Najwyższy poziom wskaźnika niskiej jakości terenów publicznych występuje natomiast na obszarach: Linie, Zębowo, Komorowice, Józefowo, Grońsko, Krzywy Las, Pakosław i Komorowo. Stwierdzono tam minimum 4330 m² terenów zieleni na 1 mieszkańca.

Rycina 15. Rozkład wskaźnika niskiej jakości terenów publicznych w gminie Lwówek¹⁴

Źródło: opracowanie własne

¹³ <http://www.zarzadcy.com.pl>, jak utrzymać zieleni w dużym mieście.

¹⁴ Na rycinie przedstawiono wystandaryzowane wartości wskaźników, uwzględniające ich wagi określone w Tabeli 14.

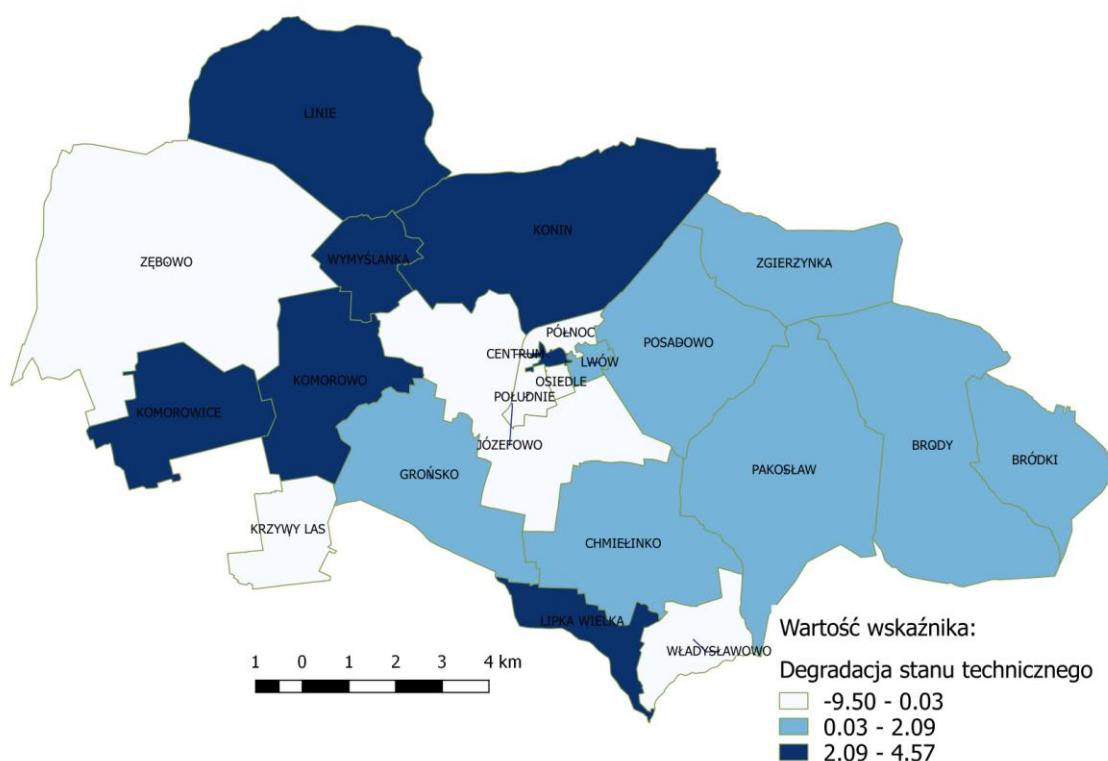
DEGRADACJA STANU TECHNICZNEGO OBIEKTÓW BUDOWLANYCH O PRZEZNACZENIU MIESZKANIOWYM

Wskaźnik degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych o przeznaczeniu mieszkaniowym został wyrażony liczbą budynków mieszkalnych wbudowanych do 1989 roku w stosunku do liczby wszystkich budynków mieszkalnych. Struktura wiekowa budynków mieszkalnych stanowi wskaźnik infrastrukturalny pozwalający w sposób przybliżony określić potencjalne potrzeby remontowe i stan jakościowy budynków.

Najniższym udziałem budynków wybudowanych przed 1989 rokiem charakteryzują się obszary: Zębowo, Krzywy Las, Józefowo, Lwówek Północ, Lwówek Osiedle oraz Lwówek Południe. Występuje tam maksymalnie 85% budynków wybudowanych przed 1989 rokiem.

Najwyższy poziom wskaźnika degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych o przeznaczeniu mieszkaniowym występuje natomiast na obszarach: Lwówek Centrum, Linie, Konin, Wymyślanka, Komorowo, Komorowice i Lipka Wielka. Występuje tam minimum 92% budynków wybudowanych przed 1989 rokiem.

Rycina 16. Rozkład wskaźnika degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych o przeznaczeniu mieszkaniowym w gminie Lwówek¹⁵

Źródło: opracowanie własne

¹⁵ Na rycinie przedstawiono wystandaryzowane wartości wskaźników, uwzględniające ich wagi określone w Tabeli 14.

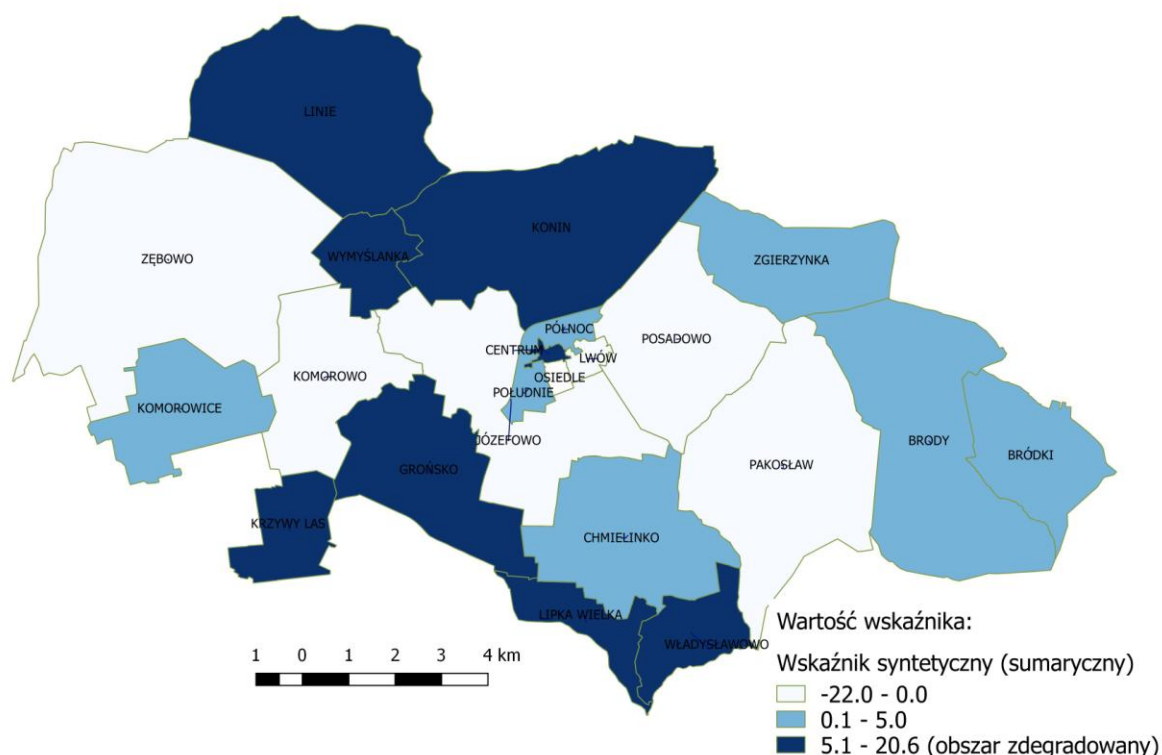
2.2.2 Wskazanie obszarów zdegradowanych

Poniżej przedstawione zostało kartograficzne zestawienie podsumowujące wszystkie wskaźniki delimitacyjne w podziale na jednostki urbanistyczne. Jednostki urbanistyczne zostały uszeregowane według wskaźnika sumarycznego, który przedstawia stopień nasilenia zjawisk kryzysowych na danym obszarze – im wartości wyższe tym wyższy stopień degradacji obszaru. Wskaźnik sumaryczny powstał w oparciu o sumę wystandaryzowanych wskaźników delimitacyjnych¹⁶ (Tabela 16). Jak wynika z przeprowadzonej delimitacji obszarów kryzysowych w gminie Lwówek rozkład przestrzenny diagnozowanych problemów jest nierównomierny.

Jednostkami urbanistycznymi o najlepszej sytuacji są: Lwówek Osiedle, Lwówek Lwów, Zębowo, Komorowo, Posadowo, Józefowo i Pakosław. Wskaźnik syntetyczny dla tych obszarów osiągnął wartość poniżej 0. Oznacza to, że sytuacja obserwowana na tych obszarach jest lepsza od średniej dla całej gminy.

W przeciętnej kondycji znajdują się obszary Lwówek Północ, Lwówek Południe, Komorowice, Zgierzynka, Brody, Bródki i Chmielinko. Wskaźnik syntetyczny dla tych obszarów osiągnął wartość od 0 do 5. Oznacza to, że sytuacja obserwowana na tych obszarach jest minimalnie gorsza od średniej dla całej gminy.

Rycina 17. Wynik delimitacji - rozkład przestrzenny wskaźnika sumarycznego ukazującego stopień natężenia zjawisk kryzysowych na poszczególnych obszarach gminy Lwówek.

Źródło: opracowanie własne

¹⁶ Dokładny opis metodyki został przedstawiony na wstępie rozdziału.

Największe natężenie analizowanych problemów obserwowane jest na obszarach: Lwówek Centrum, Linie, Konin, Wymysłówka, Grońsko, Krzywy Las, Lipka Wielka i Władysławowo. Syntetyczny wskaźnik dla tych obszarów osiągnął wartość powyżej 5. Oznacza to że sytuacja na tych obszarach jest znacząco gorsza, od średniej dla całej gminy. W rezultacie zostały one uznane za obszary zdegradowane. Obszar zdegradowany jest zamieszkały łącznie przez 2520 osób, co stanowi 26,7% mieszkańców gminy i obejmuje powierzchnię 5387 ha, co stanowi 29,4% powierzchni całej gminy.

2.2.3 Wyznaczenie obszaru rewitalizacji

Zgodnie z Zasadami programowania i wsparcia rewitalizacji w ramach WRPO2014+ „w ramach obszaru zdegradowanego, na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gmina zamierza prowadzić rewitalizację, biorąc pod uwagę także szczególną koncentrację negatywnych zjawisk, wyznacza się obszar rewitalizacji”. Biorąc pod uwagę powyższe kryteria, w toku dyskusji z interesariuszami rewitalizacji, w tym mieszkańcami, przedsiębiorcami, władzami kościelnymi i przedstawicielami lokalnych organizacji pozarządowych spośród obszarów zdegradowanych na obszar rewitalizacji wybrano obszar **Lwówek Centrum** (Ryc. 18). Zdecydowały o tym następujące kryteria:

- aż dla sześciu z dziesięciu analizowanych wskaźników zostały osiągnięte wartości gorsze niż średnia dla całej gminy; Centrum Lwówka doświadcza problemów społecznych wynikających z wysokiego poziomu ubóstwa, przestępczości oraz problemów demograficznych związanych z odpływem mieszkańców i wysokim wskaźnikiem obciążenia demograficznego; dużym wyzwaniem jest także słaba dostępność do terenów zieleni, a także wysoki udział budynków wybudowanych przed 1989 rokiem; **Centrum Lwówka jest zatem miejscem o szczególnej koncentracji negatywnych zjawisk, przede wszystkim społecznych**, nie oferującym odpowiednich warunków do zamieszkania;
- z uwagi na swoje położenie Centrum Lwówka jest terenem kluczowym dla przezwyciężenia sytuacji kryzysowych w całej gminie, w którym dodatkowo tkwi potencjał do zapoczątkowania zmian i przeniesienia dobrych praktyk do innych części gminy; takiego potencjału nie mają obszary wiejskie, wynika to z faktu że Centrum Lwówka jest odwiedzane przez wielu mieszkańców, którzy korzystają z targowiska i obiektów usługowych (m.in. poczty); mieszczą się tutaj także ważne obiekty administracji publicznej, w tym urząd, szkoła, a także kościół parafialny; co istotne w gminie Lwówek nie prowadzono dotychczas kompleksowych działań rewitalizacyjnych; projekty realizowane w centrum Lwówka mogą stać się dobrą praktyką dla obszarów wiejskich; **Centrum Lwówka jest zatem obszarem niezwykle istotnym dla rozwoju lokalnego gminy, w związku z tym władze lokalne zamierzają tam prowadzić działania rewitalizacyjne.**

Obszar rewitalizacji obejmuje powierzchnię 25,7 ha, co stanowi poniżej 0,1% powierzchni gminy i zamieszkały jest przez 892 osoby, co stanowi 9,6% wszystkich mieszkańców gminy.

Rycina. 18. Obszar rewitalizacji w gminie Lwówek – centrum Lwówka

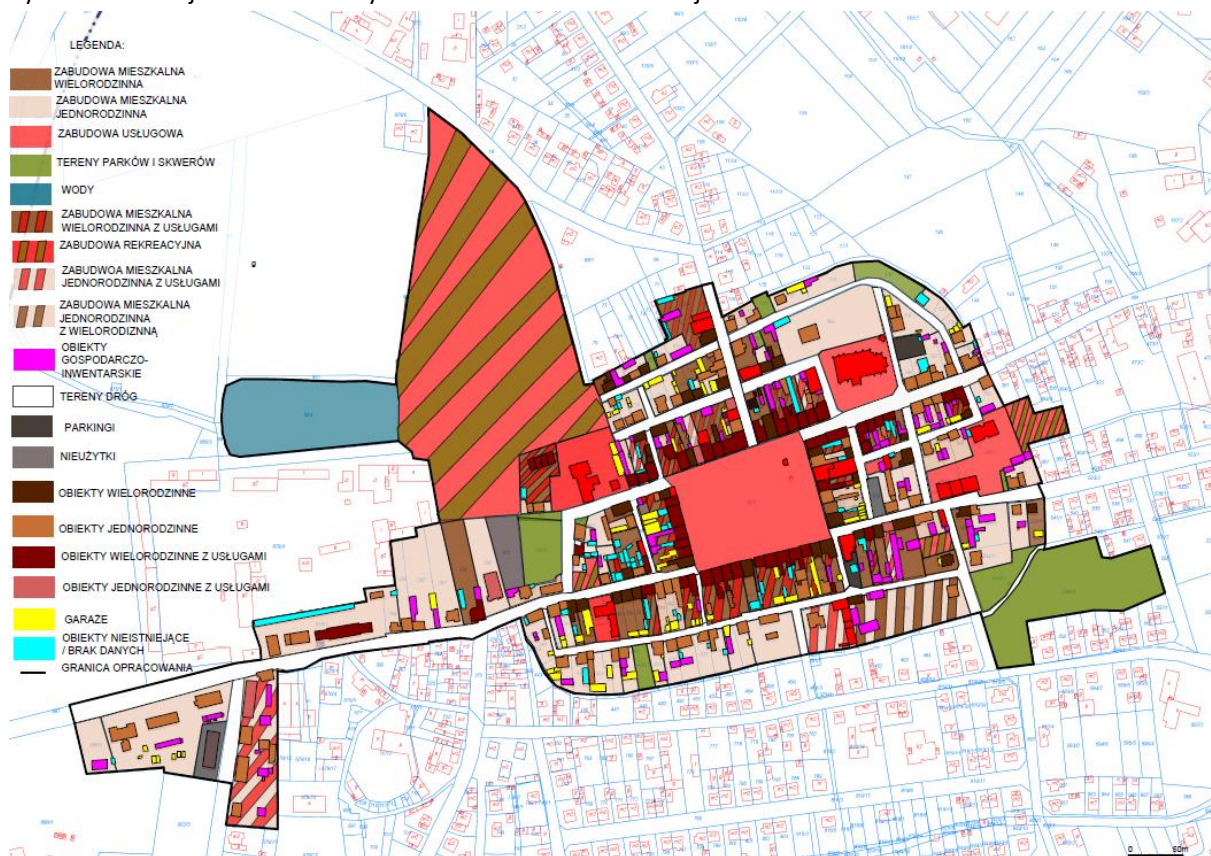

Źródło: prace studentów gospodarki przestrzennej zrealizowane w czasie praktyk terenowych

2.2.4 Pogłębiona diagnoza obszaru rewitalizacji

Centrum Lwówka jest obszarem wielofunkcyjnym (Rycina 19). W ścisłym centrum, w bezpośrednim sąsiedztwie rynku występuje zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna z towarzyszącymi jej usługami. Wraz ze wzrostem odległości od rynku częściej pojawia się zabudowa jednorodzinna, wraz z zabudową gospodarsko-inwentarską i wolnostojącymi garażami. W granicach obszaru rewitalizacji zlokalizowane są: Urząd Miasta i Gminy, Szkoła Podstawowa im. Emilii Sczanieckiej, poczta, ośrodek zdrowia i Kościół NMP Wniebowziętej, św. Jana Chrzciciela i św. Jana Ewangelisty. W północno-zachodniej i południowo-wschodniej części obszaru rewitalizacji zlokalizowane są dwa tereny zieleni: Stary Park i obszar przy ul. Źródlanej. Ogólny stan techniczny zabudowy obszaru rewitalizacji jest dobry. Do stanu bardzo dobrego lub dobrego zaliczono 25% obiektów. Stan przecięty przypisano 22% budynków, natomiast zły lub bardzo zły 19%. W przypadku 19% budynków nie udało się ustalić ich stanu technicznego.

Rycina 19. Funkcje terenów i budynków na obszarze rewitalizacji w Lwówku

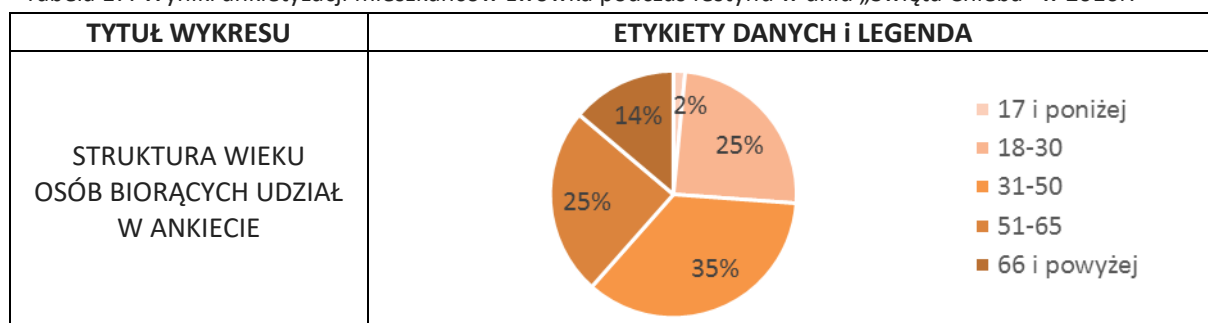

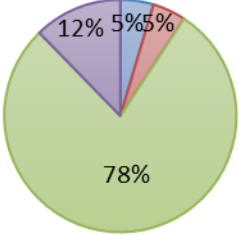
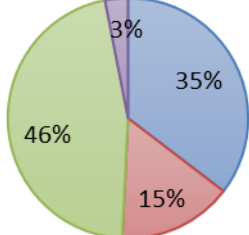
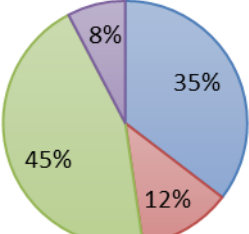
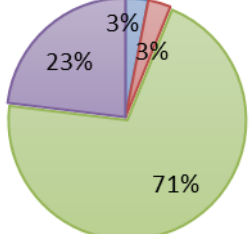
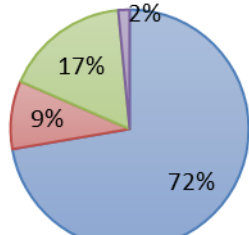
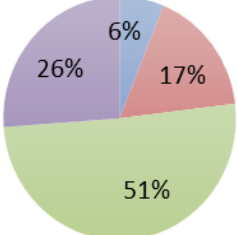
Źródło: prace studentów gospodarki przestrzennej zrealizowane w czasie praktyk terenowych

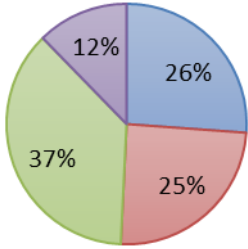
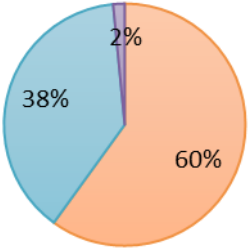
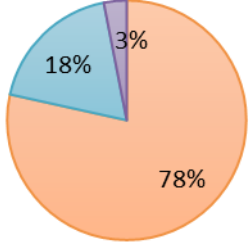
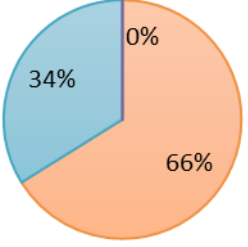
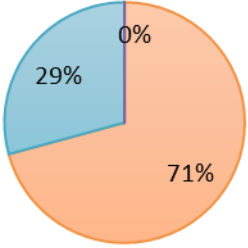
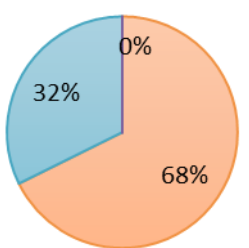
Szczególnie ważną częścią obszaru rewitalizacji jest Rynek. W celu analizy przyczyn degradacji tego terenu przeprowadzono wśród mieszkańców miasta i gminy badanie ankietowe. Powstała w ten sposób uzupełniająca charakterystyka sytuacji na obszarze objętym programem, wynikająca z opinii mieszkańców.

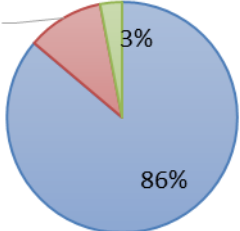
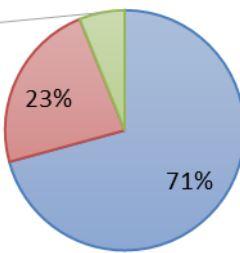
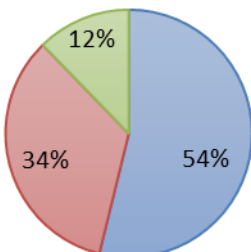
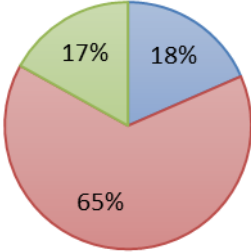
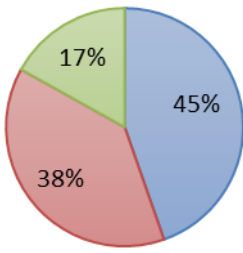
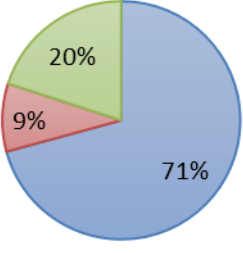
Podczas corocznego festynu zebrano 63 ankiety. Struktura płci osób biorących udział w badaniu przedstawiała się następująco: 52% stanowiły kobiety, a 48% mężczyźni. Większość z ankietowanych miała wykształcenie średnie lub zasadnicze zawodowe (w sumie 54% ogółem), 8% posiadało wykształcenie wyższe, a 3% podstawowe lub gimnazjalne. W badaniu wzięli udział mieszkańcy Ryнку (20% ankietowanych), osoby zamieszkałe w mieście, ale poza wspomnianym placem (20%) i osoby z pozostałej części gminy Lwówek (60%). Najwięcej osób biorących udział w badaniu było w wieku 18-65 lat. Niepełnoletnich ludzi było tylko 2%, a osób starszych 14%. Poniżej zaprezentowano w formie wykresów odpowiedzi na poszczególne poruszane zagadnienia.

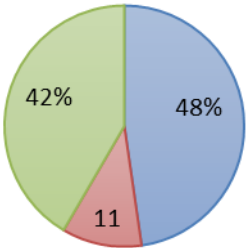
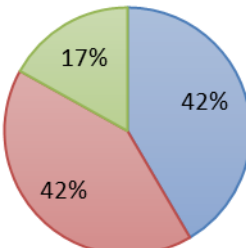
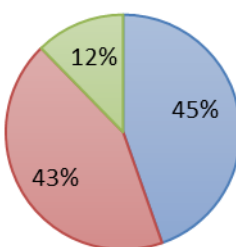
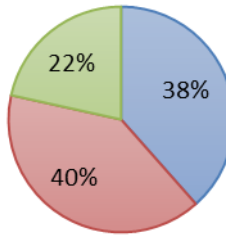
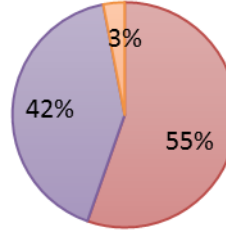
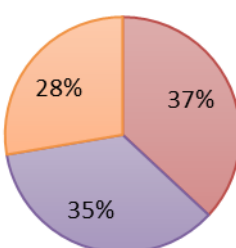
Tabela 17. Wyniki ankietyzacji mieszkańców Lwówka podczas festynu w dniu „Święta Chleba” w 2016r.

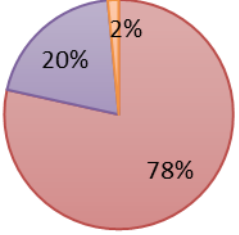
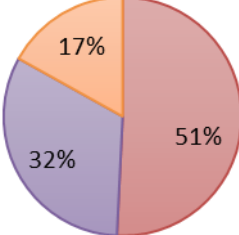
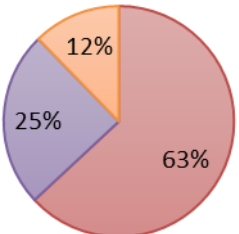
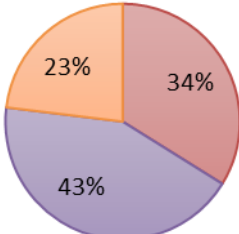
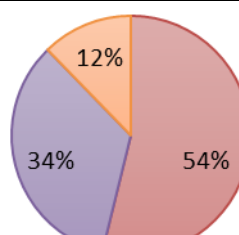
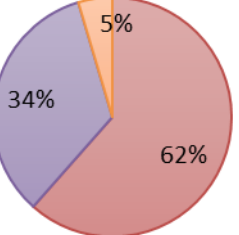

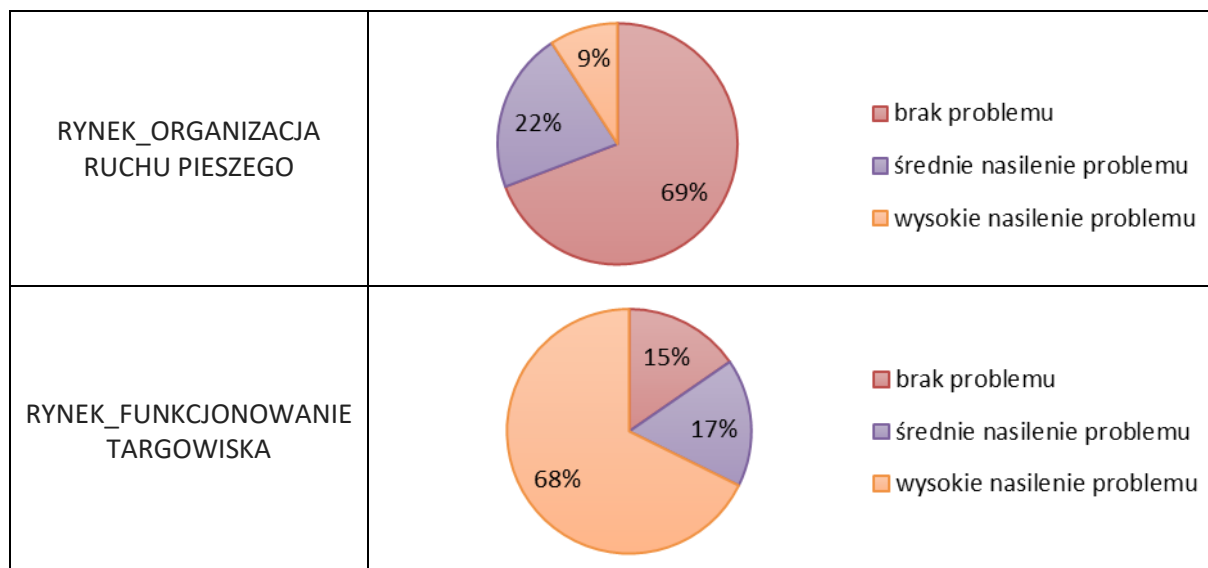
<p>RYNEK_MIEJSCE REPREZENTACYJNE MIASTA</p>	 <p> ■ nieważne ■ obojętne ■ ważne ■ bardzo ważne </p>
<p>RYNEK_MIEJSCE HANDLU I USŁUG</p>	 <p> ■ nieważne ■ obojętne ■ ważne ■ bardzo ważne </p>
<p>RYNEK_MIEJSCE WYDARZEŃ KULTURALNYCH</p>	 <p> ■ nieważne ■ obojętne ■ ważne ■ bardzo ważne </p>
<p>RYNEK_MIEJSCE SPOTKAŃ MIESZKAŃCÓW</p>	 <p> ■ nieważne ■ obojętne ■ ważne ■ bardzo ważne </p>
<p>RYNEK_MIEJSCE TARGOWE</p>	 <p> ■ nieważne ■ obojętne ■ ważne ■ bardzo ważne </p>
<p>RYNEK_MIEJSCE Z DUŻĄ ILOŚCIĄ ZIELENI</p>	 <p> ■ nieważne ■ obojętne ■ ważne ■ bardzo ważne </p>

RYNEK_MIEJSCE REKREACJI	 <ul style="list-style-type: none"> ■ nieważne ■ obojętne ■ ważne ■ bardzo ważne
RYNEK_SPOSÓB ROZŁOKOWANIA PARKINGÓW	 <ul style="list-style-type: none"> ■ stan niezadowolający ■ stan dobry (w sam raz) ■ stan bardzo dobry
RYNEK_STAN NAWIERZCHNI W CENTRALNEJ CZĘŚCI	 <ul style="list-style-type: none"> ■ stan niezadowolający ■ stan dobry (w sam raz)
RYNEK_ILOŚĆ MIEJSC DO KONTAKTÓW SPOŁECZNYCH	 <ul style="list-style-type: none"> ■ stan niezadowolający ■ stan dobry (w sam raz) ■ stan bardzo dobry
RYNEK_ILOŚĆ ZIELENI (drzew, krzewów)	 <ul style="list-style-type: none"> ■ stan niezadowolający ■ stan dobry (w sam raz) ■ stan bardzo dobry
RYNEK_ILOŚĆ MIEJSC DO ODPOCZYNKU (ławek)	 <ul style="list-style-type: none"> ■ stan niezadowolający ■ stan dobry (w sam raz) ■ stan bardzo dobry

<p>CZY JESTEŚ ZA WYPROWADZENIEM TARGU Z RYNKU NA INNE MIEJSCE, np. na plac festynowy między ulicą Źródlaną a Parkową?</p>	 <p> ■ tak ■ nie ■ nie mam zdania </p>
<p>CZY JESTEŚ ZA USUNIĘCIEM OBECNEJ NAWIERZCHNI RYNKU I ZASTĄPIENIE JĄ INNĄ?</p>	 <p> ■ tak ■ nie ■ nie mam zdania </p>
<p>CZY JESTEŚ ZA ZMIANĄ FORMY PRZYSTANKU PKS I PRZESUNIĘCIE GO W INNE MIEJSCE RYNKU?</p>	 <p> ■ tak ■ nie ■ nie mam zdania </p>
<p>CZY JESTEŚ ZA WYPROWADZENIEM PRZYSTANKU PKS Z RYNKU?</p>	 <p> ■ tak ■ nie ■ nie mam zdania </p>
<p>CZY JESTEŚ ZA WPROWADZENIEM OPŁATY PARKINGOWEJ DLA SAMOCHODÓW PARKUJĄCYCH NA RYNKU?</p>	 <p> ■ tak ■ nie ■ nie mam zdania </p>
<p>RYNEK_ZMIANA ORGANIZACJI RUCHU Rynek w całości jednokierunkowy, ruch okrężny</p>	 <p> ■ tak ■ nie ■ nie mam zdania </p>

<p>RYNEK_ZMIANA ORGANIZACJI RUCHU ul. Ratuszowa i kościelna, Średnia i Świętojańska - jednokierunkowe</p>	 <p>48% 11% 42%</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ tak ■ nie ■ nie mam zdania
<p>OKOLICE RYNKU_ZMIANA ORGANIZACJI RUCHU przeniesienie miejsc parkingowych z pasa wewnętrznego przy płycie Rynku na zewnątrz Rynku (pod kamienice)</p>	 <p>42% 42% 17%</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ tak ■ nie ■ nie mam zdania
<p>CZY JESTEŚ ZA LIKWIDACJĄ POMNIKA WDZIĘCZNOŚCI PRZY UL 3 STYCZNIA I ZAGOSPODAROWANIE TEGO MIEJSCA NA PARKING?</p>	 <p>45% 43% 12%</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ tak ■ nie ■ nie mam zdania
<p>CZY JESTEŚ ZA BUDOWĄ NOWEGO POMNIKA UPAMIĘTNIAJĄCEGO POLEGŁYCH W WALKACH W RYNKU</p>	 <p>38% 40% 22%</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ tak ■ nie ■ nie mam zdania
<p>RYNEK_STAN TECHNICZNY ZABUDOWY</p>	 <p>55% 42% 3%</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ brak problemu ■ średnie nasilenie problemu ■ wysokie nasilenie problemu
<p>RYNEK_STAN TECHNICZNY ULIC</p>	 <p>37% 35% 28%</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ brak problemu ■ średnie nasilenie problemu ■ wysokie nasilenie problemu

RYNEK_UKŁAD ULIC	 <ul style="list-style-type: none"> ■ brak problemu ■ średnie nasilenie problemu ■ wysokie nasilenie problemu
RYNEK_BIEDA	 <ul style="list-style-type: none"> ■ brak problemu ■ średnie nasilenie problemu ■ wysokie nasilenie problemu
RYNEK_PRZESTĘPCZOŚĆ	 <ul style="list-style-type: none"> ■ brak problemu ■ średnie nasilenie problemu ■ wysokie nasilenie problemu
RYNEK_SPOŻYWANIE ALKOHOLU W MIEJSCU PUBLICZNYM	 <ul style="list-style-type: none"> ■ brak problemu ■ średnie nasilenie problemu ■ wysokie nasilenie problemu
RYNEK_BEZPIECZEŃSYWO	 <ul style="list-style-type: none"> ■ brak problemu ■ średnie nasilenie problemu ■ wysokie nasilenie problemu
RYNEK_ORGANIZACJA RUCHU SAMOCHODOWEGO	 <ul style="list-style-type: none"> ■ brak problemu ■ średnie nasilenie problemu ■ wysokie nasilenie problemu

Reasumując wyniki przeprowadzonych ankiet można stwierdzić, że respondenci wypowiedzieli się pozytywnie za wyprowadzeniem targu z rynku oraz za zmianą formy istniejącego przystanku. Domagają się zmiany kierunku ruchu samochodowego i nawierzchni płyty rynku, uważają, że rynek to przestrzeń w której powinny się pojawić miejsca odpoczynku, miejsca umożliwiające kontakt społeczny i zieleni. Widzą wyraźny problem funkcjonowania targowiska i są za jego przeniesieniem na teren rozległego trawiastego placu (w miejsce odbywających się dotychczas festynów). Respondenci dość sceptycznie wypowiadają się na temat przyszłej funkcji Rynku. Uważają iż handel, usługi, kultura i rekreacja nie powinny być wiodącymi, lecz uzupełniającymi aktywnościami wspomnianej przestrzeni. Równomiernie rozkładają opinie na temat budowy nowego pomnika na Rynku, natomiast nie są też zdecydowani w kwestii opłaty parkingowej. W sprawie przeniesienia miejsc parkingowych z wewnętrznej części placu na zewnętrzny pas ulic (bliżej zabudowy) zdania też są podzielone.

Badanie ankietowe wykazało duże zainteresowanie wśród mieszkańców przyszłością lwóweckiego rynku. Bardzo aktywnie i liczbowo angażowali się oni w proces tworzenia programu rewitalizacji poprzez uczestnictwo w spotkaniach, chętnie wypełnianie ankiet, liczne pytania, wyrażanie opinii, rozmowy, sugestie, wskazówki, pomysły. Uzyskano cenne wsparcie dla dalszych działań rewitalizacyjnych.

Dalsza charakterystyka sytuacji na obszarze objętym programem została przedstawiona w kolejnym rozdziale, w opisach problemów, jakie mają rozwiązać zaproponowane projekty rewitalizacyjne.

Rozdział 3. WIZJA STANU OBSZARU PO PRZEPROWADZENIU REWITALIZACJI

Wizja w myśl definicji to wyraz aspiracji społecznych i wyobrażeń przyszłości określających: rangę, atrakcyjność, efekty wykorzystania atutów i szans rozwojowych oraz eliminację problemów i zagrożeń. Wizja określa ton przyszłych celów strategicznych, powinna przedstawiać miasto jako miejsce o wysokim poziomie życia, poprawnie zagospodarowane, umożliwiające aktywność wielu grup użytkowników i odbiorców przestrzeni.

WIZJA: „Uruchomienie procesu dobrych zmian, wzmacniającego potencjał tkwiący w rewitalizowanym obszarze kryzysowym Miasta Lwówek, uzupełniającego braki, wspierającego działania naprawcze - dla odnowy i ożywienia zdegradowanych fragmentów”

DEKLARACJA WIZJI: Wyprowadzony z kryzysu obszar rewitalizacji będzie tworzył przestrzeń do aktywizacji publicznej, społecznej i gospodarczej dla mieszkańców miasta i gminy Lwówek, a działania naprawcze stworzą warunki dla aktywności inwestycyjnej, wzbudzą przedsiębiorczość, wzmocnią atrakcyjność i komfort życia mieszkańców.

MISJA MIASTA LWÓWEK: Zintegrowane działania władz Miasta i Gminy Lwówek, interesariuszy LPR, lokalnych liderów i mieszkańców w sferze przestrzennej, gospodarczej, społecznej i środowiskowej, połączone z akumulacją kapitału publicznego i prywatnego, wspartych funduszami zewnętrznymi. Te działania powinny stwarzać właściwą przestrzeń prospołeczną, wzmocnioną infrastrukturą usług, wspierać przedsiębiorców lokalnych, wpływać na poprawę jakości przestrzeni miasta.

DEKLARACJA MISJI: Partnerstwo, współpraca i szeroka konsolidacja wszystkich partnerów publicznych i komercyjnych oraz interesariuszy w budowaniu, kreowaniu i osiągnięciu założonych celów strategicznych rewitalizacji zmierzających do budowania obrazu Miasta Lwówek jako ośrodka o wysokiej jakości życia społecznego, wzmacniającego przedsiębiorczość i rynek pracy, z dostępem do edukacji, ochrony zdrowia i opieki społecznej.

Obszar objęty LPR po przeprowadzeniu procesów rewitalizacyjnych będzie obszarem, który został uzdrowiony zarówno społecznie, przestrzennie, jak i gospodarczo. Odtworzona i wzmocniona spójność społeczna, przede wszystkim przez odbudowanie więzi sąsiedzkich i mnogość oddolnych mikro-inicjatyw, wzmocni kapitał społeczny miasta. Odnowiona, zabytkowa zabudowa, wyposażona w niezbędną infrastrukturę oraz zadbane, przyjazne i zróżnicowane przestrzenie publiczne zachęcą nowych mieszkańców do osiedlenia się na tym terenie, oraz przyciągną inwestorów chcących realizować swoje zamierzenia uzupełniając tkankę istniejącej zabudowy. Radykalnie wzmocni się zaradność gospodarcza i społeczna mieszkańców. Wzrośnie ilość przedsięwzięć indywidualnych i wspólnych. Społeczeństwo powoli zacznie się bogacić. Odtworzy się patriotyzm lwówecki, a w jego ramach – mikro-patriotyzmy poszczególnych ulic, kwartałów i podwórek. Sieć instytucji publicznych i obywatelskich będzie sprzyjać każdej oddolnej inicjatywie wspierającej proces odnowy miasta. Otoczenie stanie się piękniejsze nie tylko dzięki inwestycjom publicznym, ale także – a może przede wszystkim – dzięki odbudowanej zaradności i inicjatywie mieszkańców. Odrodzi się poczucie, że małe sukcesy też się liczą i są doceniane. Na obszarze rewitalizowanym znacząco poprawi się jakość życia. Wskutek tego obszar stanie się atrakcyjny pod względem zamieszkania i inwestowania. Ożywi się przestrzeń publiczna, partery budynków zapełnią się sklepami i lokalami usługowymi, miejscami kultury i przestrzeniami aktywności obywatelskiej, zaspokajającymi potrzeby mieszkańców. Na poddaszach lub w obiektach nowopowstałych zapewne zadziałają pracownie artystów, świetlice dla

dzieci, młodzieżowe kluby i sąsiedzkie miejsca spotkań. W odnowionych i nowych powierzchniach biurowych powstaną i ulokują się nowe firmy tworzące nowe miejsca pracy. Władze samorządowe będą czuwać, aby nowe inwestycje w obszarze rewitalizacji Lwówka wzbogacały jego świeżo odbudowane funkcje, a nie konkurowały z nimi. Wszystkie te czynniki wpłyną pozytywnie na zmianę wizerunku. Powyższa wizja jest uzależniona od realizacji zakresu działań w planowanym okresie interwencji. Działania zmierzające do osiągnięcia tego efektu będą uszczegółowione na etapie uzupełniania gotowego LPR o konkretne projekty.

Obszar po przeprowadzonym procesie rewitalizacji w 2023 roku będzie miejscem ze wzmocnioną infrastrukturą usług, pozwalającym na aktywność mieszkańców, umożliwi działalność przedsiębiorców lokalnych, natomiast sposób zagospodarowania i wysoka jakość przestrzeni wpłynie na poprawę warunków zamieszkania.

Działania rewitalizacyjne wzmocnią następujące obszary miasta:

Rynek stanowić będzie centrum życia społecznego, kulturalnego i gospodarczego Lwówka, w którym zmodernizowana przestrzeń, odnowione budynki, zrewaloryzowane tereny zieleni i poprawiona dostępność i jakość komunikacyjna spełniają oczekiwania mieszkańców centrum miasta i okolic.

Stary Park wykorzystujący swój atut położenia, sposób zagospodarowania, wartości historyczne i przyrodnicze zapewni godne warunki rekreacyjne. Oferta usług wzmocni obsługę mieszkańców pod względem organizacyjno-administracyjnym i społecznym, a sposób zagospodarowania wpłynie na poszerzenie możliwości spędzania wolnego czasu dla różnych grup społecznych.

Ulice stanowić będą zmodernizowaną przestrzeń miasta, której infrastruktura wpłynie na poprawę jakości życia mieszkańców. Techniczne i architektoniczne przekształcenia poprawią wizerunek miasta, umożliwią lepszą organizację ruchu i rozmieszczenie miejsc parkingowych co może oddziaływać na kulturalną, usługową i rekreacyjną sferę życia mieszkańców.

Wszystkie obszary zamieszkałe będą współgrały przestrzenne i społecznie poprzez utworzenie miejsc pracy, wypoczynku i aktywności dla mieszkańców. Sposób zagospodarowania i działania prospołeczne na terenach zrewitalizowanych stworzą miejsce aktywnego i bezpiecznego rozwoju.

Rozdział 4. CELE REWITALIZACJI ORAZ KIERUNKI DZIAŁAŃ

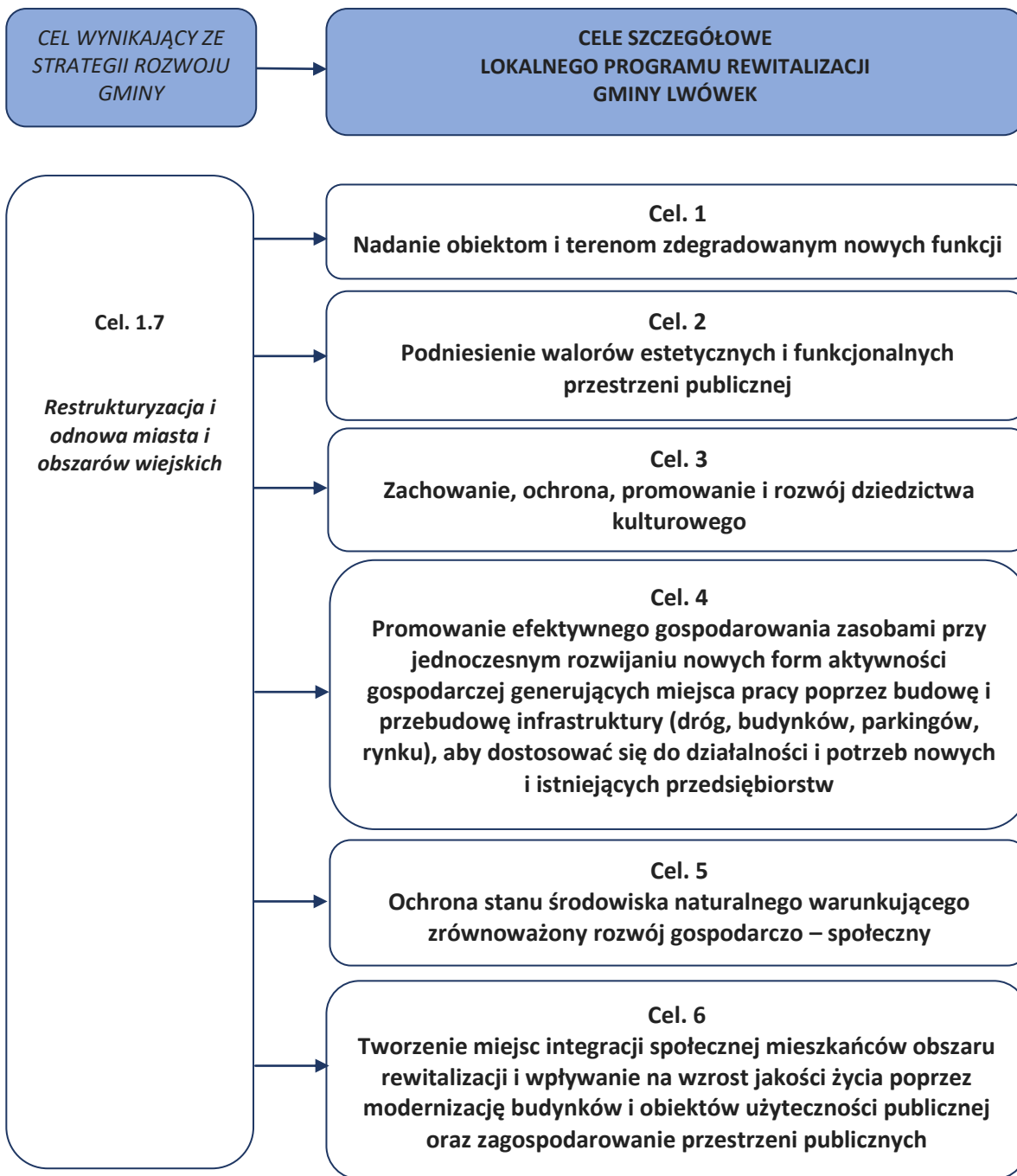
4.1 CELE REWITALIZACJI

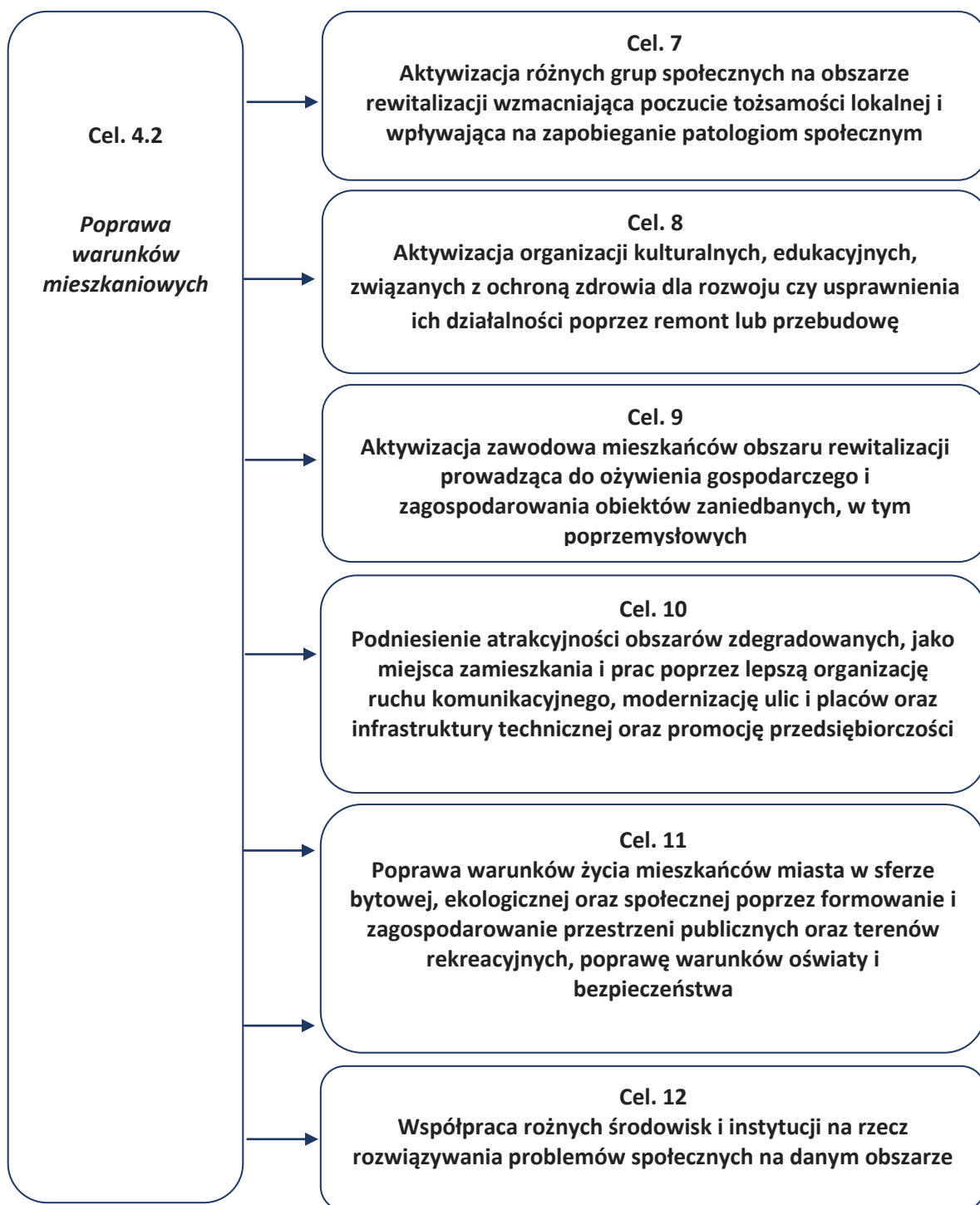
Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Lwówek na lata 2017-2023 stanowi uszczegółowienie Strategii Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Gminy Lwówek. Cele rewitalizacji wprost wynikają ze sformułowanego w Strategii generalnego celu rozwoju, który brzmi *Poprawa jakości przestrzeni gminy, systemu edukacji, poziomu gospodarki i rynku pracy oraz sfery społecznej skutkująca wzrostem standardu życia społeczności*, oraz z celów operacyjnych: 1.7. *Restrukturyzacja i odnowa miasta i obszarów wiejskich*, oraz 4.2. *Poprawa warunków mieszkaniowych*. Cel 1.7 odwołuje się do rewitalizacji zdegradowanych obszarów (zwłaszcza „popegerowskich”), oraz do poprawy wizerunku miasta i gminy jako miejsca atrakcyjnego dla zamieszkania i realizacji przedsięwzięć społecznych i gospodarczych. Natomiast cel 4.2 odnosi się do konieczności działań pozwalających na wzrost spójności i bezpieczeństwa społecznego.

W związku z powyższym oraz przy uwzględnieniu wyników diagnozy stanu istniejącego oraz potrzeb, preferencji i wymagań mieszkańców miasta Lwówek w Lokalnym Programie Rewitalizacji określono następujące cele rewitalizacji (patrz schemat poniżej):

**CEL GŁÓWNY
LOKALNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI GMINY LWÓWEK**

Ożywienie obszaru rewitalizacji poprzez działania prowadzone w sposób zintegrowany w sferze społecznej, przestrzennej, gospodarczej, technicznej i środowiskowej, zmierzające do zrównoważonego rozwoju miasta i gminy.

Wymienione cele dotyczą bardzo wielu dziedzin życia mieszkańców miasta i gminy Lwówek. Ich realizacja poprawi jakość zamieszkania, podniesie warunki materializacji potrzeb mieszkańców, wpłynie na ich bezpieczeństwo. Zmianie ulegnie także sposób zagospodarowania ważnych przestrzeni miasta, czego skutkiem będzie lepsza ich organizacja, wzrost wartości nieruchomości, stworzą się miejsca dla aktywności społecznej i gospodarczej. Prezentowane tu cele stanowią

początek dobrych zmian dla miasta i gminy Lwówek, wzajemnie się uzupełniają i tworzą podstawę decyzji inwestycyjnych i administracyjnych.

4.2 KIERUNKI DZIAŁAŃ

W Lokalnym Programie Rewitalizacji Gminy Lwówek ustalono kierunki działań, które wynikają z poszczególnych celów rewitalizacji. Owe kierunki odpowiadają zidentyfikowanym potrzebom rewitalizacyjnym i mają na celu eliminację lub ograniczenie negatywnych zjawisk. W ramach LPR przewiduje się w obszarze rewitalizowanym działania w pięciu sferach: społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej i środowiskowej. Dotyczą one podniesienia warunków zamieszkania w obszarze rewitalizowanym, wprowadzaniu nowych funkcji ożywiających obszar gospodarczo i/lub społecznie, poprawy jakości przestrzeni publicznej i stanu zabudowy w obszarze rewitalizowanym. Lepsze warunki wiążą się z ulepszeniem stanu technicznego budynków i lokali mieszkalnych (remonty, adaptacje i prace konserwatorskie, wyposażenie w infrastrukturę techniczną), poprawą bezpieczeństwa publicznego, ulepszeniem stanu technicznego wygospodarowanych lokali niemieszkalnych i estetyki bezpośredniego otoczenia budynków, powstaniem przestrzeni wspólnych, umożliwiającą integrację mieszkańców i wzmacnianie spójności społecznej. Ową spójność sąsiedztwa można uzyskać poprzez działania animacyjne, odtwarzanie i wzmacnianie więzi społecznych; inicjowanie sąsiedzkich przedsięwzięć wspólnych.

Działania we wspomnianych pięciu sferach mogą wzmocnić potencjał dochodowy mieszkańców tak, by nie czuli się oni zagrożeni perspektywą wyższych czynszów, mogą także wpłynąć na aktywizację gospodarczą, głównie poprzez pomoc w organizowaniu mikroprzedsiębiorczości i podmiotów ekonomii społecznej. Istotą sprecyzowanych kierunków działań jest również poprawa jakości życia w kontekście infrastrukturalnym. Przedsięwzięcia na rzecz optymalnego zaspokojenia potrzeb komunikacyjnych w sposób zgodny z zasadami zrównoważonego rozwoju, przy zapewnieniu dobrej dostępności pozwolą na wprowadzanie nowych funkcji ożywiających obszar gospodarczo lub społecznie oraz pozwolą na działalność handlową lub usługową nastawioną na obsługę potrzeb bezpośredniego sąsiedztwa.

Sprecyzowane w LPR kierunki działań wpływają na poprawę jakości życia poprzez stworzenie szeroko dostępnych szans na realizowanie przez każdego swego osobistego potencjału, poprzez uczestnictwo w kulturze, wolontariat, aktywność obywatelską, hobbystyczną lub mikrobiznes. Wzmocniony został proces zmian mający na celu poprawę oferty opiekuńczej i edukacyjnej poprzez uzupełnianie infrastruktury społecznej, oraz szczególną dbałość o ich dobry poziom. Różne formy działalności społecznej, opiekuńczej, integracyjnej lub animacyjnej, której beneficjentami, pracownikami i/lub wolontariuszami mogą być osoby z bezpośredniego sąsiedztwa wzmocnią poczucie tożsamości, wzbudzą chęci samorealizacji.

Ważne jest aby w dalszym procesie zmian władze lokalne zastosowały instrumenty wsparcia zatrudnienia podczas procesu rewitalizacji, jak tworzenie bazy kompetencji zawodowych wśród osób bezrobotnych lub zastosowanie klauzul społecznych w przetargach. Prowadzenie przez władze świadomej polityki czynszowej, wspomagającej pożądaną funkcję w formie programów takich jak „Lokale dla kreatywnych”, przetargów celowych i innych narzędzi wesprze społeczność lokalną w budowaniu własnego kapitału, który może przerodzić się w aktywność zawodową lub społeczną. Również porządkowanie stanu prawnego nieruchomości wzmocnią proces funkcjonalnych zmian.

Ustalone w LPR kierunki działań mogą przyczynić się do poprawy jakości przestrzeni publicznej i stanu zabudowy w obszarze rewitalizowanym. Można to uzyskać poprzez prace

restauratorskie i konserwatorskie w obiektach zabytkowych i cennych historycznych przestrzeniach publicznych, poprzez dogłębne rozpoznanie dotychczasowych i niezbędnych nowych funkcji danego fragmentu przestrzeni publicznej (w tym – tradycyjnych sposobów korzystania z danego fragmentu przestrzeni). Ważne będzie wypracowanie projektu danego fragmentu przestrzeni publicznej z udziałem wszystkich istotnych interesariuszy a jego realizacja powinna być oparta na wnioskach z konsultacji społecznych. Niezwykle istotna jest przemyślana inauguracja nowych funkcji, np. poprzez zaplanowaną akcję społeczną lub specjalnie zaaranżowane wydarzenie artystyczne. Należy pamiętać, że owe przestrzenie publiczne powinny być przyjazne pieszym, wyposażone w zielen i małą architekturę, itd. Znaczące jest także zrównoważenie funkcjonalne wspomnianych miejsc publicznych, a zwłaszcza właściwy podział na przestrzeń pieszą i komunikacyjną (transportową). Wiadomym jest, że priorytetem jest ruch pieszy, rowerowy i transport zbiorowy, a nie samochodowy.

Przesłanką w ustalonych kierunkach działań są przedsięwzięcia dla społeczności lokalnej, które powinny budować, wzmacniać i otwierać możliwości różnych jej aktywności. Należy wspierać przedsięwzięcia edukacyjne, w tym o charakterze powszechnej edukacji obywatelskiej, umacniające poczucie lokalnej tożsamości i więzi z tradycją miejsca oraz odbudowujące patriotyzm lokalny, w tym wieloletni program edukacyjny prowadzony w szkołach. Konieczne są przedsięwzięcia promocyjne o wspomnianych przed chwilą celach, należycie wplecione w inne działania rewitalizacyjne i zharmonizowane z nimi. Pamiętać należy, że działania animacyjne zmierzające do ożywienia zamartwych lokalnych tradycji, jak i działania kulturalne budujące nowy wizerunek Rynku Lwówka, jako centrum miasta otwartego, inspiruje do aktywności pozadomowej mieszkańców i kreuje nowy wizerunek miasta jako **miejsca ze wzmocnioną infrastrukturą usług, pozwalającym na aktywność mieszkańców, umożliwiającym działalność przedsiębiorców lokalnych, w którym sposób zagospodarowania i wysoka jakość przestrzeni wpływa na poprawę warunków zamieszkania** (cytat z *Wizja stanu obszaru po przeprowadzeniu programu rewitalizacji – Rozdział 4 tego opracowania*).

Prezentowany poniżej schemat (Tabela 18) obrazuje zależności kierunków działań od ustalonych celów. Znaczniki dodatnie ukazują pozytywny kontekst współzależności, brak znaczników oznacza, że wspomnianych relacji nie ma.

Tabela 18. Zależności kierunków działań od ustalonych celów sprecyzowanych w Lokalnym Programie Rewitalizacji Gminy Lwówek

CELE REWITALIZACJI		Cel.1	Cel.2	Cel.3	Cel.4	Cel.5	Cel.6	Cel.7	Cel.8	Cel.9	Cel.10	Cel.11	Cel.12
KIERUNKI DZIAŁAŃ		Nadanie obiektom i terenom zdegradowanym nowych funkcji	Podniesienie walorów estetycznych i funkcjonalnych przestrzeni publicznej	Zachowanie, ochrona, promowanie i rozwój dziedzictwa kulturowego	Promowanie efektywnego gospodarowania zasobami przy jednoczesnym rozwijaniu nowych form aktywności gospodarczej generujących miejsca pracy poprzez budowę i przebudowę infrastruktury	Ochrona stanu środowiska naturalnego warunkującego zrównoważony rozwój gospodarczo – społeczny	Tworzenie miejsc integracji społecznej mieszkańców obszaru rewitalizacji i wpływanie na wzrost jakości życia poprzez modernizację budynków i obiektów użyteczności publicznej oraz zagospodarowanie przestrzeni publicznych	Aktywizacja różnych grup społecznych na obszarze rewitalizacji wzmacniająca poczucie tożsamości lokalnej i wpływająca na zapobieganie patologiom społecznym	Aktywizacja organizacji kulturalnych, edukacyjnych, związanych z ochroną zdrowia dla rozwoju czy usprawnienia ich działalności poprzez remont lub przebudowę	Aktywizacja zawodowa mieszkańców obszaru rewitalizacji prowadząca do ożywienia gospodarczego i zagospodarowania obiektów zaniedbanych, w tym	Podniesienie atrakcyjności obszarów zdegradowanych, jako miejsca zamieszkania i prac poprzez lepszą organizację ruchu komunikacyjnego, modernizację ulic i placów oraz infrastruktury technicznej oraz promocję przedsiębiorczości	Poprawa warunków życia mieszkańców miasta w sferze bytowej, ekologicznej oraz społecznej poprzez formowanie i zagospodarowanie przestrzeni publicznych oraz terenów rekreacyjnych, poprawę warunków oświaty i bezpieczeństwa	Współpraca różnych środowisk i instytucji na rzecz rozwiązywania problemów społecznych na danym obszarze
SFERA SPOŁECZNA DZIAŁAŃ	Aktywizacja dzieci i młodzieży		+				+	+	+	+	+	+	+
	Aktywizacja osób wykluczonych społecznie		+				+	+	+	+	+	+	+
	Budowa społeczeństwa obywatelskiego		+		+		+	+	+	+	+	+	+
	Ochrona zdrowia i bezpieczeństwa mieszkańców	+	+			+	+	+	+		+	+	+
	Tworzenie miejsc	+	+			+	+	+	+		+	+	

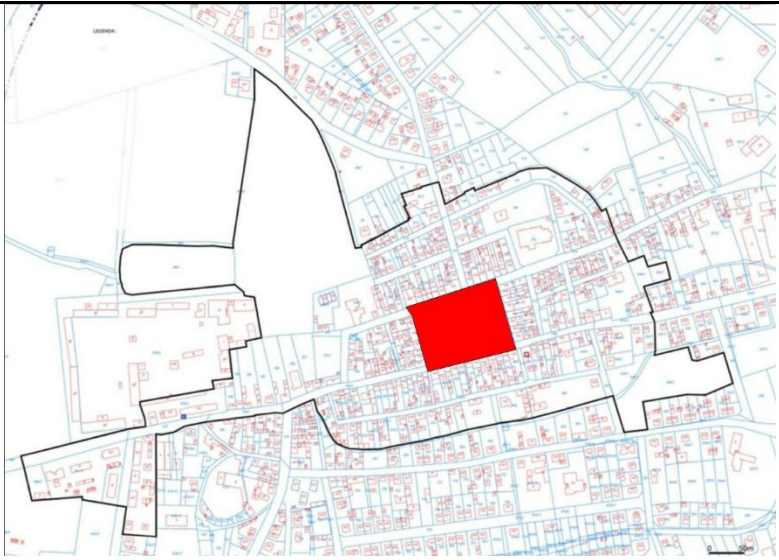
	integracji społecznej, rekreacji i edukacji												
SFERA GOSPODARCZA DZIAŁAŃ	Ożywienie gospodarcze terenów w stanie kryzysowym	+	+	+	+	+				+	+		
	Aktywizacja zawodowa mieszkańców							+		+	+		+
	Aktywizacja turystyczna	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	
SFERA PRZESTRZENNA DZIAŁAŃ	Zagospodarowanie przestrzeni publicznej	+	+		+		+		+		+	+	
	Modernizacja obiektów użyteczności publicznej	+	+				+				+		
SFERA TECHNICZNA DZIAŁAŃ	Modernizacja infrastruktury komunikacyjnej i parkingowej	+	+		+		+				+	+	
	Modernizacja infrastruktury technicznej	+	+		+	+	+				+	+	
	Modernizacja infrastruktury telekomunikacyjnej	+	+		+	+	+				+	+	
	Budowa i modernizacja infrastruktury sieciowej i punktów dostępu do Internetu	+	+		+	+					+	+	
SFERA ŚRODOWISKOWA DZIAŁAŃ	Zagospodarowanie i tworzenie terenów cennych przyrodniczo	+	+	+	+						+	+	

Rozdział 5. PRZEDSIĘWZIĘCIA REWITALIZACYJNE

Kierunki działań sprecyzowane w poprzednim rozdziale, warunkujące lepsze warunki zamieszkania, nowe funkcje społeczne i gospodarcze, funkcjonalną przestrzeń publiczną i nowy wizerunek miasta będą realizowane poprzez system wzajemnie wzmacniających się przedsięwzięć.

5.1 PROJEKTY I PRZEDSIĘWZIĘCIA REWITALIZACYJNE PLANOWANE (PODSTAWOWE)

PROJEKT NR 1			
Nazwa projektu:	MODERNIZACJA PRZESTRZENI RYNKU W LWÓWKU		
Powiązanie projektu z kierunkami działań:	→ Zagospodarowanie przestrzeni publicznej → Modernizacja infrastruktury technicznej → Modernizacja infrastruktury komunikacyjnej i parkingowej		
Projekty komplementarne:	PROJEKT NR 2 OŻYWIENIE KULTRALNE RYNKU W LWÓWKU, PROJEKT NR 3 OŻYWIENIE TURYSTYCZNO-REKREACYJNE RYNKU W LWÓWKU, PROJEKT NR 4 PRZEBUDOWA WRAZ Z ROZBUDOWĄ SIECI KANALIZACJI DESZCZOWEJ W CENTRUM LWÓWKA, PROJEKT NR 6 MODERNIZACJA BUDYNKU URZĘDU MIASTA I GMINY W LWÓWKU, PROJEKT NR 21 CYFROWY ROZWÓJ SAMORZĄDÓW (NOWE OBSZARY ŚWIADCZENIA E-USŁUG W LWÓWKU) PROJEKT NR 22 ZEGARMISTRZOWSKI WOLONTARIAT DLA ZACHOWANIA LWÓWECIEKIEGO CZASU	Czas realizacji projektu:	2018-2020
Nazwa wnioskodawcy i podmiotu realizującego:	Gmina Lwówek	Szacowana wartość projektu:	5.000.000 zł
Miejsce realizacji projektu:	Płyta Rynku w Lwówku, droga dookoła Rynku wraz z chodnikami		

	
<p>Grupa docelowa projektu:</p>	<p>Grupę docelową projektu stanowią: mieszkańcy kamienic przyległych do Rynku oraz wszyscy użytkownicy zewnętrzni Rynku, w tym w szczególności: przedsiębiorcy, dzieci i młodzież do 18 roku życia, osoby niepełnosprawne i ich rodzice lub opiekunowie, seniorzy powyżej 60 roku życia.</p>
<p>Opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja projektu:</p>	<p>Obecnie obszar Rynku wymaga zmian organizacyjnych i funkcjonalnych. Występuje konflikt przestrzenny w relacjach przestrzeni piesza – przestrzeń komunikacyjna. Bardzo zły stan techniczny nawierzchni strefy pieszej rynku powoduje, iż użytkownicy narażeni są na urazy spowodowane poruszaniem się po nierównej i dziurawej nawierzchni. Istniejące elementy wyposażenia przestrzeni przeznaczonej dla pieszych są нефункционалне (nie umożliwiają odpoczynku, nie zachęcają do aktywności pozadomowych, nie umożliwiają schronienia), niepraktyczne (niewystarczająca ilość miejsc do siedzenia, utrudniają kontakt społeczny, niewygodne, zbyt nasłonecznione), zawodne (w złym stanie technicznym, popsute), niebezpieczne (bardzo nierówna nawierzchnia uniemożliwia swobodny i niekolizyjny ruch pieszy), nieestetyczne (brzydkie, brudne). Część uliczną rynku cechuje wzmożony ruch komunikacyjny. Samochody stojące na parkingach otaczających centralną, pieszą część placu i ograniczają widoczność przechodniom oraz przyczyniają się do kumulacji spalin w strefie pieszej. Obecna organizacja ruchu może przyczynić się do kolizji drogowych.</p> <p>Na obszarze rewitalizacji podstawowym problemem jest również aktywizacja osób będących długotrwale poza rynkiem pracy, osób niepełnosprawnych, starszych, uzależnionych, nieporadnych życiowo, osób z problemami typu zadłużenie o niskich kwalifikacjach. Podstawową i sprawdzoną w działaniach instytucją terenu Lwówka, która aktywizuje osoby wykluczone społecznie jest Centrum Integracji Społecznej (CIS) oraz partnerstwo lokalne. Centrum integracji społecznej działa na podstawie ustawy o zatrudnieniu socjalnym. Podstawowym narzędziem CIS są warsztaty. Osoby biorące udział w warsztatach poprzez trening pracy przygotowują się do włączenia w rynek pracy. Praca z osobami prowadzi zajęcia wykwalifikowana kadra CIS gdzie uczestnik ma dostęp do psychologa, doradcy zawodowego, pracownika</p>

	<p>socjalnego oraz instruktora zawodowego. Uczestnicy CIS otrzymują za uczestnictwo w zajęciach zasiłek integracyjny. Z uwagi na opisane problemy projekt ma za zadanie połączenie w innowacyjny sposób celów urbanistycznych budowy obiektu na rynku spełniający cele warsztatu gastronomicznego z salą integracyjną otwartą dla wszystkich mieszkańców oraz osób przyjezdnych korzystających z rynku z celami społecznymi aktywizacji osób mieszkańców obszaru rewitalizowanego, których działania wolnego rynku wyeliminowały by z tego obszaru. W warsztacie gastronomicznym osoby uczyły by się nauki przygotowywania posiłków i ich serwowania dla osób, które na rynku by przebywały. Pomieszczenie ze stolikami i krzesłami pozwoliło by na odpoczynek jednocześnie spożycie kawy, herbaty przygotowanego pieczywa i produktów tzw. małej gastronomii. Pomieszczenie pełniło by też funkcje miejsca na spotkania i integracje mieszkańców rynku lwóweckiego.</p> <p>Dzięki uczestnictwu w warsztatach prowadzonych przez CIS osoby „potrzebujące wsparcia” łatwiej znajdują prace po zakończeniu warsztatów, przez co mogą ponosić koszty utrzymania zamieszkania w obszarze rewitalizowanym. Z doświadczeń Fundacji Pomocy Wzajemnej Barka, która ma doświadczenia w przedsiębiorczości społecznej skuteczność włączania uczestników CIS w rynek pracy jest bardzo wysoka. Centra Integracji Społecznej mogą prowadzić sprzedaż produktów przygotowywanych przez warsztaty centrum po kosztach jako działalność statutowa odpłatna.</p>
<p>Cel projektu i zakres realizowanych zadań:</p>	<p>Cel projektu: Stworzenie reprezentacyjnej przestrzeni publicznej Rynku integrującej mieszkańców i innych użytkowników, która zapewni miejsce dla handlu (zachowanie funkcje targowe), komunikacji (zachowanie przystanku autobusowego, uregulowanie ruchu drogowego i miejsc parkingowych), wypoczynku, wydarzeń kulturalnych. Celem jest także stworzenie miejsca dla rozwoju, promocji przedsiębiorczości społecznej oraz integracji społeczności lokalnej zamieszkujących obszar rewitalizowany.</p> <p>Zakres realizowanych zadań:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) zmiana nawierzchni płyty głównej Rynku z kamienia polnego („kocie łby”) na np.: nawierzchnie granitową, z zachowaniem, charakterystycznych promieni odchodzących od wieżyczki zegarowej (ewentualne wkomponowanie dotychczasowej nawierzchni z kamieni polnych w bezpośrednim sąsiedztwie zegara oraz na projektowanych parkingach i wysepkach oddzielających chodnik od jezdni), 2) zmiana nawierzchni chodników na kostkę granitową (ewentualnie kostka betonowa), 3) ułożenie nowych nawierzchni asfaltowych bądź granitowych dróg wokół Rynku, z wyprofilowaniem geometrii jezdni, wymuszające spowolnienie ruchu przy wjeździe na Rynek, 4) wymiana lub przebudowa lub budowa sieci wodociągowych, kanalizacji sanitarnej i deszczowej, gazowej, elektrycznej, światłowodowych w współpracy z gestorami sieci, 5) iluminacja wieżyczki zegarowej bądź też innych charakterystycznych elementów przestrzeni Rynku,

	<p>6) częściowa likwidacja miejsc parkingowych z wewnętrznej części przy płycie, zamiast nich organizacja nowych miejsc parkingowych usytuowanych pod kamienicami (dopuszczalna nawierzchnia z kamieni z rozbiórki płyty, bądź nawierzchnia granitowa, równolegle lub skośnie do jezdni),</p> <p>7) reorganizacja terenu przystanku autobusowego,</p> <p>8) wykonanie bezpiecznych przejść dla pieszych,</p> <p>9) wyeksponowanie charakterystycznych pomp na rynku i organizacji mini podstref wokół pomp,</p> <p>10) wykonanie w miejscu starej poczekalni budynku pełniąc funkcje pomieszczenia z salką spotkań dla mieszkańców oraz zapleczem socjalno-gastronomicznym (głównie na realizację zadań organizowanych przez Iwówecki CIS i Barkę).</p>		
Prognozowane rezultaty:	Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją (ha).	Sposób zmiernia i oceny rezultatów:	Protokół odbioru/Dane Beneficjenta.
Efekty społeczne projektu:	<p>Efektami społecznymi zrealizowanego projektu będzie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wzmocnienie więzi społecznych, w związku z realizacją inwestycji, o którą w przyszłości dbać będą musieli wszyscy mieszkańcy rynku i przyległego do niego terenu, - zwiększenie aktywności mieszkańców z uwagi na wystąpienie przestrzeni o wysokiej jakości, uporządkowanej, zapewniającej realizację potrzeb społecznych, zachęcającej do kontaktów społecznych poprzez poprawne i funkcjonalne rozmieszczenie elementy zagospodarowania przestrzennego, - podniesienie warunków życia, w związku z zapewnieniem bezpieczeństwa i poprawą funkcjonalności i organizacji elementów zagospodarowania płyty rynku, - zapewnienie możliwości aktywnego spędzania czasu wolnego w związku z lepszą organizacją rynku na przestrzeń pieszą i komunikacyjną, - poprawienie dostępności komunikacyjnej, - wzrost dbałości wśród mieszkańców o otoczenie, poprzez stworzenie przestrzeni publicznej o wysokich walorach użytkowych, przy jednoczesnym podnoszeniu świadomości społecznej nt. dbałości o wspólne dobro, - aktywizacja osób (poprzez warsztaty, szkolenia, podnoszenie kompetencji i umiejętności) potrzebujących pomocy w znalezieniu pracy, podniesieniu swoich kwalifikacji, poprawy samooceny i wartości. 		

PROJEKT NR 2			
Nazwa projektu:	OŻYWIENIE KULTURALNE RYNKU W LWÓWKU		
Powiązanie projektu z kierunkami działań:	→ Aktywizacja dzieci i młodzieży → Aktywizacja osób wykluczonych społecznie → Budowa społeczeństwa obywatelskiego		
Projekty komplementarne:	PROJEKT NR 1 MODERNIZACJA PRZESTRZENI RYNKU W LWÓWKU, PROJEKT NR 3 OŻYWIENIE TURYSTYCZNO-REKREACYJNE RYNKU W LWÓWKU, PROJEKT NR 11 PROMOCJA PRZEDSIĘBIORCZOŚCI W REGIONIE PROJEKT NR 22 ZEGARMISTRZOWSKI WOLONTARIAT DLA ZACHOWANIA LWÓWECKIEGO CZASU	Czas realizacji projektu:	2020-2023
Nazwa wnioskodawcy i podmiotu realizującego:	Gmina Lwówek	Szacowana wartość projektu:	200.000 zł
Miejsce realizacji projektu:	Rynek w Lwówku 		
Grupa docelowa projektu:	Grupę docelową projektu stanowią: mieszkańcy kamienic przyległych do Rynku oraz wszyscy użytkownicy zewnętrzni Rynku, w tym w szczególności: mieszkańcy innych części obszaru rewitalizacji, dzieci i młodzież do 18 roku życia, osoby niepełnosprawne i ich rodzice lub opiekunowie, seniorzy powyżej 60 roku życia.		

Opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja projektu:	<p>Obecnie teren Rynku nie jest miejscem wydarzeń kulturalnych. Choć to obszar hierarchicznie ważny, to nie odbywają się tu imprezy ważne społecznie. Nie pozwala na to zły stan techniczny pieszej nawierzchni rynku ani organizacja ruchu samochodowego. Obecna funkcja rynku sprawia, że nie posiada on swojej tożsamości, a mieszkańcy nie identyfikują się z miejscem. Społeczność Lwówka chętnie uczestniczy w kulturalnych spotkaniach, warsztatach, koncertach, wystawach organizowanych na terenie miasta. Są one jednak rozproszone i zmienne – nieidentyfikowalne przez społeczność. Rynek mógłby stanowić serce działań kulturalnych, zrzeszające i angażujące różne grupy wiekowe mieszkańców. Brak jednego i centralnego miejsca spotkań kulturalnych obniża intelektualną wartość miasta.</p>		
Cel projektu i zakres realizowanych zadań:	<p>Cel projektu: Ożywienie kulturalne Rynku poprzez organizację cyklicznych wydarzeń integrujących mieszkańców obszaru rewitalizacji.</p> <p>Zakres realizowanych zadań:</p> <p>W ramach projektu przewiduje się cykliczną organizację następujących wydarzeń kulturalnych:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Jarmark Bożonarodzeniowy, 2) Jarmark Wielkanocny, 3) Jarmark Dobrego Smaku (z produktami regionalnymi np. jabłka, wiśnie, soki, chleby, sery i wędliny), 4) Lwówecki Tydzień Filmowy (wieczne projekcje filmowe latem), 5) Inne imprezy happeningowe i okolicznościowe. 		
Prognozowane rezultaty:	Liczba uczestników imprez kulturalnych.	Sposób zmierzenia i oceny rezultatów:	Dane Beneficjenta.
Efekty społeczne projektu:	<p>Efektami społecznymi zrealizowanego projektu będzie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozwijanie i poprawa wiedzy przez mieszkańców na temat wartości kulturowych i kultury regionu, - wzmacnianie i rozwijanie tożsamości poprzez odkrywanie potencjału kultury miejsca, - wzmocnienie więzi rodzinnych i społecznych poprzez spotkania podczas festiwali, festynu, imprez plenerowych, - budowa tożsamości lokalnej, - aktywizacja mieszkańców poprzez czynny udział w atrakcjach kulturowych, - poprawa wiedzy o regionie jako miejscu zamieszkania. 		

PROJEKT NR 3			
Nazwa projektu:	OŻYWIENIE TURYSTYCZNO-REKREACYJNE RYNKU W LWÓWKU		
Powiązanie projektu z kierunkami działań:	→ Aktywizacja dzieci i młodzieży → Aktywizacja osób wykluczonych społecznie → Tworzenie miejsc integracji społecznej, rekreacji i edukacji → Aktywizacja turystyczna		
Projekty komplementarne:	PROJEKT NR 1 MODERNIZACJA PRZESTRZENI RYNKU W LWÓWKU, PROJEKT NR 2 OŻYWIENIE KULTURALNE RYNKU W LWÓWKU, PROJEKT NR 11 PROMOCJA PRZEDSIĘBIORCZOŚCI W REGIONIE, PROJEKT NR 18 UTWORZENIE SZLAKU HISTORYCZNEGO WE LWÓWKU, PROJEKT NR 19 UTWORZENIE APLIKACJI „WIRTUALNY SPACER PO LWÓWKU”, PROJEKT NR 22 ZEGARMISTRZOWSKI WOLONTARIAT DLA ZACHOWANIA LWÓWECKIEGO CZASU	Czas realizacji projektu:	2020-2023
Nazwa wnioskodawcy i podmiotu realizującego:	Gmina Lwówek	Szacowana wartość projektu:	150.000 zł
Miejsce realizacji projektu:	Rynek w Lwówku		

	
<p>Grupa docelowa projektu:</p>	<p>Grupę docelową projektu stanowią: wszyscy mieszkańcy obszaru rewitalizacji oraz użytkownicy zewnętrzni Rynku, w tym w szczególności: dzieci i młodzież do 18 roku życia, osoby niepełnosprawne i ich rodzice lub opiekunowie, seniorzy powyżej 60 roku życia.</p>
<p>Opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja projektu:</p>	<p>Lwówek nie wykorzystuje swojego potencjału turystycznego. Istnieje potrzeba rozpropagowania informacji o historii miasta wśród mieszkańców i innych użytkowników Rynku. Brak miejsc wypoczynkowych i rekreacji warunkuje niedostateczną ilość odwiedzających. Umniejsza to dochody lokalnych przedsiębiorców, co prowadzi do obniżenia jakości życia.</p> <p>Stworzenie produktu jakim jest projekt turystyczno-rekreacyjny wykorzystujący wartości historyczne, poznawcze, edukacyjne miasta i gminy powiązane w potencjałem rekreacyjnym może przyczynić się do ożywienia kulturalnego, promocji co wpłynąć może na wzrost dochodów, rozpropagowanie gminy jako miejsca atrakcyjnego do zamieszkania i zwiedzania.</p>
<p>Cel projektu i zakres realizowanych zadań:</p>	<p>Cel projektu: Ożywienie turystyczno-rekreacyjne Rynku poprzez stworzenie punktu informacji turystyczno-historycznej i miejsc wypoczynku integrujących mieszkańców obszaru rewitalizacji.</p> <p>Zakres realizowanych zadań:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Utworzenie punktu informacji turystyczno-historycznej na płycie Rynku w pn-wsch części placu, w miejscu pomiędzy obecnym placem parkingowym i przystankiem autobusowym a jezdnią wokół Rynku. W powyższym punkcie, w obiekty małej architektury (ławki, stoły i parasole zewnętrzne, kwietniki) wplecione będą tablice informacyjne i urządzenia multimedialne prezentujące historię oraz walory przyrodnicze i kulturowe miasta i gminy Lwówek. Elementy małej architektury oraz tablic zbudowane z drewna, betonu, szkła, metalu oraz tworzywa sztucznego, nawierzchnia, elementy betonu, płyty granitowej i bruku. 2) Utworzenie stref rekreacyjno - wypoczynkowych składających się z obiektów małej architektury oraz rekonstrukcja pomp na czterech rogach Rynku. Całość wykonana z betonu, kamienia, metalu, tworzywa sztucznego i szkła. Pomiędzy elementami małej architektury oraz wokół obrzeży placu rynkowego znajduje

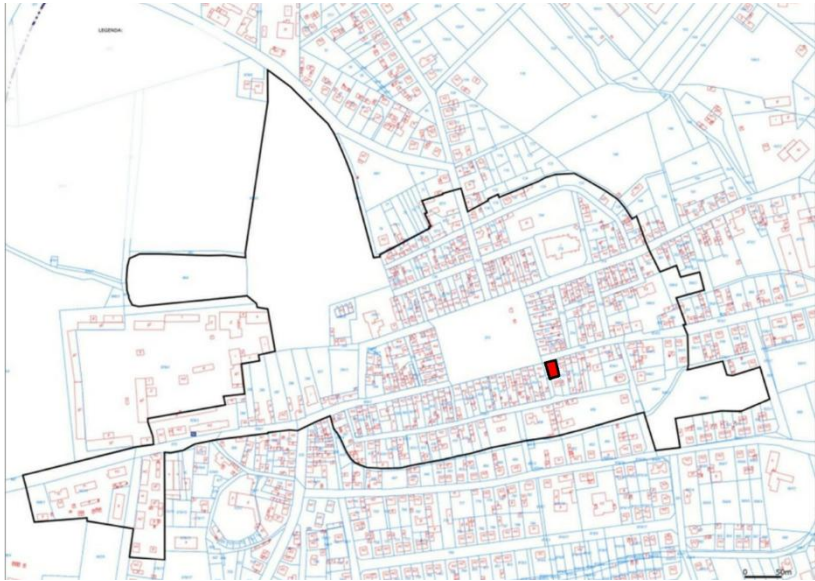
	się zieleń miejska. Nawierzchnia, elementy betonu, płyty granitowej i bruku.		
Prognozowane rezultaty:	Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją (ha).	Sposób zmierzenia i oceny rezultatów:	Protokół odbioru/Dane Beneficjenta.
Efekty społeczne projektu:	<p>Efektami społecznymi zrealizowanego projektu będzie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozwijanie wartości miejsc o wysokich walorach turystycznych, - podniesienie warunków wypoczynku, rekreacji i spędzania czasu wolnego, - poprawa stanu środków finansowych gospodarstwa domowego, wskutek rozwoju przedsiębiorczości istniejącej i nowej, - promocja (sprzedaż) prywatnych wyrobów wzmocni poczucie własnej wartości, - poprawa warunków wypoczynku mieszkańców poprzez podniesienie jakości nowopowstałych miejsc turystyczno-wypoczynkowych. 		

PROJEKT NR 4			
Nazwa projektu:	PRZEBUDOWA WRAZ Z ROZBUDOWĄ SIECI KANALIZACJI DESZCZOWEJ W CENTRUM LWÓWKA		
Powiązanie projektu z kierunkami działań:	→ Modernizacja infrastruktury technicznej → Zagospodarowanie przestrzeni publicznej		
Projekty komplementarne:	PROJEKT NR 1 MODERNIZACJA PRZESTRZENI RYNKU W LWÓWKU, PROJEKT NR 5 PRZEBUDOWA ULICY WITTMANNA W LWÓWKU, PROJEKT NR 16 BUDOWA SYSTEMU MONITORINGU W CENTRUM LWÓWKA,	Okres realizacji projektu:	2017-2020
Nazwa wnioskodawcy i podmiotu realizującego:	Gmina Lwówek	Szacowana wartość projektu:	1. ok. 600.000 zł. (bez kosztów nowej nawierzchni ulic) 2. ok. 300.000 zł
Miejsce realizacji projektu:	1. Przebudowa z rozbudową sieci kanalizacji deszczowej wokół Rynku, w ul. Pniewskiej, Szkolnej, Średniej, Świętojańskiej i w ul. Grobla (względnie w ul. Kościelnej), z odprowadzeniem wód opadowych do systemu rowów za Groblą 2. Przebudowa wraz z rozbudową sieci kanalizacji deszczowej w ul. Wittmanna, Wąskiej, cz. Ul. Młyńskiej, 3-go Stycznia z odprowadzeniem wód opadowych w kierunku stawów w Parku		
Grupa docelowa projektu:	Grupę docelową projektu stanowią wszyscy mieszkańcy obszaru rewitalizacji w Lwówku.		
Opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja projektu:	Obecne warunki życia i zamieszkania na obszarze rewitalizacji są niezadowolające. Brak sieci kanalizacji deszczowej w pewnych fragmentach obszaru rewitalizacji powoduje podtopienia co wpływa na obniżenie wartości nieruchomości, pogorszenie warunków sanitarnych oraz pogorszenie jakości życia mieszkańców. Brak odpowiedniej, całościowo poprawnie działającej sieci kanalizacji deszczowej skutkuje występowaniem symptomów przesuszania miasta. Obecnie na terenie miasta nie ma systemu magazynowania i odprowadzania wody. Istniejące odwodnienia powierzchniowe w formie rowów, kanałów, przekopów służą odprowadzeniu nadmiaru wody w obszarze miasta, aczkolwiek często są one zanieczyszczone ściekami lub odpadami stałymi. Ich niedrożność powoduje skupienia nieprzyjemnych zapachów i stają się one zagrożeniem zdrowia. Podczas nawałnych deszczów, istotnym problemem jest brak dostatecznej ilości krat ściekowych wokół Rynku, jak również w ul. Pniewskiej i ul. Wittmanna. Ponadto istniejący system kanalizacji deszczowej jest niewydolny i powoduje nagminne podtapianie posesji wzdłuż wymienionych ulic, w szczególności na skrzyżowaniu ul. Pniewskiej z Rynkiem.		

	<p>Ponadto znaczna część wód opadowych z rejonu ul. Wittmanna, Wąskiej, a także ul. Młyńskiej, Al. E. Szczanieckiej odprowadzana jest do głównego odpływu, tj. kanalizacji deszczowej (o niedostatecznym przekroju) wykonanej po likwidacji rowu wzdłuż ul. Al. Szczanieckiej. Taka sytuacja generuje niebezpieczeństwo podtopień w najniższym punkcie, tj. w okolicy skrzyżowania ul. Młyńskiej z Al. E. Szczanieckiej.</p>		
<p>Cel projektu i zakres realizowanych zadań:</p>	<p>Cel projektu: Poprawa warunków życia na obszarze rewitalizacji poprzez modernizację sieci kanalizacji deszczowej.</p> <p>Zakres realizowanych zadań:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Przebudowa z rozbudową kanalizacji deszczowej wraz z usytuowaniem nowych studzienek ściekowych wokół Rynku, dalej ul. Pniewską a następnie odprowadzenie wód poprzez ul. Kościelną lub Groblę do systemu rowów za ul. Groblą. 2. Przebudowa kanalizacji deszczowej w ul. Wittmanna i ul. Młyńskiej w celu odprowadzenie wód opadowych do stawów w Starym Parku we Lwówku. 		
<p>Prognozowane rezultaty:</p>	<p>Długość zmodernizowanej sieci kanalizacji deszczowej [km].</p>	<p>Sposób zmiernia i oceny rezultatów:</p>	<p>Protokół odbioru/dane beneficjenta.</p>
<p>Efekty społeczne projektu:</p>	<p>Efektami społecznymi zrealizowanego projektu będą:</p> <ul style="list-style-type: none"> - poprawa jakości zamieszkania ludności poprzez modernizację sieci infrastruktury technicznej, - poprawa bezpieczeństwa, higieny i czystości miejsca poprzez poprawną politykę infrastruktury. 		

PROJEKT NR 5			
Nazwa projektu:	PRZEBUDOWA ULICY WITTMANNA W LWÓWKU		
Powiązanie projektu z kierunkami działań:	→ Modernizacja infrastruktury komunikacyjnej i parkingowej → Zagospodarowanie przestrzeni publicznej		
Projekty komplementarne	PROJEKT NR 4 PRZEBUDOWA WRAZ Z ROZBUDOWĄ SIECI KANALIZACJI DESZCZOWEJ W CENTRUM LWÓWKA	Czas realizacji projektu:	2018-2019
Nazwa wnioskodawcy i podmiotu realizującego:	Powiat nowotomyski w partnerstwie z gminą Lwówek	Szacowana wartość projektu:	1.000.000 zł
Miejsce realizacji projektu:	ul. Wittmanna w Lwówku 		
Grupa docelowa projektu:	Grupę docelową projektu stanowią wszyscy użytkownicy dróg i chodników, a w szczególności mieszkańcy budynków przy ul. Wittmanna.		
Opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja projektu:	Ulica Wittmanna w Lwówku jest ostatnią z głównych dróg wlotowych do miasta, która nie została jeszcze przebudowana, co w sposób znaczący pogarszająca wizerunek estetyki Lwówka. Niezwykle ważnym problemem w rejonie ul. Wittmanna jest brak dostatecznej ilości miejsc parkingowych, w szczególności w rejonie placówki Poczty Polskiej oraz zakładu mechanicznej.		
Cel projektu i zakres realizowanych zadań:	Cel projektu: Ożywienie społeczno-gospodarcze obszaru rewitalizacji poprzez zapobieganie degradacji stanu fizycznego przestrzeni publicznej – ulicy Wittmanna. Zakres realizowanych zadań: Przebudowa ul. Wittmanna obejmująca wytyczenie nowych miejsc		

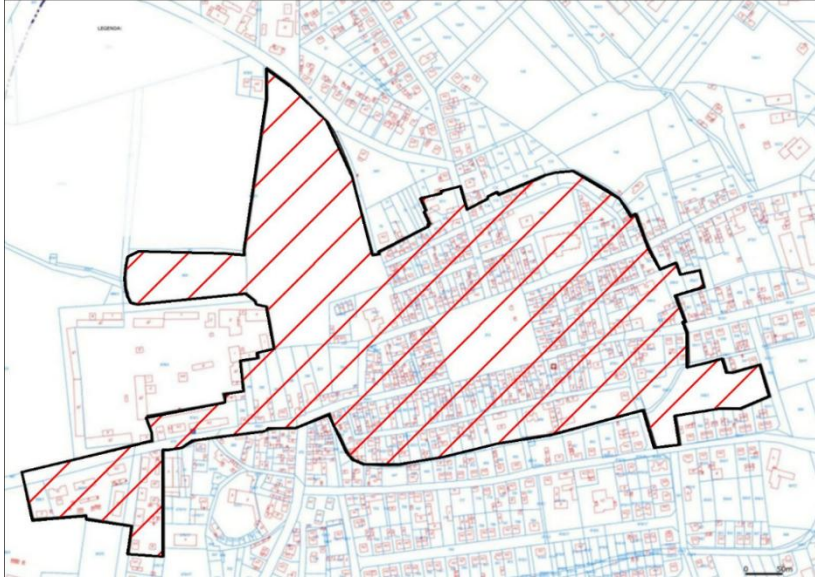
	parkingowych na odcinku od ul. Nowotomyskiej do ul. św. Barbary (wykorzystanie pasa zieleni pomiędzy chodnikiem i jezdnią), przebudowa ciągów pieszo-rowerowych, przebudowa kanalizacji deszczowej Koordynacja działań w porozumieniu z innymi gestorami sieci wymagającymi wymiany (sieć gazownicza, wod.-kan.).		
Prognozowane rezultaty:	Długość przebudowanych dróg gminnych/powiatowych [km].	Sposób zmierzenia i oceny rezultatów:	Protokół odbioru/Dane Beneficjenta.
Efekty społeczne projektu:	<p>Efektami społecznymi zrealizowanego projektu będzie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - poprawa jakości zamieszkania ludności poprzez modernizację sieci infrastruktury technicznej, nowej nawierzchni (o ograniczonej emisji hałasu) i technicznego zagospodarowania, - rozwój przedsiębiorczości społecznej z uwagi na dobry dojazd do centrum komunikacją, - poprawa bezpieczeństwa, higieny i czystości miejsca. 		

PROJEKT NR 6			
Nazwa projektu:	MODERNIZACJA BUDYNKU URZĘDU MIASTA I GMINY W LWÓWKU		
Powiązanie projektu z kierunkami działań:	→ Modernizacja obiektów użyteczności publicznej → Budowa społeczeństwa obywatelskiego		
Projekty komplementarne:	PROJEKT NR 1 MODERNIZACJA PRZESTRZENI RYNKU W LWÓWKU	Czas realizacji projektu:	2017-2019
Nazwa wnioskodawcy i podmiotu realizującego:	Gmina Lwówek	Szacowana wartość projektu:	cz.1. - 100.000 zł cz.2. - 30.000 zł
Miejsce realizacji projektu:	Ulica Ratuszowa 2 w Lwówku 		
Grupa docelowa projektu:	Grupę docelową projektu stanowią: wszyscy mieszkańcy obszaru rewitalizacji oraz mieszkańcy gminy korzystający z Urzędu, a także pracujące tam osoby.		
Opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja projektu:	Budynek urzędu (rok budowy – ok 1900r.) został wyremontowany i zmodernizowany w latach ubiegłych wewnątrz, pozostało do wykonania wymiana pokrycia dachowego (istniejące – stara blacha ocynkowana ręcznie falowana – wymieniona około 1990r. uwidocznione duże ślady korozji w międzyczasie pokrycie zostało zakonserwowane przez malowanie powłoką lakierową z farby). W chwili obecnej pokrycie dachu skorodowane wymagające zabezpieczenia i odmalowania. Elewacja zewnętrzna budynku remontowana ostatnio także około 1990r. (trzy ściany w okresie jeszcze późniejszym), w międzyczasie dokonano wymiany prawie całej stolarki okiennej, elewacja budynku wymaga kompleksowego remontu i odnowienia. Ściany elewacyjne budynku zostały wzbogacone poprzez gzymsy i bonie narożne – elementy te wymagają obecnie bezwzględnej		

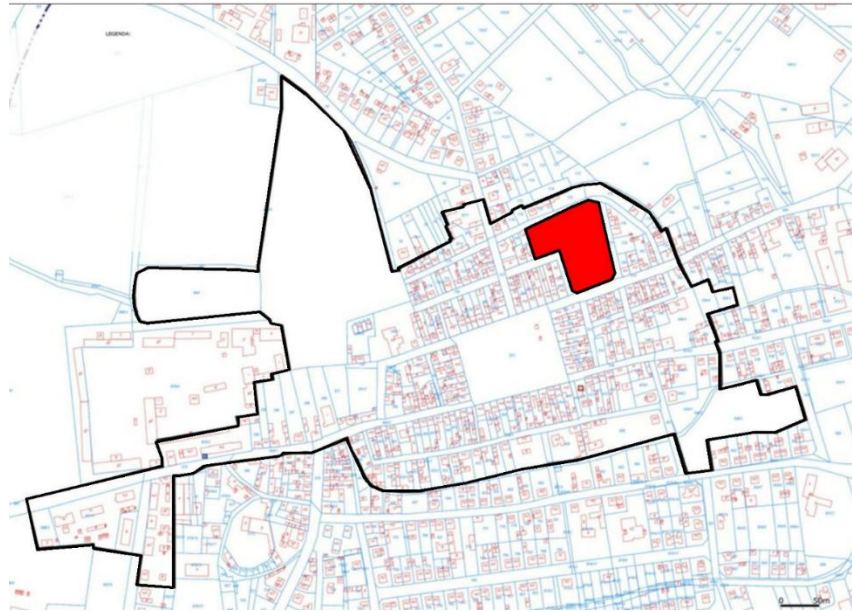
	<p>odnowy i prac konserwacyjnych dla zachowania tych detali architektonicznych w dobrej kondycji technicznej.</p> <p>Budynek Urzędu Miasta i Gminy stanowi obiekt użyteczności publicznej ze względu na swój charakter i funkcję służący społeczeństwu lokalnemu i regularnie odwiedzany, obiekt winien swoim wizerunkiem stanowić wizytówkę miasta i być przykładem dla innych właścicieli kamienic dbałości o dziedzictwo pozostawione przez naszych ojców i dziadków.</p>		
<p>Cel projektu i zakres realizowanych zadań:</p>	<p>Cel projektu: Poprawa dostępu do usług publicznych poprzez modernizację budynku Urzędu Miasta i Gminy.</p> <p>Zakres realizowanych zadań:</p> <p>W ramach projektu przewiduje się:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Remont i termoizolacja pokrycia dachu • Remont i termoizolacja elewacji zewnętrznych budynku <p>Zużycie takich elementów jak stolarka okienna sprawia, że duża ilość ciepła jest marnowana, a to pociąga za sobą większą emisję zanieczyszczeń do powietrza. Dlatego też planowana termomodernizacja budynków ma na celu poprawę izolacyjności cieplnej ścian zewnętrznych, dachów i stropów nad nieogrzewanymi piwnicami, wymianę innych elementów budynku takich jak np. stolarka okienna i drzwiowa, zmianę czynnika grzewczego, montaż instalacji CO w budynkach, wybudowanie wężła ciepłego i doprowadzenie instalacji do budynków.</p>		
<p>Prognozowane rezultaty:</p>	<p>Liczba zmodernizowanych energetycznie budynków [sztuk].</p>	<p>Sposób zmierzenia i oceny rezultatów:</p>	<p>Protokół odbioru prac</p>
<p>Efekty społeczne projektu:</p>	<p>Efektami społecznymi zrealizowanego projektu będzie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - poprawa jakości i stanu technicznego budynku (siedziby) urzędu wpłynie na wizerunek Lwówka jako miejsca atrakcyjnego dla zamieszkania i inwestowania, - podniesienie warunków i jakości pracy, w związku z modernizacją budynku administracyjnego, - wzrost dbałości wśród mieszkańców o otoczenie, za sprawą stworzenia estetycznych przestrzeni wspólnych, - poprawa percepcji rynku przez mieszkańców innych części gminy z uwagi na poprawę elewacji budynków. 		

PROJEKT NR 7			
Nazwa projektu:	ZAGOSPODAROWANIE TERENU PRZY UL. ŹRÓDLANEJ W LWÓWKU		
Powiązanie projektu z kierunkami działań:	<ul style="list-style-type: none"> → Zagospodarowanie przestrzeni publicznej → Tworzenie miejsc integracji społecznej, rekreacji i edukacji → Zagospodarowanie i tworzenie terenów cennych przyrodniczo 		
Projekty komplementarne:	PROJEKT NR 1 MODERNIZACJA PRZESTRZENI RYNKU W LWÓWKU PROJEKT NR 11 PROMOCJA PRZEDSIĘBIORCZOŚCI W REGIONIE	Czas realizacji projektu:	2019-2020
Nazwa wnioskodawcy i podmiotu realizującego:	Gmina Lwówek	Szacowana wartość projektu:	Ok. 200 tys. zł.
Miejsce realizacji projektu:	<p>Teren przy ul. Źródlanej.</p> 		
Grupa docelowa projektu:	<p>Grupę docelową projektu stanowią wszyscy mieszkańcy obszaru rewitalizacji w tym również przedsiębiorcy, dzieci i młodzież do 18 roku życia, osoby niepełnosprawne i ich rodzice lub opiekunowie, seniorzy powyżej 60 roku życia.</p>		
Opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja projektu:	<p>Na terenie miasta brak jest kompleksowych inwestycji rekreacyjnych wykorzystujący zasoby przyrodnicze. Istniejące tereny zieleni traktowane są jako skrótowe przejścia, osoby nadużywające alkoholu znajdują w nich spokojne schronienie, co wpływa na zwiększenie zagrożenia bezpieczeństwa. Brak infrastruktury towarzyszącej (ławek, koszy na śmieci, stojaków na rowery) oraz niedostosowane do potrzeb oświetlenie nie sprzyjają odpoczynkowi i spotkaniom w tych miejscach. Brak zaplecza dla dzieci, urządzeń aktywizujących osoby dorosłe, brak ciekawych form architektury spowodowały,</p>		

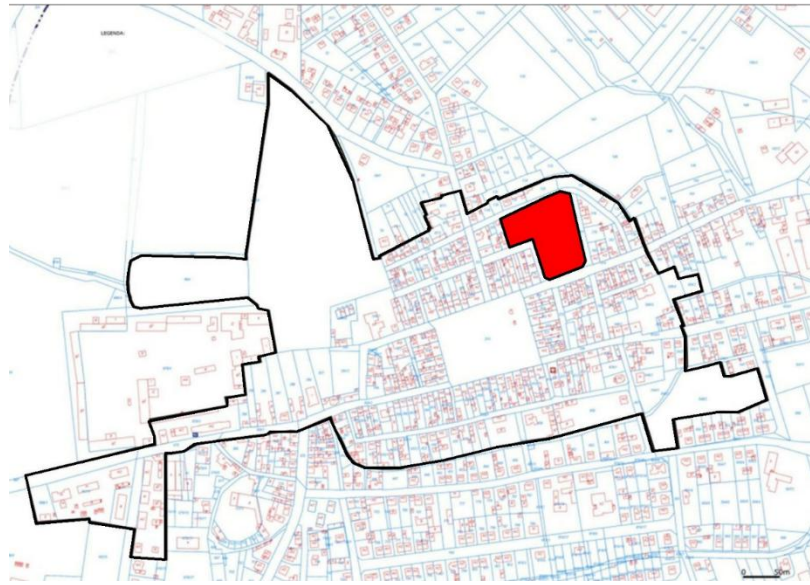
	<p>że parki i skwery nie są atrakcyjne społecznie. Teren przy ul. Źródlanej posiada warunki dla zorganizowania tam miejsca integracji społecznej w sąsiedztwie przyrodniczych zasobów miejscowości.</p> <p>Realizacja przedsięwzięcia przyczyni się do realizacji celu szczegółowego nr 3 poprzez ożywienie miejsca przyrodniczo atrakcyjnego, co zapewni bezpieczny i ciekawy pobyt na świeżym powietrzu, będzie sprzyjać integracji społecznej, prowadząc do rozwoju drobnej przedsiębiorczości na obszarze objętym zadaniem.</p>		
<p>Cel projektu i zakres realizowanych zadań:</p>	<p>Cel projektu: Stworzenie przestrzeni integracji społecznej dla różnych grup społecznych, stanowiącej alternatywę, a jednocześnie uzupełnienie dla przestrzeni Rynku.</p> <p>Zakres realizowanych zadań:</p> <p>W ramach projektu przewiduje się m.in.</p> <ul style="list-style-type: none"> • zagospodarowanie elementami małej architektury: ławki, kosze na śmieci, zieleń, • organizacja wydarzeń kulturalnych: gry planszowe, podwórkowe, warsztaty malarskie, ognisko, tzw. „pchli targ”, zimą małe lodowisko, <p>Modernizacja istniejącego terenu poprzez m.in. dosadzenie drzew i krzewów ozdobnych, założenie kwietnika dywanowego. Projekt przewiduje utworzenie mini-parku, miejsca odpoczynku dla mieszkańców miasta. Teren przewiduje się jako otwarty. Wyznaczone niskimi krawężnikami wąskie alejki (ok. 1,5 m) przecinają teren np. po przekątnych i zbiegają się w centrum.</p>		
<p>Prognozowane rezultaty:</p>	<p>Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją (ha).</p>	<p>Sposób zmiernia i oceny rezultatów:</p>	<p>Protokół odbioru/Dane Beneficjenta.</p>
<p>Efekty społeczne projektu:</p>	<p>Efektami społecznymi zrealizowanego projektu będzie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - budowanie więzi społecznych i tożsamości lokalnej oraz podniesienie poziomu integracji mieszkańców, w związku z planowaną organizacją cyklicznych imprez kulturalnych i sportowych, - wzrost dbałości wśród mieszkańców o otoczenie, poprzez stworzenie przestrzeni publicznej o wysokich walorach użytkowych, - podniesienie warunków życia, z uwagi na wprowadzenie zieleni i elementów małej architektury, - pobudzenie przedsiębiorczości, z uwagi na stworzenie otoczenia atrakcyjnego dla podejmowania działalności gospodarczej. 		

PROJEKT NR 8			
Nazwa projektu:	ORGANIZACJA RUCHU I MIEJSC PARKINGOWYCH W CENTRUM LWÓWKA		
Powiązanie projektu z kierunkami działań:	<ul style="list-style-type: none"> → Modernizacja infrastruktury komunikacyjnej i parkingowej → Zagospodarowanie przestrzeni publicznej → Ożywienie gospodarcze terenów w stanie kryzysowym 		
Projekty komplementarne:	PROJEKT NR 1 MODERNIZACJA PRZESTRZENI RYNKU W LWÓWKU	Czas realizacji projektu:	2018-2020
Nazwa wnioskodawcy i podmiotu realizującego:	Gmina Lwówek	Szacowana wartość projektu:	500 tys. zł
Miejsce realizacji projektu:	<p>Cały obszar rewitalizacji.</p> 		
Grupa docelowa projektu:	Grupę docelową projektu stanowią wszyscy mieszkańcy obszaru rewitalizacji, a także osoby z zewnątrz, korzystające z usług zlokalizowanych w centrum Lwówka.		
Opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja projektu:	Lokalizacja obiektów handlowych, targowiska, budynków użyteczności publicznej, przystanku autobusowego w ścisłym centrum oraz terenów mieszkaniowych poza centrum powoduje chaos komunikacyjny w obszarze rewitalizacji. Brak miejsc parkingowych skutkuje tym, że samochody są zaparkowane w sposób niewłaściwy, co utrudnia, a niekiedy nawet uniemożliwia przejazd ulicami centrum innym użytkownikom dróg. Brak stoisk parkingowych dla rowerów zniechęca mieszkańców do dojazdu do centrum tymi środkami lokomocji. Korzystanie z przystanku autobusowego przez przewoźników realizujących dowozy do zakładów pracy przyczynia się do tego, że część osób z sąsiednich miejscowości korzystających z tych dowozów,		

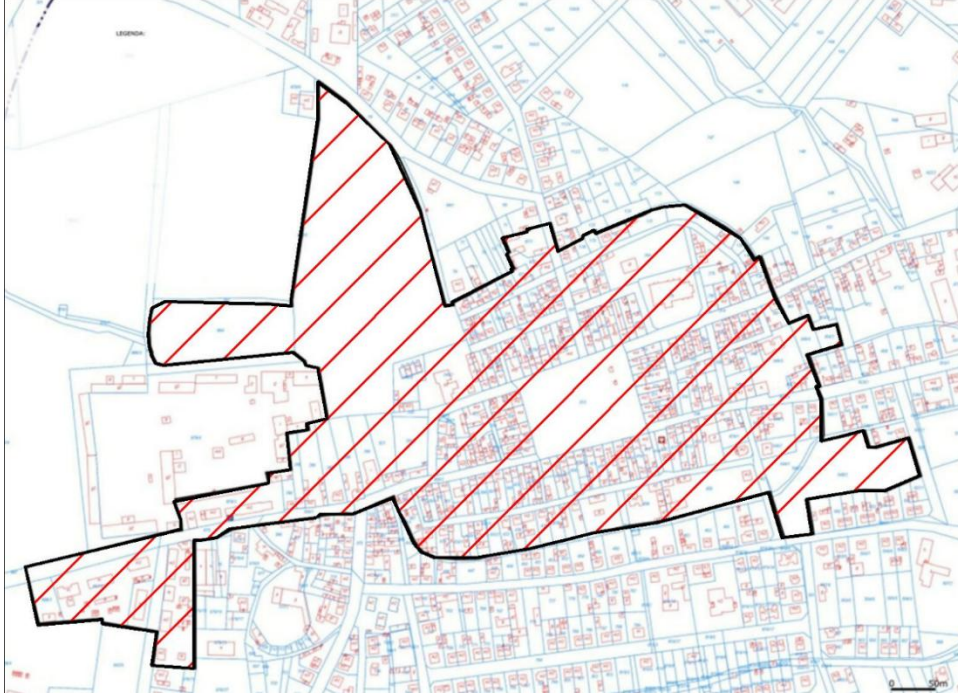
	<p>dojeżdżając do Lwówka blokuje na długie godziny miejsca parkingowe w centrum miasta.</p> <p>Zmiana organizacji ruchu, wytyczenie ulic jednokierunkowych, stworzenie z placu rynku dużego „ronda” wyznaczenie i wybudowanie nowych miejsc parkingowych w centrum, oraz parkingu buforowego poza centrum, przy którym zlokalizowanoby przystanek dla autobusów zakładowych, odblokowałoby centrum, poprawiło płynność ruchu oraz ułatwiło parkowanie. Umieszczenie na płycie Rynku stoisk dla rowerów zachęciłoby część mieszkańców do wykorzystania ich przy poruszaniu się po mieście.</p>		
<p>Cel projektu i zakres realizowanych zadań:</p>	<p>Cel projektu: Uporządkowanie zasad ruchu drogowego i parkowania w centrum Lwówka, w celu poprawy jakości życia i gospodarowania w mieście.</p> <p>Zakres realizowanych zadań:</p> <p>1) Nowa organizacja ruchu w centrum Lwówka: Rynek, ul.: 3 stycznia, Wąska, Średnia, Długa - w całości jednokierunkowe, ul.: Gołębia, Świętojańska, Wittmanna, Kościelna, Ratuszowa - w części jednokierunkowa, w części dwukierunkowa.</p> <p>2) Budowa nowego parkingu przy ul. Grobli. Modernizacja parkingu przy ul. Kościelnej, przeniesienie miejsc parkingowych z wewnętrznej krawędzi jezdni na placu Rynku na krawędź zewnętrzną (wzdłuż kamienic). Budowa nowego parkingu na klinie między ul. Gimnazjalną, a Al. E. Sczanieckiej. Przeniesienie na to miejsce przystanku dla autobusów zakładowych i wyprowadzenie samochodów osób korzystających z tego autobusu ze ścisłego centrum miasta. Lokalizacja stoisk dla rowerów na zewnętrznej płycie rynku oraz przy punktach handlowych. Stoiska odpowiedniej szerokości, by mogły przy nich zmieścić się rowery wyposażone w kosze na zakupy.</p>		
<p>Prognozowane rezultaty:</p>	<p>Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją (ha).</p>	<p>Sposób zmierzenia i oceny rezultatów:</p>	<p>Protokół odbioru/Dane Beneficjenta.</p>
<p>Efekty społeczne projektu:</p>	<p>Efektami społecznymi zrealizowanego projektu będą:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zaspokajanie potrzeb dotyczących poczucia bezpieczeństwa, w związku z planowaną zmianą organizacji ruchu drogowego, - wzrost dbałości wśród mieszkańców o otoczenie, za sprawą stworzenia przestrzeni publicznej o wysokich walorach użytkowych, - podniesienie warunków życia, z uwagi na lokalizację dobrze zorganizowanych miejsc postojowych w bezpośrednim sąsiedztwie miejsca zamieszkania. 		

PROJEKT NR 9			
Nazwa projektu:	RENOWACJA KOŚCIOŁA PARAFIALNEGO W LWÓWKU WRAZ Z OTOCZENIEM		
Powiązanie projektu z kierunkami działań:	→ Modernizacja obiektów użyteczności publicznej → Tworzenie miejsc integracji społecznej, rekreacji i edukacji		
Projekty komplementarne	PROJEKT NR 10 PARAFIADA – ŚWIĘTO PARAFII W LWÓWKU	Czas realizacji projektu:	2018-2023
Nazwa wnioskodawcy i podmiotu realizującego:	Gmina Lwówek	Szacowana wartość projektu:	600 tys. zł
Miejsce realizacji projektu:	<p>Kościół parafialny wraz z terenem przyległym (pomiędzy ul. Świętojańska, Pniewska i Kościelna)</p> 		
Grupa docelowa projektu:	Grupę docelową projektu stanowią parafianie Kościoła pw. NMP Wniebowziętej, św. Jana Chrzciciela i św. Jana Ewangelisty, a także inni mieszkańcy obszaru rewitalizacji, w tym także osoby niepełnosprawne i zagrożone wykluczeniem społecznym.		
Opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja projektu:	Obecnie Kościół pw. NMP Wniebowziętej, św. Jana Chrzciciela i św. Jana Ewangelisty jest w złym stanie technicznym. Konieczne są inwestycje wewnątrz budynku, które poprawią komfort korzystania z obiektu.		
Cel projektu i zakres realizowanych zadań:	Cel projektu: Poprawa stanu obiektów i terenu istotnych dla mieszkańców obszaru rewitalizacji. Zakres realizowanych zadań: Prace renowacyjne Kościoła Parafialnego w Lwówku będą obejmować: freski, malowanie, ławki, ogrzewanie, zabezpieczenie wieży za ołtarzem głównym. W ramach zagospodarowania terenu przykościelnego konieczne jest przebudowa ogrodzenia terenu oraz zagospodarowanie zieleni wraz z usytuowaniem		

	elementów małej architektury, a także budowa parkingu od strony ul. Pniewskiej. Prace renowacyjne będą prowadzone w uzgodnieniu z Konserwatorem zabytków zarówno w samym Kościele jak i na terenie wokół niego.		
Prognozowane rezultaty:	Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją (ha).	Sposób zmierzenia i oceny rezultatów:	Protokół odbioru/Dane Beneficjenta.
Efekty społeczne projektu:	<p>Efektami społecznymi zrealizowanego projektu będzie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wzrost dbałości wśród mieszkańców o otoczenie, poprzez stworzenie przestrzeni publicznej o wysokich walorach użytkowych, - podniesienie warunków życia, z uwagi na wprowadzenie zieleni i elementów małej architektury, - zbudowanie poczucia pozytywnej identyfikacji związanej z zamieszkiwanym terenem. 		

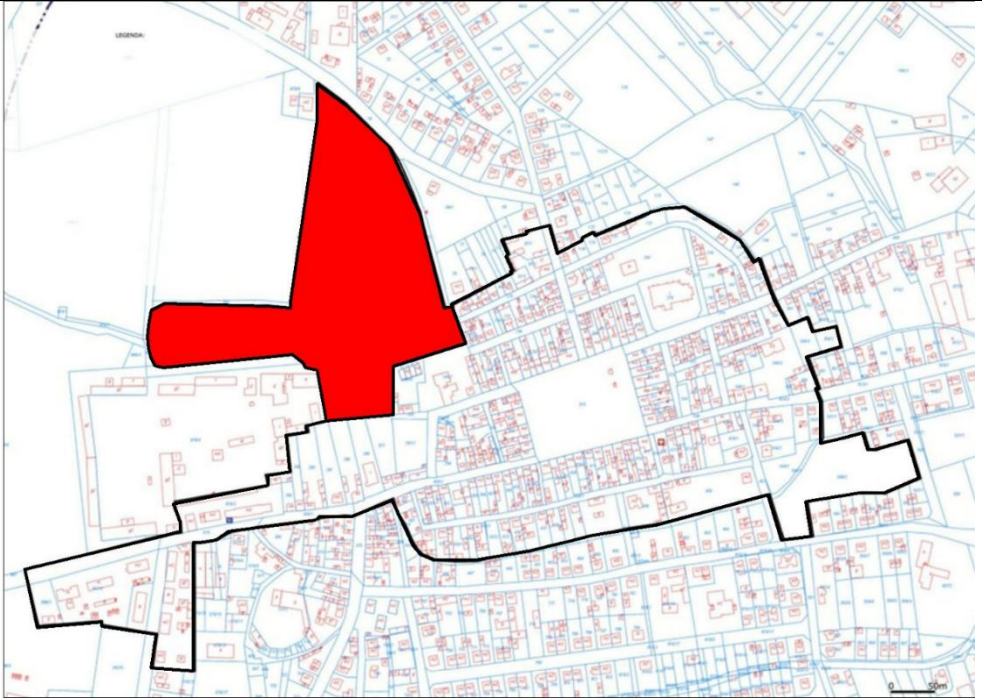
PROJEKT NR 10			
Nazwa projektu:	PARAFIADA – ŚWIĘTO PARAFII W LWÓWKU		
Powiązanie projektu z kierunkami działań:	→ Aktywizacja dzieci i młodzieży → Aktywizacja osób wykluczonych społecznie → Budowa społeczeństwa obywatelskiego		
Projekty komplementarne:	PROJEKT NR 9 RENOWACJA KOŚCIOŁA PARAFIALNEGO W LWÓWKU WRAZ Z OTOCZENIEM	Czas realizacji projektu:	Corocznie od 2017r
Nazwa wnioskodawcy i podmiotu realizującego:	Gmina Lwówek	Szacowana wartość projektu:	5tys. zł / rok
Miejsce realizacji projektu:	<p>Kościół parafialny wraz z terenem przyległym (pomiędzy ul. Świętojańska, Pniewska i Kościelna)</p> 		
Grupa docelowa projektu:	Grupę docelową projektu stanowią parafianie Kościoła pw. NMP Wniebowziętej, św. Jana Chrzciciela i św. Jana Ewangelisty, a także inni mieszkańcy obszaru rewitalizacji, w tym także osoby niepełnosprawne i zagrożone wykluczeniem społecznym, oraz dzieci i młodzież.		
Opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja projektu:	Brak lub znikoma liczba inicjatyw integracyjnych dla parafian, młodzieży i osób starszych.		
Cel projektu i zakres realizowanych zadań:	Cel projektu: Integracja mieszkańców obszaru rewitalizacji i innych parafian. Zakres realizowanych zadań: Cykliczna organizacja wydarzeń kulturalnych i sportowo-rekreacyjnych integrujących parafian Kościoła pw. NMP Wniebowziętej, św. Jana Chrzciciela i św. Jana Ewangelisty.		

Prognozowane rezultaty:	Liczba zrealizowanych imprez [liczba].	Sposób zmiernia i oceny rezultatów:	Dane Beneficjenta
Efekty społeczne projektu:	<p>Efektami społecznymi zrealizowanego projektu będzie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zapobieganie patologiom społecznym poprzez realizację kulturalnych i sportowo-rekreacyjnych form działania, - budowanie więzi społecznych i tożsamości lokalnej w związku z uczestnictwem w cyklicznych wydarzeniach, - integracja mieszkańców poprzez odbudowanie wartości lokalnej społeczności, - zbudowanie poczucia pozytywnej identyfikacji związanej z zamieszkiwanym terenem. 		

PROJEKT NR 11			
Nazwa projektu:	PROMOCJA PRZEDSIĘBIORCZOŚCI W REGIONIE		
Powiązanie projektu z kierunkami działań:	<ul style="list-style-type: none"> → Tworzenie miejsc integracji społecznej, rekreacji i edukacji → Budowa społeczeństwa obywatelskiego → Aktywizacja osób wykluczonych społecznie → Ożywienie gospodarcze terenów w stanie kryzysowym → Aktywizacja zawodowa mieszkańców 		
Projekty komplementarne:	PROJEKT NR 2 OŻYWIENIE KULTRALNE RYNKU W LWÓWKU, PROJEKT NR 3 OŻYWIENIE TURYSTYCZNO-REKREACYJNE RYNKU W LWÓWKU, PROJEKT NR 7 ZAGOSPODAROWANIE TERENU PRZY UL. ŹRÓDLANEJ W LWÓWKU	Czas realizacji projektu:	2017-2023
Nazwa wnioskodawcy i podmiotu realizującego:	Gmina Lwówek	Szacowana wartość projektu:	30.000 zł
Miejsce realizacji projektu:			
Grupa docelowa projektu:	Grupę docelową stanowią osoby chcące założyć własną działalność gospodarczą, podjąć zadanie prowadzenia własnej formy, osoby młode i starsze zamieszkujące obszar rewitalizacji.		
Opis problemu jaki ma rozwiązać	Często okazuje się, iż oprócz problemów ze znalezieniem źródła finansowania dla swoich pomysłów, ludzie uskarżają się na brak informacji o tym, jak		

realizacja projektu:	zarejestrować firmę, gdzie udać się po pomoc, jakie fundusze unijne są dostępne dla mikro i małych przedsiębiorców. Poważną przeszkodą pojawiającą się już na samym początku działalności jest trudność związana z pozyskaniem kapitału początkowego. Brak wiedzy na temat rejestracji i prowadzenia działalności, brak znajomości przepisów prawnych i księgowych w dużej mierze skutkują zaniechaniem planów związanych z założeniem własnej firmy.		
Cel projektu i zakres realizowanych zadań:	<p>Cel projektu: Wsparcie merytoryczne, organizacyjne i administracyjne dla mieszkańców obszaru rewitalizacji przy rozpoczynaniu działalności gospodarczej.</p> <p>Zakres realizowanych zadań: Prowadzenie warsztatów, spotkań, dyskusji, debat na temat warunków rozpoczęcia własnej działalności gospodarczej i możliwości jej podtrzymywania i rozwoju.</p>		
Prognozowane rezultaty:	Liczba udzielonych konsultacji	Sposób zmierzenia i oceny rezultatów:	Lista obecności/Dane beneficjenta
Efekty społeczne projektu:	<p>Efektami społecznymi zrealizowanego projektu będzie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dzięki udziałowi w projekcie uczestnicy zdobędą wiedzę z zakresu zakładania i prowadzenia własnej działalności gospodarczej, - osoby biorące udział w projekcie przełamią bariery obawy przed otwarciem własnego biznesu, - dzięki kampanii promocyjno- -informacyjnej uczestnicy uświadomią sobie postawę przedsiębiorczą oraz przełamią bariery i stereotypy związane z pozycją kobiet na rynku pracy, - nastąpi zwiększenie aktywności zawodowej mieszkańców, poprawa zamożności, ruchliwość przestrzenna osób i mienia. 		

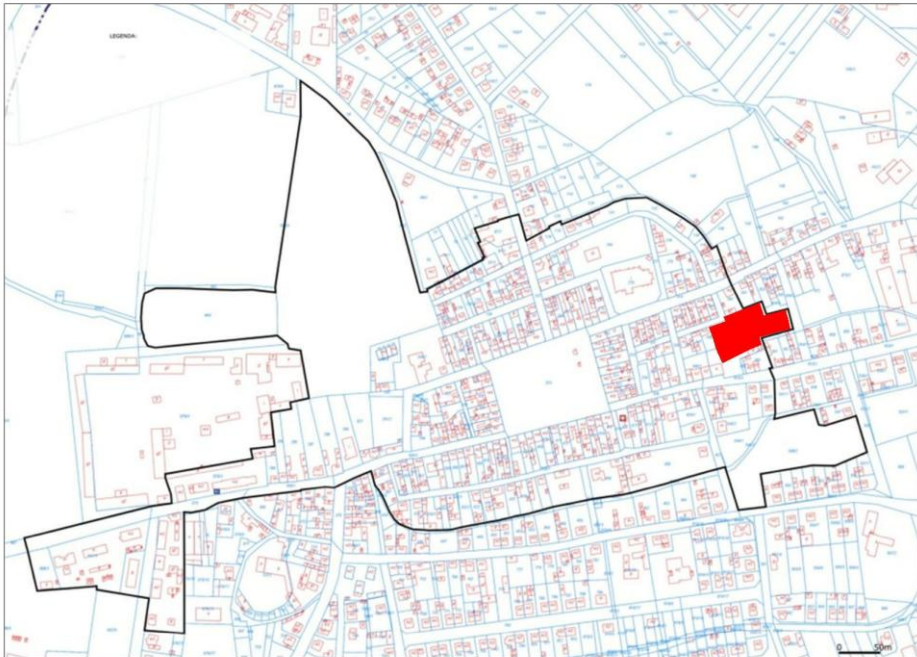
5.2 PROJEKTY I PRZEDSIĘWZIĘCIA REWITALIZACYJNE POZOSTAŁE (UZUPEŁNIAJĄCE)

PROJEKT NR 12	
Nazwa projektu:	UTWORZENIE CENTRUM USŁUG WSPÓLNYCH PRZY UL. POWSTANCÓW WLKP. W LWÓWKU
Powiązanie projektu z kierunkami działań:	<ul style="list-style-type: none"> → Aktywizacja dzieci i młodzieży → Aktywizacja osób wykluczonych społecznie → Aktywizacja zawodowa mieszkańców → Tworzenie miejsc integracji społecznej, rekreacji i edukacji
Projekty komplementarne	PROJEKT NR 13 UTWORZENIE DOMU DZIENNEGO POBYTU SENIORA W LWÓWKU
Nazwa wnioskodawcy i podmiotu realizującego:	Gmina Lwówek (Projekt możliwy do zrealizowania pod warunkiem uregulowania stanu własności i korzystnego rozstrzygnięcia ewentualnych roszczeń reprivatyzacyjnych)
Miejsce realizacji projektu:	
Grupa docelowa projektu:	Grupę docelową projektu stanowią mieszkańcy obszaru rewitalizacji, w tym także osoby niepełnosprawne i zagrożone wykluczeniem społecznym.
Charakterystyka przedsięwzięcia rewitalizacyjnego	Celem przedsięwzięcia jest utworzenie Centrum Usług Wspólnych w mieście Lwówek, jako miejsca w którym będą realizowały swoje zadania podmioty działające na rzecz społeczności lokalnej miasta. Podmioty te to niezależne organizacyjnie jednostki. Głównym celem tworzenia Centrum Usług Wspólnych w Lwówku jest ograniczenie kosztów poprzez wyeliminowanie powielania czynności przez pracowników rozproszonych jednostek i świadczenie ich z jednego, centralnego miejsca. Będzie to dotyczyło powtarzalnych czynności, które nie wchodzą w zakres działalności podstawowej tych jednostek, takich jak

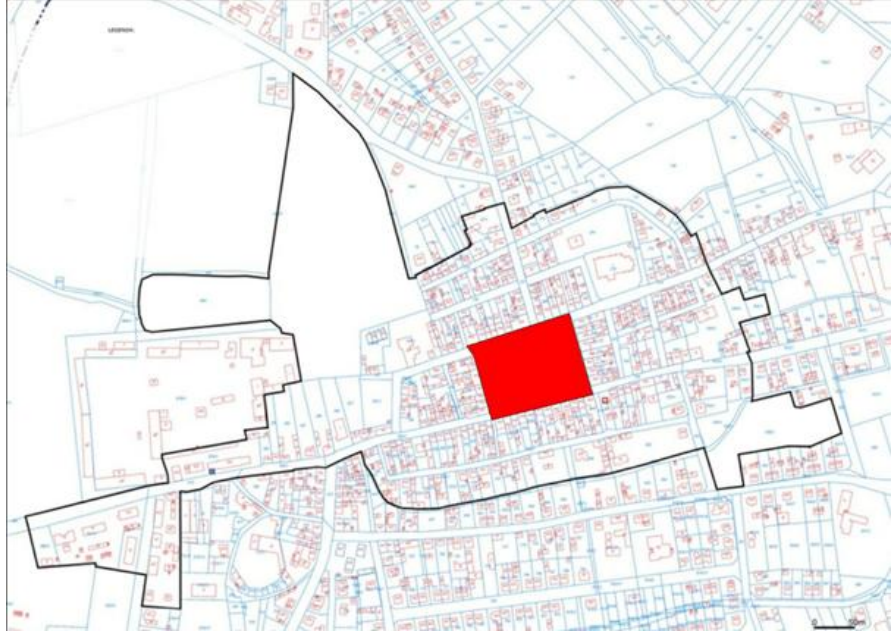
	<p>księgowość, obsługa płatności, kadry i płace. Korzyścią utworzenia Centrum Usług Wspólnych będzie poprawa funkcjonowania dzięki ujednoczeniu procesów i procedur, lepszej kontroli wewnętrznej, lepszy obieg dobrych praktyk i wiedzy w organizacji.</p> <p>Realizacja przedsięwzięcia Centrum Usług Wspólnych w Lwówku będzie polegała na utworzeniu zespolonej organizacyjnie instytucji. Ma ono funkcjonować dzięki nowoutworzonemu Dziennemu Domowi Pobytu dla Osób Starszych oraz Klubowi Seniora, nowoutworzonej instytucji tj. Punktu Rehabilitacyjnego, utworzonej Rady Seniorów w gminie i nowoutworzonej Świetlicy Środowiskowej. Do CUW zostaną także przeniesione Centrum Integracji Społecznej, oraz Warsztaty Terapii Zajęciowej.</p>
<p>Oddziaływanie planowanych przedsięwzięć:</p>	<p>W wyniku realizacji projektu nastąpi lepsza, tj bardziej spójna, organizacyjnie poprawna i finansowo dopasowana do potrzeb mieszkańców miasta i gminy Lwówek współdziałająca instytucja. Zadania realizowane przez podmioty tworzące CUW służyć będą społeczności lokalnej. Wpłyną na ich aktywność pozadomową, poprawę zdrowia, wzmocnią poczucie społecznej akceptacji i integracji.</p>

PROJEKT NR 13	
Nazwa projektu:	UTWORZENIE DOMU DZIENNEGO POBYTU SENIORA W LWÓWKU
Powiązanie projektu z kierunkami działań:	<ul style="list-style-type: none"> → Aktywizacja dzieci i młodzieży → Aktywizacja zawodowa mieszkańców → Aktywizacja osób wykluczonych społecznie → Ochrona zdrowia i bezpieczeństwa mieszkańców → Budowa społeczeństwa obywatelskiego → Tworzenie miejsc integracji społecznej, rekreacji i edukacji
Projekty komplementarne	PROJEKT NR 12 UTWORZENIE CENTRUM USŁUG WSPÓLNYCH PRZY UL. POWSTANCÓW WLKP. W LWÓWKU PROJEKT NR 14 BUDOWA BOISKA SPORTOWEGO PRZY SZKOLE PODSTAWOWEJ W LWÓWKU
Nazwa wnioskodawcy i podmiotu realizującego:	Gmina Lwówek
Miejsce realizacji projektu:	
Grupa docelowa projektu:	Grupę docelową projektu stanowią mieszkańcy w wieku 60+ podobszarów rewitalizacji i innych części miasta i gminy, wymagający całodziennej opieki opiekuńczej lub/i zdrowotnej, również ci korzystający ze świadczeń pomocy społecznej, w tym także osoby niepełnosprawne i zagrożone wykluczeniem społecznym.
Charakterystyka przedsięwzięcia rewitalizacyjnego	Celem projektu jest stworzenie warunków dla dziennego pobytu osób z grupy docelowej. Podobszary rewitalizacji są miejscem koncentracji osób starszych, wymagających specjalistycznej opieki i pomocy służb zdrowia. Ponieważ diagnoza stanu istniejącego gminy wykazała braki w zakresie pomocy zdrowotnej i społecznej oraz przyszedł wzrost liczby osób starszych. W ramach zadania planowane jest zatrudnienie kompetentnego i wykształconego personelu,

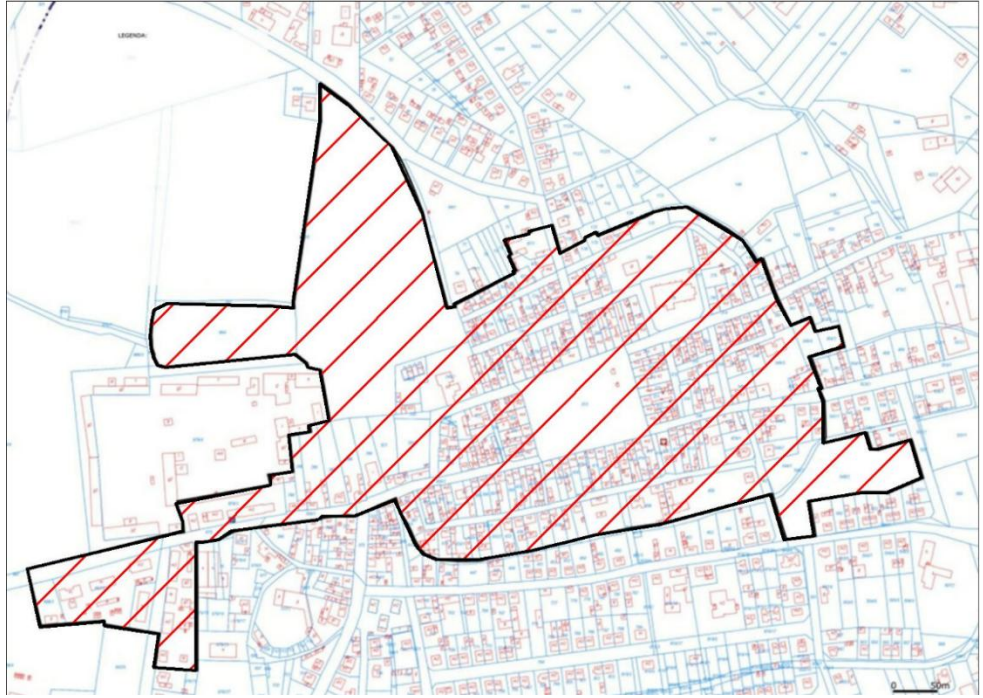
	<p>rozumiejącego potrzeby osób z grupy docelowej. Specyfika pracy pozwoli na zaangażowanie także wolontariuszy. Projekt ma za zadanie przeciwdziałać izolacji i samotności ludzi starszych poprzez organizację różnorodnych form aktywnego spędzania czasu wolnego, promowaniu więzi międzypokoleniowych i przełamywaniu stereotypu człowieka starszego poprzez organizację spotkań integracyjnych i zajęć praktycznych z udziałem dzieci i młodzieży oraz promowaniu umiejętności, zdolności i doświadczenia życiowego osób starszych. Dzięki aktywizacji tej grupy społecznej dąży się do uniemożliwienia bądź opóźnienia niepełnosprawność lub chronicznych chorób pogarszających jakość życia i obniżenia kosztów opieki dla jednostek, rodzin i systemu opieki zdrowotnej.</p> <p>Głównym celem prowadzenia Domu Dziennego Pobytu Seniora jest: stworzenie bezpiecznego i przyjaznego miejsca do przebywania osób starszych z terenu miasta i gminy Lwówek. Celami szczegółowymi są:</p> <ul style="list-style-type: none"> • aktywne spędzanie czasu, rozwijanie zainteresowań oraz nabywanie nowych umiejętności, które pozwolą na reaktywację społeczną osób starszych, także informatycznych; • przeciwdziałanie izolacji i samotności osób starszych – integracja międzypokoleniowa - zabezpieczenie dostępu do oferty kulturalnej i krajoznawczej; • stworzenie możliwości uzupełnienia i poszerzenia wiedzy podczas zajęć edukacyjnych i warsztatowych. <p>Planuje się dwie możliwe opcje realizacji przedsięwzięcia: Opcja 1 będzie polegała na adaptacji pomieszczeń w budynku SP Lwówek na potrzeby seniorów (zapewnienie Sali do zajęć i spotkań towarzyskich, kuchni oraz toalet wraz z wyposażeniem). Opcja 2 to budowa Dziennego Domu Pobytu dla Seniorów w Starym Parku we Lwówku</p>
<p>Oddziaływanie planowanych przedsięwzięć:</p>	<p>Realizacja programu przyczyni się do udzielenia kompleksowego wsparcia rodzinom, którzy mają trudności opiekuńcze lub/i zdrowotne z osobami starszymi, niepełnosprawnymi lub zagrożonymi wykluczeniem społecznym. Projekt przyczyni się do zwiększenia poczucia komfortu życia użytkowników, poprawy zdrowia, zwiększenia opieki. Poprawi także jakość życia osób z grupy docelowej z uwagi na stworzenie możliwości kontaktów społecznych, zwiększenie ich aktywności.</p>

PROJEKT NR 14	
Nazwa projektu:	BUDOWA BOISKA SPORTOWEGO PRZY SZKOLE PODSTAWOWEJ W LWÓWKU
Powiązanie projektu z kierunkami działań:	<ul style="list-style-type: none"> → Aktywizacja dzieci i młodzieży → Aktywizacja osób wykluczonych społecznie → Aktywizacja zawodowa mieszkańców → Ochrona zdrowia i bezpieczeństwa mieszkańców → Tworzenie miejsc integracji społecznej, rekreacji i edukacji → Modernizacja obiektów użyteczności publicznej
Projekty komplementarne	PROJEKT NR 12 UTWORZENIE DOMU DZIENNEGO POBYTU SENIORA W LWÓWKU
Nazwa wnioskodawcy i podmiotu realizującego:	Gmina Lwówek
Miejsce realizacji projektu:	
Grupa docelowa projektu:	Grupę docelową projektu stanowią uczniowie szkoły podstawowej, dzieci i młodzież mieszkające na obszarze rewitalizacji, a w szczególności uczestnicy wydarzeń sportowych.
Charakterystyka przedsięwzięcia rewitalizacyjnego	<p>Celem przedsięwzięcia jest budowa boiska sportowego przy szkole podstawowej bowiem w mieście Lwówek:</p> <ul style="list-style-type: none"> – brak sal sportowych w ścisłym centrum miasta, – lekcje wychowania fizycznego odbywają się w zaadaptowanych na sale gimnastyczne pomieszczeniach lub na korytarzach, – brak boisk sportowych do uprawiania piłki ręcznej, koszykówki itp. w ścisłym centrum miasta

	<ul style="list-style-type: none"> - słabe wyposażenie w potrzebny sprzęt sportowy, - małe zaangażowanie w sport ze strony dzieci, młodzieży i osób dorosłych, - brak możliwości uprawiania sportu w okresie zimowym ze względu na brak obiektów, - brak dużych zakładów, które uczestniczyłyby w dofinansowaniu inwestycji sportowych i imprez. - brak odpowiedniego zaplecza sportowego oraz sprzętowego stwarza zagrożenie podczas zajęć wychowania fizycznego, <p>Istnieje konieczność realizacji przedsięwzięcia, bowiem Lwówek ma zbyt małe fundusze na rozwój sportu, zwiększa się liczba dzieci i młodzieży z wadami postawy również z braku odpowiednich warunków lokalowych do prowadzenia lekcji wychowania fizycznego. Budowa podstawowych obiektów sportowych: hali, boisk przyszkolnych, sali zwiększy także dostęp społeczności gminy do uprawiania sportu w okresie zimowym, co da szansę na lepszy rozwój psychofizyczny dzieci i młodzieży. Można przypuszczać, że inwestycja ta przyczyni się do wyeliminowania zagrożenia wśród dzieci i młodzieży powstawania wad postawy, przyciągania społeczności do aktywnego wypoczynku i wykorzystania czasu wolnego, nawiązania kontaktów z innymi grupami sportowymi sąsiednich gmin, co może skutkować zwiększonymi kontaktami społecznymi i aktywnością dzieci i młodzieży. Inwestycja zapewne spowoduje także rozwój sportów indywidualnych i rekreacji.</p> <p>W wyniku realizacji projektu nastąpi budowa wielofunkcyjnego boiska o nawierzchni poliuretanowej (boisko do piłki ręcznej, boisko do siatkówki, kort tenisowy), które mogłoby być wykorzystywane zarówno przez szkołę, jak i przez ogół mieszkańców Lwówka.</p>
<p>Oddziaływanie planowanych przedsięwzięć:</p>	<p>W wyniku realizacji projektu nastąpi poprawa warunków sportowo-rekreacyjnych dla dzieci, młodzieży i dorosłych. Zwiększy się aktywność osób z grupy docelowej bowiem zgłaszane są chęci powstania klubów sportowych, które będą organizowały sekcje, treningi, chcą uczestniczyć w rozgrywkach międzygminnych, w zawodach i imprezach sportowych. Zatrudniona kadra instruktorska i trenerska wpłynie na aktywność sportową mieszkańców miasta i gminy poprzez motywację, organizowanie fachowych spotkań sportowych, naukę warsztatu co poprawi samozadowolenie, wpłynie na podwyższenie umiejętności i wiedzy osób z grupy docelowej.</p>

PROJEKT NR 15	
Nazwa projektu:	UTWORZENIE OTWARTEGO PUBLICZNEGO DOSTĘPU DO INTERNETU W CENTRUM LWÓWKA
Powiązanie projektu z kierunkami działań:	<ul style="list-style-type: none"> → Budowa i modernizacja infrastruktury sieciowej i punktów dostępu do Internetu → Modernizacja infrastruktury telekomunikacyjnej → Aktywizacja dzieci i młodzieży
Projekty komplementarne	PROJEKT NR 1 MODERNIZACJA PRZESTRZENI RYNKU W LWÓWKU PROJEKT NR 16 BUDOWA SYSTEMU MONITORINGU W CENTRUM LWÓWKA PROJEKT NR 19 UTWORZENIE APLIKACJI „WIRTUALNY SPACER PO LWÓWKU” PROJEKT NR 21 CYFROWY ROZWÓJ SAMORZĄDÓW (NOWE OBSZARY ŚWIADCZENIA E-USŁUG W LWÓWKU)
Nazwa wnioskodawcy i podmiotu realizującego:	Gmina Lwówek
Miejsce realizacji projektu:	
Grupa docelowa projektu:	Grupę docelową projektu stanowią mieszkańcy miasta i gminy Lwówek, w tym także osoby niepełnosprawne i zagrożone wykluczeniem społecznym.
Charakterystyka przedsięwzięcia rewitalizacyjnego	Projekt ma być oparty o istniejącą już sieć światłowodową Internetu szerokopasmowego wybudowaną na terenie miasta Lwówek w 2014 roku. Sieć ta została przygotowana pod ewentualnie uruchomienie hotspotu, czyli otwartego publicznego dostępu do Internetu. Ów otwarty dostęp umożliwi dostęp do wiedzy i informacji naukowych i publicystycznych, może być wykorzystywany przez uczniów szkół, osób starszych i wszystkich tych, którzy wykorzystują Internet dla nauki, pracy, wypoczynku. Otwarty dostęp przyspiesza rozumienie stawianych problemów i kwestii naukowych, zamyka luki w dostępie do wiedzy i umożliwia użytkownikom Internetu ogląd całości zagadnienia, nawet jeśli czasem łączy się z uciążliwym nadmiarem informacji. Dzięki technologiom i dużej

	<p>liczbie otwartych materiałów są możliwe kompleksowe wyszukiwania literatury naukowej, porządkowanie wiedzy, bieżąca kontrola jej stanu, mogą się rozwijać nowe semantyczne narzędzia eksploracji internetowych. Dzięki otwartym repozytoriom, bazom danych daje się także gromadzić i udostępniać surowe dane, budować na nich podstawy wiedzy, które mogą ponownie być sprawnie i skutecznie wykorzystane do analiz, badań, testów oraz publikowania nowych wyników. Otwarty dostęp wydobywa naukę z jej elitarnego kręgu, izolacji, pozwalając poszerzać krąg dyskutantów, komentatorów, uczestników rozmów, debat a także podmiotów badań. Otwarty dostęp powoduje i stymuluje szersze zrozumienie zasad, jakimi kieruje się wiedza i zwiększa jej poszanowanie. Wprowadzenie usługi hotspot na Rynku podniosło by atrakcyjność tego miejsca. A łącząc ową dostępność z miejscami i odpowiednimi formami zagospodarowania rynku doprowadzić to może do spotkań i kontaktów rzeczywistych Internautów.</p>
<p>Oddziaływanie planowanych przedsięwzięć:</p>	<p>Projekt przyczyni się do poprawy wizerunku miasta Lwówek, wzrostu atrakcyjności turystycznej i zwiększenia zainteresowania miastem oraz stanowić będzie ważny element promocji. Z efektów realizacji projektu będą mogli korzystać wszyscy użytkownicy rynku i okolic.</p>

PROJEKT NR 16	
Nazwa projektu:	BUDOWA SYSTEMU MONITORINGU W CENTRUM LWÓWKA
Powiązanie projektu z kierunkami działań:	<ul style="list-style-type: none"> → Ochrona zdrowia i bezpieczeństwa mieszkańców → Budowa i modernizacja infrastruktury sieciowej i punktów dostępu do Internetu → Modernizacja infrastruktury technicznej
Projekty komplementarne	<p>PROJEKT NR 1 MODERNIZACJA PRZESTRZENI RYNKU W LWÓWKU</p> <p>PROJEKT NR 4 PRZEBUDOWA WRAZ Z ROZBUDOWĄ SIECI KANALIZACJI DESZCZOWEJ W CENTRUM LWÓWKA</p> <p>PROJEKT NR 15 UTWORZENIE OTWARTEGO PUBLICZNEGO DOSTĘPU DO INTERNETU W CENTRUM LWÓWKA</p> <p>PROJEKT 21 CYFROWY ROZWÓJ SAMORZĄDÓW (NOWE OBSZARY ŚWIADCZENIA E-USŁUG W LWÓWKU)</p>
Nazwa wnioskodawcy i podmiotu realizującego:	Gmina Lwówek
Miejsce realizacji projektu:	
Grupa docelowa projektu:	Grupę docelową projektu stanowią mieszkańcy miasta i gminy Lwówek, w tym także osoby niepełnosprawne i zagrożone wykluczeniem społecznym.
Charakterystyka przedsięwzięcia rewitalizacyjnego	<p>Celem projektu jest budowa systemu monitoringu w centrum miasta Lwówek. W ramach projektu przewiduje się utworzenie sieci monitoringu na bazie istniejącej sieci światłowodowej. Monitoring powinien obejmować: ul. Wittmanna, ul. Pniewską, 3-go Stycznia, Rynek wraz z wlotami w drogi dojazdowe, plac imprezowy Parkowa-Źródłana, teren przy Szkole Podstawowej.</p> <p>W Lwówku system monitoringu będzie się opierał na systemie długookresowej lub powtarzalnej obserwacji danego typu zjawisk lub reakcji na nie, wielkości, parametrów, właściwości, składu itp. Odbywać się będzie w formie obserwacji na</p>

	<p>monitorach obrazu transmitowanego z danego miejsca za pomocą zainstalowanych tam kamer i odpowiednich łącz. Administratorem systemu monitoringu będzie osoba (instytucja, organ), która zapewnia sprawne działanie systemu monitoringu zgodnie z określonymi celami i będzie czuwała nad szeroko rozumianym bezpieczeństwem systemu.</p> <p>Miejski monitoring wizyjny miasta Lwówek ma być powszechnie stosowanym przez miasta narzędziem dodatkowego zabezpieczenia przestrzeni publicznej. Dobrze zaprojektowany i sprawnie działający system może zwiększyć poczucie bezpieczeństwa obywateli, oddziaływać prewencyjnie, przeciwdziałać aktom wandalizmu, zapobiegać przestępstwom, wykroczeniom i wypadkom, umożliwić przypisanie winy i odpowiedzialności za popełnione czyny. Szczególnie istotne dla skutecznego wykorzystania monitoringu wizyjnego jest zapewnienie właściwej lokalizacji i jakości kamer (kamery powinny zapewniać wysoką jakość przesyłanych obrazów, a ich położenie – optymalne pole widzenia), prawidłowa organizacja obsługi systemu oraz bardzo dobra współpraca służb odpowiedzialnych za zapewnienie bezpieczeństwa i porządku publicznego lub ochrony osób i mienia.</p>
<p>Oddziaływanie planowanych przedsięwzięć:</p>	<p>Projekt przyczyni się do poprawy bezpieczeństwa w przestrzeniach publicznych miasta, a więc przyczyni się do większej aktywności pozadomowej mieszkańców i częstszych kontaktów społecznych. Monitoring może wpłynąć także na zwiększenie ruchów pieszych. Kontrola przestrzeni poprzez monitoring zminimalizuje dewastację i może przyczynić się do ochrony mienia publicznego w postaci nowozrewitalizowanej (zagospodarowanej) płyty rynku w mieście.</p>

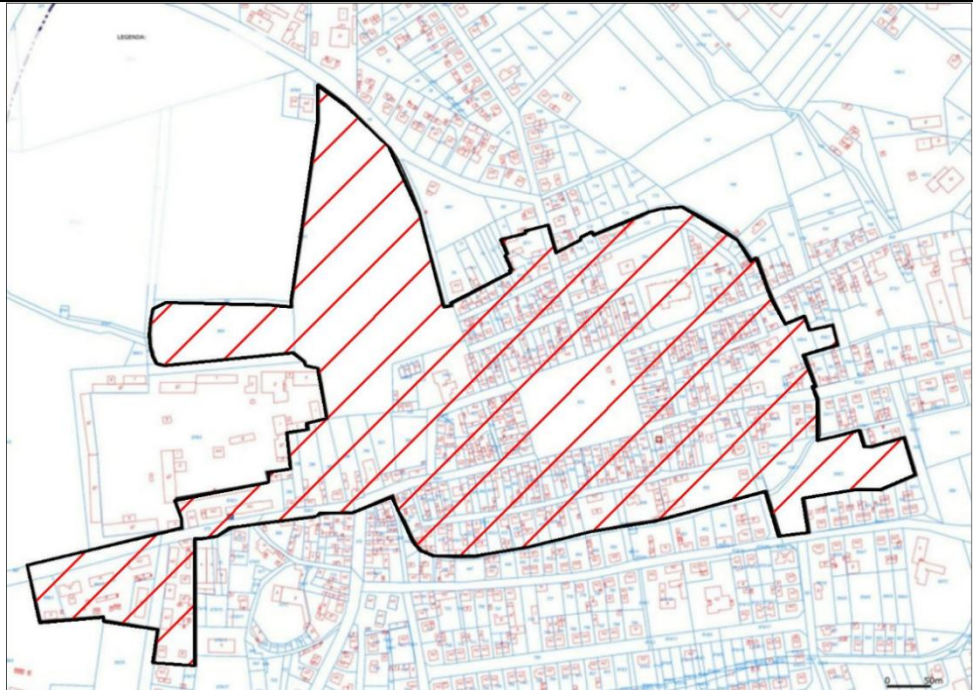
PROJEKT NR 17	
Nazwa projektu:	ZAADAPTOWANIE DO CELÓW TURYSTYCZNYCH PODZIEMNYCH KORYTARZY W LWÓWKU
Powiązanie projektu z kierunkami działań:	<ul style="list-style-type: none"> → Ożywienie gospodarcze terenów w stanie kryzysowym → Modernizacja infrastruktury technicznej → Aktywizacja turystyczna
Projekty komplementarne	PROJEKT NR 3 OŻYWIENIE TURYSTYCZNO-REKREACYJNE RYNKU W LWÓWKU PROJEKT NR 18 UTWORZENIE SZLAKU HISTORYCZNEGO WE LWÓWKU PROJEKT NR 19 UTWORZENIE APLIKACJI „WIRTUALNY SPACER PO LWÓWKU”
Nazwa wnioskodawcy i podmiotu realizującego:	Gmina Lwówek
Miejsce realizacji projektu:	
Grupa docelowa projektu:	Grupę docelową projektu stanowią mieszkańcy miasta i gminy Lwówek, mieszkańcy gmin sąsiadujących, a także turyści zewnętrzni, którzy będą mieli wykorzystać walory turystyczne i edukacyjne miejsca.
Charakterystyka przedsięwzięcia rewitalizacyjnego	<p>Celem przedsięwzięcia jest zaadaptowanie do celów turystycznych podziemnych korytarzy w mieście Lwówek. Historyczne przekazy informują, że pod miastem znajduje się sieć podziemnych korytarzy i komór o charakterze gospodarczym i obronnym. Przez wiele lat nienaniesione na żadne plany podziemne korytarze owiane były licznymi legendami i mitami. Warto odkryć tę sieć kryjących informacji ze względu na nową wiedzę na temat dawnego funkcjonowania miasta (wiadomym jest że część tych korytarzy stanowiła także system odwodnienia miasta).</p> <p>Oprócz walorów turystycznych korytarze mają także wartość edukacyjną.</p>

	<p>Aktywne metody nauczania poprzez działanie i własne zaangażowanie są zdecydowanie bardziej sprzyjającym rozwojowi sposobem nauczania niż przyjmowanie biernej postawy słuchacza. Planowane działania, w związku z istnieniem sieci korytarzy, mają stanowić ciekawą alternatywę dla standardowych lekcji prowadzonych w obrębie klasy szkolnej formę zajęć. Zdobycie nowej wiedzy odbywa się tu w znacznej części poprzez własną aktywność i zabawę, natomiast dzięki zaangażowaniu w ten proces wielu zmysłów, jest to forma atrakcyjna i przystępna dla przedstawicieli różnych stylów uczenia się, którzy mogą tutaj zobaczyć nowe rzeczy, wysłuchać ciekawych opowieści, dotknąć niecodziennych przedmiotów, a także samemu aktywnie zaangażować się w interesujące zadania i wyzwania. Takie polisensoryczne poznanie świata ułatwia gromadzenie nowych informacji i utrzymanie ich w pamięci.</p> <p>W wyniku realizacji projektu przewiduje się prace polegające na odkopaniu wejść do tuneli, osuszeniu, zabezpieczeniu korytarzy itp., czego celem będzie udostępnienie korytarzy do celów turystyczno-rekreacyjnych i edukacyjnych.</p>
<p>Oddziaływanie planowanych przedsięwzięć:</p>	<p>Realizacja projektu wzmocni wizerunek miasta jako miejsca atrakcyjnego. Wpłynie to na rozwój usług, wymusi poprawę infrastruktury pobytowej, wzmocni walory edukacyjne i turystyczne miejscowości, co wpłynie na poprawę aktywności mieszkańców i jakości życia. Zdobycie wiedzy i rozwój infrastruktury ma bowiem odniesienie w bytowym i finansowym rozwoju mieszkańców Lwówka.</p>

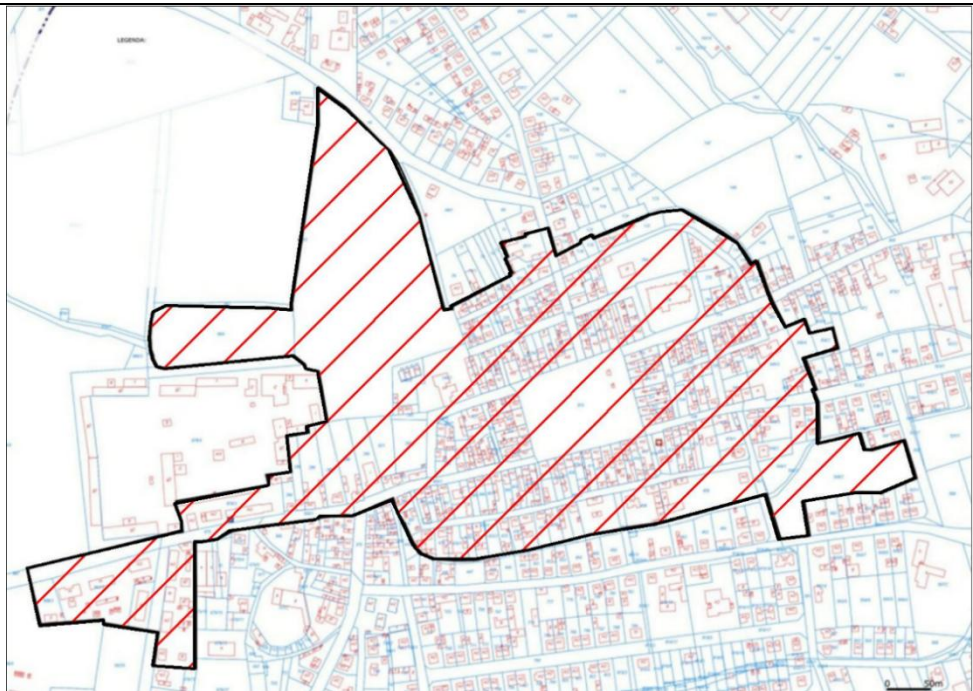
PROJEKT NR 18	
Nazwa projektu:	UTWORZENIE SZLAKU HISTORYCZNEGO WE LWÓWKU
Powiązanie projektu z kierunkami działań:	<ul style="list-style-type: none"> → Aktywizacja dzieci i młodzieży → Aktywizacja osób wykluczonych społecznie → Tworzenie miejsc integracji społecznej, rekreacji i edukacji → Aktywizacja turystyczna
Projekty komplementarne	PROJEKT NR 1 MODERNIZACJA PRZESTRZENI RYNKU W LWÓWKU PROJEKT NR 17 ZAADAPTOWANIE DO CELÓW TURYSTYCZNYCH PODZIEMNYCH KORYTARZY W LWÓWKU PROJEKT NR 19 UTWORZENIE APLIKACJI „WIRTUALNY SPACER PO LWÓWKU” PROJEKT NR 22 ZEGARMISTRZOWSKI WOLONTARIAT DLA ZACHOWANIA LWÓWECIEGIEGO CZASU
Nazwa wnioskodawcy i podmiotu realizującego:	Gmina Lwówek
Miejsce realizacji projektu:	
Grupa docelowa projektu:	Grupę docelową projektu stanowią mieszkańcy miasta i gminy Lwówek, w tym także osoby niepełnosprawne i zagrożone wykluczeniem społecznym, a także turyści i inne osoby zainteresowane historią miejsca.
Charakterystyka przedsięwzięcia rewitalizacyjnego	Celem przedsięwzięcia jest wytyczenie szlaku historycznego ukazującego dzieje rozwoju miasta i życia jego mieszkańców. W ramach projektu konieczne jest opracowanie materiałów informacyjnych (tablic), które będą stanowiły uposażenie szlaku. Lwówecki szlak historyczny można rozbudować o szlak przyrodniczy i/lub edukacyjny. Wówczas będzie się on opierał o istniejące zabytki i miejsca historycznie hierarchicznie ważne ale także uwidoczni krajoznawczy i "ekopoznawczy" charakter miasta Lwówek. Dąży się do tego, aby proponowany w projekcie szlak historyczny miał charakter turystyczny. Organizacja szlaku w

	<p>Lwówku będzie oparta na aktywnym poznawaniu historii i odejściu od starego systemu muzealnictwa, który ograniczał się do tworzenia nudnych instytucji i przechowywania w nich zakurzonych eksponatów czy do stawiania pomników „ku pamięci”. Szlak musi być żywym muzeum, interaktywnym, w którym nie tylko oglądamy, ale też bierzemy udział w warsztatach edukacyjnych, wykładach, konkursach. Edukacyjna i zabawowa wartość szlaku będzie oparta na grze terenowej popartej informacjami w postaci kodów QR, dzięki którym uczestnicy nie będą przechodzić obojętnie wobec obiektów i miejsc historycznych. Szlak historyczny w Lwówku będzie poprowadzony drogami lub/i ciągami pieszymi, aby dostępność komunikacyjna była pełna i dobra. Dąży się do tego, aby ze szlaku korzystali piesi (efekt spacerowania) i rowerzyści. Ma to być oferta nie tylko dla indywidualnego odbiorcy, ale także dla całych rodzin by wartości edukacyjno-historyczne uzupełnić o rekreacyjne. Owe świadome i aktywne poznawanie dziedzictwa narodowego będzie poparte o przewodniki papierowe, mapy i strony internetowe, które pozwalają na indywidualne zwiedzanie i zdobywanie wiedzy historyczno-kulturowej.</p> <p>Szlak historyczny w Lwówku w atrakcyjny sposób będzie edukował, zwłaszcza dzieci i młodzież. Dzięki temu mieszkańcy Lwówka będą uświadamiali sobie, jak bogate są ich historia i dziedzictwo kulturowe. Szlak historyczny we Lwówku może przyczynić się do rozwoju przemysłu turystycznego, który daje szansę na zatrudnienie osób bezrobotnych. Realizacja projektu wymaga następujących działań inwestycyjno-wykonawczych:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) wytyczenie trasy szlaku turystycznego przez osoby kompetentne 2) wykonanie zdjęć miejsc i obiektów historycznie hierarchicznie ważnych 3) opracowanie tekstowe będące syntetyczną wiedzą na temat miejsca/obiektu; 4) opracowanie spójnego systemu informacji wizualnej szlaku i obiektów/miejsc na tym szlaku. Jest to bardzo istotne, bowiem ogół symboli musi być czytelny i objęty spójną identyfikacją rynkową pozwalającą na wyróżnienia jej spośród innych konkurencyjnych informacji ulokowanych w terenie. Spójny system informacji wizualnej jest najważniejszym elementem całościowej identyfikacji. 5) utworzenie tablic informacyjnych następujących miejsc historycznie hierarchicznie ważnych: Rynek; Kościół parafialny (ul. Pniewska); Szkoła podstawowa (ul. Szkolna/Ratuszowa); Grobla; Spichlerz zabytkowy (ul. Długa); Wieża zegarowa na płycie rynku; Pałac Łąckich (były Ośrodek Zdrowia) przy ul. 3 Stycznia; teren po byłej synagodze (ul. Grobla - obok GS Lwówek); Poczta/hotel Wolskiego (skrzyżowanie ul. Wittmanna i Nowotomyskiej); Dom pierwszego poległego powstańca wielkopolskiego 1918/19 Stefana Wittmanna (ul. Wittmanna); Dom kabareciarza Jana Kaczmarka (ul. 3 Stycznia, naprzeciw księgarni); Magistrat przy ul. Ratuszowa 2; Dom artysty Tadeusza Beutlicha (ul. Powstańców Wlkp 1). 6) umiejscowienie ich w terenie, zgodnie z logiką i zasadami czytelnej formy przekazu.
Oddziaływanie planowanych	Projekt przyczyni się do poprawy wizerunku miasta Lwówek, wzrostu atrakcyjności turystycznej i zwiększenia zainteresowania miastem oraz stanowić

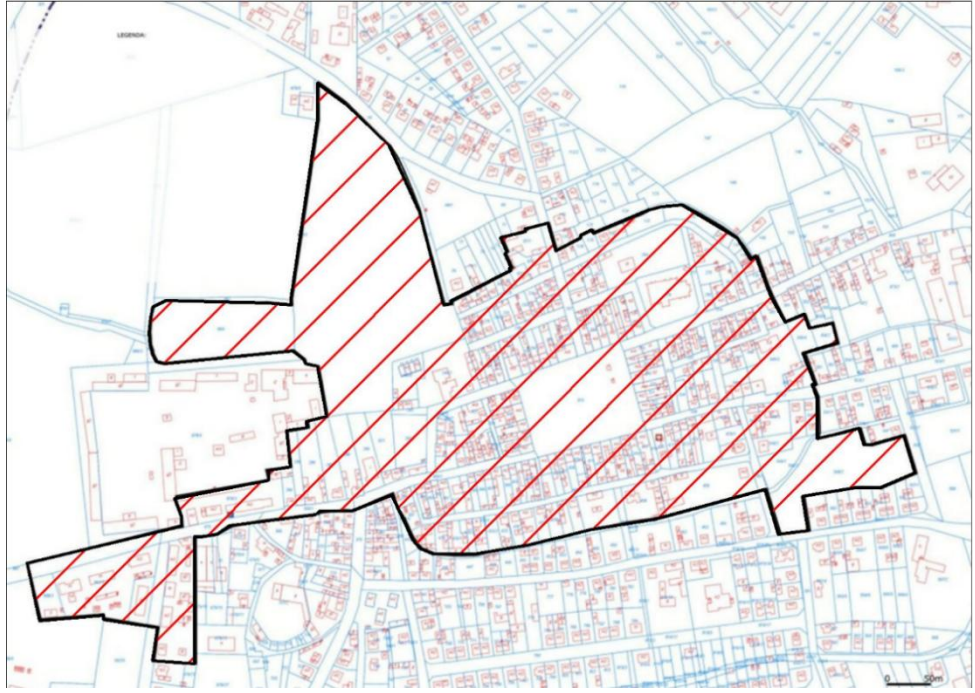
przedsięwzięć:	będzie ważny element promocji. Z efektów realizacji projektu będą mogli korzystać wszyscy użytkownicy miasta i okolic, turyści oraz inne osoby zainteresowane historycznym rozwojem miejscowości.
----------------	---

PROJEKT NR 19	
Nazwa projektu:	UTWORZENIE APLIKACJI „WIRTUALNY SPACER PO LWÓWKU”
Powiązanie projektu z kierunkami działań:	<ul style="list-style-type: none"> → Aktywizacja dzieci i młodzieży → Ożywienie gospodarcze terenów w stanie kryzysowym → Budowa i modernizacja infrastruktury sieciowej i punktów dostępu do Internetu
Projekty komplementarne	<p>PROJEKT NR 1 MODERNIZACJA PRZESTRZENI RYNKU W LWÓWKU</p> <p>PROJEKT NR 2 OŻYWIENIE KULTURALNE RYNKU W LWÓWKU</p> <p>PROJEKT NR 15 UTWORZENIE OTWARTEGO PUBLICZNEGO DOSTĘPU DO INTERNETU W CENTRUM LWÓWKA</p> <p>PROJEKT NR 17 ZAADAPTOWANIE DO CELÓW TURYSTYCZNYCH PODZIEMNYCH KORYTARZY W LWÓWKU</p> <p>PROJEKT NR 18 UTWORZENIE SZLAKU HISTORYCZNEGO WE LWÓWKU</p> <p>PROJEKT NR 22 ZEGARMISTRZOWSKI WOLONTARIAT DLA ZACHOWANIA LWÓWECIEGIEGO CZASU</p>
Nazwa wnioskodawcy i podmiotu realizującego:	Gmina Lwówek
Miejsce realizacji projektu:	
Grupa docelowa projektu:	Grupę docelową projektu stanowią mieszkańcy miasta i gminy Lwówek, w tym także osoby niepełnosprawne i zagrożone wykluczeniem społecznym.
Charakterystyka przedsięwzięcia rewitalizacyjnego	<p>Celem projektu jest stworzenie aplikacji internetowej – wirtualnego spaceru po mieście i gminie Lwówek jako miejsca posiadającego cenny zasób dóbr kulturowych i przyrodniczych. W ramach projektu przewiduje się:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wykonanie aplikacji na bazie zdjęć z najciekawszymi zakątkami i obiektami Lwówka, przedstawiając m.in. Rynek, Kościół parafialny, Ruiny Kościoła Ewangelickiego, Pałac, tereny zielone (Stary Park, Park przy

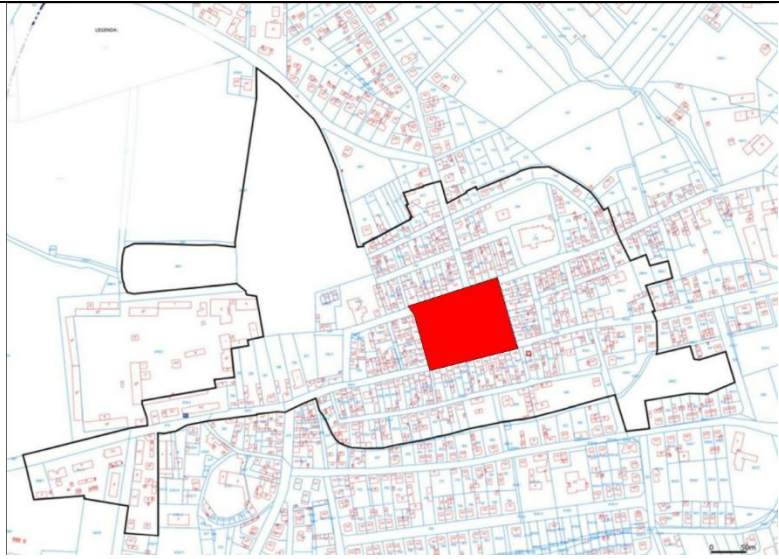
	<p>Gimnazjum, Park przy Probostwie);</p> <ul style="list-style-type: none"> - wykonanie zdjęć standardowych i lotniczych dla pełnego zobrazowania walorów miasta; - ustawienie Urządzenia elektronicznego - Elektronicznego Punktu Informacyjnego na Rynku z dostępną aplikacją „Wirtualnego przewodnika” ; - udostępnienie aplikacji na stronie UMiG, MGOK, placówek oświatowych, Parafii Lwówek, itp. <p>Powyższe inwestycje wpłyną na wysoką jakość wykonania przedsięwzięcia, które pozwolą na publikowanie informacji na mapach Google, Facebooku i stronach www. Jednorazowy koszt wykonania przedsięwzięcia pociągnie za sobą następujące korzyści: brak opłat abonamentowych, bezpłatne utrzymanie na stronach Google, wyświetlanie na wszystkich przeglądarkach, komputerach, tabletach i smartfonach. Celem przedsięwzięcia jest także połączenie informacji ze Street View, by w publiczny i nieograniczony sposób promować Lwówek jako miejsce bardzo atrakcyjne.</p>
<p>Oddziaływanie planowanych przedsięwzięć:</p>	<p>Projekt przyczyni się do poprawy wizerunku miasta Lwówek, wzrostu atrakcyjności turystycznej i zwiększenia zainteresowania miastem oraz stanowić będzie ważny element promocji. Z efektów realizacji projektu będą mogli korzystać uczniowie szkół, osoby przyjezdne, turyści i inni, chętni informacji o mieście.</p>

PROJEKT NR 20	
Nazwa projektu:	AKTYWNOŚĆ TWOJĄ SZANSĄ
Powiązanie projektu z kierunkami działań:	<ul style="list-style-type: none"> → Aktywizacja dzieci i młodzieży → Aktywizacja osób wykluczonych społecznie → Ożywienie gospodarcze terenów w stanie kryzysowym → Aktywizacja zawodowa mieszkańców → Tworzenie miejsc integracji społecznej, rekreacji i edukacji → Budowa społeczeństwa obywatelskiego
Projekty komplementarne	PROJEKT NR 2 OŻYWIENIE KULTURALNE RYNKU W LWÓWKU PROJEKT NR 3 OŻYWIENIE TURYSTYCZNO-REKREACYJNE RYNKU W LWÓWKU PROJEKT NR 12 UTWORZENIE CENTRUM USŁUG WSPÓLNYCH PRZY UL. POWSTANCÓW WLKP. W LWÓWKU PROJEKT NR 18 UTWORZENIE SZLAKU HISTORYCZNEGO WE LWÓWKU PROJEKT NR 22 ZEGARMISTRZOWSKI WOLONTARIAT DLA ZACHOWANIA LWÓWECIEGIEGO CZASU
Nazwa wnioskodawcy i podmiotu realizującego:	Gmina Lwówek
Miejsce realizacji projektu:	
Grupa docelowa projektu:	Grupę docelową projektu stanowią mieszkańcy obszaru rewitalizacji, w tym także osoby niepełnosprawne i zagrożone wykluczeniem społecznym.
Charakterystyka przedsięwzięcia rewitalizacyjnego	Celem projektu jest wsparcie oraz promocja przedsiębiorczości i samozatrudnienia. W wyniku badań należy rozpoznać potrzeby i zagrożenia osób wykluczonych społecznie, spotęgowane poczuciem stagnacji i izolacji. Współdziałanie aktywnej i zatroskanej części lokalnej społeczności z pracownikami MOPS doprowadzić może do określenia formuły współpracy w Partnerstwie AKTYWNOŚĆ TWOJĄ SZANSĄ, mającej na celu łączenie potencjału

	<p>różnych instytucji i wpływanie na poprawę sytuacji najstarszych członków społeczności, a także na rozwój społeczno-gospodarczy regionu. Sprecyzowanie problemów stanie się punktem wyjścia do poszukiwań możliwości wyjścia z impasu. W ramach projektu można zorganizować szkolenie wyjazdowe prowadzone metodą warsztatową, dla kandydatów Porozumienia Partnerskiego AKTYWNOŚĆ TWOJĄ SZANSĄ. Celem szkolenia powinno być nabycie przez uczestników praktycznych umiejętności z zakresu realizacji przedsięwzięć partnerskich (tj. budowania zespołu, zarządzania zespołem, wyznaczania celów, konstruowania działań). Następnie można zorganizować cykl spotkań obejmujących: moderowane dyskusje poświęcone lokalnym potrzebom, prezentacje doświadczeń z realizacji innych projektów regionalnych oraz dyskusje panelowe z udziałem lokalnych władz i członków lokalnej społeczności, a także spotkania robocze mające za zadanie weryfikację celów, zasad i form współpracy. Równie ważne jest definiowanie wspólnych zadań, w tym wypracowanie metod rozwiązywania zdiagnozowanych problemów lokalnych, współpracy z administracją i zebranie pomysłów na kolejne inicjatywy. Końcowym przedsięwzięciem powinno być przygotowanie wydarzenia lokalnego. Jego celem będzie zachęcenie mieszkańców do aktywnego udziału w Partnerstwie. Dzięki niemu można liczyć na przywrócenie więzi społecznych, integrację mieszkańców Lwówka z mieszkańcami pozostałych części gminy, zachowanie tradycji i cykliczności w działaniach zmierzających do organizowania i integrowania społeczności lokalnych.</p>
<p>Oddziaływanie planowanych przedsięwzięć:</p>	<p>Rezultatem wsparcia będzie podniesienie poziomu wiedzy na temat zalet współdziałania w partnerstwie oraz zwiększenie umiejętności praktycznych w tym zakresie. Mieszkańcy powinni dojść do wniosku, że wspólnie mogą więcej, a zintegrowani są w stanie pokonać wiele przeszkód i trudności. Nabyte umiejętności pozwolą uczestnikom projektu trwale i efektywnie realizować działania na rzecz lokalnej społeczności oraz wykorzystywać indywidualny potencjał członków zespołu, w obszarze rozwiązywania problemów społecznych. Skutkiem szkoleń i motywowania prowadzonego przez liderów będzie zintensyfikowanie działań na rzecz mieszkańców regionu. Mogą pojawić się nowe inicjatywy zadaniowe wśród mieszkańców, np.: „Szlak turystyczny – konny, pieszy lub rowerowy”, „Szlak kanapowo-hotelowy” po najpiękniejszych ośrodkach w regionie. Wszelkie inicjatywy należy wspierać, od pomysłu na „koło fotograficzne połączone z profilaktyką uzależnień”, przez uroczyste otwarcie „Szlaku Historycznego w Lwówku”, przy których zaangażowanie i umiejętnościach mieszkańców w tym osób zagrożonych wykluczeniem będzie bardzo przydatne. Planowane przedsięwzięcia wpłyną na aktywizację społeczną różnych grup wiekowych.</p>

PROJEKT NR 21	
Nazwa projektu:	CYFROWY ROZWÓJ SAMORZĄDU (NOWE OBSZARY ŚWIADCZENIA E-USŁUG W LWÓWKU)
Powiązanie projektu z kierunkami działań:	<ul style="list-style-type: none"> → Aktywizacja zawodowa mieszkańców → Ożywienie gospodarcze terenów w stanie kryzysowym → Budowa i modernizacja infrastruktury sieciowej i punktów dostępu do Internetu → Budowa społeczeństwa obywatelskiego → Aktywizacja osób wykluczonych społecznie → Ochrona zdrowia i bezpieczeństwa mieszkańców
Projekty komplementarne	PROJEKT NR 15 UTWORZENIE OTWARTEGO PUBLICZNEGO DOSTĘPU DO INTERNETU W CENTRUM LWÓWKA PROJEKT NR 19 UTWORZENIE APLIKACJI „WIRTUALNY SPACER PO LWÓWKU” PROJEKT NR 20 AKTYWNOŚĆ TWOJĄ SZANSĄ
Nazwa wnioskodawcy i podmiotu realizującego:	Gmina Lwówek
Miejsce realizacji projektu:	
Grupa docelowa projektu:	Grupę docelową projektu stanowią mieszkańcy obszaru rewitalizacji i obszaru gminy Lwówek, w tym także osoby niepełnosprawne i zagrożone wykluczeniem społecznym.
Charakterystyka przedsięwzięcia rewitalizacyjnego	<p>W ramach przedsięwzięcia planowane jest wdrażanie w administracji publicznej rozwiązań poprawiających efektywność zarządzania usługami dziedzinowymi w następujących obszarach, istotnych dla prowadzenia działalności gospodarczej:</p> <p>a) podatki i opłaty lokalne, poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> - elektroniczną obsługę procesu podatkowej w urzędach jednostek samorządu terytorialnego, automatyzację rozliczeń oraz poprawę dostępności do informacji

	<p>o sposobie załatwienia i przebiegu sprawy;</p> <ul style="list-style-type: none"> - doskonalenie kompetencji kadr JST w zakresie m.in. obsługi podatkowej, stosowania narzędzi elektronicznych, obsługi klienta, zarządzania satysfakcją, orzecznictwa; - wdrażanie rozwiązań zarządczych w urzędach JST poprawiających jakość obsługi przedsiębiorców w szczególności w zakresie: zarządzania satysfakcją klienta, zarządzania jakością, zarządzania procesowego, dostępem do informacji publicznej. <p>b) zarządzanie nieruchomościami, w szczególności w zakresie gospodarowania lokalami użytkowymi, poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wdrażanie rozwiązań w JST poprawiających dostęp do usług administracyjnych oraz informacji o lokalach użytkowych i nieruchomościach gruntowych przeznaczonych pod inwestycje, - poprawa obsługi klienta z wykorzystaniem m.in. narzędzi zarządzania satysfakcją; - doskonalenie kompetencji kadr samorządowych m.in. w zakresie zarządzania samorządowym zasobem nieruchomości, zasobem nieruchomości Skarbu Państwa, obsługi klienta, zarządzania satysfakcją, orzecznictwa; - wsparcie administracji samorządowej w zakresie opracowania planów wykorzystania zasobu nieruchomości, zagospodarowania pustostanów, skutecznej realizacji umów najmu i dzierżawy, elektronicznej realizacji procesu świadczenia usług i ewidencji nieruchomości oraz usprawnienia procesu współpracy i kontroli zarządców zasobów nieruchomości.
<p>Oddziaływanie planowanych przedsięwzięć:</p>	<p>Projekt obejmuje wdrożenie rozwiązań informatycznych poprawiających efektywność zarządzania w obszarach podatki i nieruchomości, szkolenia dla pracowników jst oraz komunalnych osób prawnych oraz poprawę stanu bezpieczeństwa informacji w gminie (audyt i rekomendacje dla PBI). Dzięki działającemu systemowi oraz przeszkolonym pracownikom poprawie ulegnie jakość obsługi i skuteczność działań organizacyjno-administracyjnych. Planowane przedsięwzięcie wpłynie na aktywizację i współpracę pomiędzy mieszkańcem a zespołem pracowników jst, na lepsze zarządzanie zasobem nieruchomości, dostępność do informacji publicznej. Usprawnieniu ulegnie proces współpracy pomiędzy mieszkańcami a zespołem zarządzającym gminą. Poprawi się przepływ informacji. Projekt wzmocni poczucie pewności wśród mieszkańców, umożliwi współdecydowanie, zwiększy zaangażowanie w sprawy gminy.</p>

PROJEKT NR 22	
Nazwa projektu:	ZEGARMISTRZOWSKI WOLONTARIAT DLA ZACHOWANIA LWÓWECKIEGO CZASU
Powiązanie projektu z kierunkami działań:	<ul style="list-style-type: none"> → Aktywizacja dzieci i młodzieży → Aktywizacja osób wykluczonych społecznie → Aktywizacja zawodowa mieszkańców → Tworzenie miejsc integracji społecznej, rekreacji i edukacji → Budowa społeczeństwa obywatelskiego
Projekty komplementarne	PROJEKT NR 1 MODERNIZACJA PRZESTRZENI RYNKU W LWÓWKU, PROJEKT NR 2 OŻYWIENIE KULTURALNE RYNKU W LWÓWKU PROJEKT NR 3 OŻYWIENIE TURYSTYCZNO-REKREACYJNE RYNKU W LWÓWKU PROJEKT NR 18 UTWORZENIE SZLAKU HISTORYCZNEGO WE LWÓWKU
Nazwa wnioskodawcy i podmiotu realizującego:	Gmina Lwówek
Miejsce realizacji projektu:	
Grupa docelowa projektu:	Grupę docelową projektu stanowią mieszkańcy obszaru rewitalizacji, w tym także osoby niepełnosprawne i zagrożone wykluczeniem społecznym.
Charakterystyka przedsięwzięcia rewitalizacyjnego	Celem projektu jest budowa społeczeństwa obywatelskiego i zaangażowanie społeczności w historyczny proces rozwoju miasta. Projekt bazuje na wolontariacie, i polega na powołaniu 3-5 osobowej grupy wolontariuszy, którzy po odpowiednim przeszkoleniu opiekować się będą zabytkowym zegarem na Rynku we Lwówku.(aktualny, wieloletni opiekun – Zegarmistrz Pan Rajmund Kaczmarek, niedawno zmarł). Grupa tych osób miałaby za zadanie dbać o cykliczne (1/raz na tydzień) nakręcanie mechanizmu zegara. Dla skuteczności tego przedsięwzięcia zostanie podpisane stosowne porozumienie pomiędzy gminą Lwówek i stowarzyszeniem Towarzystwo Gimnastyczne „Sokół:” we Lwówku, które tym samym zostało by oficjalnym partnerem projektu.

Oddziaływanie planowanych przedsięwzięć:	<p>Rezultatem wsparcia będzie podniesienie poziomu satysfakcji i poczucie ważności i znaczenia działań nielicznej grupy mieszkańców dla życia reszty lwóweckiej społeczności. Dbłość o historyczny obiekt miasta, hierarchicznie i społecznie bardzo ważny może wpłynąć na wzrost świadomości społeczeństwa obywatelskiego i jego znaczenia dla rozwoju miasta i jego mieszkańców.</p> <p>Realizacja przedsięwzięcia będzie wymagała przeprowadzenia szkoleń dla zespołu osób z zakresu opieki nad miejskim zegarem (technicznej, mechanicznej, konserwatorskiej, materiałowej) uwzględniających organizacyjną sferę opieki nad zabytkiem. Ta społecznie ważna i potrzebna praca wpłynie na poprawę związku z tradycją, obyczajami i historią miasta i mieszkających tam ludzi.</p>
--	---

5.3 KOMPLEMENTARNOŚĆ REWITALIZACJI – ZINTEGROWANE PODEJŚCIE DO PROJEKTÓW REWITALIZACYJNYCH

Wymogiem koniecznym dla wspierania projektów rewitalizacyjnych jest zapewnienie ich komplementarności w wymiarze przestrzennym, problemowym, proceduralno-instytucjonalnym, międzyokresowym oraz w zakresie źródeł finansowania. Kryteria te były kluczowe przy wyborze projektów rewitalizacyjnych ujętych w Lokalnym Programie Rewitalizacji Gminy Lwówek. Pojawiający się dzięki komplementarności interwencji efekt synergii przyczyni się do szybszego i bardziej efektywnego uzyskania oczekiwanych rezultatów na obszarze rewitalizacji w Lwówku.

Na podstawie zapisów Programu Rewitalizacji ocenie podlega związek projektu z innymi przedsięwzięciami na danym obszarze rewitalizowanym, wpisującymi się w cele EFS. W związku z tym konieczna jest analiza komplementarności projektów (przedsięwzięć) LPR z innymi projektami lub działaniami społecznymi (spełniającymi cele Europejskiego Funduszu Społecznego) realizowanymi na terenie gminy. Zgodnie z opisem osi priorytetowych WRPO 2014+ Działanie 9.2. Rewitalizacja obszarów problemowych, Poddziałanie 9.2.1. Rewitalizacja miast i ich dzielnic, terenów wiejskich, przemysłowych i powojennych ustala zakres projektów LPR. Według ustaleń projekty wynikające z kompleksowych Programów Rewitalizacji zdegradowanych fizycznie, społecznie i gospodarczo obszarów miast, dzielnic miast oraz terenów wiejskich, terenów powojennych i przemysłowych wymagających odnowy, czy restrukturyzacji, ze szczególnym uwzględnieniem rozwiązywania problemów społecznych powinny dotyczyć (cyt.):

1. przebudowy lub adaptacji budynków, obiektów na terenach zdegradowanych w celu przywrócenia i/lub nadania im nowych funkcji społecznych, gospodarczych, edukacyjnych, kulturalnych lub rekreacyjnych w tym: remont lub przebudowa elewacji, fasad i dachów budynków oraz pomieszczeń w tym: remont, przebudowa instalacji: grzewczych, elektrycznych, gazowych i wodno-kanalizacyjnych w budynkach wraz z zagospodarowaniem przyległego terenu (budowa, remont, przebudowa małej architektury, ogrodzeń);
2. adaptacji, przebudowy lub remontów budynków i przestrzeni użyteczności publicznej wraz z przyległym otoczeniem na cele edukacyjne, społeczne i gospodarcze znajdujących się na terenie rewitalizowanym w tym m.in. przedszkola, szkoły podstawowe, gimnazja, szkoły średnie i ponadgimnazjalne, szkoły wyższe, szkolne stołówki, domy dziecka, ośrodki walki z patologiami społecznymi, poradnie psychologiczne, świetlice dla dzieci i młodzieży, domy kultury, centra aktywności obywatelskiej, Warsztaty Terapii Zajęciowej oraz obiekty służące pomocą społeczną;
3. poprawy funkcjonalności ruchu kołowego, ruchu pieszego i estetyki przestrzeni publicznych rewitalizowanego terenu, w tym: budowa, rozbudowa, modernizacja lub remont dróg lokalnych na rewitalizowanym terenie i ich połączeń z siecią dróg publicznych (jedynie jako element szerszego projektu rewitalizacyjnego i wówczas gdy przyczyni się do fizycznej, gospodarczej i społecznej rewitalizacji i regeneracji obszarów miejskich lub miejskich obszarów funkcjonalnych jako element kompleksowych programów rewitalizacji), budowa, remonty lub przebudowa chodników i przejść dla pieszych oraz wszelkiej infrastruktury pozwalającej na zwiększenie bezpieczeństwa pieszych i rowerzystów (np. ścieżki rowerowe), wraz z zakupem niezbędnego wyposażenia, wyburzanie budynków i uporządkowanie przestrzeni publicznej;
4. renowacji wspólnych części wielorodzinnych budynków mieszkalnych – tylko w przypadku, kiedy jest częścią większego projektu rewitalizacyjnego;

5. wsparcia inwestycyjne na rzecz podmiotów ekonomii społecznej w zakresie budowy, przebudowy, rozbudowy oraz wyposażenia obiektów ekonomii społecznej.

W działaniach rewitalizacyjnych ważne jest, aby powyższe projekty wynikały z potrzeb społecznych i realizowały te potrzeby. Niezwykle istotne jest, aby przedsięwzięcia realizowały następujące cele społeczne:

- dążenie do wysokiego poziomu zatrudnienia,
- dążenie do wysokiej jakości miejsc pracy,
- poprawa dostępu do rynku pracy,
- mobilność geograficzna i zawodowa pracowników,
- dążenie do wysokiego poziomu kształcenia i szkolenia dla wszystkich,
- dążenie do przechodzenia młodych ludzi z etapu kształcenia do etapu zatrudnienia,
- zwalczanie ubóstwa,
- włączenie społeczne,
- dążenie do równości płci, niedyskryminacja i zapewnienie równych szans dla wszystkich,
- wspieranie aktywnego i zdrowego starzenia się,
- dążenie do innowacyjnych form organizacji pracy, promowania zdrowia i bezpieczeństwa w pracy oraz zwiększenia szans na zatrudnienie.

Przyjęte w Lokalnym Programie Rewitalizacji Gminy Lwówek przedsięwzięcia realizują powyższe cele. Efektem tego jest wyrównanie szans pomiędzy obszarami o wyższym i niższym potencjale rozwoju. Podejmowane działania w ramach przedsięwzięć przyczynią się do wzmocnienia więzi wewnętrznej wspólnot lokalnych, poprawy jakości życia społeczności oraz zwiększenia zaangażowania mieszkańców i władz lokalnych w rozwój społeczno-gospodarczy gminy. Wspomniana kwestia równości szans stanowi istotny element wszystkich realizowanych działań. Odnosi się ona w szczególności do promowania równych szans kobiet i mężczyzn na rynku pracy, do wyrównywania szans edukacyjnych i szans na rynku pracy osób narażonych na wykluczenie społeczne, osób zamieszkałych na terenach wiejskich i zaniedbanych oraz osób niepełnosprawnych. Przedsięwzięcia rewitalizacyjne niniejszego programu rewitalizacji wspomagają rozwój osobisty mieszkańców, wpływają na poprawę ich bezpieczeństwa, odnoszą się nawet do kwestii odpoczynku, rekreacji, turystyki i spędzania czasu wolnego. Ich różnorodność tematyczna sprawia, że realizując owe projekty potrzeby społeczne będą w pełni zaspokojone: potrzeby fizjologiczne (usługi, mieszkanie), potrzeby bezpieczeństwa (zabezpieczenie przed uszczerbkiem na zdrowiu, bezrobociem, starczą niezdolnością do pracy), potrzeby przynależności (potrzeby akceptacji, przynależności do grupy) i potrzeby samorealizacji (potrzeby rozwijania siebie, talentów, zainteresowań, potwierdzenia własnej wartości).

Tabela 19. Lista projektów/przedsięwzięć Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Lwówek i ich odniesienie do celów EFS i innych celów społecznych

PRZEDSIĘWZIĘCIA REWITALIZACYJNE W RAMACH LPR LWÓWEK		CELE EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU SPOŁECZNEGO (cele realizowane przez projekty/przedsięwzięcia LPR LWÓWEK)	INNE CELE SPOŁECZNE REALIZOWANE PRZEZ PROJEKTY/PRZEDSIĘWZIĘCIA LPR LWÓWEK	
PRZEDSIĘWZIĘCIA PLANOWANE (PODSTAWOWE)	PROJEKT NR 1	MODERNIZACJA PRZESTRZENI RYNKU W LWÓWKU	<ul style="list-style-type: none"> → dążenie do wysokiej jakości miejsc pracy, → poprawa dostępu do rynku pracy, → mobilność geograficzna i zawodowa pracowników, → włączenie społeczne, → dążenie do równości płci, niedyskryminacja i zapewnienie równych szans dla wszystkich, → wspieranie aktywnego i zdrowego starzenia się, → dążenie do innowacyjnych form organizacji pracy, → promowania zdrowia i bezpieczeństwa oraz zwiększenia szans na zatrudnienie. 	<ul style="list-style-type: none"> → wzmocnienie więzi społecznych, → zwiększenie aktywności mieszkańców i kontaktów społecznych, → podniesienie warunków życia, → zapewnienie możliwości aktywnego spędzania czasu wolnego, → poprawienie dostępności komunikacyjnej, → zwiększenie bezpieczeństwa z uwagi na zmianę organizacji ruchu i przebudowę układu komunikacyjnego, → wzrost świadomości mieszkańców na temat dziedzictwa materialnego.
	PROJEKT NR 2	OŻYWIENIE KULTURALNE RYNKU W LWÓWKU	<ul style="list-style-type: none"> → dążenie do wysokiej jakości miejsc pracy, → poprawa dostępu do rynku pracy, → mobilność geograficzna i zawodowa pracowników. → włączenie społeczne, → dążenie do równości płci, niedyskryminacja i zapewnienie równych szans dla wszystkich. → wspieranie aktywnego i zdrowego starzenia się, → promowanie zdrowia i bezpieczeństwa. 	<ul style="list-style-type: none"> → wzmocnienie więzi społecznych, → zwiększenie aktywności mieszkańców, → podniesienie warunków życia, → zapewnienie bezpieczeństwa, → budowa tożsamości lokalnej, → wzmacnianie i rozwijanie tożsamości poprzez odkrywanie potencjału kultury miejsca.
	PROJEKT NR 3	OŻYWIENIE TURYSTYCZNO- REKREACYJNE RYNKU W LWÓWKU	<ul style="list-style-type: none"> → poprawa dostępu do rynku pracy, → mobilność geograficzna i zawodowa pracowników, → włączenie społeczne, → dążenie do równości płci, niedyskryminacja i zapewnienie równych szans dla wszystkich, → wspieranie aktywnego i zdrowego starzenia się, → promowania zdrowia i bezpieczeństwa, → zwiększenia szans na zatrudnienie. 	<ul style="list-style-type: none"> → poprawa jakości zamieszkania ludności, → poprawa bezpieczeństwa, porządku miejsca, → podniesienie warunków wypoczynku, rekreacji i spędzania czasu wolnego, → poprawa stanu środków finansowych gospodarstwa domowego, wskutek rozwoju przedsiębiorczości istniejącej i nowej, → społeczne zaangażowanie, → poprawa warunków wypoczynku, → zdobycie wiedzy z zakresu zakładania i prowadzenia własnej działalności gospodarczej, przełamanie obawy przed otwarciem własnego biznesu, → zwiększenie aktywności zawodowej mieszkańców, → poprawa zamożności, → rozwijanie wartości miejsc o wysokich walorach turystycznych,

			<ul style="list-style-type: none"> → podniesienie warunków wypoczynku, rekreacji i spędzania czasu wolnego, → promocja (sprzedaż) prywatnych wyrobów wzmocni poczucie własnej wartości.
PROJEKT NR 4	PRZEBUDOWA WRAZ Z ROZBUDOWĄ SIECI KANALIZACJI DESZCZOWEJ W CENTRUM LWÓWKA	<ul style="list-style-type: none"> → dążenie do wysokiego poziomu zatrudnienia, → dążenie do wysokiej jakości miejsc pracy, → poprawa dostępu do rynku pracy, → mobilność geograficzna i zawodowa pracowników, → dążenie do wysokiego poziomu kształcenia i szkolenia dla wszystkich, → dążenie do przechodzenia młodych ludzi z etapu kształcenia do etapu zatrudnienia, → dążenie do równości płci, niedyskryminacja i zapewnienie równych szans dla wszystkich. → wspieranie aktywnego i zdrowego starzenia się, → dążenie do innowacyjnych form organizacji pracy, → promowanie zdrowia i bezpieczeństwa. 	<ul style="list-style-type: none"> → poprawa jakości zamieszkania ludności poprzez modernizację sieci infrastruktury technicznej, → poprawa bezpieczeństwa, higieny i czystości miejsca poprzez poprawną politykę infrastruktury.
PROJEKT NR 5	PRZEBUDOWA ULICY WITTMANNA W LWÓWKU	<ul style="list-style-type: none"> → włączenie społeczne, → wspieranie aktywnego i zdrowego starzenia się, → promowania zdrowia i bezpieczeństwa. 	<ul style="list-style-type: none"> → poprawa jakości zamieszkania ludności poprzez modernizację sieci infrastruktury technicznej, nowej nawierzchni (o ograniczonej emisji hałasu) i technicznego zagospodarowania, → rozwój przedsiębiorczości społecznej z uwagi na dobry dojazd do centrum komunikacją, → poprawa bezpieczeństwa, higieny i czystości miejsca.
PROJEKT NR 6	MODERNIZACJA BUDYNKU URZĘDU MIASTA I GMINY W LWÓWKU	<ul style="list-style-type: none"> → dążenie do wysokiej jakości miejsc pracy, → poprawa dostępu do rynku pracy, → dążenie do wysokiego poziomu kształcenia i szkolenia dla wszystkich, → dążenie do przechodzenia młodych ludzi z etapu kształcenia do etapu zatrudnienia, → włączenie społeczne, → dążenie do równości płci, niedyskryminacja i zapewnienie równych szans dla wszystkich, → wspieranie aktywnego i zdrowego starzenia się, → dążenie do innowacyjnych form organizacji pracy, → promowania zdrowia i bezpieczeństwa w pracy, → zwiększenie szans na zatrudnienie. 	<ul style="list-style-type: none"> → poprawa jakości i stanu technicznego budynku (siedziby) urzędu wpłynie na wizerunek Lwówka jako miejsca atrakcyjnego dla zamieszkania i inwestowania, → podniesienie warunków i jakości pracy, → wzrost dbałości wśród mieszkańców o otoczenie, za sprawą stworzenia estetycznych przestrzeni wspólnych, → poprawa percepcji rynku przez mieszkańców innych części gminy.

PROJEKT NR 7	ZAGOSPODAROWANIE TERENU PRZY UL. ŹRÓDLANEJ W LWÓWKU	<ul style="list-style-type: none"> → promowania zdrowia i bezpieczeństwa, → wspieranie aktywnego i zdrowego starzenia się. 	<ul style="list-style-type: none"> → budowanie więzi społecznych i tożsamości lokalnej → podniesienie poziomu integracji mieszkańców, w związku z planowaną organizacją cyklicznych imprez kulturalnych i sportowych, → wzrost dbałości wśród mieszkańców o otoczenie, poprzez stworzenie przestrzeni publicznej o wysokich walorach użytkowych, → podniesienie warunków życia, z uwagi na wprowadzenie zieleni i elementów małej architektury, → pobudzenie przedsiębiorczości, z uwagi na stworzenie otoczenia atrakcyjnego dla podejmowania działalności gospodarczej.
PROJEKT NR 8	ORGANIZACJA RUCHU I MIEJSC PARKINGOWYCH W CENTRUM LWÓWKA	<ul style="list-style-type: none"> → dążenie do równości płci, niedyskryminacja i zapewnienie równych szans dla wszystkich, → promowania zdrowia i bezpieczeństwa. 	<ul style="list-style-type: none"> → zaspokajanie potrzeb dotyczących poczucia bezpieczeństwa, → wzrost dbałości wśród mieszkańców o otoczenie, za sprawą stworzenia przestrzeni publicznej o wysokich walorach użytkowych, → podniesienie warunków życia,
PROJEKT NR 9	RENOWACJA KOŚCIOŁA PARAFIALNEGO W LWÓWKU WRAZ Z OTOCZENIEM	<ul style="list-style-type: none"> → dążenie do wysokiego poziomu kształcenia i szkolenia dla wszystkich → włączenie społeczne, → dążenie do równości płci, niedyskryminacja i zapewnienie równych szans dla wszystkich. → wspieranie aktywnego i zdrowego starzenia się. 	<ul style="list-style-type: none"> → wzrost dbałości wśród mieszkańców o otoczenie, poprzez stworzenie przestrzeni publicznej o wysokich walorach użytkowych, → podniesienie warunków życia, z uwagi na wprowadzenie zieleni i elementów małej architektury, → zbudowanie poczucia pozytywnej identyfikacji związanej z zamieszkiwanym terenem.
PROJEKT NR 10	PARAFIADA – ŚWIĘTO PARAFII W LWÓWKU	<ul style="list-style-type: none"> → zwalczanie ubóstwa, → włączenie społeczne, → dążenie do równości płci, niedyskryminacja i zapewnienie równych szans dla wszystkich. → wspieranie aktywnego i zdrowego starzenia się. 	<ul style="list-style-type: none"> → zapobieganie patologiom społecznym poprzez realizację kulturalnych i sportowo-rekreacyjnych form działania, → budowanie więzi społecznych i tożsamości lokalnej w związku z uczestnictwem w cyklicznych wydarzeniach, → integracja mieszkańców poprzez odbudowanie wartości lokalnej społeczności, → zbudowanie poczucia pozytywnej identyfikacji związanej z zamieszkiwanym terenem.
PROJEKT NR 11	PROMOCJA PRZEDSIĘBIORCZOŚCI W REGIONIE	<ul style="list-style-type: none"> → dążenie do wysokiego poziomu zatrudnienia, → dążenie do wysokiej jakości miejsc pracy, → poprawa dostępu do rynku pracy, → mobilność geograficzna i zawodowa pracowników, → dążenie do wysokiego poziomu kształcenia i szkolenia 	<ul style="list-style-type: none"> → dzięki udziałowi w projekcie uczestnicy zdobędą wiedzę z zakresu zakładania i prowadzenia własnej działalności gospodarczej, → osoby biorące udział w projekcie przełamią bariery obawy przed otwarciem własnego biznesu,

			<ul style="list-style-type: none"> → dla wszystkich, → dążenie do przechodzenia młodych ludzi z etapu kształcenia do etapu zatrudnienia, → zwalczanie ubóstwa, → włączenie społeczne, → dążenie do równości płci, niedyskryminacja i zapewnienie równych szans dla wszystkich, → wspieranie aktywnego i zdrowego starzenia się, → dążenie do innowacyjnych form organizacji pracy, → zwiększenie szans na zatrudnienie. 	<ul style="list-style-type: none"> → dzięki kampanii promocyjno- -informacyjnej uczestnicy uświadomią sobie postawę przedsiębiorczą oraz przełamają bariery i stereotypy związane z pozycją kobiet na rynku pracy, → nastąpi zwiększenie aktywności zawodowej mieszkańców, poprawa zamożności, ruchliwość przestrzenna osób i mienia.
PRZEDSIĘWZIĘCIA POZOSTAŁE (UZUPEŁNIAJĄCE)	PROJEKT NR 12	UTWORZENIE CENTRUM USŁUG WSPÓLNYCH PRZY UL. POWSTANCÓW WLKP. W LWÓWKU	<ul style="list-style-type: none"> → dążenie do wysokiej jakości miejsc pracy, → poprawa dostępu do rynku pracy, → mobilność geograficzna i zawodowa pracowników, → dążenie do wysokiego poziomu kształcenia i szkolenia dla wszystkich, → dążenie do przechodzenia młodych ludzi z etapu kształcenia do etapu zatrudnienia, → zwalczanie ubóstwa, → włączenie społeczne, → dążenie do równości płci, niedyskryminacja i zapewnienie równych szans dla wszystkich, → wspieranie aktywnego i zdrowego starzenia się, → dążenie do innowacyjnych form organizacji pracy, → promowania zdrowia i bezpieczeństwa, → zwiększenia szans na zatrudnienie. 	<ul style="list-style-type: none"> → poprawa samooceny i optymizm we własne siły, → gotowość osób starszych do podejmowania różnych aktywności wykraczających poza prace domowe i spędzanie wolnego czasu przed telewizorem, → osiągnięcie zadowolenia w własnych osiągnięć życiowych, → rosnący poziom wykształcenia seniorów+, → poprawa kondycji psychicznej i fizycznej seniorów+, → widoczne zachowania i postawy prospołeczne, → wzrost aktywność pozadomowej mieszkańców → poprawa zdrowia, → wzrost poczucia społecznej akceptacji i integracji.
	PROJEKT NR 13	UTWORZENIE DOMU DZIENNEGO POBYTU SENIORA W LWÓWKU	<ul style="list-style-type: none"> → mobilność geograficzna i zawodowa pracowników, → dążenie do wysokiego poziomu kształcenia i szkolenia dla wszystkich, → włączenie społeczne, → promowania zdrowia i bezpieczeństwa, → zwiększenie szans na zatrudnienie. 	<ul style="list-style-type: none"> → aktywne spędzanie czasu, → rozwijanie zainteresowań oraz nabywanie nowych umiejętności, → reaktywacja społeczna osób starszych, → przeciwdziałanie izolacji i samotności osób starszych – integracja międzypokoleniowa, → przeciwdziałać izolacji i samotności ludzi starszych poprzez organizację różnorodnych form aktywnego spędzania czasu wolnego, → wzmocnienie więzi międzypokoleniowych i przełamywaniu stereotypu człowieka starszego poprzez organizację spotkań integracyjnych i zajęć praktycznych z udziałem dzieci i młodzieży

			oraz promowaniu umiejętności, zdolności i doświadczenia życiowego osób starszych.
PROJEKT NR 14	BUDOWA BOISKA SPORTOWEGO PRZY SZKOLE PODSTAWOWEJ W LWÓWKU	<ul style="list-style-type: none"> → włączenie społeczne, → dążenie do równości płci, niedyskryminacja i zapewnienie równych szans dla wszystkich. → wspieranie aktywnego i zdrowego starzenia się, → promowania zdrowia i bezpieczeństwa. 	<ul style="list-style-type: none"> → poprawa zdrowia i kondycji mieszkańców, → poprawa warunków zamieszkania, komfort życia, → możliwości kontaktów społecznych i spędzenia wolnego czasu.
PROJEKT NR 15	UTWORZENIE OTWARTEGO PUBLICZNEGO DOSTĘPU DO INTERNETU W CENTRUM LWÓWKA	<ul style="list-style-type: none"> → dążenie do wysokiej jakości miejsc pracy, → poprawa dostępu do rynku pracy, → mobilność geograficzna i zawodowa pracowników, → dążenie do wysokiego poziomu kształcenia i szkolenia dla wszystkich, → zwalczanie ubóstwa, → włączenie społeczne, → dążenie do równości płci, niedyskryminacja i zapewnienie równych szans dla wszystkich, → wspieranie aktywnego i zdrowego starzenia się, → dążenie do innowacyjnych form organizacji pracy. 	→ poprawa dostępności do wiedzy i informacji naukowych i publicystycznych, dla uczniów szkół, osób starszych i wszystkich tych, którzy wykorzystują Internet dla nauki, pracy, wypoczynku.
PROJEKT NR 16	BUDOWA SYSTEMU MONITORINGU W CENTRUM LWÓWKA	<ul style="list-style-type: none"> → promowania zdrowia i bezpieczeństwa → włączenie społeczne. 	<ul style="list-style-type: none"> → poprawa bezpieczeństwa w przestrzeniach publicznych miasta, → zwiększenie aktywności pozadomowej mieszkańców i kontaktów społecznych. → zwiększenie ruchów pieszych.
PROJEKT NR 17	ZAADAPTOWANIE DO CELÓW TURYSTYCZNYCH PODZIEMNYCH KORYTARZY W LWÓWKU	<ul style="list-style-type: none"> → dążenie do wysokiej jakości miejsc pracy, → poprawa dostępu do rynku pracy, → mobilność geograficzna i zawodowa pracowników, → dążenie do wysokiego poziomu kształcenia i szkolenia dla wszystkich, → zwalczanie ubóstwa, → włączenie społeczne, → dążenie do równości płci, niedyskryminacja i zapewnienie równych szans dla wszystkich, → wspieranie aktywnego i zdrowego starzenia się, → dążenie do innowacyjnych form organizacji pracy. 	<ul style="list-style-type: none"> → aktywizacja turystyczna, rekreacyjna i sportowa obszaru rewitalizacji i mieszkańców gminy, → wzrost aktywności pozadomowych ludności, → wzmocnienie walorów edukacyjnych i turystycznych wpłynie na poprawę wiedzy → zwiększenie przedsiębiorczości mieszkańców wskutek turystycznego rozwoju atrakcji.
PROJEKT NR 18	UTWORZENIE SZLAKU	<ul style="list-style-type: none"> → mobilność geograficzna i zawodowa pracowników, → dążenie do wysokiego poziomu kształcenia i szkolenia 	<ul style="list-style-type: none"> → aktywizacja dzieci i młodzieży, → aktywizacja rekreacyjna i sportowa,

	HISTORYCZNEGO WE LWÓWKU	<ul style="list-style-type: none"> → dla wszystkich, → włączenie społeczne, → promowania zdrowia i bezpieczeństwa, → zwiększenie szans na zatrudnienie. 	<ul style="list-style-type: none"> → zwiększenie wiedzy, umiejętności i kompetencji, → aktywność fizyczno-poznawcza.
PROJEKT NR 19	UTWORZENIE APLIKACJI „WIRTUALNY SPACER PO LWÓWKU”	<ul style="list-style-type: none"> → poprawa dostępu do rynku pracy, → mobilność geograficzna i zawodowa pracowników, → włączenie społeczne, → dążenie do równości płci, niedyskryminacja i zapewnienie równych szans dla wszystkich, → wspieranie aktywnego i zdrowego starzenia się, → promowania zdrowia i bezpieczeństwa . 	→ aktywizacja mieszkańców posiadających wiedzę na temat regionu.
PROJEKT NR 20	AKTYWNOŚĆ TWOJĄ SZANSĄ	<ul style="list-style-type: none"> → poprawa dostępu do rynku pracy, → mobilność geograficzna i zawodowa pracowników, → dążenie do wysokiego poziomu kształcenia i szkolenia dla wszystkich, → włączenie społeczne, → dążenie do równości płci, niedyskryminacja i zapewnienie równych szans dla wszystkich, → wspieranie aktywnego i zdrowego starzenia się, → promowania zdrowia i bezpieczeństwa. 	<ul style="list-style-type: none"> → zwiększenie wiedzy i umiejętności społecznych → nabycie umiejętności manualnych, percepcyjnych, wizualnych, słuchowych, → tolerancja na osoby chore i niepełnosprawne, → samorealizacja, samourzeczywistnienie, samoakceptacja jako możliwość realizacji swojego potencjału, rozwijania talentów i możliwości, → dążenie do wewnętrznej spójności, jedności z samym sobą, spełnienia swojego przeznaczenia lub powołania, → wzmocnienie poczucia własnej wartości, → wzrost świadomości i uczestnictwa mieszkańców w zasobach kultury, wzmocnienie identyfikacji i tożsamości lokalnej, → przeciwdziałanie wykluczeniu kulturowemu i społecznemu.
PROJEKT NR 21	CYFROWY ROZWÓJ SAMORZĄDU (NOWE OBSZARY ŚWIADCZENIA E-USŁUG W LWÓWKU)	<ul style="list-style-type: none"> → dążenie do wysokiej jakości miejsc pracy, → poprawa dostępu do rynku pracy, → dążenie do wysokiego poziomu kształcenia i szkolenia dla wszystkich, → włączenie społeczne, → dążenie do równości płci, niedyskryminacja i zapewnienie równych szans dla wszystkich, → wspieranie aktywnego i zdrowego starzenia się, → dążenie do innowacyjnych form organizacji pracy. 	<ul style="list-style-type: none"> → poprawa jakość obsługi i skuteczność działań organizacyjno-administracyjnych, → aktywizacja i współpraca pomiędzy mieszkańcem a zespołem pracowników jst, → lepsze zarządzanie zasobem nieruchomości, dostępność do informacji publicznej → usprawnienie procesu współpracy pomiędzy mieszkańcami a zespołem zarządzającym gminą. → wzmocnienie poczucia pewności wśród mieszkańców.
PROJEKT NR 22	ZEGARMISTRZOWSKI WOLONTARIAT DLA ZACHOWANIA	<ul style="list-style-type: none"> → włączenie społeczne, → dążenie do równości płci, niedyskryminacja i zapewnienie równych szans dla wszystkich, 	<ul style="list-style-type: none"> → Podniesienie poziomu satysfakcji wśród mieszkańców, → Wzrost świadomości społeczeństwa obywatelskiego → poprawa związku z tradycją, obyczajami i historią miasta.

		LWÓWECKIEGO CZASU	→ wspieranie aktywnego i zdrowego starzenia się.	
--	--	------------------------------	--	--

Źródło: opracowanie własne

Tabela 20. Macierz zintegrowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Lwówek

PRZEDSIĘWZIĘCIA REWITALIZACYJNE W RAMACH LPR LWÓWEK		projekty realizowane w ścisłym centrum miasta	projekty pozwalające na poprawę bezpieczeństwa podróżujących	projekty przyczyniające się do zachowania wartości kulturowych i rozwoju wartości edukacyjnych	projekty dla zmiany wizerunku gminy	projekty o charakterze społecznym	projekty o charakterze turystycznym i rekreacyjnym	projekty o charakterze kulturowym	projekty pozwalające na opiekę oraz pomoc osobom wykluczonym, starszym, niepełnosprawnym	projekty realizujące społeczny i funkcjonalno-przestrzenny kontekst zmian	projekty realizujące społeczny i kulturowy kontekst zmian	projekty znaczące z uwagi na przepływ wiedzy, umiejętności i kompetencji	projekty jako wirtualny świat informacji	projekty o charakterze organizacyjnym uporządkowaniu zasobów wartych poznania	projekty pozwalające na kontrolę oraz bezpieczeństwo mienia i życia publicznego
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
skupienie		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
zależności		operacyjne				funkcjonalne				materialne		niematerialne			
PRZEDSIĘWZIĘCIA PLANOWANE (PODSTAWOWE)	PROJEKT NR 1	MODERNIZACJA PRZESTRZENI RYNKU W LWÓWKU													
	PROJEKT NR 2	OŻYWIENIE KULTURALNE RYNKU W LWÓWKU													
	PROJEKT NR 3	OŻYWIENIE TURYSTYCZNO-REKREACYJNE RYNKU W LWÓWKU													
	PROJEKT NR 4	PRZEBUDOWA WRAZ Z ROZBUDOWĄ SIECI KANALIZACJI DESZCZOWEJ W CENTRUM LWÓWKA													
	PROJEKT NR 5	PRZEBUDOWA ULICY WITTMANNA W LWÓWKU													
	PROJEKT NR 6	MODERNIZACJA BUDYNKU URZĘDU MIASTA I GMINY W													

		LWÓWKU														
	PROJEKT NR 7	ZAGOSPODAROWANIE TERENU PRZY UL. ŹRÓDLANEJ W LWÓWKU														
	PROJEKT NR 8	ORGANIZACJA RUCHU I MIEJSC PARKINGOWYCH W CENTRUM LWÓWKA														
	PROJEKT NR 9	RENOWACJA KOŚCIOŁA PARAFIALNEGO W LWÓWKU WRAZ Z OTOCZENIEM														
	PROJEKT NR 10	PARAFIADA – ŚWIĘTO PARAFII W LWÓWKU														
	PROJEKT NR 11	PROMOCJA PRZEDSIĘBIORCZOŚCI W REGIONIE														
PRZEDSIĘWZIĘCIA POZOSTAŁE (UZUPEŁNIAJĄCE)	PROJEKT NR 12	UTWORZENIE CENTRUM USŁUG WSPÓLNYCH PRZY UL. POWSTANCÓW WLKP. W LWÓWKU														
	PROJEKT NR 13	UTWORZENIE DOMU DZIENNEGO POBYTU SENIORA W LWÓWKU														
	PROJEKT NR 14	BUDOWA BOISKA SPORTOWEGO PRZY SZKOLE PODSTAWOWEJ W LWÓWKU														
	PROJEKT NR 15	UTWORZENIE OTWARTEGO PUBLICZNEGO DOSTĘPU DO INTERNETU W CENTRUM LWÓWKA														
	PROJEKT NR 16	BUDOWA SYSTEMU MONITORINGU W CENTRUM LWÓWKA														
	PROJEKT NR 17	ZAADAPTOWANIE DO CELÓW TURYSTYCZNYCH PODZIEMNYCH KORYTARZY W LWÓWKU														

PROJEKT NR 18	UTWORZENIE SZLAKU HISTORYCZNEGO WE LWÓWKU														
PROJEKT NR 19	UTWORZENIE APLIKACJI „WIRTUALNY SPACER PO LWÓWKU”														
PROJEKT NR 20	AKTYWNOŚĆ TWOJĄ SZANSĄ														
PROJEKT NR 21	CYFROWY ROZWÓJ SAMORZĄDU (NOWE OBSZARY ŚWIADCZENIA E-USŁUG W LWÓWKU)														
PROJEKT NR 22	ZEGARMISTRZOWSKI WOLONTARIAT DLA ZACHOWANIA LWÓWECKIEGO CZASU														

Strukturę organizacyjną przedsięwzięć rewitalizacyjnych Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Lwówek można zdefiniować jako całościowy stosunek między elementami całości lub elementami a całością, rozpatrywany ze względu na współprzyczynianie się elementów do powodzenia całości. Struktura ta powstaje w wyniku tworzenia i wykorzystania istniejących zasobów oraz kształtowania zależności (więzi) organizacyjnych. Struktura taka jest więc siecią przedsięwzięć w celu sprawnego i skutecznego realizowania celów rewitalizacji. Niektóre przedsięwzięcia mają na celu realizację konkretnych zadań rewitalizacyjnych (np.: pomoc społeczna, aktywizacja mieszkańców, edukacja), realizacja innych przyczyni się do poprawy warunków życia i zamieszkania (np. rekreacja, dostępność komunikacyjna, bezpieczeństwo), inne przysłużą się poprawie wizerunku gminy jako ośrodka o dobrych warunkach gospodarowania, atrakcyjnego poznawczo (turystycznie). Celem przedsięwzięć jest więc całościowy działający naprawczy, które mają odniesienie nie tylko w materialnej poprawie struktury, ale także w psychologiczno-społecznej sferze życia człowieka. Zatem, aby osiągnąć cele rewitalizacji należy dokonać właściwego doboru przedsięwzięć, by tworzyły one system organizacyjnie powiązanych zadań, pomiędzy którymi zachodzą zależności, tworzyły więc projekty zintegrowane. Hierarchiczny podział na podstawowe i uzupełniające mówi o znaczeniu działań rewitalizacyjnych, decydować może o etapach ich realizacji, jednak zarówno jedno jak i drugie powinny tworzyć całość pozwalającą na wyprowadzenie obszaru z kryzysu. Taki schemat organizacyjny ukazuje myśl rewitalizacyjną władz gminy i chęć działań w różnych sferach (społecznej, gospodarczej, przestrzennej, technicznej i środowiskowej). W ramach struktury organizacyjnej przedsięwzięć LPR LWÓWEK wyróżnić można cztery rodzaje zależności: operacyjne, funkcjonalne, materialne i niematerialne.

Zależności operacyjne (patrz tabela powyżej) pomiędzy przedsięwzięciami zdefiniowanymi w Lokalnym Programie Rewitalizacji Gminy Lwówek występują w wyniku powiązań przestrzennych (lokalizacyjnych) wybranych przedsięwzięć, które jednocześnie wykazują zbieżność realizacji celów rewitalizacji. Wyróżnić można cztery skupienia projektów. Pierwsze skupia zadania realizowane w ścisłym centrum miasta i służą głównie jego mieszkańcom (projekty: 1-2-3-4-6-8-9-10-16). Ich realizacja wpłynie na jakość życia, bowiem to teren największej aktywności pozadomowej mieszkańców, znajdują się tam najważniejsze usługi (rynek jako miejsce realizacji usług podstawowych, szkoła, kościół, biblioteka, usługi handlu i administracji, bank, park), wszystkie spięte systemem komunikacji która wymaga modernizacji i przekształceń funkcjonalno-organizacyjnych dla zapewnienia bezpieczeństwa i komfortu poruszania. Drugie skupienie obejmuje projekty pozwalające na poprawę bezpieczeństwa podróżujących (zwłaszcza poruszających się pieszo lub rowerem), poprawiają dostępność do terenów rekreacyjnych, edukacji, usług. Projekty: 1-4- 5- 7- 8 wiążą przedsięwzięcia przez system ścieżek, dróg i przejść. To wewnątrz układ komunikacyjny miasta (pieszy i rowerowy), który poprawi zdolność bezkolizyjnego poruszania się po mieście i poza nim, łączy jednocześnie wszystkie najważniejsze miejsca realizacji celów społecznych. Trzecie skupienie obejmuje projekty 4-2-3-6-9-10-17-18-19-22, które służą zachowaniu jednocześnie wartości kulturowych i rozwojowi wartości edukacyjnych. Ten związek wymienionych projektów da możliwość wykorzystania istniejącego potencjału do celów edukacyjnych, poznawczych i turystycznych. Czwarte skupienie obejmuje projekty 1-2-3-6-7—8-9-10-14-15-16-17-16-19-22, których realizacja przyczyni się do zmiany wizerunku gminy. Opracowanie systemu informacji o terenie i systemu informacji wizualnej dla potrzeb turystycznych to jedno z najważniejszych zadań promujących gminę.

Zależności funkcjonalne (patrz tabela powyżej) występują pomiędzy przedsięwzięciami o podobnych lub zbliżonych cechach pozwalających na realizację wybranych potrzeb społecznych (spięte ideowo). Wyróżnia się pięć skupień przedsięwzięć w ramach Lokalnego Programu

Rewitalizacji Gminy Lwówek. Piąte (licząc wszystkie wyróżnione w analizie skupienia) scala projekty o charakterze społecznym, służące mieszkańcom, dzięki którym mogą oni realizować swoje potrzeby (projekty 1-2-3-4-5-6-7-8-9-10-11-12-13-14-15-16-17-18-19-20-21-22). Szóste skupienie obejmuje projekty o charakterze turystycznym i rekreacyjnym (projekty 1-2-3-6-7-8-9-14-15-17-18-19). Siódmy zbiór ma charakter kulturowy i pozwala na zachowanie wartości kulturowych i tradycji (projekty 1-2-18-19). Ósmy zespół projektów (11-12-13-14-15-20-22) ma charakter prospołeczny i pozwala na opiekę oraz pomoc osobom wykluczonym, starszym, niepełnosprawnym.

Zależności materialne (patrz tabela powyżej) związane są z przepływem „materii”, a zatem występują pomiędzy przedsięwzięciami, których realizacja i dalsze funkcjonowanie zależy od fizycznego (drogowego) połączenia pozwalającego na przepływ ludzi i dóbr. Mogą być one inicjowane powiązaniem społecznymi, gospodarczymi, kulturowymi itp., jednakże dopiero fizyczne połączenie daje szansę na sukces przedsięwzięć. Z całego zbioru 22-ch wyróżnić można dwa przedsięwzięcia, dzięki którym reszta może zostać uaktywniona i zrealizowana. To projekty 2, 18. Projekt 2 oddziałuje aktywnie na przedsięwzięcia 2, 3, 6, 8, 9, 18, 19; projekt 18 wpłynie natomiast bezpośrednio na przedsięwzięcia 1, 3, 7, 17, 19 i 22.

Zależności niematerialne (patrz tabela powyżej) związane są z przepływem „energii”, łączą te przedsięwzięcia, które pozwalają na przepływ wiedzy, informacji, pamięci kulturowej i tożsamości itp. W przedsięwzięciach podjętych w ramach LPR LWÓWEK wyróżnić można cztery skupienia zależności międzyprojektowych. Skupienie 11 jest znaczące z uwagi na przepływ wiedzy, umiejętności i kompetencji (przedsięwzięcia 15-17-18-20), skupienie 12 obejmuje wirtualny świat informacji (przedsięwzięcia 15-16-19-21), skupienie 13 da wyraz w organizacyjnym uporządkowaniu zasobów wartych poznania (przedsięwzięcia 1-2-3-6-9-13-14-17-22), oraz skupienie 14 pozwalające na kontrolę i bezpieczeństwo mienia i życia publicznego (przedsięwzięcia 4-5-7-8-14-16-17).

Jak zaznaczono na początku tego podrozdziału wszystkie przedsięwzięcia ujęte w programie rewitalizacji tworzą spójną całość, a ich finalizacja może przyczynić się do poprawy sytuacji kryzysowej na obszarze rewitalizacji gminy Lwówek. Ich treść jest tak zdefiniowana, aby poprawiać społeczną, przestrzenną, gospodarczą, techniczną i środowiskową sferę życia mieszkańców. Powyższa analiza wykazała kompatybilność i komplementarność przyjętych zadań, które nie tylko się uzupełniają, ale też współzależą od siebie – tworzą zespół projektów zintegrowanych.

KOMPLEMENTARNOŚĆ PRZESTRZENNA

Komplementarność przestrzenna projektów rewitalizacyjnych ujętych w niniejszym programie oznacza, że przy ich formułowaniu wzięto pod uwagę miejsce planowanej realizacji w różnych częściach obszarów rewitalizacji. W rezultacie zebrano siedem wiązek projektów dla czterech fragmentów obszaru rewitalizacji: Wszystkie obszary zamieszkałe, Rynek, Stary Park, Ulice. Efektem takiego podejścia będzie oddziaływanie zrealizowanych przedsięwzięć na cały obszar rewitalizacji (a nie punktowo, w pojedynczych miejscach). W celu zapewnienia komplementarności przestrzennej projekty ze sobą powiązane (dotyczące jednego fragmentu obszaru rewitalizacji) będą w miarę możliwości realizowane w tym samym czasie (Tabela 21.).

KOMPLEMENTARNOŚĆ PRZEDMIOTOWA

Komplementarność przedmiotowa projektów rewitalizacyjnych polega na dopełnieniu tematycznym działania/projektu. Ich związek wynika z wzajemnych uzupełnień. Projekty skierowane są na osiągnięcie wspólnego lub takiego samego celu, oddziałują na ten sam sektor/branżę (Tabela 22.).

KOMPLEMENTARNOŚĆ PROBLEMOWA

Komplementarność problemowa projektów rewitalizacyjnych ujętych w niniejszym programie polega na osiągnięciu wspólnego lub takiego samego problemu w danym obszarze problemowym. W rezultacie zrealizowane projekty będą oddziaływać na obszary rewitalizacji zarówno w sferze społecznej, gospodarczej, przestrzennej i przyrodniczej (Tabela 23.).

KOMPLEMENTARNOŚĆ PROCEDURALNO-INSTITUCJONALNA

Komplementarność proceduralno-instytucjonalna Lokalnego Programu Rewitalizacji zostanie osiągnięta dzięki połączeniu jego systemu zarządzania i systemu monitoringu z procedurami wynikającymi ze **Strategii Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Gminy Lwówek na lata 2011-2021**. Pozwoli to na efektywne współdziałanie na jego rzecz różnych instytucji oraz wzajemne uzupełnianie się i spójność procedur.

Organami wspólnymi dla Lokalnego Programu Rewitalizacji i Strategii są:

- **Burmistrz Miasta i Gminy Lwówek**, który nadzoruje prace i wdrażanie zadań wynikających z Lokalnego Programu Rewitalizacji i Strategii przez wydziały merytoryczne i jednostki organizacyjne,
- **Referat Gospodarczy Urzędu Miasta i Gminy Lwówek**, który na bieżąco zbiera niezbędne dane i informacje o poczynionych inwestycjach, opracowuje raporty i prezentacje z monitoringu programu rewitalizacji i Strategii, a także wspiera inne jednostki merytoryczne w realizacji poszczególnych projektów rewitalizacyjnych i projektów wynikających z Lokalnego Programu Rewitalizacji i Strategii.
- **Komitet Monitorujący**, który może stanowić kontrolę obywatelską nad prawidłową realizacją programu rewitalizacji i Strategii, jego członkami powinni się stać lokalni liderzy opinii, będący przedstawicielami organizacji społecznych i pozarządowych, instytucji publicznych, przedsiębiorstw, jednostek naukowo-dydaktycznych, instytucji otoczenia biznesu, itp.

W procesie rewitalizacji istotna będzie także rola **Instytucji Zarządzającej Wielkopolskim Regionalnym Programem Operacyjnym na lata 2014-2020**, która prowadzi monitoring programów rewitalizacji i projektów rewitalizacyjnych w całym województwie, w tym także w gminie Lwówek.

Szerzej zadania powyższych organów zostały opisane w rozdziale 10.

KOMPLEMENTARNOŚĆ MIĘDZYOKRESOWA

Komplementarność międzyokresowa projektów rewitalizacyjnych ujętych w niniejszym Lokalnym Programie Rewitalizacji polegać będzie na kontynuacji działań zapoczątkowanych w ubiegłych latach. W tym czasie podjęto działania zarówno w sferze infrastrukturalnej, jak i społecznej (Tabela 24.).

KOMPLEMENTARNOŚĆ ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA

Komplementarność źródeł finansowania projektów rewitalizacyjnych ujętych w niniejszym Lokalnym Programie Rewitalizacji polegać będzie na umiejętnym łączeniu wsparcia ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, oraz środków własnych z wykluczeniem ryzyka podwójnego dofinansowania. Polegać ona będzie także na zdolności łączenia prywatnych i publicznych źródeł finansowania (Tabela 25.).

Tabela. 21. Komplementarność przestrzenna (opracowanie własne)

MIEJSCE REALIZACJI
PROJEKTU

PROJEKTY PLANOWANE (PODSTAWOWE)

PROJEKTY POZOSTAŁE (UZUPEŁNIAJĄCE)

MIEJSCE REALIZACJI PROJEKTU	PROJEKTY PLANOWANE (PODSTAWOWE)	PROJEKTY POZOSTAŁE (UZUPEŁNIAJĄCE)
WSZYSTKIE OBSZARY ZAMIESZKAŁE	<p>Projekt 1 Modernizacja przestrzeni rynku we Lwówku</p> <p>Projekt 2 Ożywienie kulturalne rynku w Lwówku</p> <p>Projekt 3 Ożywienie turystyczno-rekreacyjne rynku we Lwówku</p> <p>Projekt 4 Przebudowa wraz z rozbudową sieci kanalizacji deszczowej w centrum Lwówka</p> <p>Projekt 5 Przebudowa ul Wittmanna w Lwówku</p> <p>Projekt 6 Modernizacja budynku Urzędu Miasta i Gminy w Lwówku</p> <p>Projekt 7 Zagospodarowanie terenu przy ul. Źródlanej w Lwówku</p> <p>Projekt 8 Organizacja ruchu i miejsc parkingowych w centrum Lwówka</p> <p>Projekt 9 Renowacja kościoła parafialn. w Lwówku wraz z otoczeniem</p> <p>Projekt 10 Parafiada – święto parafii w Lwówku</p> <p>Projekt 11 Promocja przedsiębiorczości w regionie</p>	<p>Projekt 12 Utworzenie Centrum Usług Wspólnych przy ul. Powstańców Wlkp. w Lwówku</p> <p>Projekt 13 Utworzenie Domu Dziennego Pobytu Seniora w Lwówku</p> <p>Projekt 14 Budowa boiska sportowego przy Szkole Podstaw. w Lwówku</p> <p>Projekt 15 Utworzenie otwartego publicznego dostępu do Internetu</p> <p>Projekt 16 Budowa systemu monitoringu w centrum Lwówka</p> <p>Projekt 17 Zaadoptowanie do celów turystycznych podziemnych</p> <p>Projekt 18 Utworzenie Szlaku Historycznego w Lwówku</p> <p>Projekt 19 Utworzenie aplikacji „Wirtualny spacer po Lwówku”</p> <p>Projekt 20 Aktywność Twoją Szansą</p> <p>Projekt 21 Cyfrowy Rozwój Samorządu</p> <p>Projekt 22 Zegarmistrzowskie wolontariat dla zachowania lwów. czasu</p>
RYNEK	<p>Projekt 1 Modernizacja przestrzeni rynku we Lwówku</p> <p>Projekt 2 Ożywienie kulturalne rynku w Lwówku</p> <p>Projekt 3 Ożywienie turystyczno-rekreacyjne rynku we Lwówku</p> <p>Projekt 4 Przebudowa wraz z rozbudową sieci kanalizacji deszczowej w centrum Lwówka</p> <p>Projekt 6 Modernizacja budynku Urzędu Miasta i Gminy w Lwówku</p> <p>Projekt 8 Organizacja ruchu i miejsc parkingowych w centrum Lwówka</p> <p>Projekt 11 Promocja przedsiębiorczości w regionie</p>	<p>Projekt 15 Utworzenie otwartego publicznego dostępu do Internetu</p> <p>Projekt 16 Budowa systemu monitoringu w centrum Lwówka</p> <p>Projekt 18 Utworzenie Szlaku Historycznego w Lwówku</p> <p>Projekt 19 Utworzenie aplikacji „Wirtualny spacer po Lwówku”</p> <p>Projekt 20 Aktywność Twoją Szansą</p> <p>Projekt 22 Zegarmistrzowskie wolontariat dla zachowania lwów. czasu</p>
STARY PARK	<p>Projekt 4 Przebudowa wraz z rozbudową sieci kanalizacji deszczowej w centrum Lwówka</p> <p>Projekt 7 Zagospodarowanie terenu przy ul. Źródlanej w Lwówku</p> <p>Projekt 8 Organizacja ruchu i miejsc parkingowych w centrum Lwówka</p> <p>Projekt 11 Promocja przedsiębiorczości w regionie</p>	<p>Projekt 12 Utworzenie Centrum Usług Wspólnych przy ul. Powstańców Wlkp. w Lwówku</p> <p>Projekt 13 Utworzenie Domu Dziennego Pobytu Seniora w Lwówku</p> <p>Projekt 15 Utworzenie otwartego publicznego dostępu do Internetu</p> <p>Projekt 16 Budowa systemu monitoringu w centrum Lwówka</p> <p>Projekt 17 Zaadoptowanie do celów turystycznych podziemnych</p> <p>Projekt 18 Utworzenie Szlaku Historycznego w Lwówku</p> <p>Projekt 19 Utworzenie aplikacji „Wirtualny spacer po Lwówku”</p> <p>Projekt 20 Aktywność Twoją Szansą</p> <p>Projekt 22 Zegarmistrzowskie wolontariat dla zachowania lwów. czasu</p>
ULICE	<p>Projekt 1 Modernizacja przestrzeni rynku we Lwówku</p> <p>Projekt 4 Przebudowa wraz z rozbudową sieci kanalizacji deszczowej w centrum Lwówka</p> <p>Projekt 5 Przebudowa ul Wittmanna w Lwówku</p> <p>Projekt 8 Organizacja ruchu i miejsc parkingowych w centrum Lwówka</p>	<p>Projekt 16 Budowa systemu monitoringu w centrum Lwówka</p> <p>Projekt 22 Zegarmistrzowskie wolontariat dla zachowania lwów. czasu</p>

Tabela. 22. Komplementarność przedmiotowa (opracowanie własne)

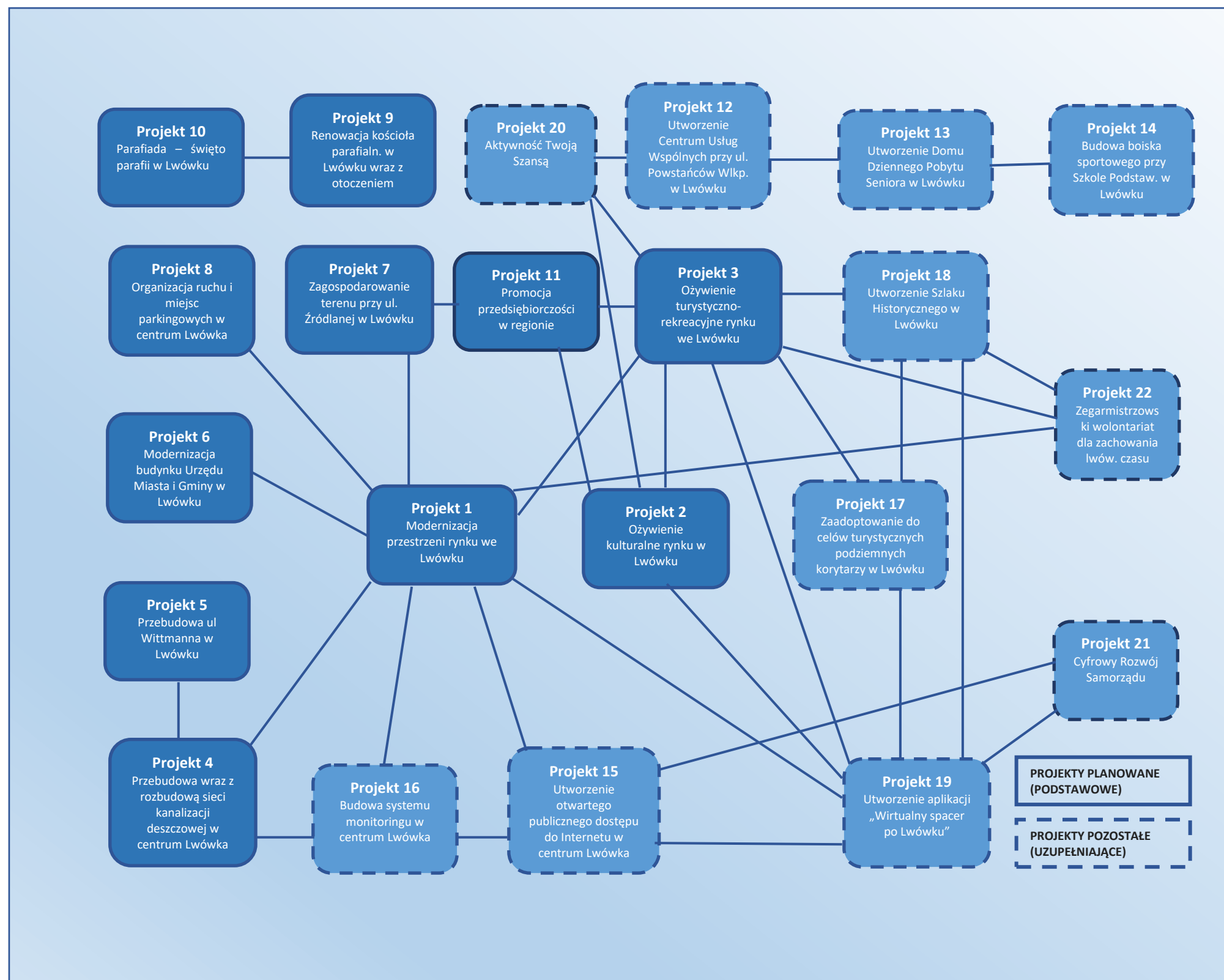

Tabela. 23. Komplementarność problemowa (opracowanie własne)

SFERY DOMINUJĄCE

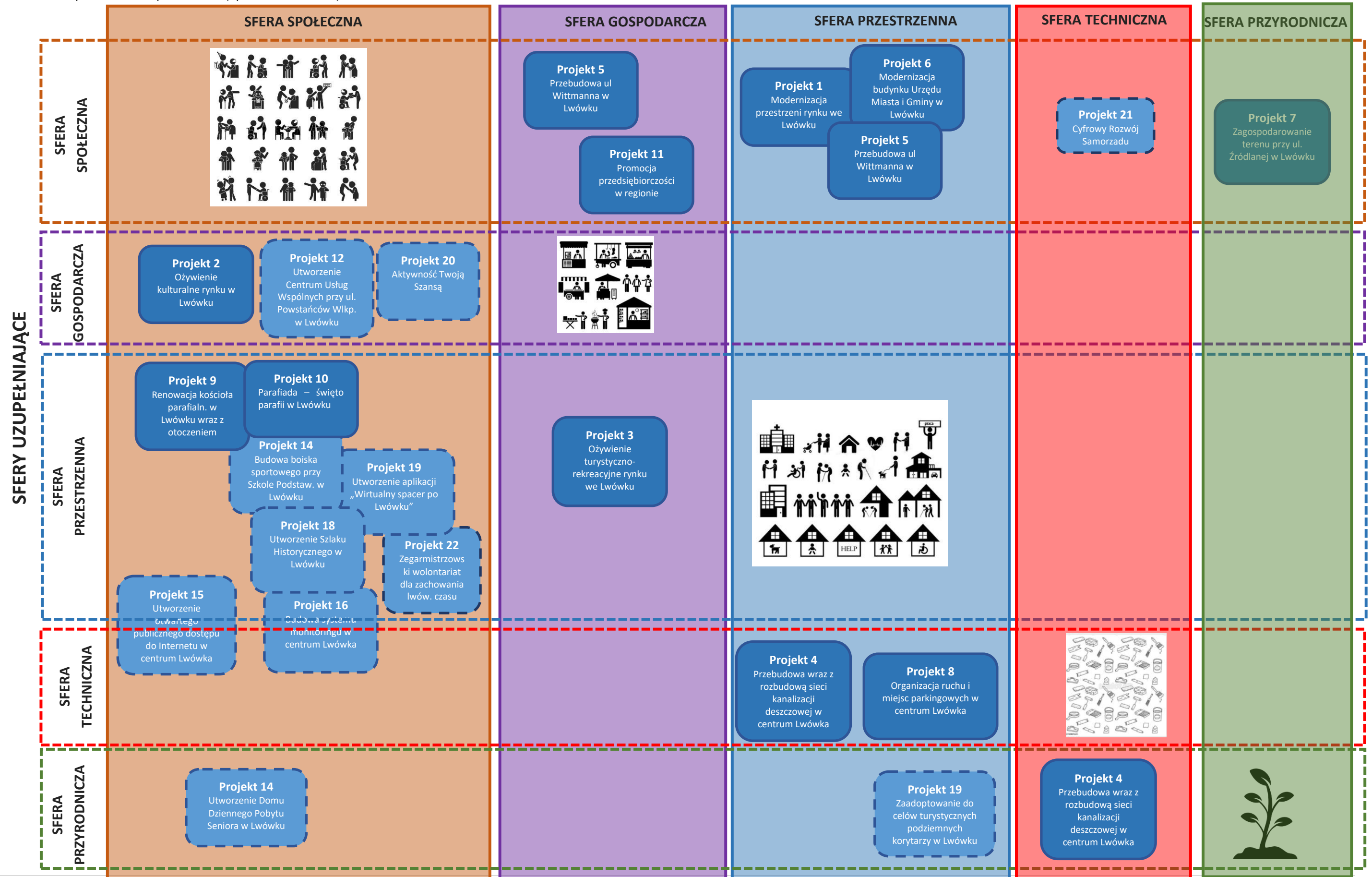

Tabela 24. Komplementarność międzyokresowa (opracowanie własne)

PROJEKTY ZREALIZOWANE W OSTATYNYCH LATACH

PROJEKTY PLANOWANE NA LATA 2017-2023

PROJEKTY ZREALIZOWANE W OSTATYNYCH LATACH

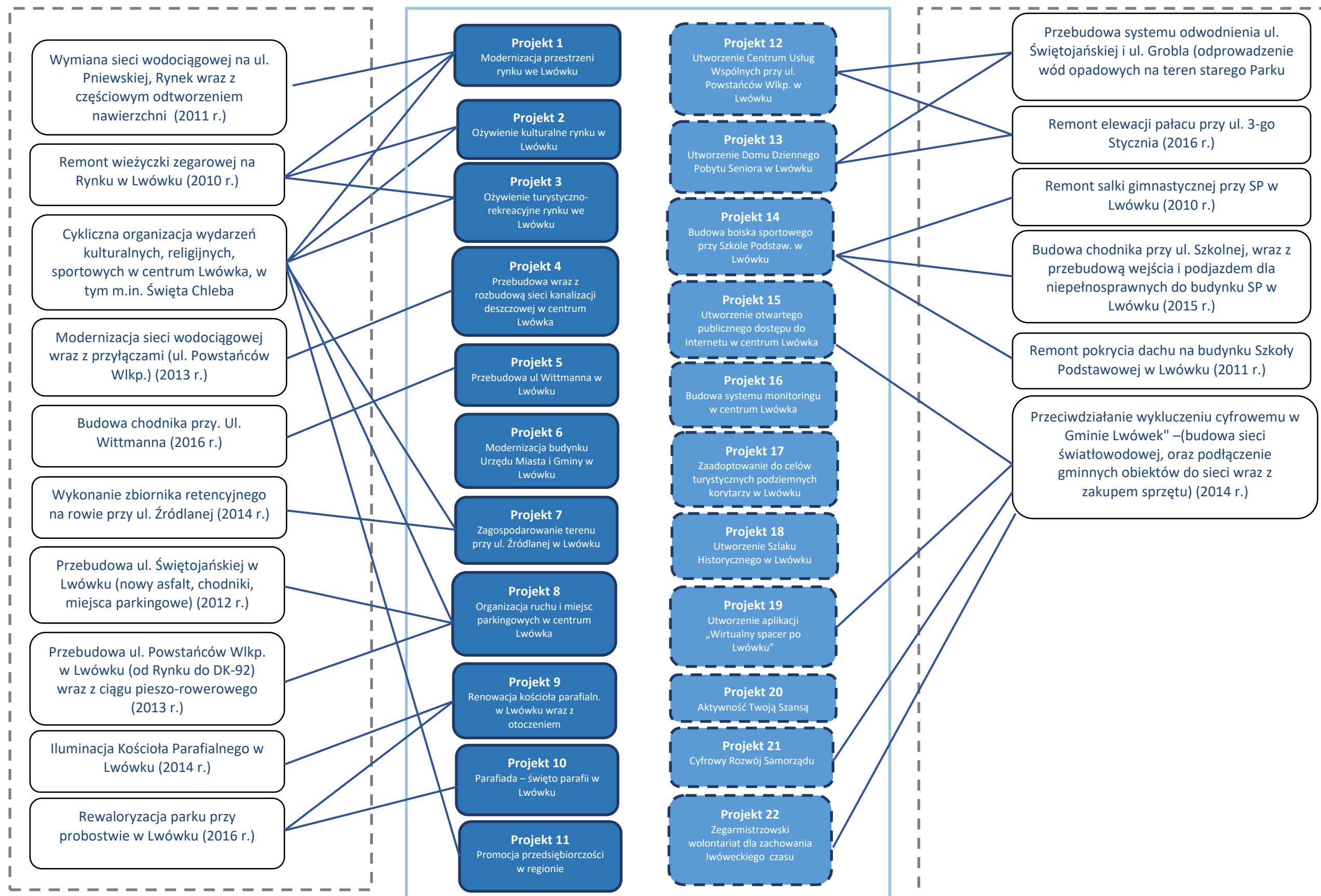

Tabela 25. Komplementarność źródeł finansowania (opracowanie własne)

	PROJEKTY PLANOWANE (PODSTAWOWE)	PROJEKTY POZOSTAŁE (UZUPEŁNIAJĄCE)
EFRR 	<p>Projekt 1 Modernizacja przestrzeni rynku we Lwówku</p> <p>Projekt 4 Przebudowa wraz z rozbudową sieci kanalizacji deszczowej w centrum Lwówka</p> <p>Projekt 5 Przebudowa ul Wittmanna w Lwówku</p> <p>Projekt 7 Zagospodarowanie terenu przy ul. Źródlanej w Lwówku</p> <p>Projekt 8 Organizacja ruchu i miejsc parkingowych w centrum Lwówka</p>	<p>Projekt 12 Utworzenie Centrum Usług Wspólnych przy ul. Powstańców Wlkp. w Lwówku</p> <p>Projekt 13 Utworzenie Domu Dziennego Pobytu Seniora w Lwówku</p> <p>Projekt 14 Budowa boiska sportowego przy Szkole Podstaw. w Lwówku</p> <p>Projekt 15 Utworzenie otwartego publicznego dostępu do Internetu w centrum Lwówka</p> <p>Projekt 16 Budowa systemu monitoringu w centrum Lwówka</p> <p>Projekt 17 Zaadoptowanie do celów turystycznych podziemnych korytarzy w Lwówku</p> <p>Projekt 18 Utworzenie Szlaku Historycznego w Lwówku</p> <p>Projekt 19 Utworzenie aplikacji „Wirtualny spacer po Lwówku”</p>
EFS 	<p>Projekt 11 Promocja przedsiębiorczości w regionie</p>	<p>Projekt 20 Aktywność Twoją Szansą</p>
ŚRODKI PUBLICZNE	<p>Projekt 2 Ożywienie kulturalne rynku w Lwówku</p> <p>Projekt 3 Ożywienie turystyczno-rekreacyjne rynku we Lwówku</p> <p>Projekt 6 Modernizacja budynku Urzędu Miasta i Gminy w Lwówku</p> <p>Projekt 9 Renowacja kościoła parafialn. w Lwówku wraz z otoczeniem</p> <p>Projekt 10 Parafiada – święto parafii w Lwówku</p>	<p>Projekt 22 Zegarmistrzowskie wolontariat dla zachowania lwów. czasu</p> <p>Projekt 21 Cyfrowy Rozwój Samorządu</p> <p>Projekt 15 Utworzenie otwartego publicznego dostępu do Internetu w centrum Lwówka</p> <p>Projekt 16 Budowa systemu monitoringu w centrum Lwówka</p> <p>Projekt 17 Zaadoptowanie do celów turystycznych podziemnych korytarzy w Lwówku</p> <p>Projekt 18 Utworzenie Szlaku Historycznego w Lwówku</p> <p>Projekt 19 Utworzenie aplikacji „Wirtualny spacer po Lwówku”</p>
ŚRODKI PRYWATNE	<p>Projekt 9 Renowacja kościoła parafialn. w Lwówku wraz z otoczeniem</p> <p>Projekt 10 Parafiada – święto parafii w Lwówku</p>	

Rozdział 6. RAMY FINANSOWE

Poniżej zostały przedstawione ramy finansowe projektów ujętych w niniejszym programie, poprzez prezentację ich szacunkowej wartości oraz indykatywnych wielkości środków finansowych możliwych do wykorzystania w ramach działań ujętych w Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Wielkopolskiego na lata 2014-2020 (WRPO 2014+). Ważnym źródłem finansowania projektów będą środki publiczne gminy Lwówek, które stanowią wkład własny przy realizacji projektów ze źródeł zewnętrznych, a w niektórych przypadkach będą jedynym źródłem finansowania projektu. Przewiduje się, że środki gminy Lwówek stanowią będą ok. 2 219 500 zł, środki Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) ok. 6 120 000 zł, a środki Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) ok. 25 500 zł. Prowadzone będą także działania zachęcające inwestorów prywatnych do włączenia się w proces finansowania projektów. Należy zaznaczyć, że w przypadku braku otrzymania zewnętrznego finansowania zaplanowane w Lokalnym Programie Rewitalizacji projekty będą realizowane z własnych ze środków publicznych Urzędu Miasta i Gminy oraz Starostwa Powiatowego, będą one jednak zapewne bardziej rozciągnięte w czasie.

Tabela 26. Ramy finansowe projektów rewitalizacyjnych

l. p.	nazwa przedsięwzięcia	zakres przedmiotowy przedsięwzięcia	podmiot realizujący (partnerstwo)	zakres czasowy	planowane źródło finansowania	szacunkowy koszt
1.	Modernizacja przestrzeni rynku w Lwówku	Stworzenie reprezentacyjnej przestrzeni publicznej Rynku integrującej mieszkańców i innych użytkowników, która zapewni miejsce dla handlu (zachowanie funkcje targowe), komunikacji (zachowanie przystanku autobusowego, uregulowanie ruchu drogowego i miejsc parkingowych) i wypoczynku (stworzenie miejsc dla wydarzeń kulturalnych, koncertów, obrzędów).	Gmina Lwówek	2018-2020	Środki UE (EFRR), środki własne gminy	5.000.000 zł, w tym środki UE 4.250.000 zł
2.	Ożywienie kulturalne rynku w	Ożywienie kulturalne Rynku poprzez organizację cyklicznych	Gmina Lwówek	2020-2023	Środki własne gminy	50.000 zł na rok

	Lwówku	wydarzeń integrujących mieszkańców obszaru rewitalizacji				
3.	Ożywienie turystyczno-rekreacyjne rynku w Lwówku	Ożywienie turystyczno-rekreacyjne Rynku poprzez stworzenie punktu informacji turystyczno-historycznej i miejsc wypoczynku integrujących mieszkańców obszaru rewitalizacji.	Gmina Lwówek	2020-2023	Środki własne gminy	150.000 zł
4.	Przebudowa wraz z rozbudową sieci kanalizacji deszczowej w centrum Lwówka	Poprawa warunków życia na obszarze rewitalizacji poprzez modernizację sieci kanalizacji deszczowej.	Gmina Lwówek	2017-2020	Środki UE (EFRR), środki własne gminy	1.000.000 zł, w tym środki UE 850.000 zł
5.	Przebudowa ulicy Wittmanna w Lwówku	Ożywienie społeczno-gospodarcze obszaru rewitalizacji poprzez zapobieganie degradacji stanu fizycznego przestrzeni publicznej – ulicy Wittmanna.	Powiat nowotomyski Partner: Gmina Lwówek	2018-2019	Środki UE (EFRR), środki własne gminy	1.000.000 zł, w tym środki UE 850.000 zł
6.	Modernizacja budynku urzędu miasta i gminy w Lwówku	Poprawa dostępu do usług publicznych poprzez modernizację budynku Urzędu Miasta i Gminy.	Gmina Lwówek	2018-2019	Środki własne gminy	250.000 zł
7.	Zagospodarowanie terenu przy ul. źródlanej w Lwówku	Stworzenie przestrzeni integracji społecznej dla różnych grup społecznych, stanowiącej alternatywę, a jednocześnie uzupełnienie dla przestrzeni Rynku.	Gmina Lwówek	2019-2020	Środki UE (EFRR), środki własne gminy	200.000 zł, w tym środki UE 170.000 zł

8.	Organizacja ruchu i miejsc parkingowych w centrum Lwówka	Uporządkowanie zasad ruchu drogowego i parkowania w centrum Lwówka, w celu poprawy jakości życia i gospodarowania w mieście.	Gmina Lwówek	2018-2020	Środki UE (EFRR), środki własne gminy	b.d.
9.	Renowacja kościoła parafialnego w Lwówku wraz z otoczeniem	Poprawa stanu obiektów i terenu istotnych dla mieszkańców obszaru rewitalizacji.	Gmina Lwówek Partner: Parafia rzymskokatolicka NMP Wniebowziętej, św. Jana Chrzciciela i św. Jana Ewangelisty w Lwówku	2018-2023	Środki własne gminy	500.000 zł
10.	Parafiada – święto parafii w Lwówku	Integracja mieszkańców obszaru rewitalizacji i innych parafian.	Gmina Lwówek Partner: Parafia rzymskokatolicka NMP Wniebowziętej, św. Jana Chrzciciela i św. Jana Ewangelisty w Lwówku	2017-2023	Środki własne gminy	5000 zł na rok
11	Promocja przedsiębiorczości w regionie	Wsparcie merytoryczne, organizacyjne i administracyjne dla mieszkańców obszaru rewitalizacji przy rozpoczynaniu działalności gospodarczej.	Gmina Lwówek Partner: Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lwówku	2017-2023	Środki UE (EFS), środki własne gminy	30.000 zł, w tym środki UE 25.500 zł
12.	Utworzenie centrum usług wspólnych przy ul. Powstańców Wlkp. w Lwówku	Celem przedsięwzięcia jest utworzenie Centrum Usług Wspólnych w mieście Lwówek, jako miejsca w którym będą realizowały swoje zadania podmioty działające na rzecz społeczności lokalnej miasta	Gmina Lwówek	n.d.	Środki UE (EFRR), środki własne gminy	n.d.

13.	Utworzenie domu dziennego pobytu seniora w Lwówku	Celem projektu jest stworzenie warunków dla dziennego pobytu osób z grupy docelowej	Gmina Lwówek	n.d.	Środki UE (EFRR), środki własne gminy	n.d.
14.	Budowa boiska sportowego przy szkole podstawowej w Lwówku	Celem przedsięwzięcia jest budowa boiska sportowego przy szkole podstawowej w mieście Lwówek	Gmina Lwówek	n.d.	Środki UE (EFRR), środki własne gminy	n.d.
15.	Utworzenie otwartego publicznego dostępu do Internetu w centrum Lwówka	Projekt ma być oparty o istniejącą już sieć światłowodową Internetu szerokopasmowego wybudowaną na terenie miasta Lwówek w 2014 roku	Gmina Lwówek	n.d.	Środki własne gminy	n.d.
16.	Budowa systemu monitoringu w centrum Lwówka	Celem projektu jest budowa systemu monitoringu w centrum miasta Lwówek. W ramach projektu przewiduje się utworzenie sieci monitoringu na bazie istniejącej sieci światłowodowej.	Gmina Lwówek	n.d.	Środki własne gminy	n.d.
17.	Zaadaptowanie do celów turystycznych podziemnych korytarzy w Lwówku	Celem przedsięwzięcia jest zaadaptowanie do celów turystycznych podziemnych korytarzy w mieście Lwówek.	Gmina Lwówek	n.d.	Środki własne gminy	n.d.
18.	Utworzenie szlaku historycznego we Lwówku	Celem przedsięwzięcia jest wytyczenie szlaku historycznego ukazującego dzieje rozwoju miasta i życia	Gmina Lwówek	n.d.	Środki własne gminy	n.d.

		jego mieszkańców.				
19.	Utworzenie aplikacji „wirtualny spacer po Lwówku”	Celem projektu jest stworzenie aplikacji internetowej – wirtualnego spaceru po mieście i gminie Lwówek jako miejsca posiadającego cenny zasób dóbr kulturowych i przyrodniczych	Gmina Lwówek	n.d.	Środki własne gminy	n.d.
20.	Aktywność Twoją szansą	Celem projektu wsparcie oraz promocja przedsiębiorczości i samozatrudnienia poprzez organizację szkoleń.	Gmina Lwówek Partner: Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lwówku	n.d.	Środki UE (EFS), środki własne gminy	n.d.
21	Cyfrowy Rozwój Samorządu	Celem przedsięwzięcia jest wdrożenie rozwiązań informatycznych poprawiających efektywność zarządzania, szkolenia dla pracowników jst oraz komunalnych osób prawnych oraz poprawę stanu bezpieczeństwa informacji w gminie Usprawnieniu ulegnie proces współpracy pomiędzy mieszkańcami a zespołem zarządzającym gminą.	Gmina Lwówek Partnerzy projektu: gminy: Białośliwie, Jutrosin, Kołaczkowo, Nekla, Pakosław, Pępowo, Piaski, Rawicz, Święciechowa, Turek gmina wiejska, Wągrowiec gmina wiejska, Wielichowo, Zagorów	n.d.	Wielkopolski Ośrodek Kształcenia i Studiów Samorządowych w Poznaniu	n.d.
22.	Zegarmistrzowski wolontariat dla zachowania lwóweckiego czasu	Celem projektu jest budowa społeczeństwa obywatelskiego i zaangażowanie społeczności w historyczny proces rozwoju miasta.	Gmina Lwówek	n.d.	Środki własne gminy	n.d.

Rozdział 7. PODSUMOWANIE STRATEGICZNEJ OCENY

ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Na podstawie art. 57 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (tekst jednolity Dz.U. 2016 poz. 353), w dniu 22 listopada 2016 roku Burmistrz Gminy Lwówek zwrócił się o zajęcie stanowiska przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu i Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Poznaniu co do konieczności przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu dokumentu pt.: Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Lwówek na lata 2017-2023.

W opinii organu opracowującego projekt Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Lwówek nie stanowi on dokumentu wymagającego przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, wymienionych w art. 46 pkt. 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*, jak również nie wyznacza ram dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, a realizacja jego postanowień nie spowoduje znaczącego oddziaływania na środowisko (art. 47 ww. ustawy).

Biorąc pod uwagę powyższe na podstawie art. 57 ust. 1 pkt 2 zwrócono się z prośbą o uzgodnienie braku konieczności przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Lwówek. Zgodnie z art. 49 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie (...) przedstawiono stosowne uzasadnienie w tym zakresie.

Pismem z dnia 23 grudnia 2016 roku nr WOO-III.410.865.2016.JM.1 otrzymano decyzję Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu o braku konieczności przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Rozdział 8. USPOŁECZNIE

Tworzenie Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Lwówek uwzględniało zaangażowanie społeczeństwa na każdym etapie jego prac. Starano się by wszelkie działania, ustalenia, decyzje oparte były na partnerstwie, dialogu społecznym i partycypacji. Na pierwszym spotkaniu konsultacyjnym podjęto dyskusję nad potrzebą i koniecznością opracowania programu rewitalizacji. Słuchając opinii mieszkańców wyznaczono wstępne granice obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Wymagały one późniejszej weryfikacji wskaźnikowej, jednakże wnioski ze spotkania uzmysłowiły i wskazały na istotne problemy miasta Lwówek. Współpraca z mieszkańcami odbywała się także na etapie programowania tzn. w momencie określania wizji, celów, kierunków działań i przedsięwzięć określanych w programie rewitalizacji. Ów współdziałanie owocowało listą propozycji (pomysłów) wspierających społeczny, gospodarczy i przestrzenny rozwój miejscowości. Zgłaszane przedsięwzięcia były ze sobą powiązane problemowo, niektóre były zależne, inne wzmacniały i aktywizowały kolejne przedsięwzięcia. Wśród interesariuszy biorących udział w opracowaniu Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Lwówek, na różnych etapach procesu, znaleźli się:

- mieszkańcy obszaru rewitalizacji oraz właściciele, użytkownicy wieczysti nieruchomości i podmioty zarządzające nieruchomościami znajdującymi się na tym obszarze;
- mieszkańcy pozostałej części gminy,
- podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze miasta i gminy działalność gospodarczą;
- podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze miasta i gminy działalność społeczną,
- pracownicy różnych jednostek organizacyjnych samorządu terytorialnego
- przedstawiciele władzy publicznej,
- przedstawiciele organizacji pozarządowych.

Przy opracowywaniu Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Lwówek zastosowano następujące formy uspołecznia:

- informowanie – wykorzystano tę formę w bardzo wstępnej fazie przygotowań do opracowania projektu rewitalizacji. Ponieważ jest to najprostsza forma uczestnictwa, angażuje obywateli w bardzo niewielkim stopniu. Działania władz sprowadzają się do poinformowania obywateli o decyzjach ich dotyczących.
- konsultowanie - wykorzystano tę formę rozbudowując ją o metody i narzędzia partycypacyjno-konsultacyjne (wyjaśnienia poniżej). Pozwoliło to na zwiększony udział obywateli w prowadzonych działaniach. Poza poinformowaniem, dano obywatelom możliwość wypowiedzenia się na temat planowanych działań. Osoby uczestniczące w konsultacjach występowały niejako w roli „doradców”, których pytano o zdanie i opinie w konkretnej sprawie. Głosy obywateli były rozważane i była oceniana ich przydatność w procesie zmian rewitalizacyjnych. Obecnie, ze względu między innymi na regulacje prawne, jest to jedna z najpopularniejszych form partycypacji obywatelskiej w Polsce.
- współdecydowanie – wykorzystano tę formę na etapie programowania i w momencie definiowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Władze przekazały obywatelom, na wspomnianym etapie kształtowania programu rewitalizacji, części kompetencji (i tym samym odpowiedzialności) dotyczących podejmowanych działań i decyzji. Władze Miasta i Gminy

Lwówek wychodzą z założenia, że „ludzie wiedzą lepiej, czego im potrzeba”. Tym samym obywatele mają realny wpływ na, dotyczące ich (bezpośrednio lub pośrednio) planowane działania.

Podczas spotkań zapewniono interesariuszom szerokie uczestnictwo w dialogu. Istniała możliwość osobistej aktywności (bezpośredniej, na forum), biernej aktywności (poprzez e-mail lub głos w postaci pisma/notatki), umożliwiono także spotkania niepubliczne, zapewniające komfort rozmowy lub zgłoszenia uwag lub propozycji.

Konsultacje społeczne przeprowadzone były w następujących formach aktywnego uczestnictwa interesariuszy i za pomocą społecznych metod lub narzędzi partycypacyjno-konsultacyjnych:

- 1) przez spotkanie otwarte, które jest jednym z najczęściej stosowanych narzędzi partycypacyjnych. W spotkaniu wzięli udział wszyscy zainteresowani obywatele, którzy mogli formułować swoje uwagi oraz zadawać pytania przedstawicielom władz bądź ekspertom. Moderatorami spotkania byli eksperci opracowujący program LPR. Spotkanie otwarte służyło nie tylko zgłaszaniu przez mieszkańców ich wniosków czy propozycji zmian, ale także wymienianiu się opiniami między sobą. Dużą zaletą takiej formy prowadzenia konsultacji jest zebranie w jednym miejscu osób i środowisk, które zazwyczaj nie prowadzą ze sobą rozmów oraz nie próbują wypracować wspólnego planu czy rozwiązań. Udział przedstawicieli władz gwarantuje uwzględnienie opinii zgłaszanych przez mieszkańców w gminnych opracowaniach tematycznych, planach zagospodarowania czy rozwoju. Pojawiające się podczas dyskusji zagadnienia, nie tylko zostały uwzględnione w procesie tworzenia programu rewitalizacji, ale dały wskazówki dla władz gminnych co do dalszych kierunkowych działań projektowych i strategicznych. Podczas przygotowywania spotkania otwartego zadbano o zakrojoną na odpowiednią skalę akcję informacyjną (plakaty, informacje na stronach internetowych i portalach społecznościowych), zapewniającą jak najszerszy udział zainteresowanych osób. Istotny był również optymalny dobór miejsca w którym spotkanie się odbyło. Od warunków bowiem, w jakich przebiega rozmowa, mierze zależy w dużej sukces spotkania. Spotkanie otwarte nie jest gremium decyzyjnym, a zebrane na nim informacje mają w zamierzeniu służyć jako propozycje skierowane do decydentów. Niemniej jednak organizacja takiego spotkania pozwala na aktywne współdziałanie mieszkańców w podejmowaniu decyzji dotyczących ich otoczenia – co jest kluczowym elementem partycypacji społecznej. Tę formę zastosowano na wstępnym, pierwszym spotkaniu z mieszkańcami.
- 2) przez punkt konsultacyjny w którym mieszkańcy mogli zapoznać się z materiałami informacyjnymi, złożyć swoje opinie i uwagi, przedyskutować z kompetentnymi osobami interesujące ich kwestie. Punkt zlokalizowany był w urzędzie, w miejscu ogólnodostępnym, co w pewien sposób „oswoiło” przestrzeń urzędu dla mieszkańców, dając im możliwość otwartego wyrażenia swoich opinii, próśb czy wątpliwości. W punkcie dyżur pełnili eksperci (urzędnicy) dysponujący wiedzą na określony temat i byli gotowi do podzielenia się tą wiedzą z mieszkańcami. Punkt konsultacyjny to skuteczne narzędzie informacyjne stosowane w konsultacjach. Mieszkańcy uczestniczyli w nich niejako spontanicznie, wyrażając w obecności urzędników swoje zdanie bez konieczności przychodzenia na bardziej „oficjalne” spotkania. Tę formę zastosowano w kolejnych etapach prac nad programem rewitalizacji, tj. w czasie zbierania propozycji przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Była to forma uzupełniająca formę konsultacji *charette*.

- 3) przez diagnozę lokalną, która jest niezbędną podstawą wszelkich procesów partycypacyjnych i konsultacyjnych. Diagnoza odbyła się w formie ankietyzacji podczas publicznego festiwalu Święto Chleba i pozwoliła ustalić, czy przyjęte działania rewitalizacyjne są zgodne z oczekiwaniami. W czasie ankietyzacji odkryto problemy, które z perspektywy mieszkańców stanowią rzeczywiste (a często niedostrzegane przez decydentów) utrudnienia. Podczas przeprowadzonych jakościowych badań uzyskano materiał od mieszkańców miasta, przyległych gminnych miejscowości, a także od osób przyjezdnych, korzystających z dóbr usług i infrastruktury miasta. Wnioski z uzyskanej ankietyzacji podano w opisie na końcu niniejszego podrozdziału.
- 4) przez spotkanie przeprowadzone metodą Charette, udało się zebrać w jednym pomieszczeniu osoby reprezentujące różne środowiska oraz będących specjalistami w różnych dziedzinach (m.in.: prawnicy, architekci, urzędnicy, działacze społeczni) oraz zaprosić ich do wspólnej dyskusji prowadzonej przez moderatora. Przedmiotem konsultacji były przedsięwzięcia (projekty) ustalone we wcześniejszej fazie opracowania programu rewitalizacji. W czasie spotkania przeyskutowano kwestię zagospodarowania głównej przestrzeni miejskiej - rynku. Wynikiem dyskusji były konkretne propozycje oraz zalecenia dotyczące omawianego zagadnienia. Metoda Charette pozwala na zebranie praktycznych pomysłów oraz przedstawienie różnych punktów widzenia, a także na współpracę środowisk zazwyczaj nie działających wspólnie. Każdy z uczestników ma okazję do zaprezentowania swoich potrzeb oraz do poznania potrzeb pozostałych osób. Uczestnicy spotkania wspólnie opracowują rekomendacje dotyczące ustalane projektu.
- 5) W formie elektronicznej na uprzednio uzgodnione między interesariuszami adresy poczty elektronicznej pozwalającej na stały, pełny, nieskrępowany, całodobowy kontakt z zespołem opracowującym program rewitalizacji.

Spotkania i konsultacje społeczne odbyły się w następujących terminach: 18 sierpnia 2016, 27 sierpnia 2016 (w formie ankietyzacji podczas Lwóweckiego Święta Chleba) oraz 07 października 2016. Ponadto w trakcie wizyt studyjnych służących poznaniu uwarunkowań (w okresie czerwiec - lipiec - sierpień 2016) przeprowadzono indywidualne rozmowy z mieszkańcami. Wymienione różne formy społecznych konsultacji (w formie elektronicznej, ankietyzacji, wniosków zgłaszanych przez mieszkańców poprzez indywidualne rozmowy lub dyskusje w trakcie spotkań publicznych) pozwoliły na zdobycie wiedzy na temat potrzeb, wymagań i preferencji mieszkańców miasta, wyznaczyły zadania, których realizacja jest konieczna dla podniesienia jakości życia i zamieszkania społeczności. Prowadzone dyskusje i debaty ukazały problemy pięciu sfer życia ludności: społecznej, gospodarczej, przestrzennej, technicznej i środowiskowej, które uzmysłowiły władzom gminnym potrzebę działań w różnych kierunkach aktywizacji. Należy wzmocnić i wesprzeć przedsięwzięcia na rzecz dzieci i młodzieży oraz osób wykluczonych społecznie. Uwypuklono konieczność ochrony zdrowia i bezpieczeństwa mieszkańców, a także utworzenia miejsc integracji społecznej, rekreacji i edukacji. Mieszkańcy zgłosili chęć posiadania warunków do prowadzenia działalności gospodarczej i umożliwienia ich aktywizacji zawodowej. Sygnalizowali potrzebę aktywizacji turystycznej i modernizacji infrastruktury, która poprawiłaby dostępność komunikacyjną, warunki techniczne zamieszkania, pozwoliłaby na lepszy dostęp do Internetu. Poprawa stanu infrastruktury komunikacyjnej, telekomunikacyjnej i sieciowej przyczyni się do poprawy funkcjonalności miasta, ograniczy lub nawet zniweluje problemy społeczne, wpłynie na estetykę i wizerunek miasta jako ośrodka aktywnego gospodarzo, zapewniającego dogodne warunki życia, w którym widoczne są

relacje partnerskie (społeczne i gospodarcze), a jakość zagospodarowania przestrzeni jest bardzo wysoka.

Sposób włączania mieszkańców, przedsiębiorców i innych podmiotów i grup aktywnych na kolejnych etapach realizacji programu

Szerokie upowszechnienie informacji o rewitalizacji i partycypacyjny model opracowywania „Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Lwówek na lata 2017-2023” będzie się przekształcał w partycypacyjny model wdrażania, a wokół grupy uczestniczącej w pracach nad dokumentem będą pojawiały się kolejne podmioty lokalne angażujące się w działania rewitalizacyjne. Bez pełnej oraz aktywnej współpracy pomiędzy sektorem społecznym, gospodarczym i publicznym, wdrażanie zaplanowanych w ramach niniejszego dokumentu projektów rewitalizacyjnych nie ma szans powodzenia. Jedynie ścisła współpraca stanowi gwarancję pełnego sukcesu. Mając powyższe na uwadze należy stwierdzić, że określenie jasnych zasad i sposobów współuczestnictwa wszystkich interesariuszy jest niezwykle istotne i stanowi zasadniczy element w celu osiągnięcia zgodności podejmowanych działań z potrzebami i oczekiwaniami lokalnego społeczeństwa, ograniczenia występowania konfliktów oraz kosztów ich rozwiązywania, a także stanowi podstawą wzmocnienia społeczeństwa obywatelskiego.

Ranga równoprawnej współpracy w procesie rewitalizacji obszarów objętych kryzysem jest niezwykle istotna, nie tylko ze względu na społeczną użyteczność Lokalnego Programu Rewitalizacji, lecz również w zakresie wymogów stawianych przez Unię Europejską. Mając to na uwadze, już od samego początku tworzenia Programu szczególną funkcję - zarówno opiniotwórczą, jak i ważnego kreatora zdarzeń w Programie, przypisano społeczności lokalnej (obejmującej nie tylko samych mieszkańców, lecz również przedsiębiorców i innych grup aktywnych). Kluczowe jest tu również powołanie Zespołu ds. rewitalizacji. Silne umocowanie czynnika społecznego w procesie realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji gwarantuje wypracowanie spójnego i wspólnego sposobu działania ponad jednostkowymi celami partnerów procesu (władz lokalnych, beneficjentów Programu, podmiotów włączanych) i da rzeczywisty impuls do rozwoju terenów rewitalizowanych i w konsekwencji całej gminy.

Kooperacja międzysektorowa w ramach wdrażania Lokalnego Programu Rewitalizacji zachodzić będzie na 3 płaszczyznach: merytorycznej – poprzez zespołowe podejmowanie decyzji, a także rozwiązywanie problemów; organizacyjnej – poprzez włączanie specyficznych i unikalnych zasobów oraz kompetencji charakterystycznych dla danego sektora i wzajemnym ich uzupełnianiu podczas realizacji wspólnych projektów; finansowej – poprzez zapewnienie wkładu własnego w realizację określonych przedsięwzięć.

Współuczestniczenie trzech wyżej wymienionych sektorów w realizację zapisów Lokalnego Programu Rewitalizacji odbywać się będzie w oparciu o następujące zasady:

- respektowania własnych potrzeb oraz możliwości,
- kompromisowego rozwiązywania problemów,
- przejrzystość podejmowanych działań,
- otwarty dialog z mieszkańcami.

Wśród instrumentów wpierających pełniejszą realizację zasady partnerstwa należy wymienić:

- wykorzystanie stron internetowych gminy m.in. do promocji Lokalnego Programu Rewitalizacji wraz z informowaniem o warunkach włączenia się do Programu z nowymi działaniami i projektami w ramach aktualizacji dokumentu; informowania o możliwości pozyskania środków na projekty z celami rewitalizacji;

- uwzględnienie w bieżącej pracy Urzędu Miasta i Gminy Lwówek potrzeby koordynacji działań programowych i planistycznych, dostosowanych do zapisów Lokalnego Programu Rewitalizacji, co ściśle łączy się ze sposobnością wykorzystywania do poszerzania bazy inwestycji publicznych oraz do włączania partnerów społecznych w system finansowania i realizacji gminnych inwestycji;
- inaugurowanie i organizowanie dyskusji publicznej, związanej z zasadniczymi fazami procesu rewitalizacji, bądź zmianami mogącymi wpłynąć na jego realizację z udziałem: przedstawicieli władz, regionu, instytucji uczestniczących w realizacji polityki regionalnej, Zespołu ds. rewitalizacji i innych zainteresowanych partnerów społeczno-gospodarczych (przedstawiciele organizacji pozarządowych, nauki, kultury, biznesu, itp.)

Wśród instrumentów włączających społeczność lokalną w działania rewitalizacyjne należy wymienić:

- specjalnie organizowane w szkołach lekcje poświęcone rozwojowi społeczno-gospodarczemu oraz rewitalizacji;
- organizowanie w szkołach konkursów plastycznych o tematyce rewitalizacyjnej – np. „Moja gmina za 5 lat”,
- konkursy na koncepcje architektoniczno-urbanistyczne zagospodarowania terenów rewitalizowanych,
- warsztaty dotyczące przedsięwzięć rewitalizacyjnych oraz wspólnego podejmowania nowych aktywności realizowane z uwzględnieniem technik partycypacyjnych,
- uroczystości związane z zakończeniem realizacji projektów,
- festyny i święta, w ramach których poruszana będzie tematyka rewitalizacyjna

Istotnym punktem procesu rewitalizacji jest uwzględnianie w nim udziału społeczeństwa nie tylko na etapie planowania i wdrażania, ale także w momencie oceny efektów wdrożenia Lokalnego Programu Rewitalizacji. Niezwykle ważnym elementem jest podsumowanie efektów procesu rewitalizacji oraz prognoza ich trwałości oraz efektów synergicznych i mnożnikowych. Przedmiotem oceny końcowej jest nie tylko zweryfikowanie, czy cele rewitalizacji zostały całkowicie osiągnięte, ale również ocena trwałości osiągniętego stanu, w tym przede wszystkim dalszego rozwoju społeczno-gospodarczego obszaru rewitalizacji. Na tym etapie podejmuje się również decyzje o ewentualnej konieczności przedłużenia działań rewitalizacyjnych. Realizacja tego etapu nie jest możliwa bez partycypacji społecznej.

Ewaluacja Lokalnego Programu Rewitalizacji winna obejmować diagnozę czynników społecznych, gospodarczych, przestrzenno-funkcjonalnych i techniczno-środowiskowych obszaru rewitalizacji opartą na wskaźnikach oraz opiniach mieszkańców. Partycypacja społeczna na etapie ewaluacji procesu rewitalizacji zagwarantowana jest poprzez uczestnictwo przedstawicieli mieszkańców w pracach Zespołu ds. rewitalizacji oraz w szerokich konsultacjach społecznych. Wśród instrumentów i narzędzi aktywnego włączenia mieszkańców w ocenę efektów Lokalnego Programu Rewitalizacji należy wymienić: badania ankietowe i sondażowe na temat oceny procesów rewitalizacji z wykorzystaniem np. mediów społecznościowych; badania opinii publicznej dot. jakości życia na obszarze rewitalizacji, debaty publiczne na temat postrzegania zmian na obszarze rewitalizacji, warsztaty sektorowe; spacer studyjne, warsztaty z mieszkańcami.

Wyżej wymienione instrumenty powinny być dostosowane do lokalnych warunków oraz możliwości działania. Dla partycypacji społecznej w rewitalizacji ważne są przy tym umiejętności osób animujących proces oraz ich otwartość na współpracę z mieszkańcami i ich organizacjami. Bez owej otwartości i pełnej gotowości do współpracy – instrumenty partycypacji nie będą spełniały swej roli.

ROZDZIAŁ 9. WSKAŹNIKI REALIZACJI

Monitoring powinien opierać się na bieżącej, wieloaspektowej analizie stopnia zmian zachodzących na obszarze rewitalizacji, w tym sytuacji społeczno-gospodarczej oraz zbieżności efektów działań rewitalizacyjnych z założoną wizją i celami rewitalizacji:

- a) bieżące monitorowanie poziomu wdrażania programu rewitalizacji poprzez analizę realizacji projektów rewitalizacyjnych zapisanych w programie – zagadnienie to szerzej opisane w rozdziale 11,
- b) monitorowanie stopnia realizacji celów określonych w programie rewitalizacji w powiązaniu ze wskaźnikami wykorzystanymi na etapie delimitacji obszaru rewitalizacji z częstotliwością raz na 2 lata.

Mierząc stopień zmian zachodzących na terenie objętym Lokalnym Programem Rewitalizacji należy oprzeć się na wskaźnikach, które posłużyły do wskazania jego granic. Za wartość bazową w tym względzie uznano wartość stwierdzoną na obszarze Lwówek Centrum w badanym okresie. Spodziewana tendencja określa prognozowany wzrost wartości wskaźnika (↑), lub jego spadek (↓), będący następstwem prowadzonych działań rewitalizacyjnych. Wartość docelowa oznacza wartość wskaźnika, która powinna zostać osiągnięta w 2023 roku.

Tabela 27. Oczekiwane rezultaty Lokalnego Programu Rewitalizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Lwówek

I.p.	Zjawisko	Opis wskaźnika	Wartość bazowa (2014)	Spodziewana tendencja	Wartość docelowa (2023)
1.	Ubóstwo1	udział osób pobierających zasiłki z pomocy społecznej w stosunku do liczby mieszkańców	6,6%	↓	6,4%
2.	Ubóstwo2	udział rodzin korzystających z różnych form wsparcia w stosunku do punktów adresowych	33.3%	↓	30,0 %
3.	Przestępczość	liczba stwierdzonych przestępstw i wykroczeń na 1000 mieszkańców	13	↓	7
4.	Depopulacja	dynamika zmian liczby mieszkańców w latach 2007-2014	-3,1%	↑	+0,3%
5.	Starzenie się społeczeństwa	udział osób w wieku poprodukcyjnym w stosunku do liczby mieszkańców	20%	↓	19%
6.	Bezrobocie	udział osób bezrobotnych w stosunku do liczby osób w wieku produkcyjnym	2,5%	↓	2,3%
7.	Niski stopień przedsiębiorczości	liczba aktywnych podmiotów gospodarczych w CEDIG-u na 1000 mieszkańców	96	↑	100
8.	Wyposażenie stwarzające zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi	powierzchnia azbestu w Mg na 1 mieszkańca	0,11	↓	0,10

Źródło: opracowanie własne

Rozdział 9. SYSTEM REALIZACJI (WDRAŻANIA), W TYM MONITORING I OCENA SKUTECZNOŚCI DZIAŁAŃ ORAZ SPOSÓB MODYFIKACJI

W związku z tym, że niniejszy program rewitalizacji traktowany jest jako uszczegółowienie Strategii Rozwoju, systemy zarządzania obu dokumentów powinny zostać ze sobą powiązane. Ułatwi to koordynację podejmowanych działań strategicznych w najbliższych latach.

Organem odpowiedzialnym za proces wdrażania zapisów niniejszego programu rewitalizacji będzie **Burmistrz Miasta i Gminy Lwówek** który nadzoruje prace i wdrażanie zadań przez merytoryczne i jednostki organizacyjne Urzędu.

Koordynatorem realizacji programu rewitalizacji jest **Referat Gospodarczy Urzędu Miasta i Gminy Lwówek**. Sformowany w Referacie Zespół ds. rewitalizacji regularnie zbiera niezbędne dane i informacje o poczynionych inwestycjach, prowadzi monitoring programu rewitalizacji, a także wspiera inne wydziały merytoryczne w realizacji poszczególnych projektów rewitalizacyjnych. Do zadań Referatu należy w szczególności:

- **monitorowanie podstawowych parametrów Lokalnego Programu Rewitalizacji** na etapie przyjęcia programu oraz późniejszych jego aktualizacji tj. ludność, powierzchnia oraz przestrzenny obraz obszaru rewitalizacji, lista projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych zapisanych w programie wraz z podaniem szacowanych kosztów oraz przewidywanych rezultatów, ramy finansowe Lokalnego Programu Rewitalizacji wraz z prognozowanym montażem finansowym, (z częstotliwością: na etapie przyjęcia programu oraz ewentualnych aktualizacji),
- **monitorowanie stopnia realizacji celów** określonych w Lokalnym Programie Rewitalizacji (z częstotliwością raz na dwa lata),
- **monitorowanie skutków realizacji** Lokalnego Programu Rewitalizacji, poprzez analizę poziomu wskaźników wykorzystywanych na etapie delimitacji obszarów zdegradowanych, opisanych w Rozdziale 10 (z częstotliwością raz na dwa lata),
- **bieżące monitorowanie poziomu wdrażania** Lokalnego Programu Rewitalizacji poprzez stałe aktualizowanie lista przyjętych w programie przedsięwzięć podstawowych i uzupełniających ze statusem: „zakładane do realizacji”, „w trakcie realizacji” lub „zrealizowane”, w zależności od aktualnego postępu rzeczowego, wraz z podaniem poniesionych kosztów, stworzonego montażu finansowego, a także ewentualnych rezultatów ich wdrożenia – efekty rzeczowe (z częstotliwością półroczną).

Sprawozdania zawierające ww. informacje będą przygotowywane raz na dwa lata w formie **Raportów z postępów realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Lwówek na lata 2017-2023** przez Referat Gospodarczy Urzędu Miasta i Gminy Lwówek. Dokument będzie udostępniany/ przekazywany w formie elektronicznej do Departamentu Polityki Regionalnej UMWW co dwa lata, począwszy od początku 2018 roku (kolejne na początek 2020, 2022 i 2024 roku).

Uzupełnieniem dla powyższego sprawozdania będzie „Formularz efektów monitorowania programów rewitalizacji”, którego wzór zawarto w załączniku do *Zasad programowania i wsparcia rewitalizacji w ramach WRPO 2014+*. Formularz będzie wypełniany raz na pół roku w różnym zakresie i dostarczany do Departamentu Polityki Regionalnej UMWW, zgodnie z wytycznymi określonymi w powyższych *Zasadach*.

Wśród **innych jednostek organizacyjnych** zaangażowanych w proces rewitalizacji należy wymienić: Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lwówku, Ośrodek Sportu i Rekreacji w Lwówku i Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury. Przedstawiciele wyżej wymienionych jednostek będą zapraszani na spotkania zespołu ds. rewitalizacji. Zespół będzie koordynował pracę i współpracował z wyżej wymienionymi jednostkami.

Możliwe jest także wprowadzenie kontroli obywatelskiej nad prawidłową realizacją programu rewitalizacji w postaci **Komitetu Monitorującego**, którego członkami powinni się stać lokalni liderzy opinii, będący przedstawicielami organizacji społecznych i pozarządowych, instytucji publicznych, przedsiębiorstw, jednostek naukowo-dydaktycznych, instytucji otoczenia biznesu, itp. Proponuje się, iż minimum raz na rok zostanie zorganizowane spotkanie Komitetu, na którym pracownicy Referatu Gospodarczego przedstawią sprawozdanie z realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji, tj. dotychczasowy przebieg wdrażania zapisów programu rewitalizacji, stopień zaawansowania realizowanych projektów rewitalizacyjnych oraz dalsze planowane działania służące osiągnięciu zamierzonych celów rewitalizacji. Wnioski i uwagi zgłaszane podczas spotkań ze strony członków Komitetu będą rozpatrywane przez Burmistrza Miasta i Gminy. Komitet stanowić będzie także merytoryczny organ doradczy, szczególnie istotny w procesie aktualizacji programu rewitalizacji. Opierając się na wiedzy i doświadczeniu członków, Komitet ma wspierać Urząd Miasta i Gminy w ocenie obecnej sytuacji na obszarach rewitalizacji, wskazywaniu kierunków dalszych działań rewitalizacyjnych, a także określaniu najbardziej istotnych wyzwań i problemów w sferze społecznej, gospodarczej i środowiskowej.

Uzasadnienie
DO UCHWAŁY NR XL/244/2017
RADY MIEJSKIEJ W LWÓWKU
Z DNIA 30 LISTOPADA 2017 R.

Program rewitalizacji jest inicjowany, opracowany i uchwalony przez radę gminy. Stanowi on wieloletni plan działań w sferze społecznej, ekonomicznej, przestrzennej, technicznej i środowiskowej, zmierzający do wyprowadzenia obszarów zdegradowanych ze stanu kryzysu oraz stworzenia warunków do ich zrównoważonego rozwoju. Program powstał w wyniku przeprowadzonych szerokich konsultacji społecznych. Pełni on rolę narzędzia planowania, koordynowania i integrowania różnorodnych aktywności w ramach rewitalizacji. Posiadanie programu rewitalizacji, jest warunkiem ubiegania się o wsparcie projektów rewitalizacyjnych we wszystkich działaniach w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Wielkopolskiego na lata 2014-2020.

Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Lwówek na lata 2017-2023 powstał na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym. Treść dokumentu jest zgodna z Wytocznymi Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020. Konstrukcję dokumentu warunkowały zapisy *Zasad programowania i wsparcia rewitalizacji w ramach WRPO 2014+*. Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Lwówek na lata 2017-2023 stanowi uszczegółowienie Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego Gminy Lwówek na lata 2011-2021. Wobec powyższego podjęcie uchwały uważa się za uzasadnione.

Burmistrz Miasta i Gminy
Lwówek

Piotr Długosz